

Tilastokeskus

SEUTUKUNTA- JA MAAKUNTAKATSAUS

2015

Tilastokeskus

SEUTUKUNTA- JA MAAKUNTAKATSAUS

2015

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Sirkku Hiltunen 029 551 6373

Leena Jäntti 029 551 6372

Kannen kuvat – Pämbilder – Cover graphics: vastavalo.fi

Kannen suunnittelu – Pärm Planering – Cover design: Irene Koumolou

© 2015 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.

Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.

ISSN 2324-0164 (pdf)

ISBN 978-952-244-533-9 (pdf)

ISSN 1456-2480 (print)

ISBN 978-952-244-524-7 (print)

Alkusanat

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2015 on seutukunnittaiseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu. Julkaisussa eri ilmiöitä ja niissä esiintyviä alueellisia eroja kuvataan havainnollisesti. Tilastotiedot on valmiiksi muokattu ja esitetty seutukunnittaisina ja maakunnittaisina teemakarttoina ja diagrammeina.

Seutukuntajako luotiin aluekehityslakien perusjaoksi, joka otettiin käyttöön vuoden 1994 alusta. Seutukuntajaon käyttöönoton jälkeen rajoja on muutettu vastaamaan paremmin alueiden sisäistä yhtenäisyyttä. Myös monet kuntaliitokset ovat muuttaneet seutukuntajakoa ja tällä hetkellä seutukuntia on yhteensä 70. Vaikka seutukuntajako on lakkautettu virallisena aluejakoluokitukseksi vuoden 2014 alussa, Tilastokeskus tuottaa edelleen tilastoja seutukuntatasolla.

Julkaisun tietolähteinä on käytetty Tilastokeskuksen tuottamien tilastojen lisäksi mm. työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastoja.

Katsauksen sisältämä materiaali on tilattavissa myös sähköisestä AlueOnline-palvelusta (tilastokeskus.fi/alueonline).

Julkaisun sisällön toimittamisesta ovat vastanneet tietopalvelusuunnittelijat Sirkku Hiltunen ja Leena Jäntti.

Tilastokeskuksessa kesäkuussa 2015

Heli Mikkeli

Tietopalvelujohtaja

Förord

Översikten över ekonomiska regioner och landskap 2015 är en samlingspublikation som baserar sig på indelningen i ekonomiska regioner. I publikationen beskrivs olika fenomen och de regionala skillnaderna i dem på ett åskådligt sätt. Statistikuppgifterna är färdigt bearbetade och presenteras i form av temakartor och diagram efter ekonomisk region och landskap.

Indelningen i ekonomiska regioner skapades som en grundindelning för regionutvecklingslagarna och infördes i början av år 1994. Efter införandet har gränserna i någon mån justerats för att bättre svara mot områdenas inbördes enhetlighet. Också flera kommunsammanslagningar har inverkat på ändringarna i de ekonomiska regionerna och för närvarande finns det sammanlagt 70 ekonomiska regioner. Även om indelningen i ekonomiska regioner har upphört som en officiell regional indelning fr.o.m. början av år 2014, framställer Statistikcentralen ännu statistik enligt indelningen i ekonomiska regioner.

Utöver Statistikcentralens statistik har bl.a. Arbets- och näringsministeriets arbetslöshetsstatistik använts som datakälla för publikationen.

Materialet i översikten kan också beställas via webbtjänsten AlueOnline (på finska, tilastokeskus.fi/alueonline).

Innehållet i publikationen har redigerats av planerarna för informationstjänsten Sirkku Hiltunen och Leena Jäntti.

Statistikcentralen i juni 2015

Heli Mikkilä

Direktör, informationstjänst

Sisälllys

Alkusanat	3
Förord	4
Sisälllys	5
Alueet	7
Seutukunnat	7
Maakunnat	9
Väestö	11
Ikä- ja sukupuolirakenne	18
Syntyvyys ja kuolleisuus	31
Muuttoliike	35
Ulkomaan kansalaiset	40
Asuminen ja rakentaminen	42
Asunnot ja asutuskunnat	42
Kesämökit	50
Rakentaminen	52
Kansantalous	57
Koulutus	66
Kunnallistalous	72
Liikenne ja matkailu	77
Matkailu	79
Maa-, metsä- ja kalatalous	85
Palvelut	92
Sosiaaliturva	96
Teollisuus	101
Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta	109
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	109
Informaatiosektori	110
Tulot ja kulutus	115
Työmarkkinat	120
Työllisyys	120
Yrittäjät	129
Työttömyys	131
Yritykset ja toimipaikat	138
Aloittaneet ja lopettaneet yritykset	142
Konkurssit	144
Työssäkäyntialueet	146
Aluemuutokset 1.1.2015	152
Aluemuutokset 1.1.2014	152
Aluemuutokset 1.1.2013	152
Käytetyt tietolähteet	153
Käytetyt käsitteet	153
Kuvioluettelo	157
Liite 1.	163

Alueet

Tilastoissa käytettävien alueluokitusten tarkoituksena on kuvata ilmiöiden alueellista vaihtelua ja rakennetta. Kunnat, seutukunnat ja maakunnat ovat ensisijaiset Suomen tilastotoimessa käytettävät alueluokitukset. Muita yleisiä tilastoissa käytettäviä kuntapohjaisia alueluokituksia ovat suuralueet, aluehallintovirastot (AVI) sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset).

Tässä julkaisussa alueellisia vaihteluita tarkastellaan lähinnä seutukunta- ja maakuntatasolla. Lisäksi tarkastelussa ovat mukana työssäkäyntialueet, joita käsitellään julkaisun viimeisessä kappaleessa.

Taulukko 1.
Alueiden määrä Suomessa 2015

Kuntia	317	
Suuralueita	5	
Maakuntia	19	
Seutukuntia	70	
Aluehallintovirastoja	7	ml. Ahvenanmaa
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia	16	ml. Ahvenanmaa
Työssäkäyntialueita	41	

Seutukunnat

Seutukunnat ovat yhden tai useamman kunnan muodostamia aluekokonaisuuksia, jotka sisäasiainministeriö on määritellyt aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä, työssäkäyntiä ja liikenneyhteyksiä. Seutukuntajako otettiin käyttöön vuoden 1994 alussa. Silloisen päätöksen mukaan Suomi jaettiin 88 seutukuntaan. Tämän jälkeen seutukuntajakoa on vuosittain tarkistettu ja tällä hetkellä seutukuntia on 70, joista 67 sijaitsee Manner-Suomessa. Vuoden 2015 alussa seutukuntatarajoissa tapahtui muutoksia. Lavia siirtyi kuntaliitoksen yhteydessä Poriin ja samalla alue siirtyi Pohjois-Satakunnan seutukunnasta Porin seutukuntaan. Samoin Tarvasjoen ja Turun kuntaliitos muutti seutukuntatarajoja, kun Tarvasjoen alue siirtyi Loimaan seutukunnasta Turun seutukuntaan. Kuopion seutukunnan sisällä tapahtunut kuntaliitos vähensi kuntien lukumäärän kahteen, Maaningan liittyessä Kuopioon.

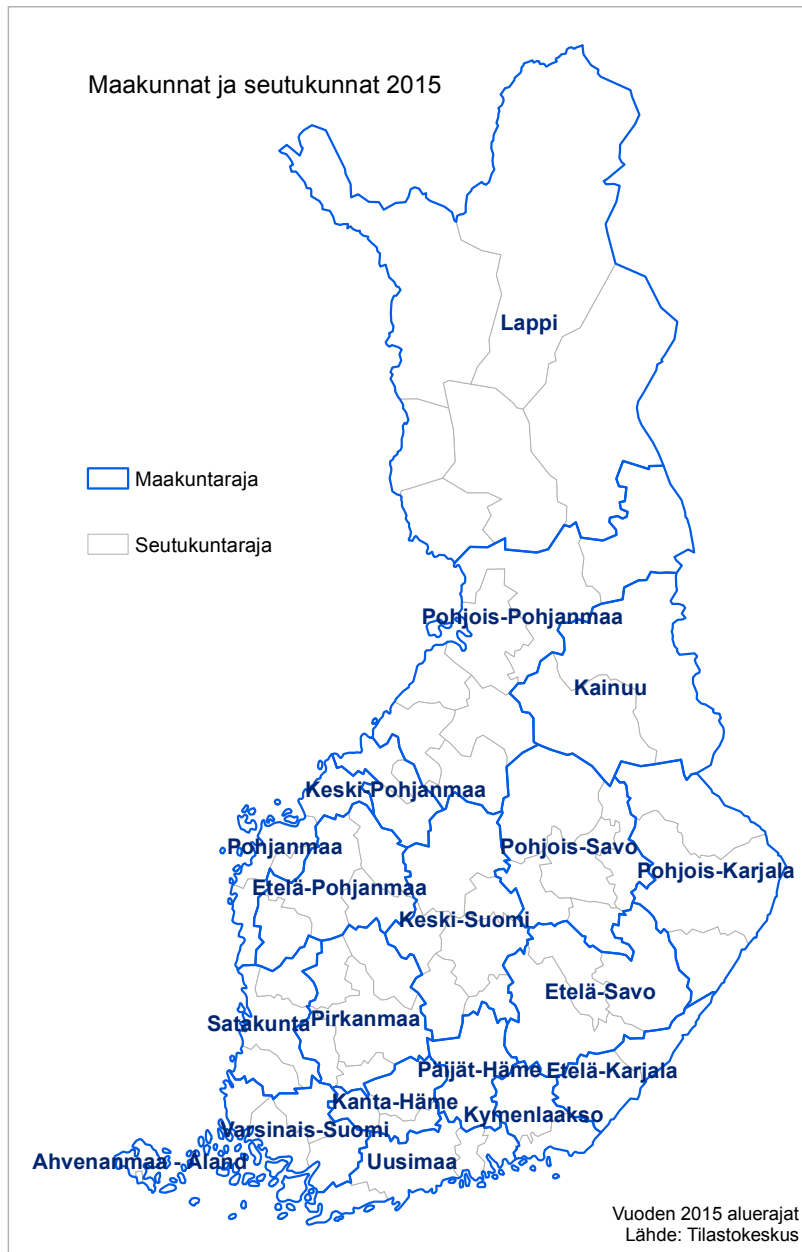
Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee 1–17 välillä. Yhden kunnan muodostama seutukunta on Mariehamns stad ja eniten kuntia on Helsingin seutukunnassa.

Pinta-alaltaan suurimmat seutukunnat ovat Lapissa, niistä suurimpana Pohjois-Lapin seutukunta, joka kattaa 10,5 % koko maan pinta-alasta. Väestötiheys on suurin Mariehamns stadin seutukunnassa, yli 965 asukasta/km².

Kuvio 1.1

Kuvio 1.2

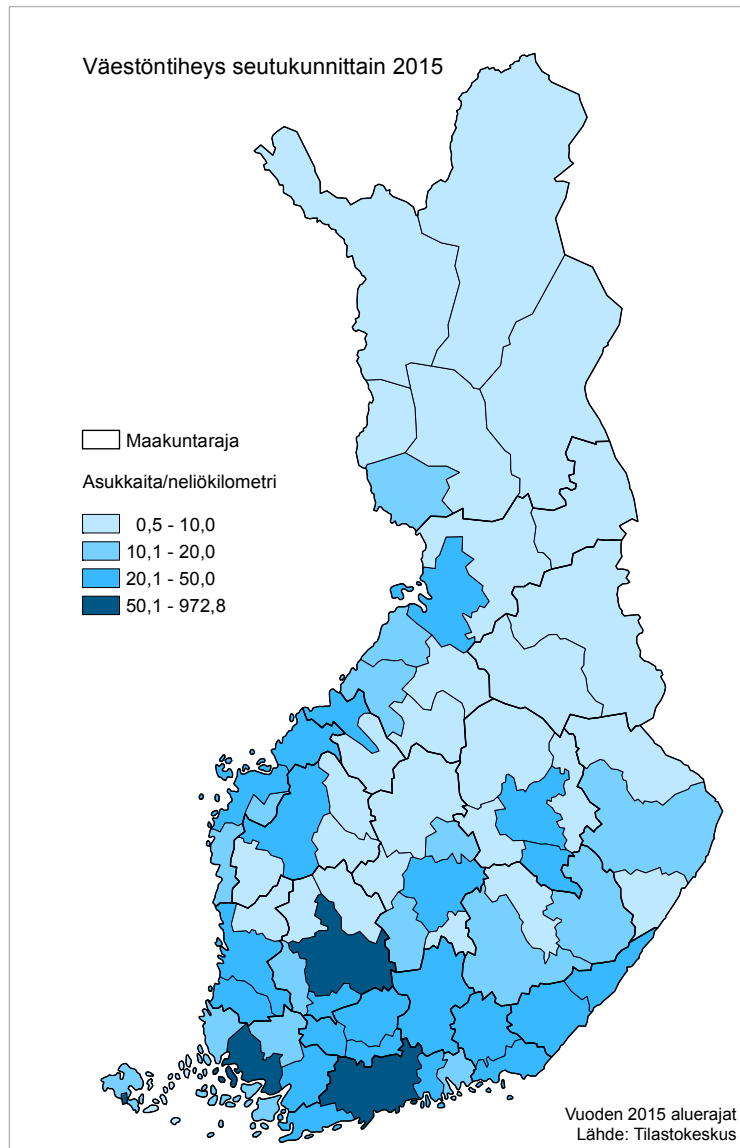

Maakunnat

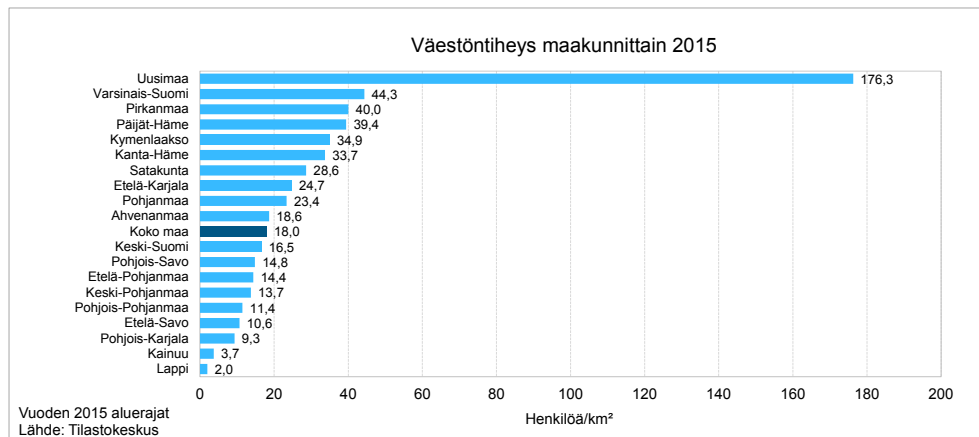
Maakuntajako perustuu hallinnolliseen aluejakoon. Suomessa on yhteensä 19 maakuntaa. Viimeisimmät muutokset maakuntien rajoissa tapahtuivat vuoden 2013 alussa Suomenniemen (Etelä-Karjalasta Etelä-Savoon) ja Kiikoisen (Satakunnasta Pirkanmaalle) kuntaliitosten vuoksi.

Seutukuntien määrä vaihtelee maakunnittain yhdestä seitsemään. Lahden seutukunta käsittää koko Päijät-Hämeen maakunnan. Eniten seutukuntia on Pohjois-Pohjanmaalla. Kuntien määrä maakunnissa vaihtelee Kymenlaakson seitsemästä Pohjois-Pohjanmaan 29:ään.

Kuvio 1.3

Kuvio 1.4

Väestö

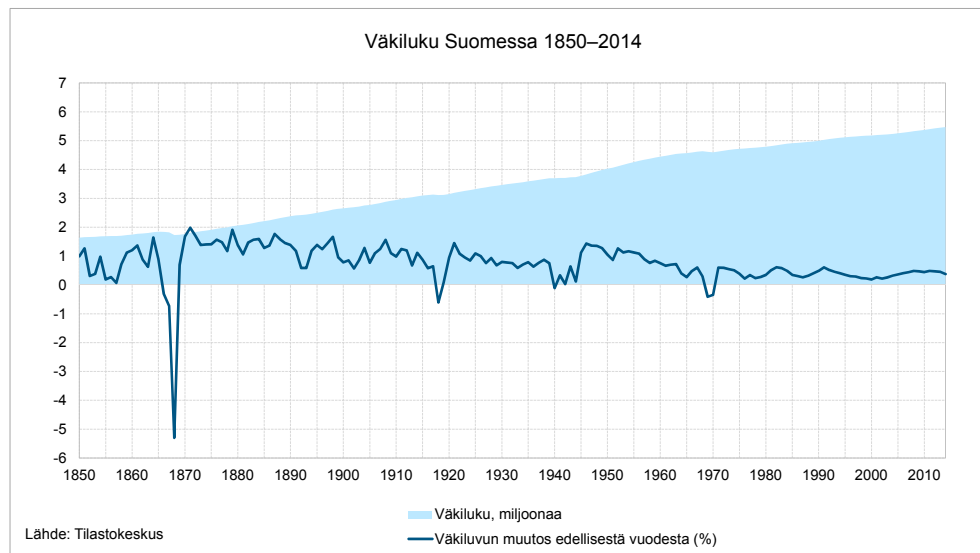
Suomen väkiluku oli vuoden 2014 lopussa 5 471 753 henkilöä. Väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana 20 500 henkilöllä eli 0,4 prosenttia. Väestöstä 27 % asui Helsingin seutukunnassa (1 483 084 as.). Helsingin ohella Tampereen ja Turun seutukunnat ovat väkirikkaimpia ja 40 % koko maan väestöstä asuikin näiden kolmen seutukunnan alueella. Väkiluvultaan pienin seutukunta on Ahvenanmaalla sijaitseva Ålands skärgård, jossa asukkaita oli vuoden 2014 lopussa 2 164. Manner-Suomen pienin seutukunta on Joutsa (5 543 as.).

Uudenmaan asukasluku on maakuntien suurin. Siellä asui vuoden 2014 lopussa 1 603 388 asukasta. Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Kainuussa asukkaita oli alle 80 000.

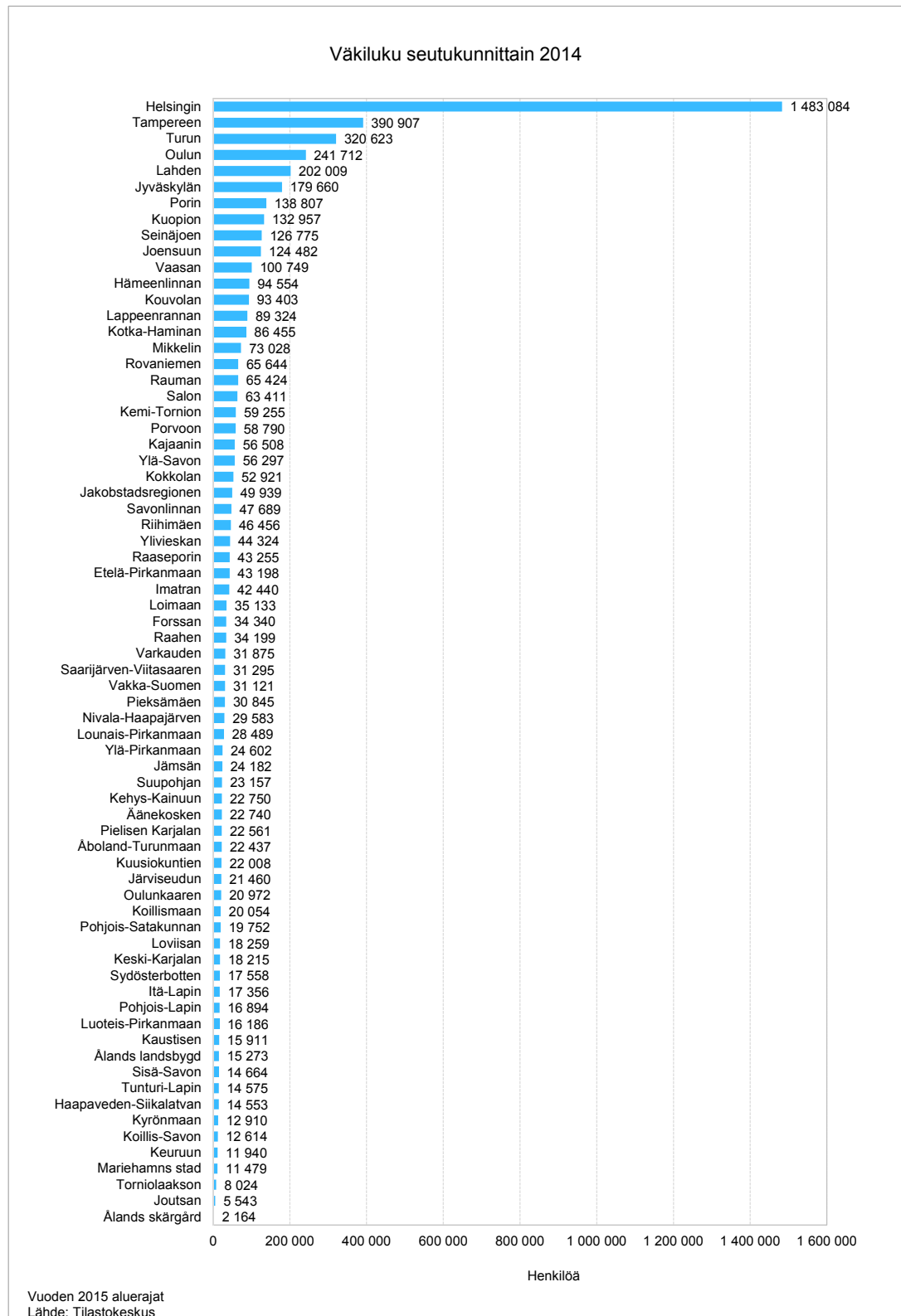
Väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana 20 seutukunnassa ja 8 maakunnassa. Suhteellisesti eniten kasvoivat Oulun, Helsingin ja Ålands landsbyggin seutukunnat sekä Uudenmaan, Ahvenanmaan ja Pirkanmaan maakunnat. Suhteellisesti eniten väestöä menettivät Torniolaakson ja Kehys-Kainuun seutukunnat sekä Kainuun maakunta. Pidemmällä tarkastelukaudella vuodesta 2009 vuoteen 2014 väkiluku kasvoi 23 seutukunnan alueella, eniten Oulussa, 7,3 %. Väkimäärä väheni tuona ajanjaksona eniten Torniolaakson seutukunnassa, 9,1 %.

Vuonna 2012 laaditun väestöennusteen mukaan väestön määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä eniten Ahvenanmaalla ja erityisesti Ålands landsbyggin seutukunnassa. Eniten väkimäärän ennustetaan vähenevän Torniolaakson, Kehys-Kainuun ja Itä-Lapin seutukunnissa, joissa se olisi vuonna 2030 yli viidenneksen pienempi kuin ennusteen lähtövuonna 2011. Seuraavan kerran väestöennuste laaditaan lokakuussa 2015.

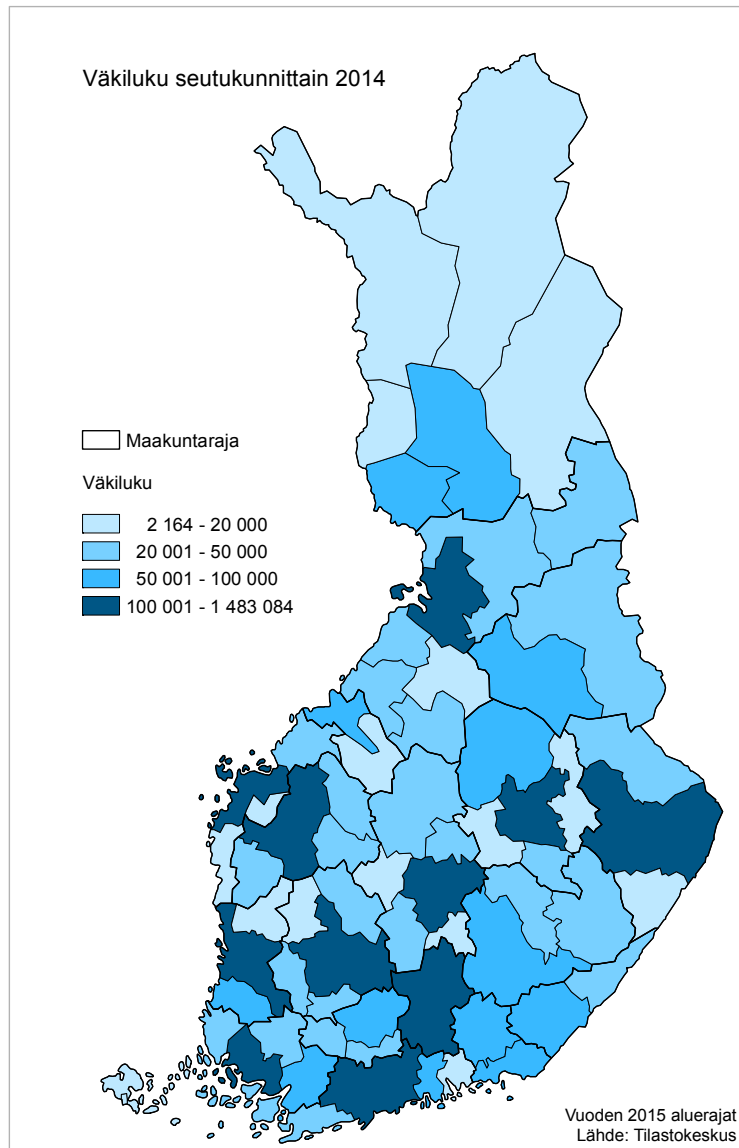
Kuvio 2.1

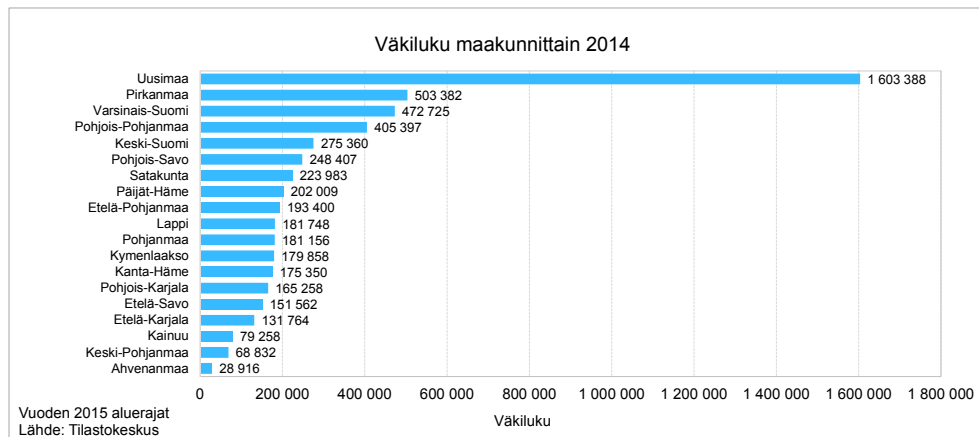
Kuvio 2.2

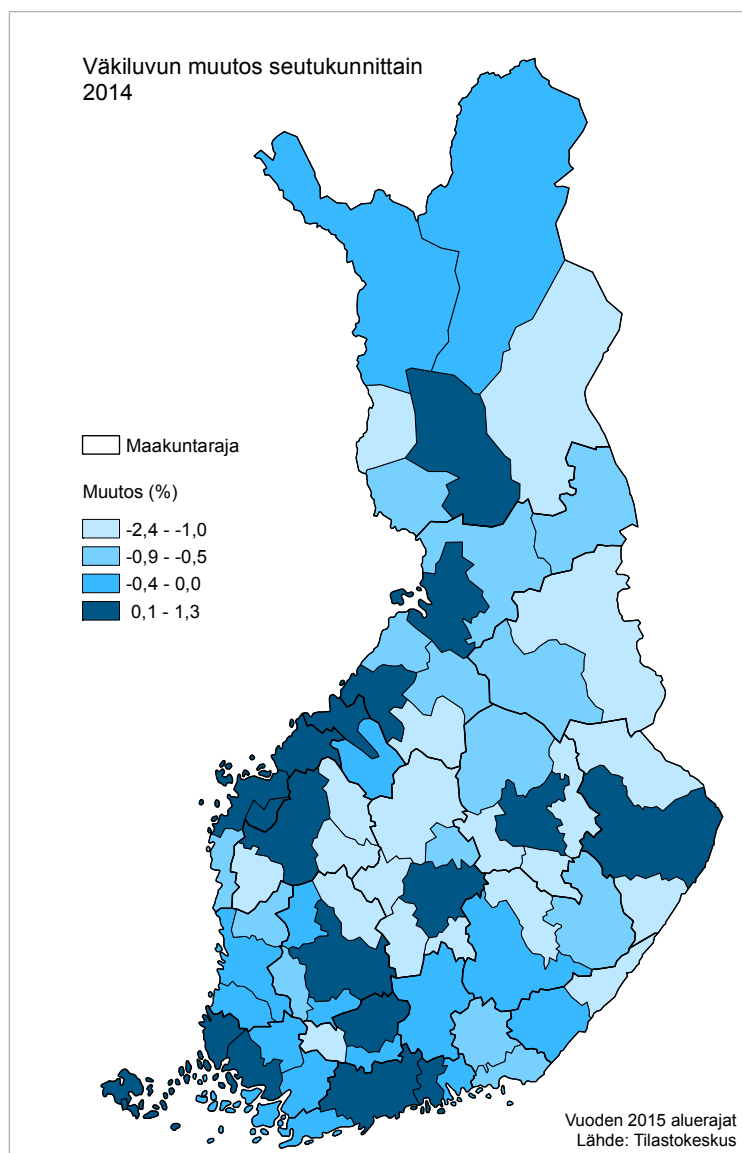
Kuvio 2.3

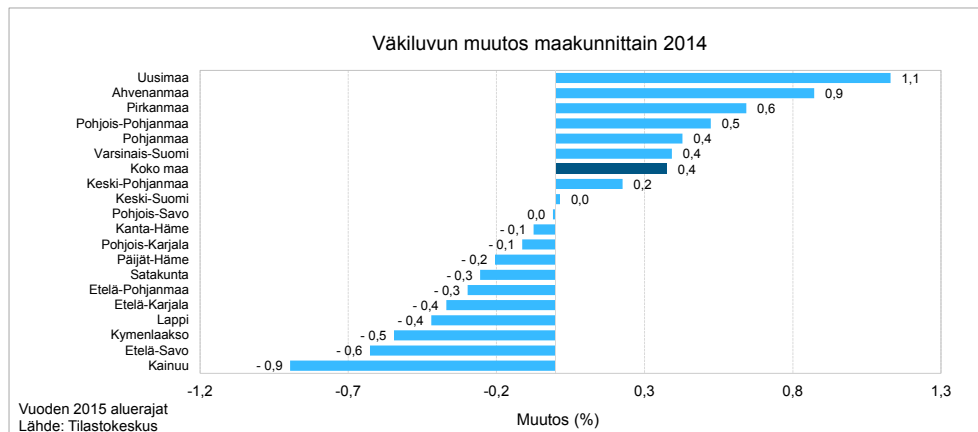
Kuvio 2.4

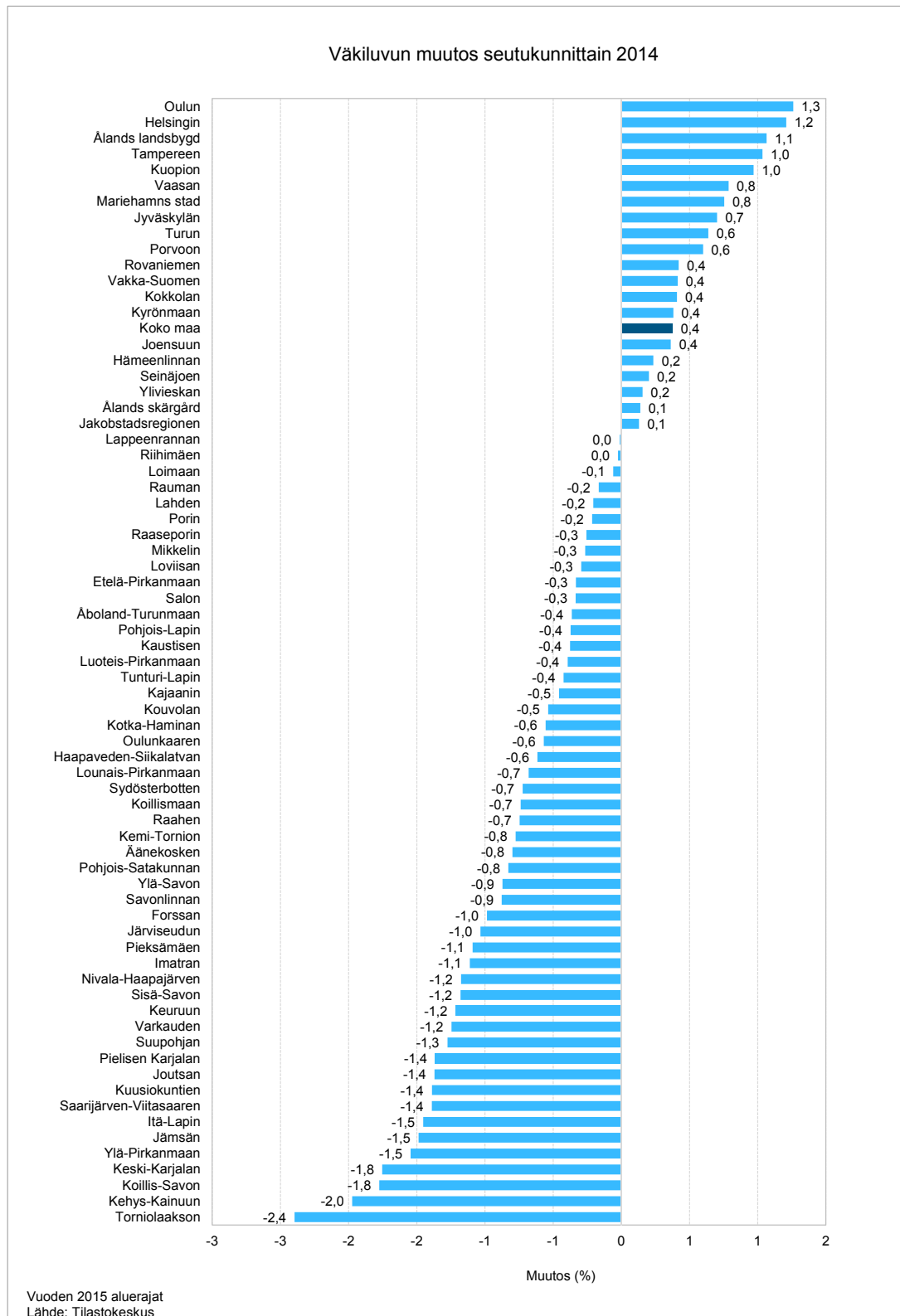
Kuvio 2.5

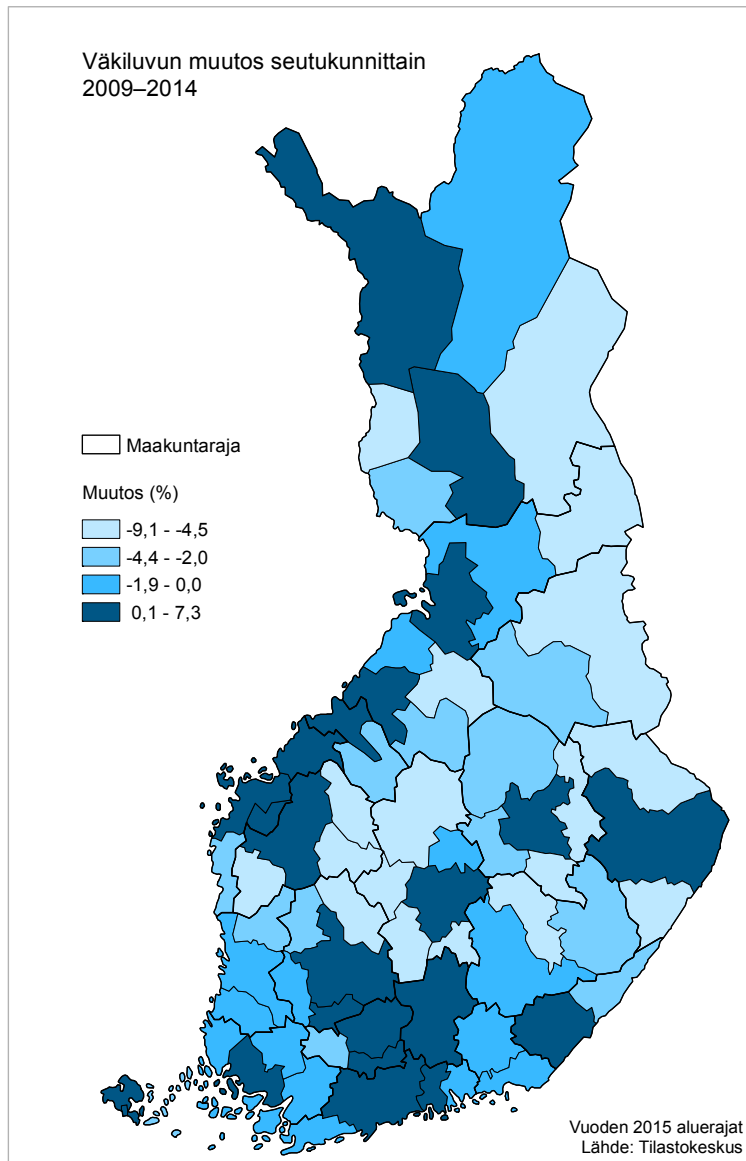
Kuvio 2.6

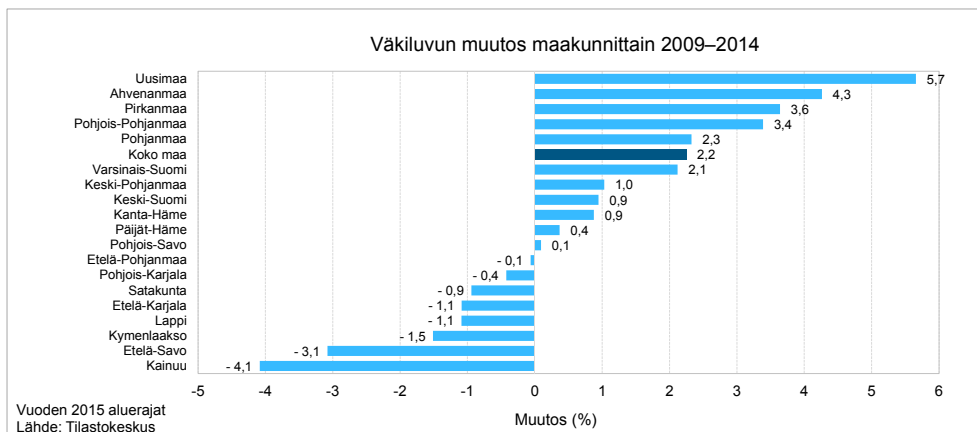
Kuvio 2.7

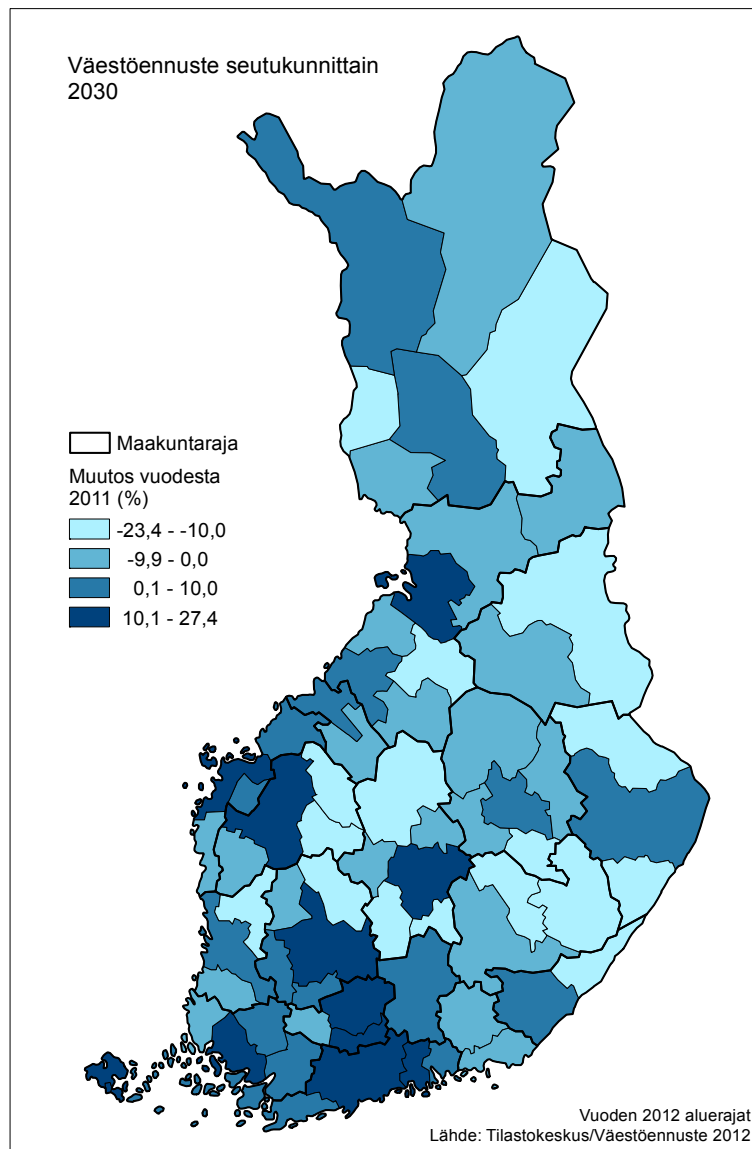
Kuvio 2.8

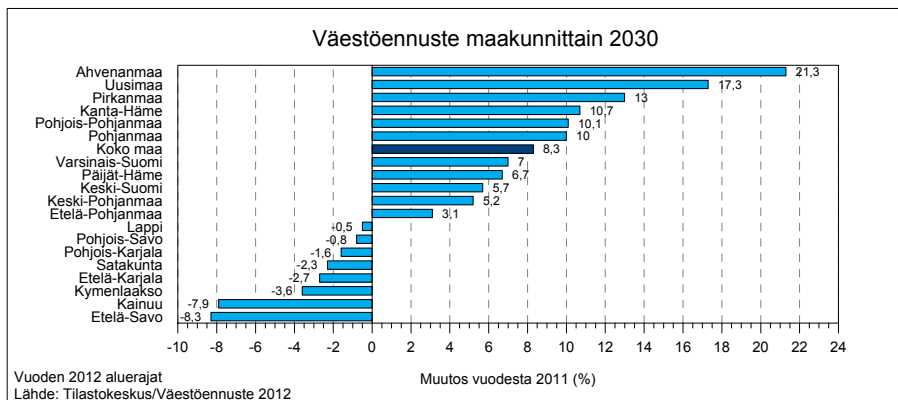
Kuvio 2.9

Kuvio 2.10

Kuvio 2.11

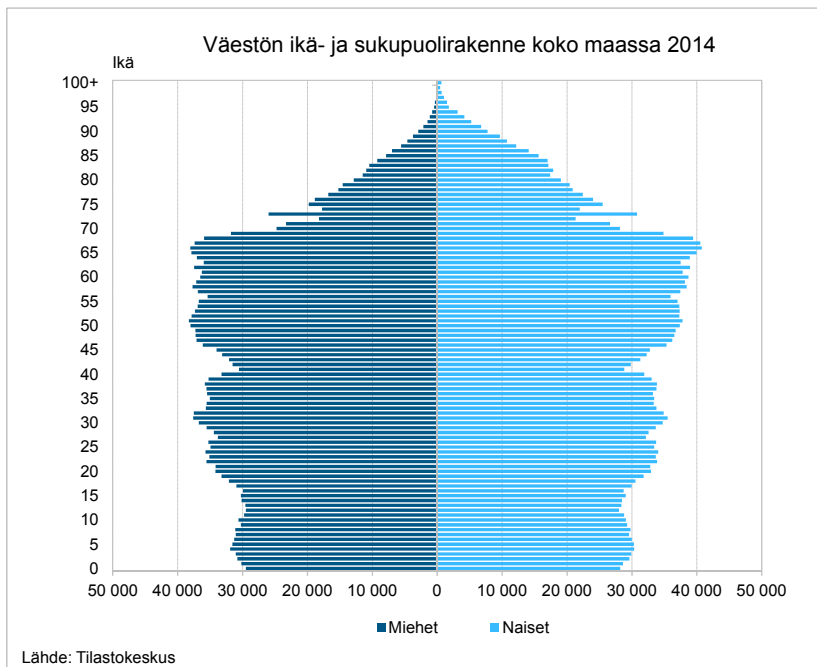

Ikä- ja sukupuolirakenne

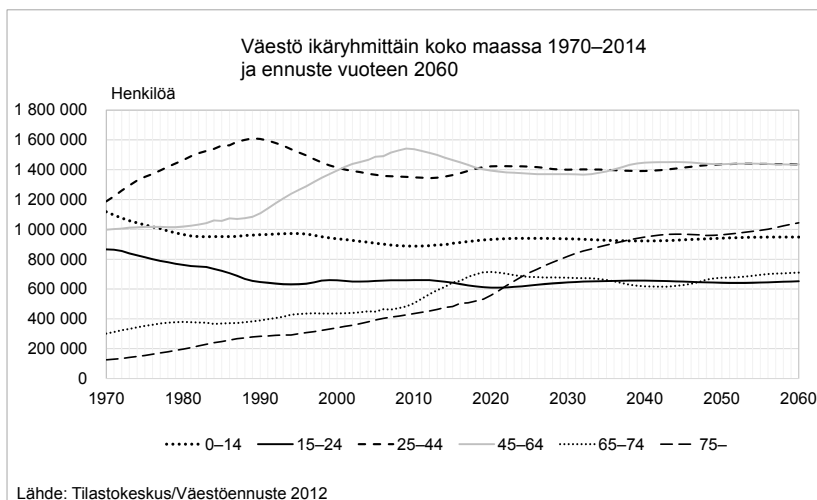
Vuonna 2014 suurimman yksivuotisikäryhmän koko maassa muodostivat 66-vuotiaat. Kaikissa yli 52-vuotiaiden ikäryhmissä on naisenemmyys ja kaikissa sitä nuoremmissa ikäryhmissä on miesenemmyys. Vanhimmissa ikäluokissa naisten osuus on huomattavasti miesten osuutta suurempi, esimerkiksi yli 90-vuotiaista 77 % on naisia.

Alle 15-vuotiaiden määrä väheni koko maassa vuosittain ajanjaksolla 1995–2010. Neljän viimeisen vuoden aikana nuorten määrä on kuitenkin kasvanut. Vuosi 2008 oli ensimmäinen väestötilastojen historiassa, kun yli 64-vuotiaita oli enemmän kuin alle 15-vuotiaita. Vuonna 2014 heitä oli lähes 195 000 enemmän. Vuonna 2012 laaditun ennusteen mukaan vuonna 2030 vanhojen ikäluokkien enemmitys nuoriin nähden olisi 560 000 ja vuonna 2050 vastavasti 700 000.

Kuvio 2.12

Kuvio 2.13

Väestön ikärakenne vaihtelee alueellisesti. Alle 7-vuotiaiden osuus oli suurin Pohjois-Pohjanmaan seutukunnissa vuonna 2014. Oulun seutukunnassa alle kouluikäisiä oli suhteellisesti eniten (10,3 %) ja Ylivieskan seutukunnassakin 10 %. Myös alle 15-vuotiaita oli näissä seutukunnissa eniten, yli viidennes alueen väestöstä. Suhteellisesti vähiten lapsia ja nuoria oli Itä-Lapin, Torniolaakson ja Ålands skärgårdin seutukunnissa sekä Etelä-Savon maakunnassa.

Työikäisten (15–64-vuotiaat) osuus väestöstä vaihteli seutukunnittain 53,8 prosentista 67,4 prosenttiin. Suhteellisesti eniten työikäisiä oli Helsingin ja Kuopion seutukunnissa, ja vähiten Joutsan ja Ylä-Pirkanmaan seutukunnissa. Uudenmaan maakunnassa työikäisten osuus oli suurin. Myös Pirkanmaalla työikäisiä oli enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Etelä-Savossa ja Keski-Pohjanmaalla tämän ikäryhmän osuus väestöstä oli pienin. Koko maan väestöstä 63,7 kuului työikäisten ikäluokkiin.

Yli 64-vuotiaita oli suhteellisesti eniten Etelä-Savon ja vähiten Uudenmaan maakunnassa. Suhteellisesti eniten yli 64-vuotiaita oli Joutsan seutukunnassa, jossa heitä yli kolmannes alueen väestöstä. Oulun seutukunnassa yli 64-vuotiaita oli vähiten, 13,8 % väestöstä vuonna 2014. Koko maan väestöstä 19,9 % oli yli 64-vuotiaita.

Demografinen eli väestöllinen huoltosuhde kuvaa alle 15-vuotiaiden ja yli 64-vuotiaiden määrää sataa työikäistä (15–64-vuotiaat) kohti. Koko maassa huoltosuhde oli 57,1 vuonna 2014. Pienin huoltosuhde oli Helsingin seutukunnassa ja suurin Joutsan seutukunnassa. Maakunnista huoltosuhde oli selvästi pienin Uudellamaalla ja suurin Etelä-Savossa.

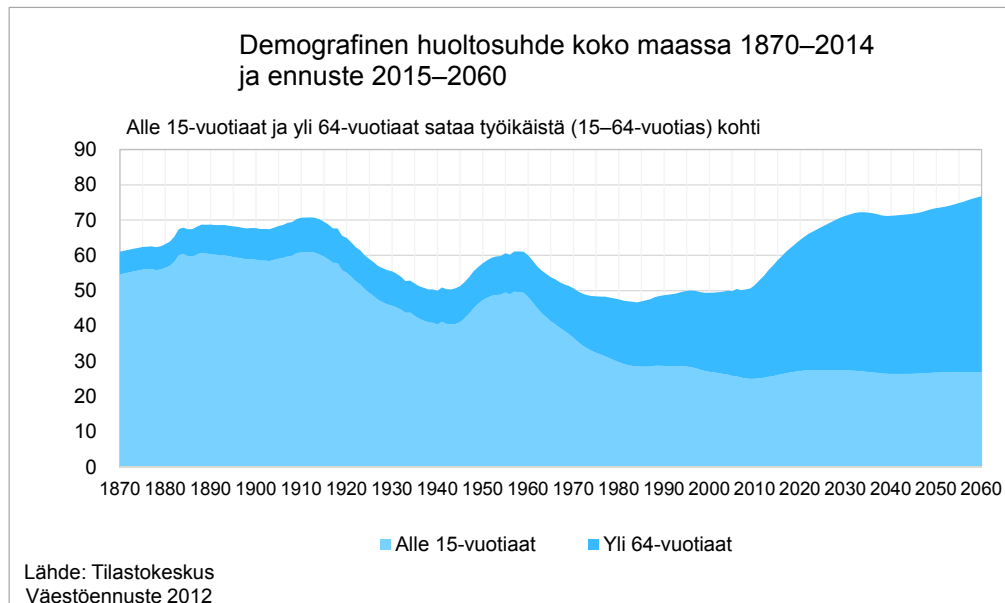
Vuonna 2012 laadittu *väestöennuste* on laskettu koko maan osalta vuoteen 2060 ja alueellisesti vuoteen 2040. Ennusteessa oletetaan, että syntyvyys, kuolevuus ja muuttotaso jatkuvat edellisten vuosien kaltaisina. Sitä laadittaessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen.

Väestöennusteen mukaan 60 huollettavan raja ylittyy vuonna 2017 ja 70 huollettavan raja ylittyy vuonna 2028. Vuonna 2060 väestöllinen huoltosuhde olisi ennusteen mukaan koko maassa 77. Seutukunnittain vaihtelun ennustetaan olevan 58 ja 129 välillä vuonna 2030. Tuollain 17 seutukunnassa huoltosuhde olisi yli 100 ja koko maassa hieman yli 71.

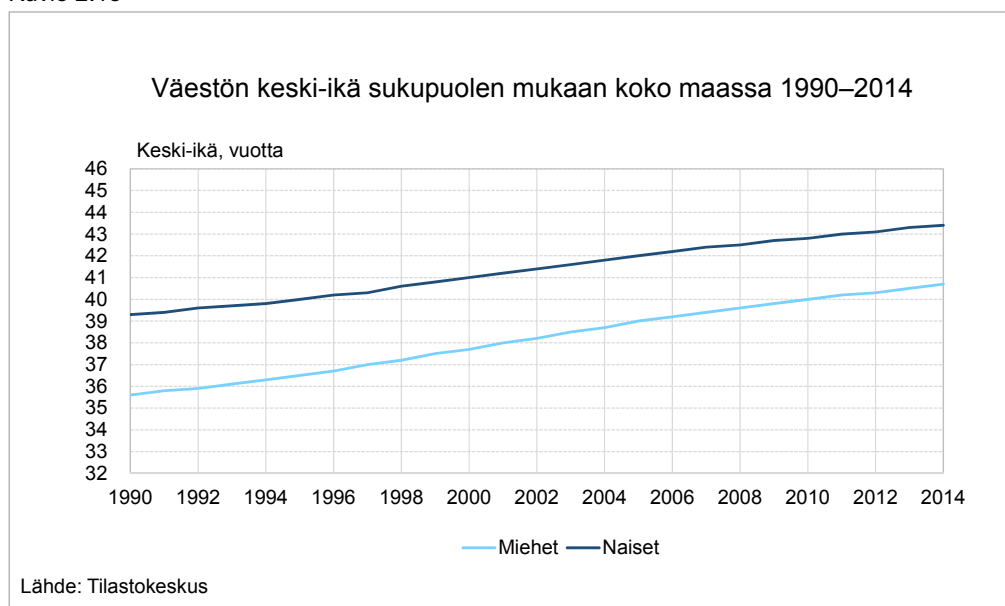
Vuonna 2014 Oulun seutukunnan väestö oli maan nuorinta *keski-ään* ollessa 37 vuotta. Itä-Lapin, Joutsan ja Torniolaakson seutukunnissa väestön keski-ikä oli korkein, yli 51 vuotta. Koko maassa väestön keski-ikä oli 42,1 vuotta. Miesten keski-ikä on noussut yli 5 vuotta ja naisten yli 4 vuotta vuodesta 1990.

Maakunnista 14 ja seutukunnista 38 on naisenemmistöisiä. Ahvenanmaalla sijaitsee sekä nais- että miesenemmistöisin seutukunta, sillä Mariehamns stadin seutukunnassa tuhatta miestä kohti on 1 080 naista ja vastaavasti Ålands skärgårdin seutukunnassa 875. Yleisesti eniten miehiä suhteessa naisiin on Pohjois-Suomen seutukunnissa.

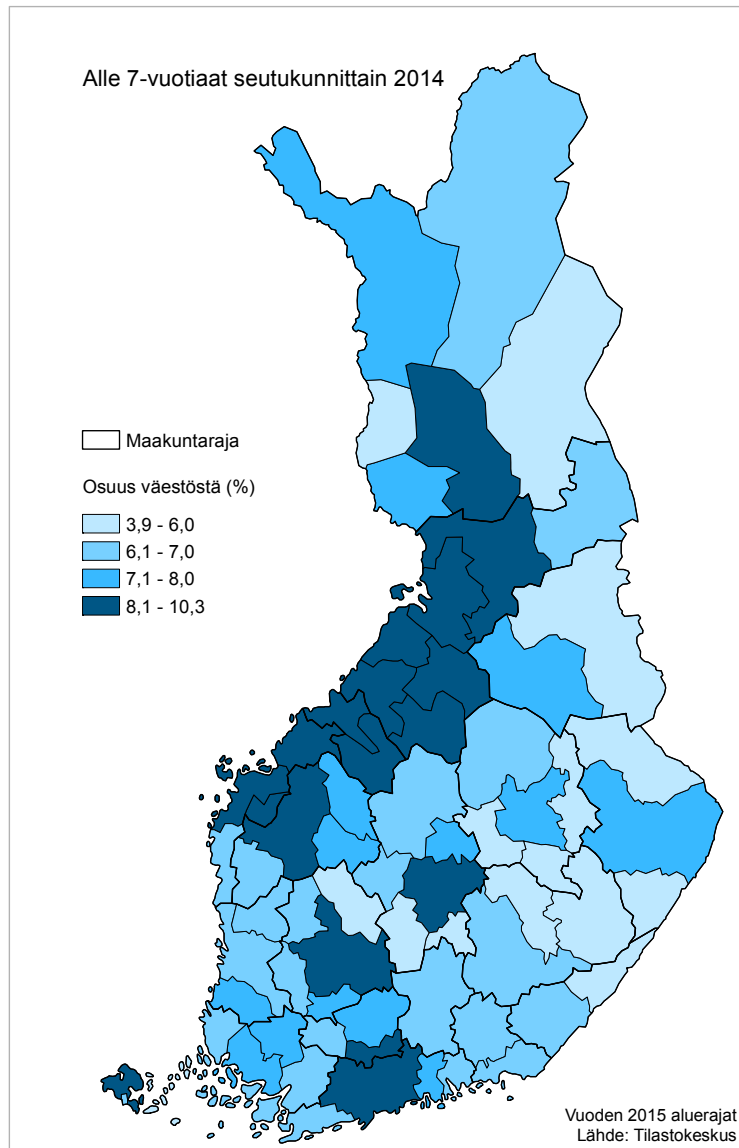
Kuvio 2.14

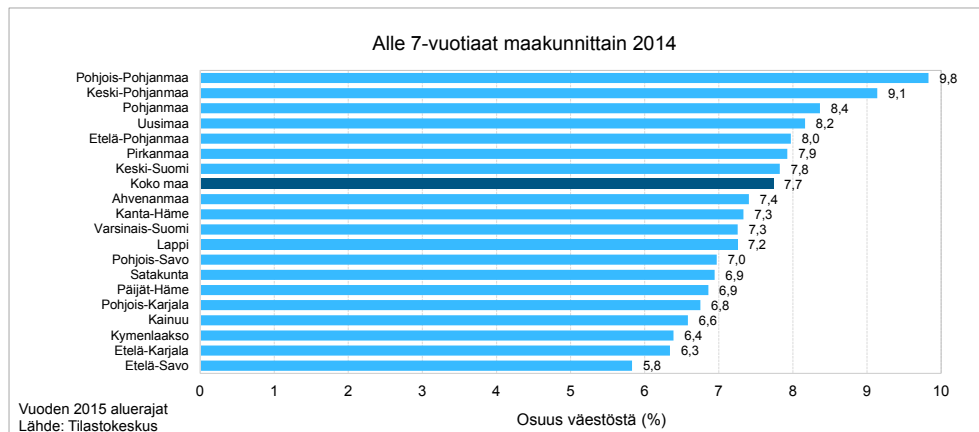
Kuvio 2.15

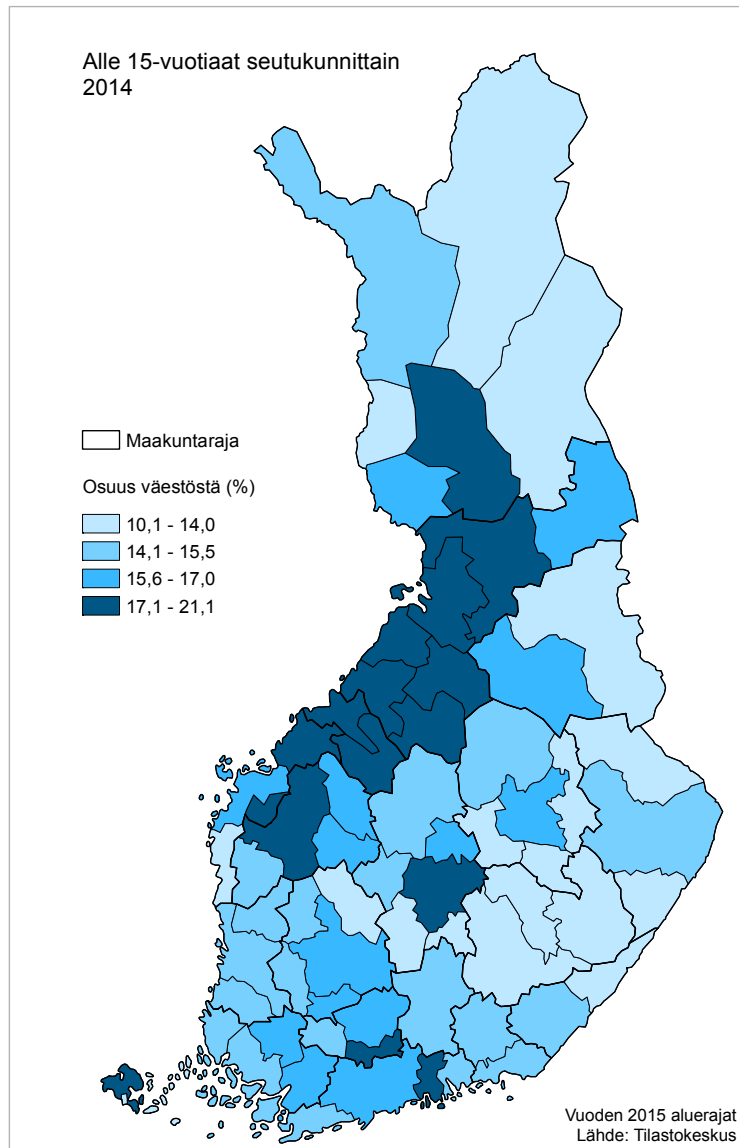
Kuvio 2.16

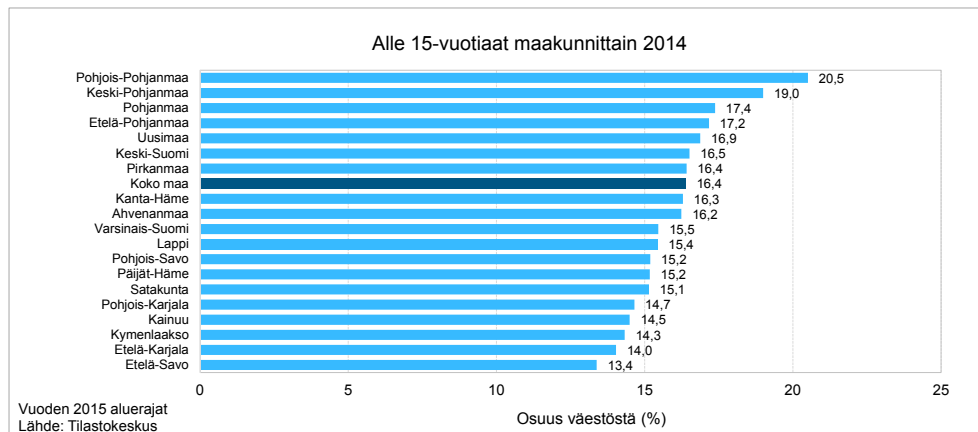
Kuvio 2.17

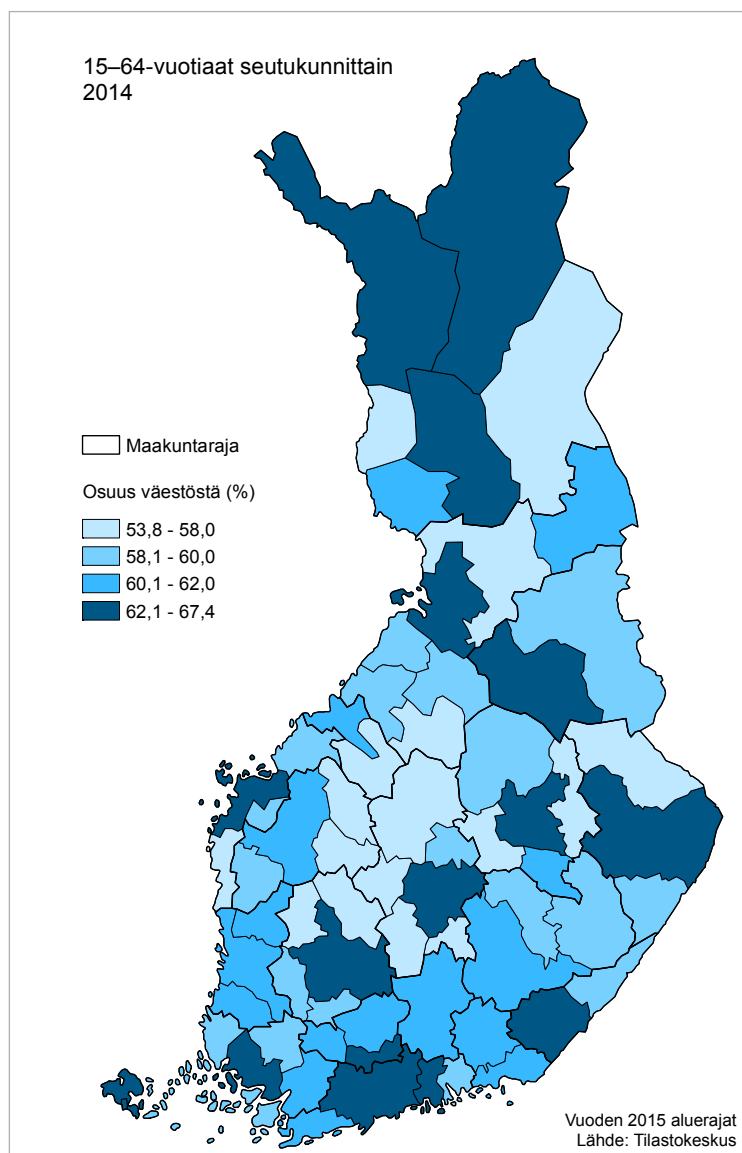
Kuvio 2.18

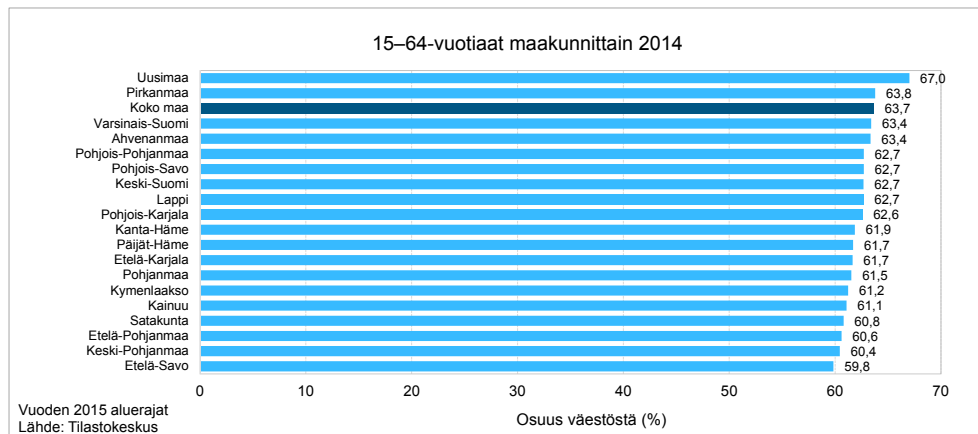
Kuvio 2.19

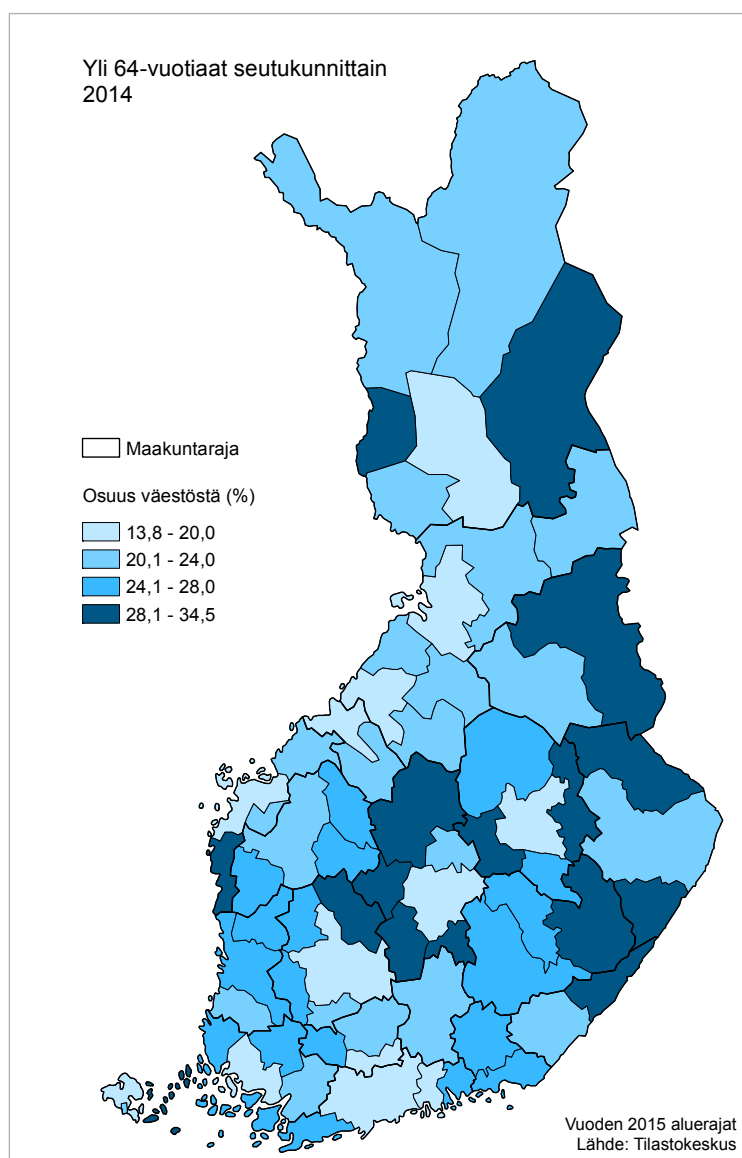
Kuvio 2.20

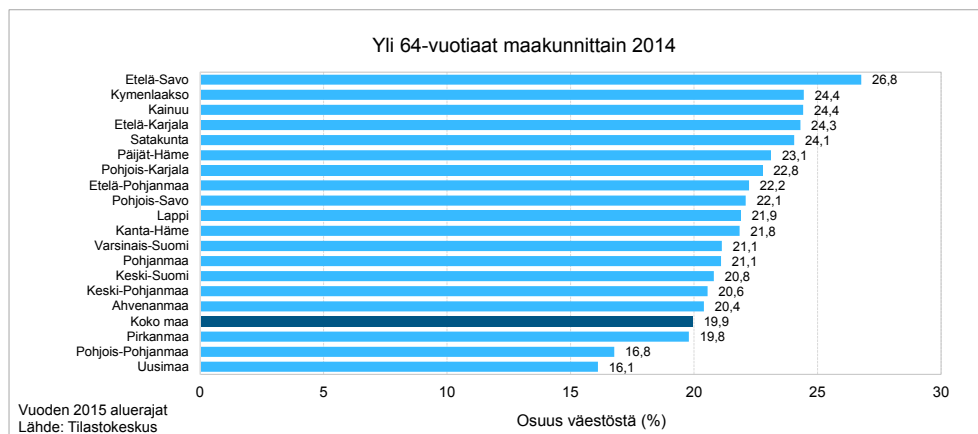
Kuvio 2.21

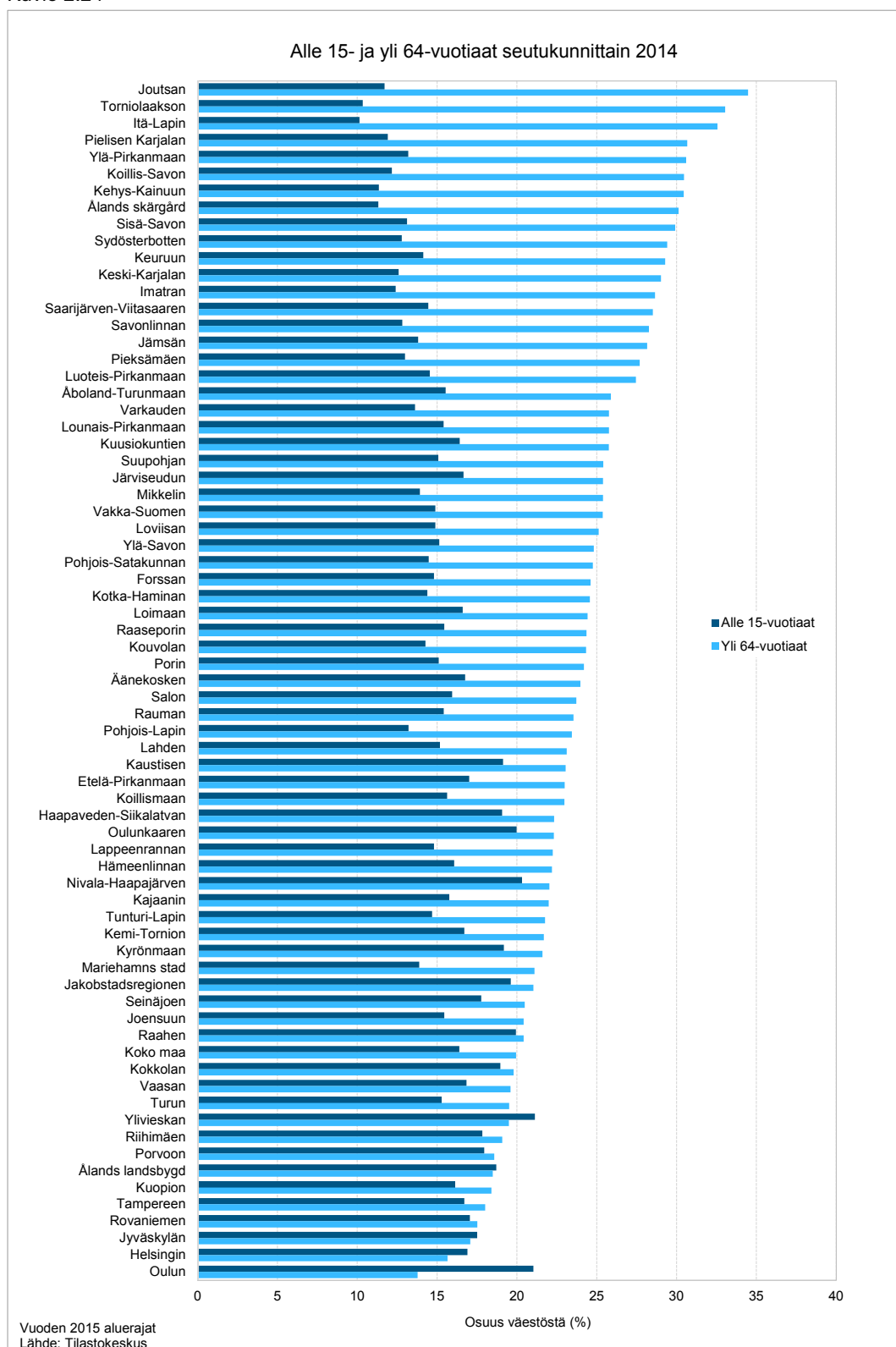
Kuvio 2.22

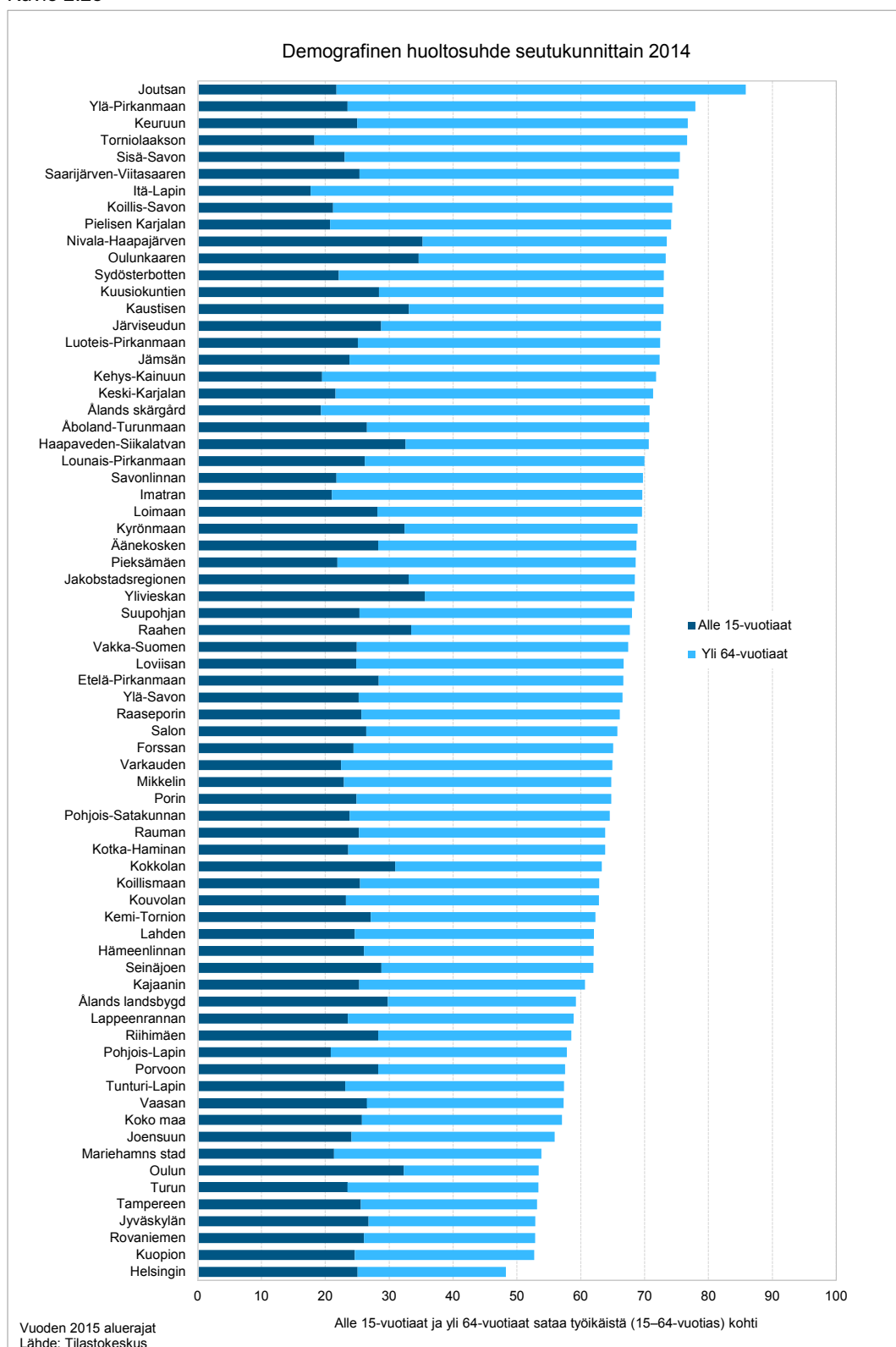
Kuvio 2.23

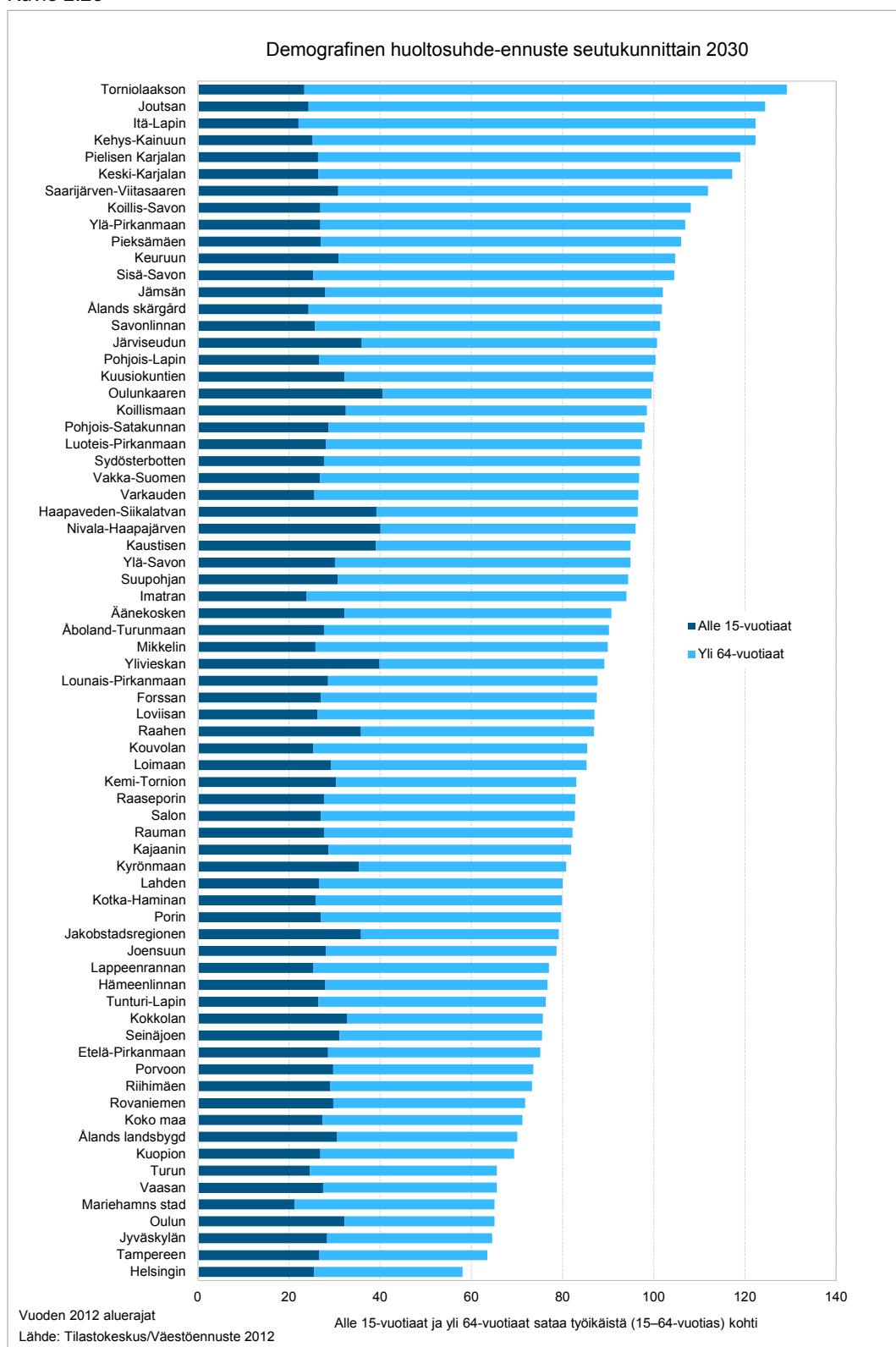
Kuvio 2.24

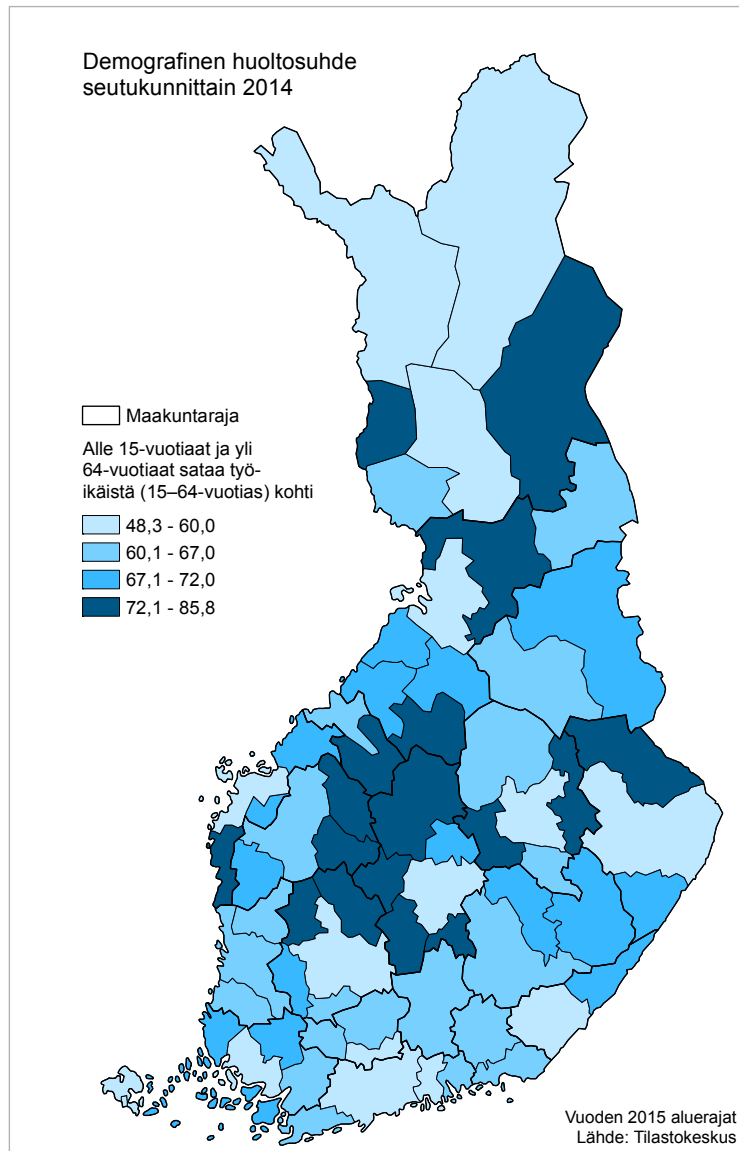
Kuvio 2.25

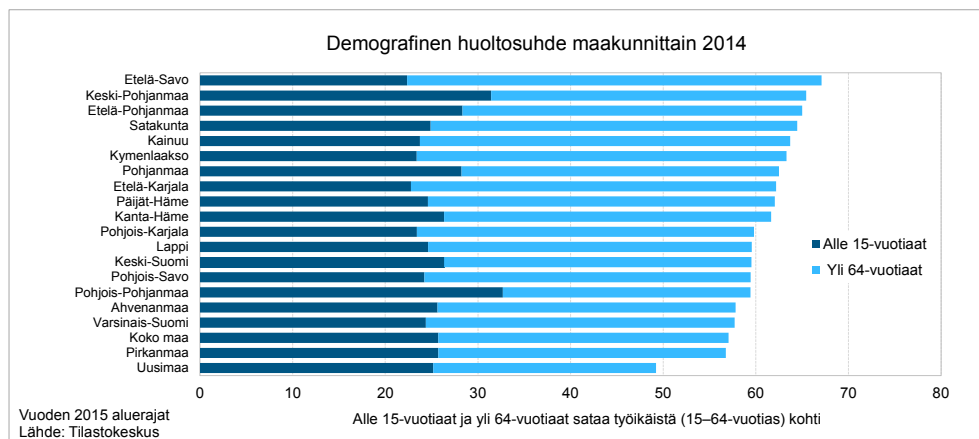
Kuvio 2.26

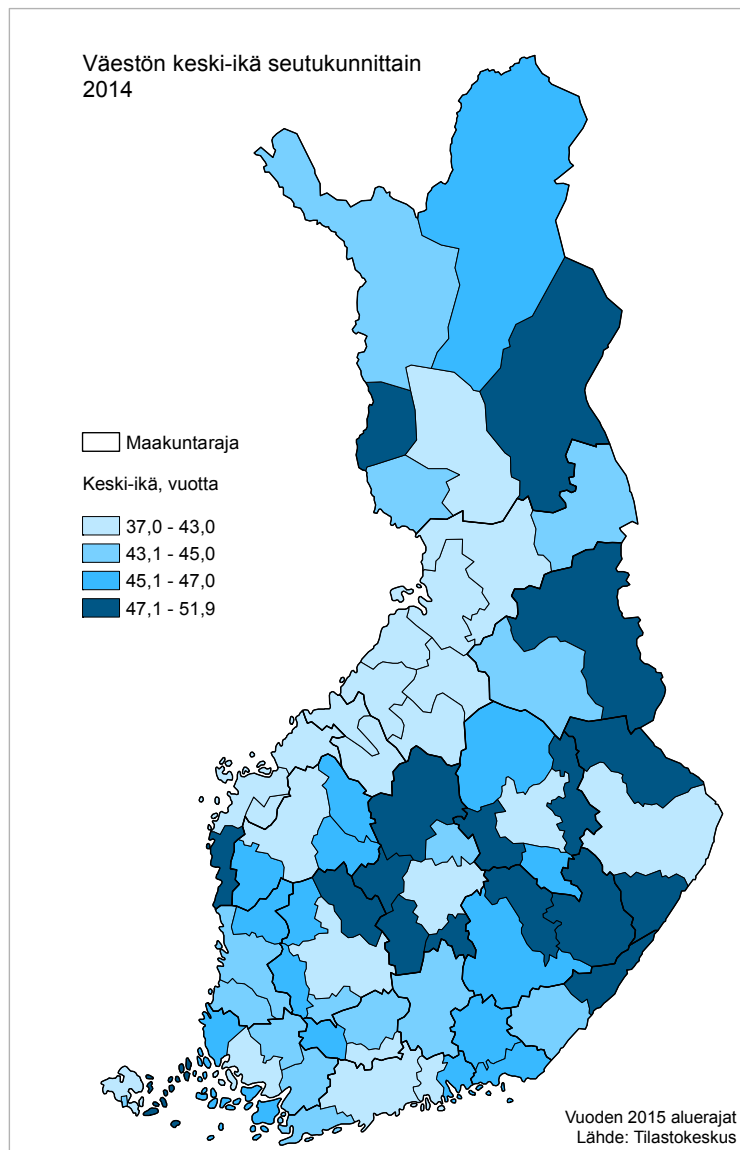
Kuvio 2.27

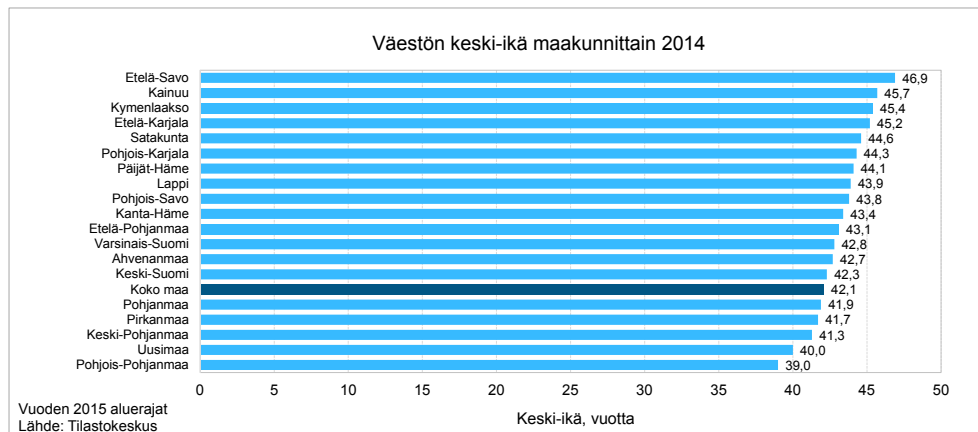
Kuvio 2.28

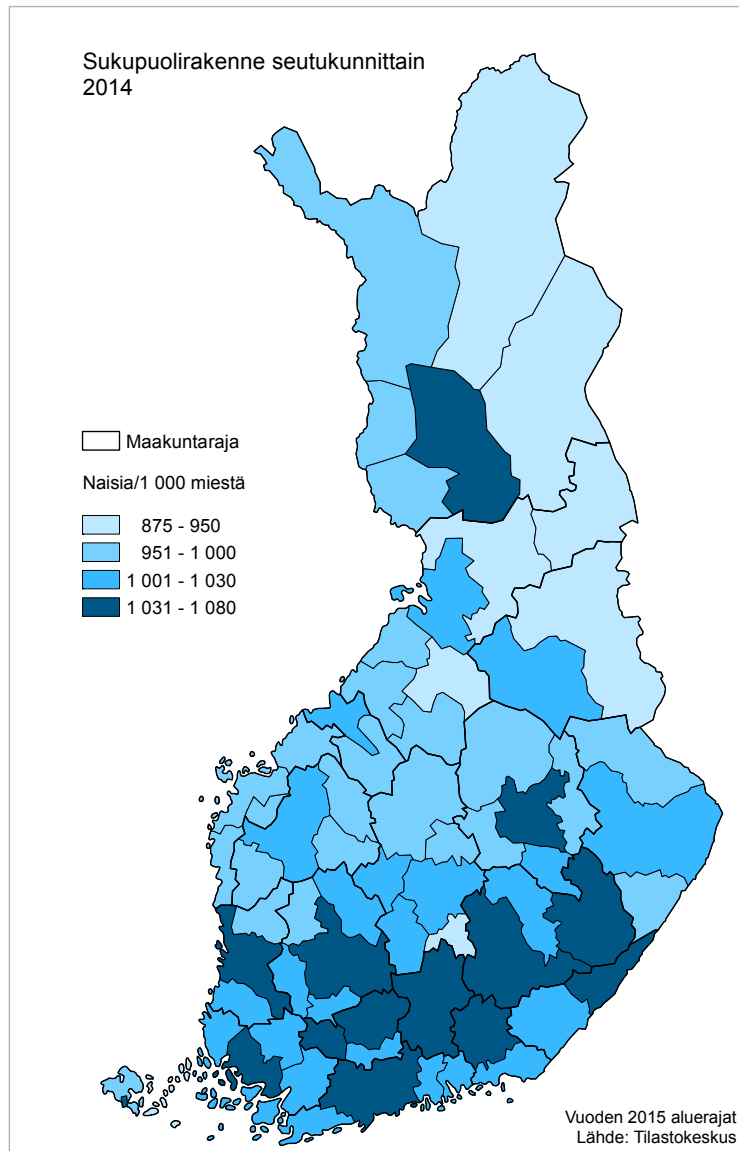
Kuvio 2.29

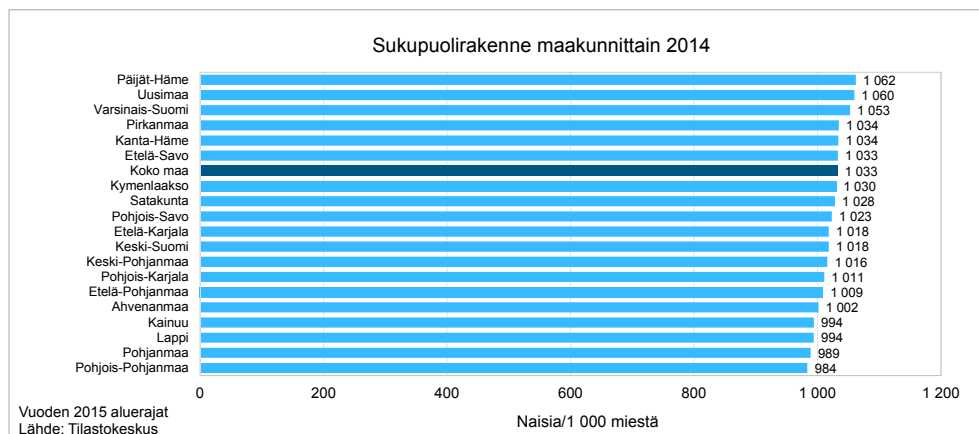
Kuvio 2.30

Kuvio 2.31

Kuvio 2.32

Syntyvyys ja kuolleisuus

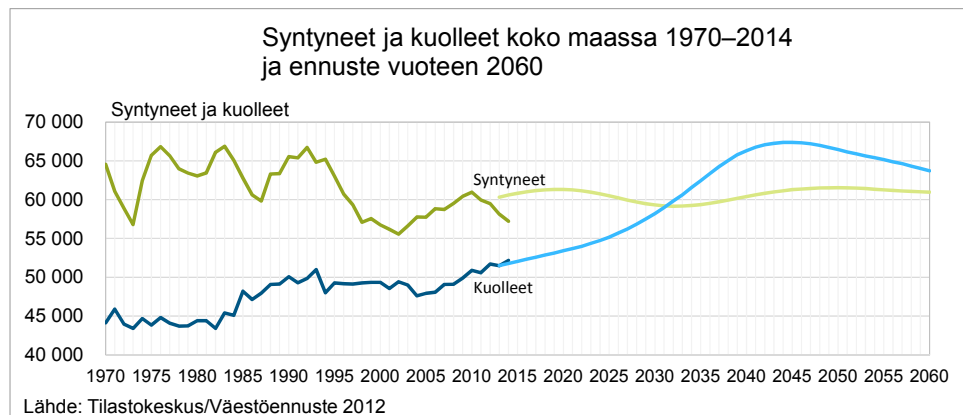
Syntyneiden enemmyydellä eli syntyneiden ja kuolleiden määrän erotuksella ilmaistaan *luonnollisen väestömuutoksen* suuntaa ja suuruutta. Vuonna 2014 koko maassa syntyneitä (57 232 henkeä) oli enemmän kuin kuolleita (52 186 henkeä). Syntyneiden enemmyyden ennustetaan kuitenkin pienenevän tulevaisuudessa. Kuolleiden määrään vaikuttaa vuosittaisen satunnaisvaihtelun lisäksi väestön ikääntyminen.

Vastasyntyneen *elinajanodote* kertoo vuosien määrän, jonka verran 0-vuotias eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Vastasyntyneiden elinajanodotteen kasvu osoittaa, että huolimatta iäkkäiden henkilöiden määrän kasvusta ja väestön vanhenemisesta kuolleisuus on alentunut. Elinajanodote on kasvanut yli yhdeksällä vuodella tarkastelujaksolla 1975–2014. Ennakkotiedon mukaan miehen elinajanodote kasvoi 0,3 ja naisen 0,1 vuotta vuonna 2014, ollen miehillä 78,1 vuotta ja naisilla 83,9 vuotta.

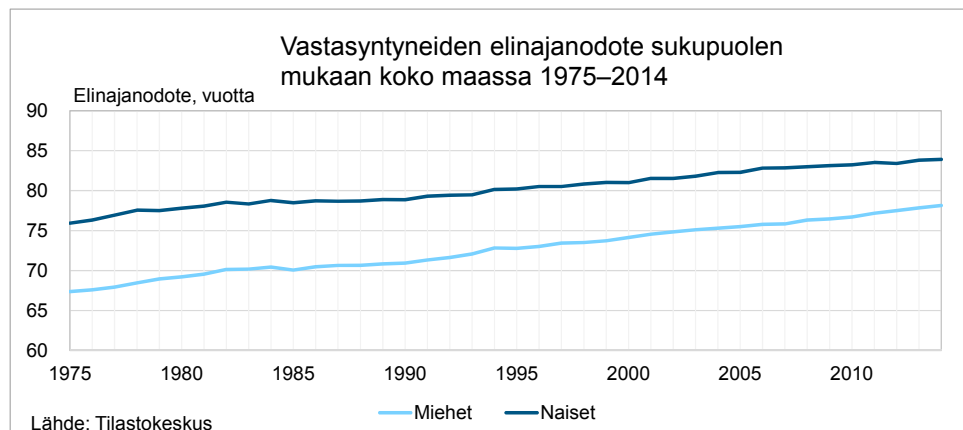
Vuonna 2014 Ylivieskan seutukunnassa oli korkein syntyvyys, 14,3 promillea keskiväkiluvusta. Kuolleisuus oli matalin Oulun seutukunnassa, 6,2 promillea. Torniolaakson seutukunnassa syntyvyys oli seutukuntien matalin, 4,3 promillea, ja Sisä-Savon seutukunnassa kuolleisuus oli korkein, 18,8 promillea.

Vuonna 2014 syntyneiden enemmitys oli positiivinen 19 seutukunnassa ja 8 maakunnassa. Syntyneiden enemmitys oli suurin Oulun ja pienin Torniolaakson seutukunnassa. Maakunnista suhteellisesti eniten luonnollista väestönkasvua tapahtui Pohjois-Pohjanmaalla ja vähiten Etelä-Savossa.

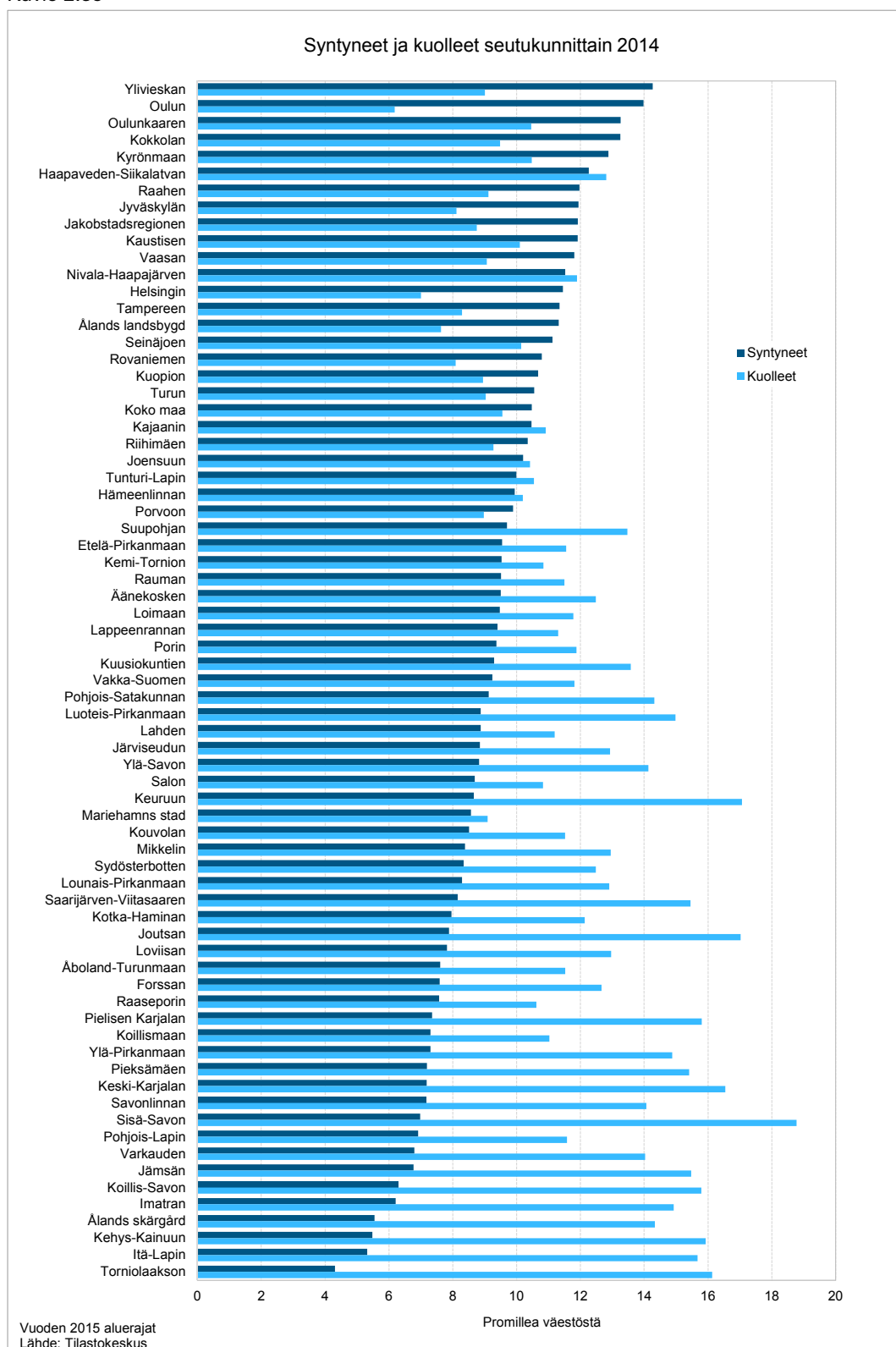
Kuvio 2.33

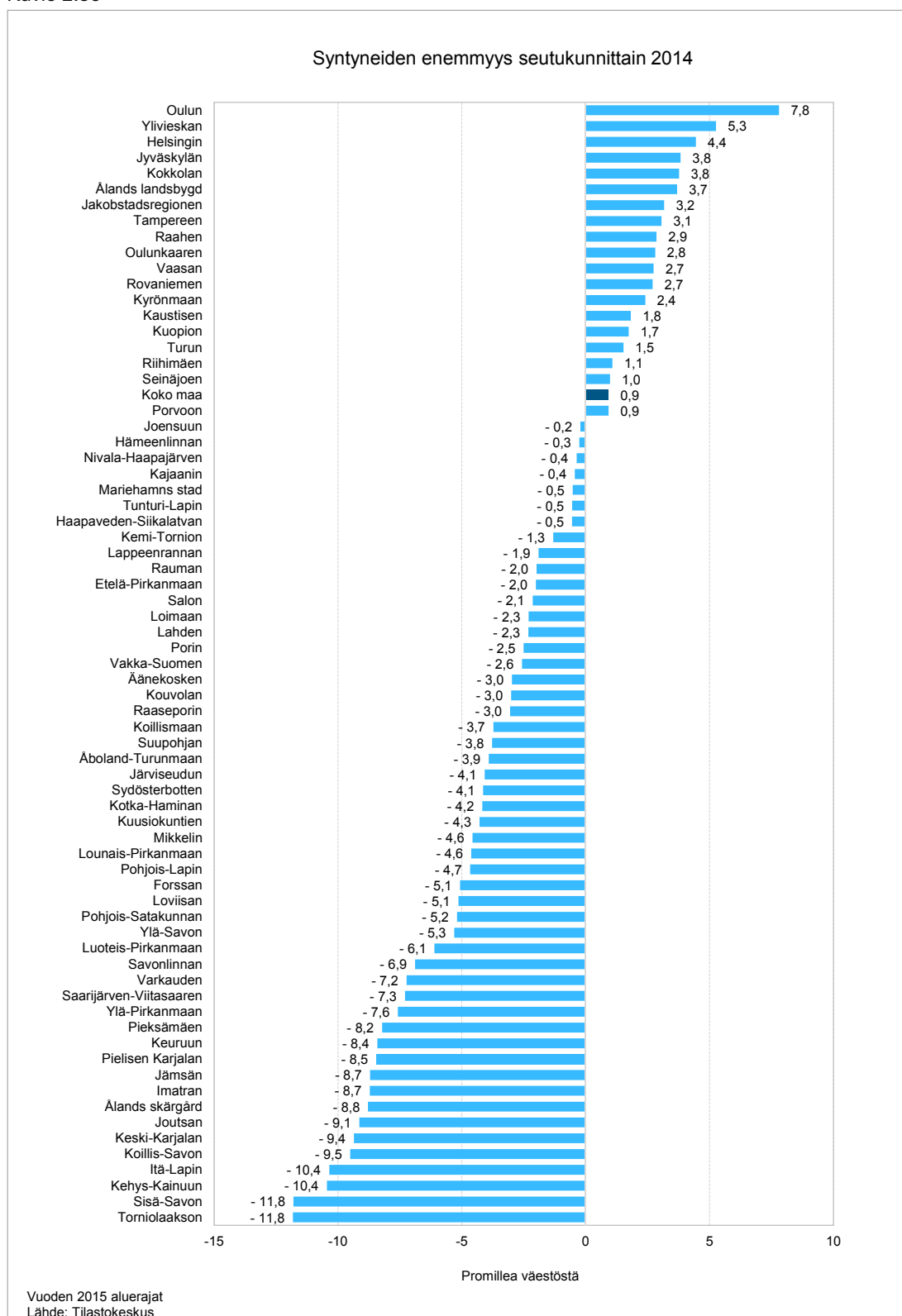
Kuvio 2.34

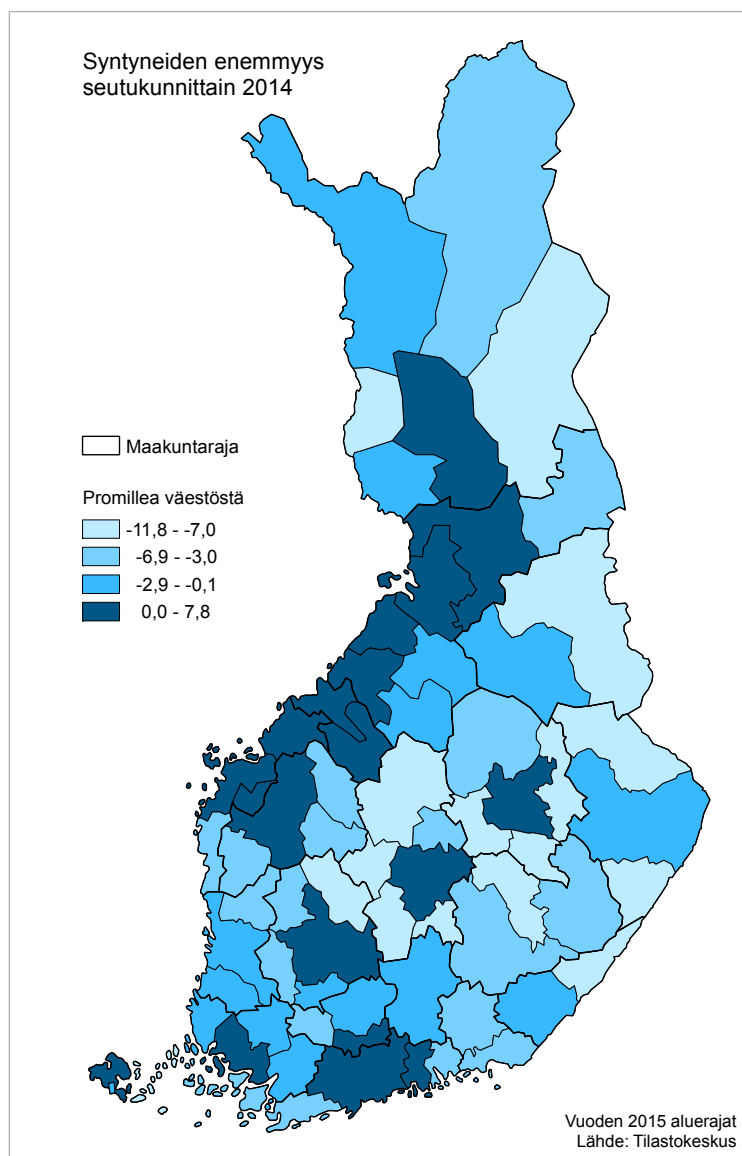
Kuvio 2.35

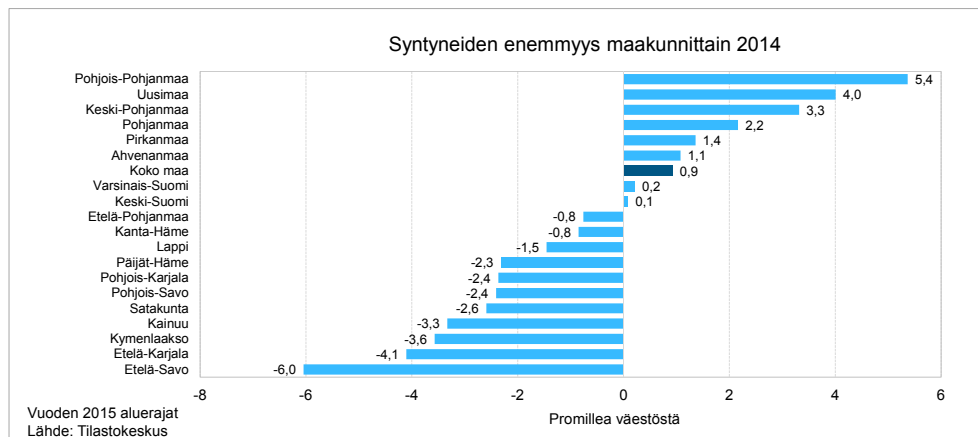
Kuvio 2.36

Kuvio 2.37

Kuvio 2.38

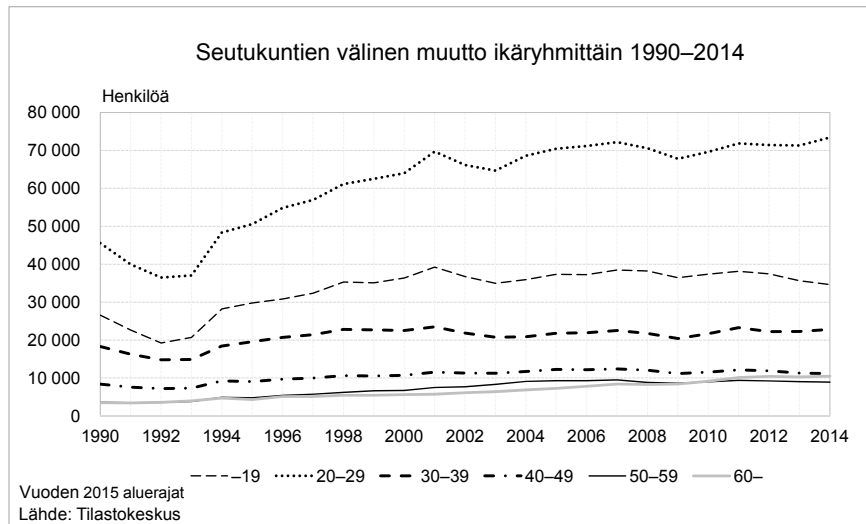
Muuttoliike

Koko maassa kirjattiin 161 506 seutukuntien välistä muuttoa vuonna 2014. Heistä 67 % oli alle 30-vuotiaita. Seutukuntien välisessä muutossa 14 seutukuntaa oli muuttovoittoisia.

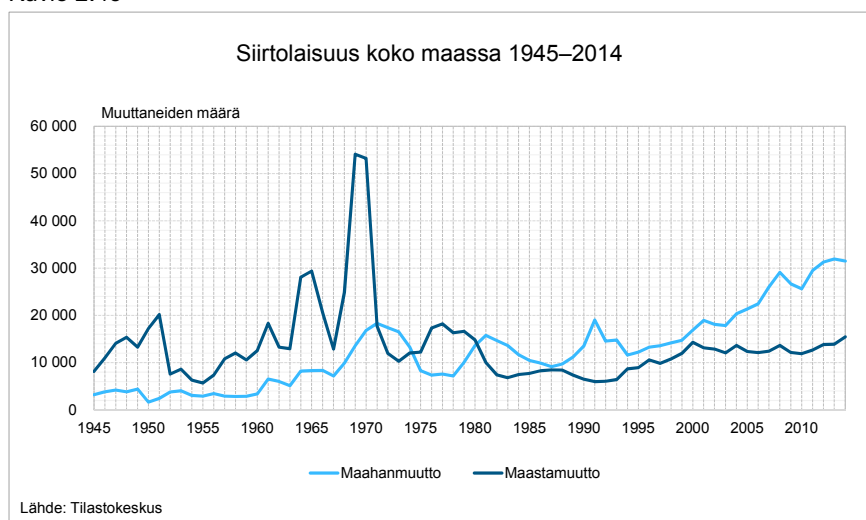
Suomessa maahanmuutto on ollut 1980-luvun alusta alkaen suurempaan kuin maastamuutto. Vuonna 2014 Suomeen muutti 16 020 henkilöä enemmän kuin Suomesta pois, mikä oli 2 030 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikissa maakunnissa nettomaahanmuutto oli positiivinen. Suhteellisesti eniten maahanmuuttoa suuntautui Ålands skärgårdin seutukuntaan ja Pohjanmaan maakuntaan.

Muuttotase oli positiivinen 30 seutukunnassa vuonna 2014. Muuttotase sisältää seutukuntien väliset ja kansainväliset muutot. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa saivat Ålands skärgårdin, Mariehamns stadin, Kuopion ja Helsingin seutukunnat. Muuttoliikkeen seurauksena suhteellisesti eniten väestöä menettivät Torniolaakson, Nivala-Haapajärven ja Raahen seutukunnat. Maakunnista 13 oli muuttovoittoisia, kärjessä Ahvenanmaa ja Uusimaa. Kainuun muuttotase oli negatiivisin.

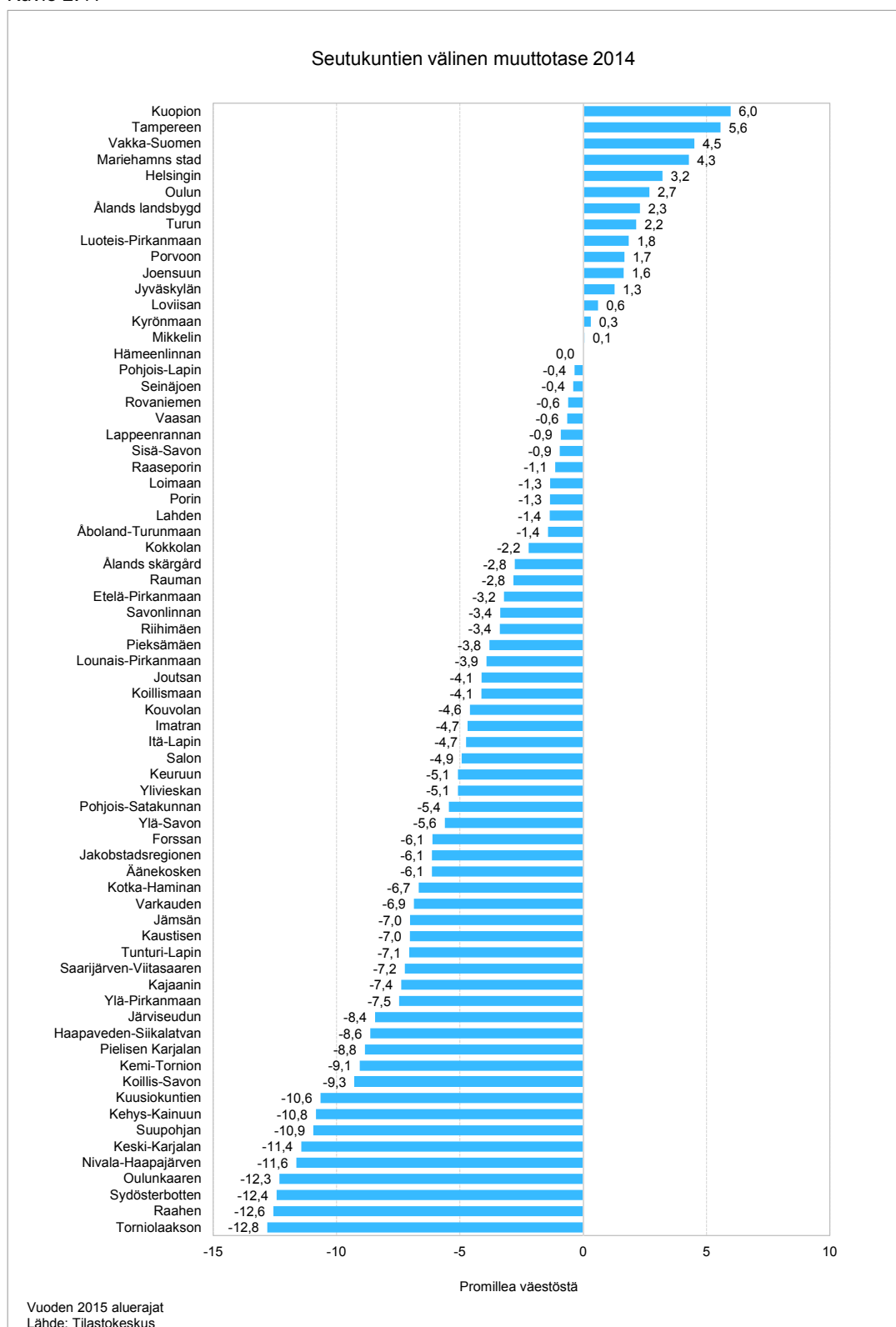
Kuvio 2.39

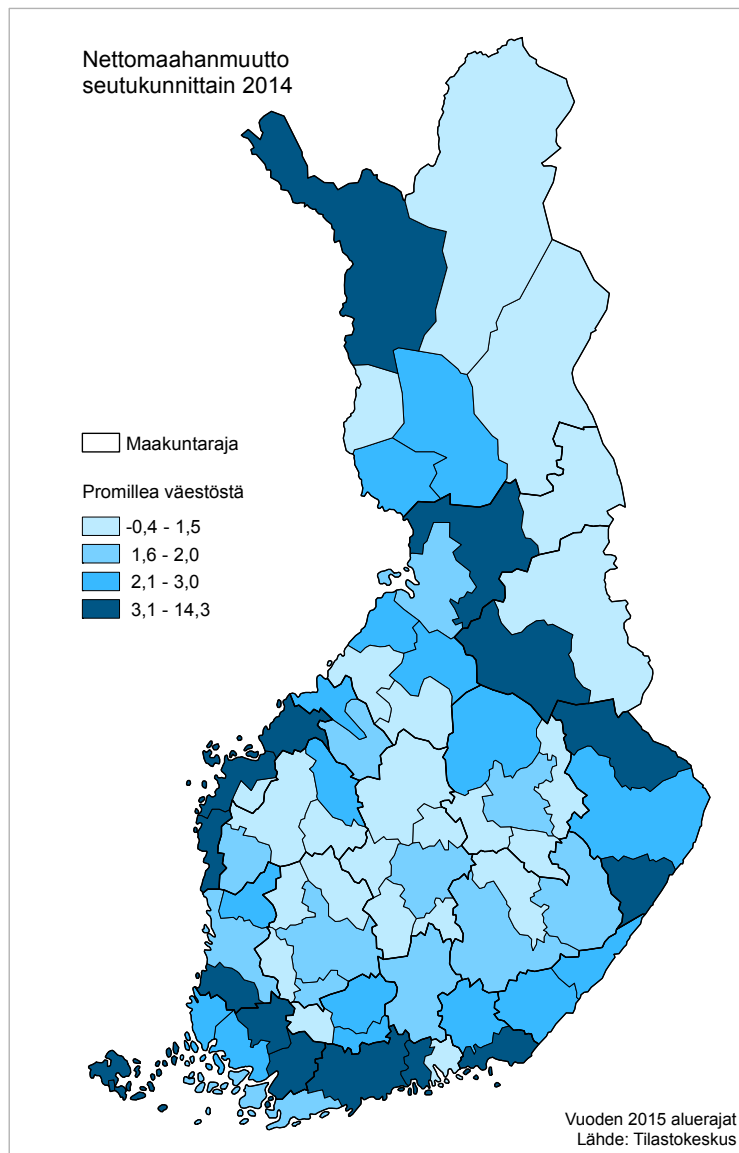
Kuvio 2.40

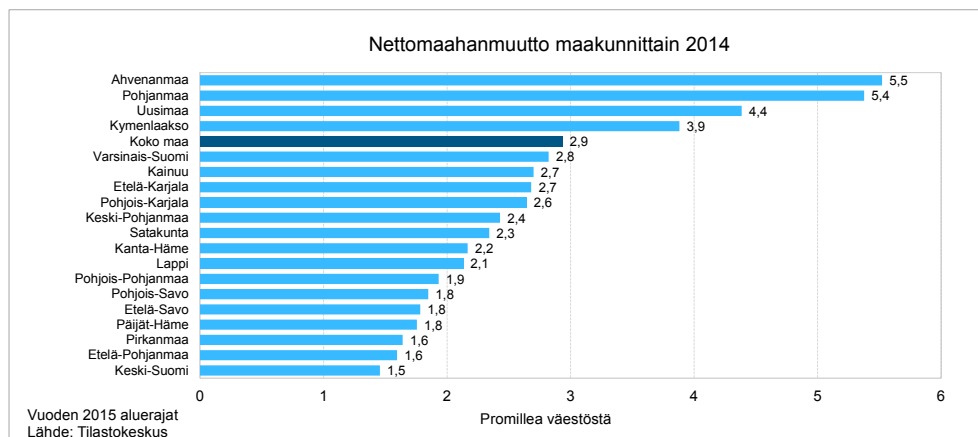
Kuvio 2.41

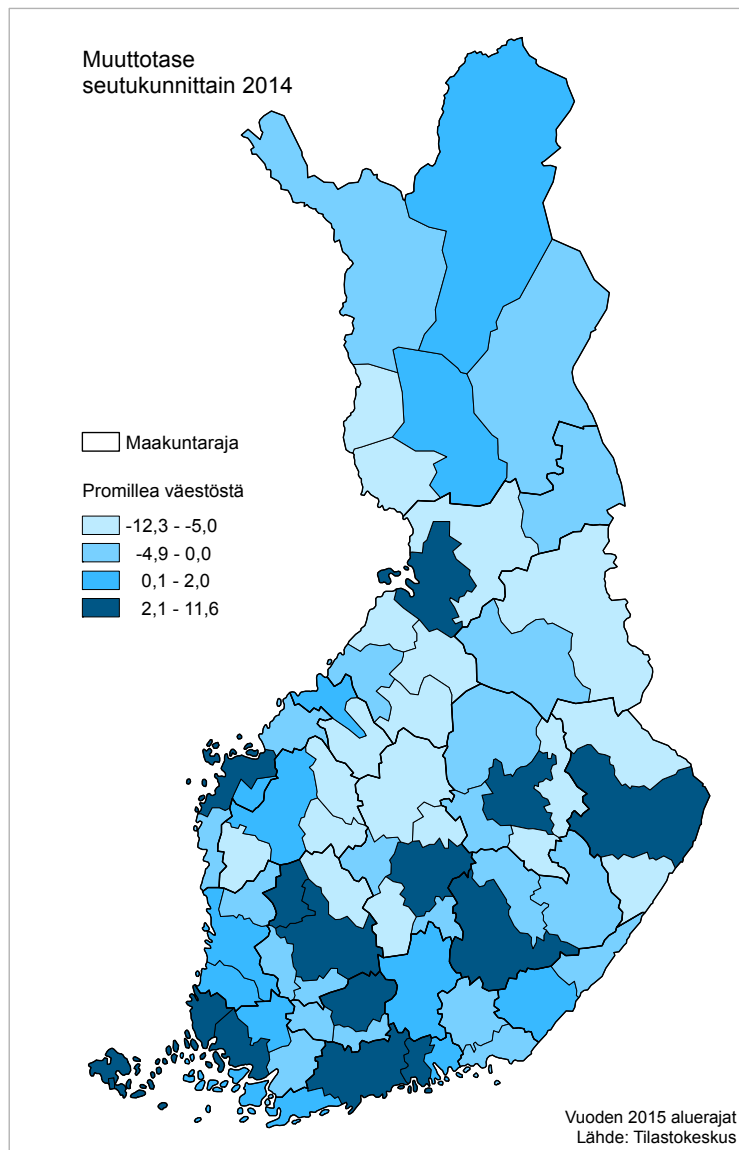
Kuvio 2.42

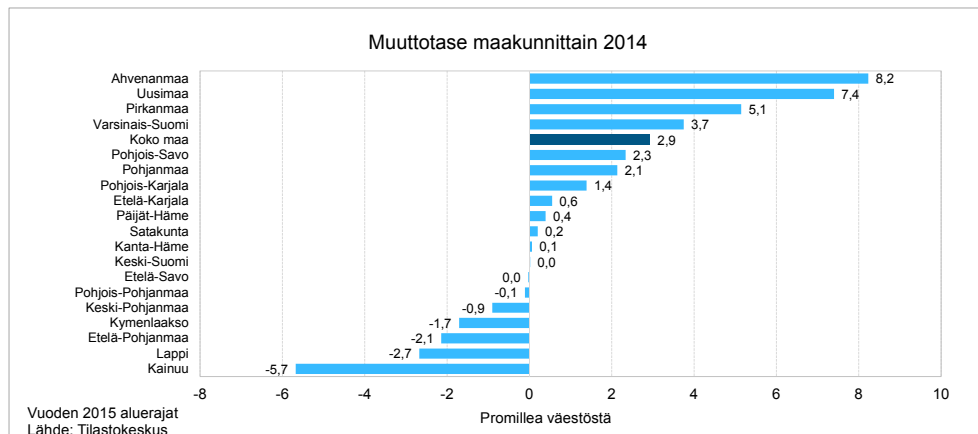
Kuvio 2.43

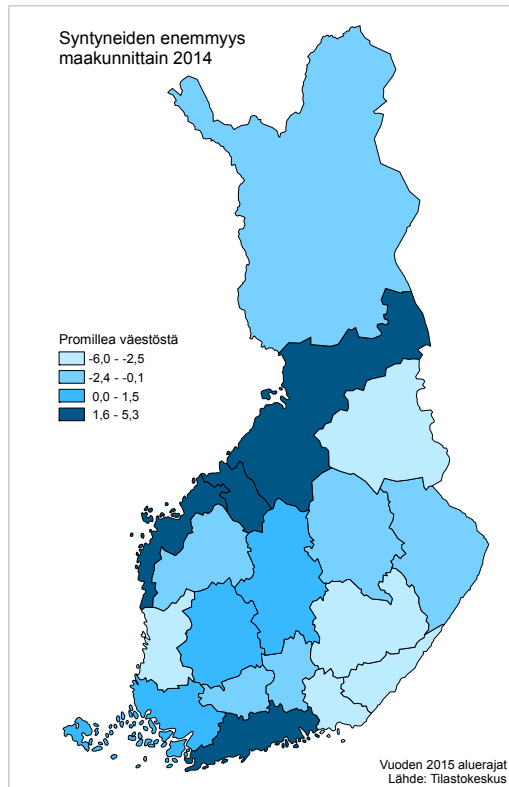
Kuvio 2.44

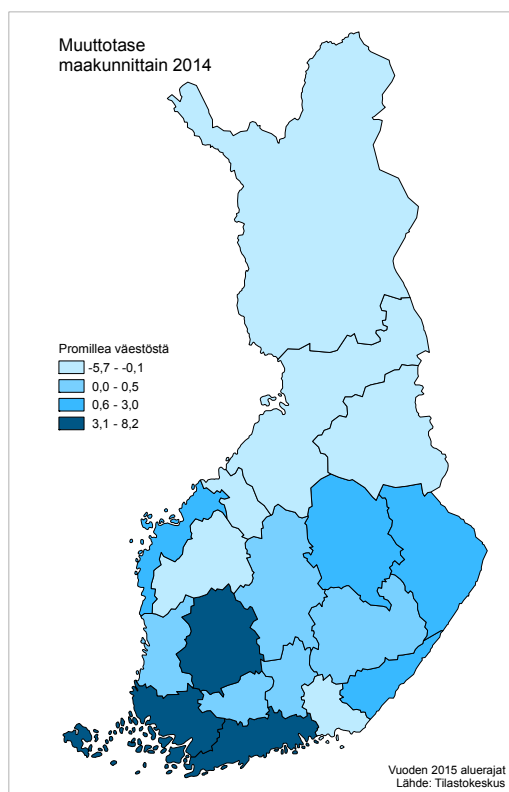
Kuvio 2.45

Kuvio 2.46

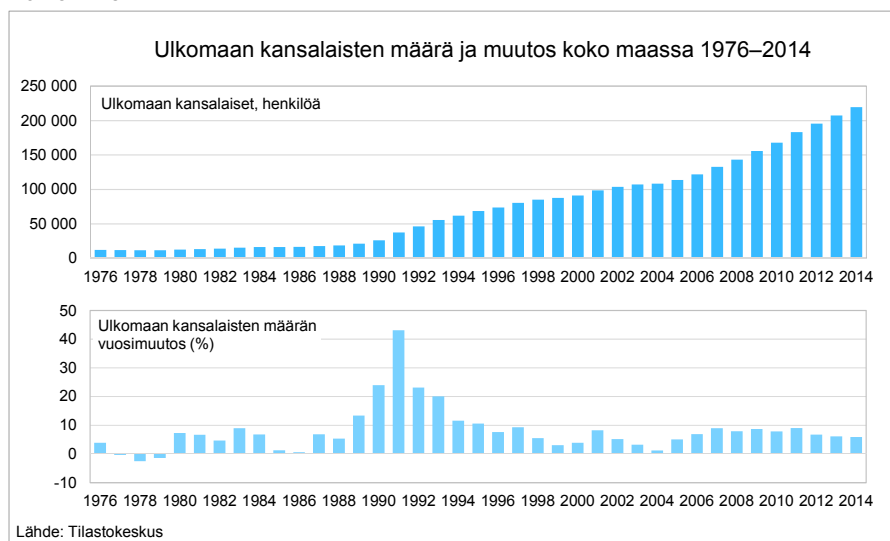
Kuvio 2.47

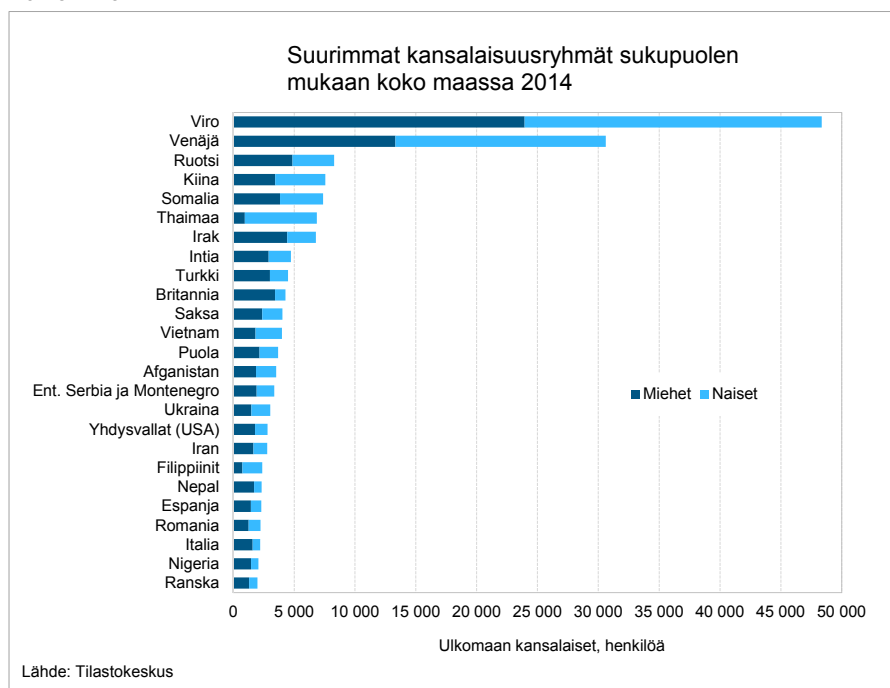
Ulkomaan kansalaiset

Ulkomaan kansalaisten määrä on kasvanut Suomessa huomattavasti 1990-luvun alusta lähtien. Viime vuosina ulkomaalaisten määrä on kasvanut vuositasolla, alle 10 %. Vuonna 2014 ulkomaan kansalaisia oli koko maassa 219 700 henkilöä, mikä on 4 % väestöstä. Heistä yli puolet asui Helsingin seutukunnassa. Mariehamns stadin seutukunnassa ulkomaalaisten suhteellinen osuus väestöstä oli kuitenkin suurin, yli 12 %. Pienimmäksi ulkomaalaisten osuus jäi Nilvala-Haapajärven ja Kyrönmaan seutukunnissa. Ulkomaalaisia asui suhteellisesti eniten Ahvenanmaalla ja vähiten Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Suurimmat kansalaisuusryhmät olivat Viron (48 354 henkilöä) ja Venäjän (30 619) kansalaiset.

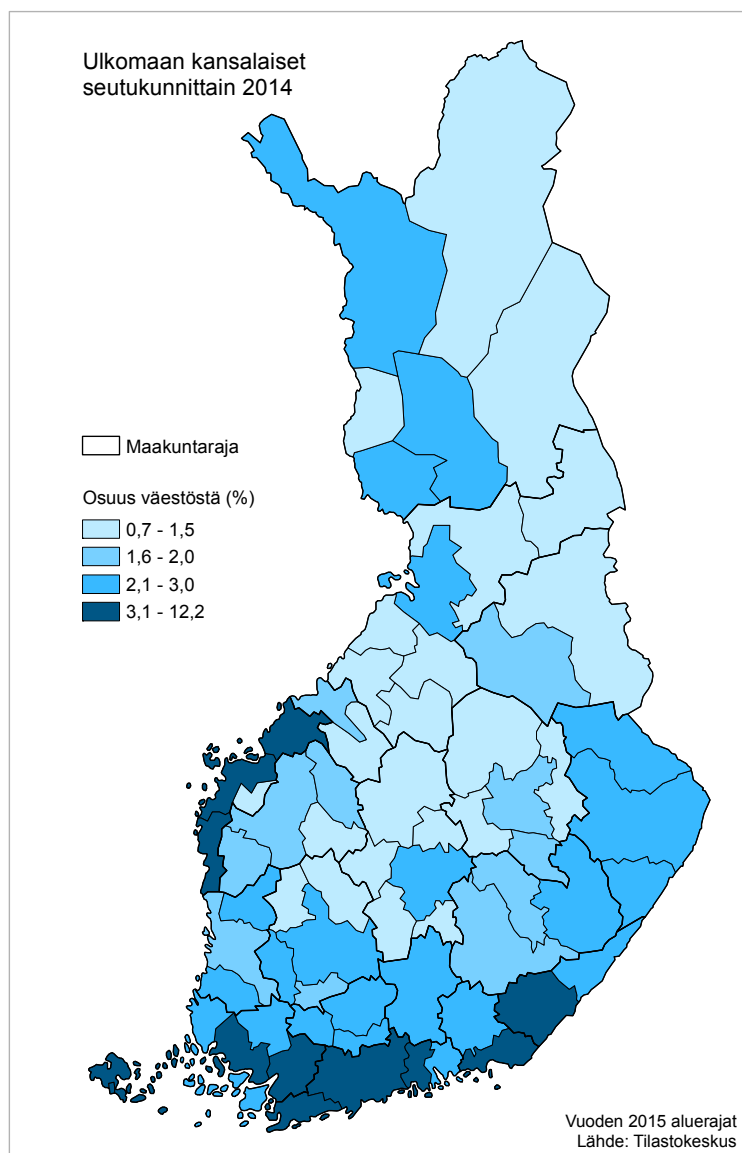
Kuvio 2.48

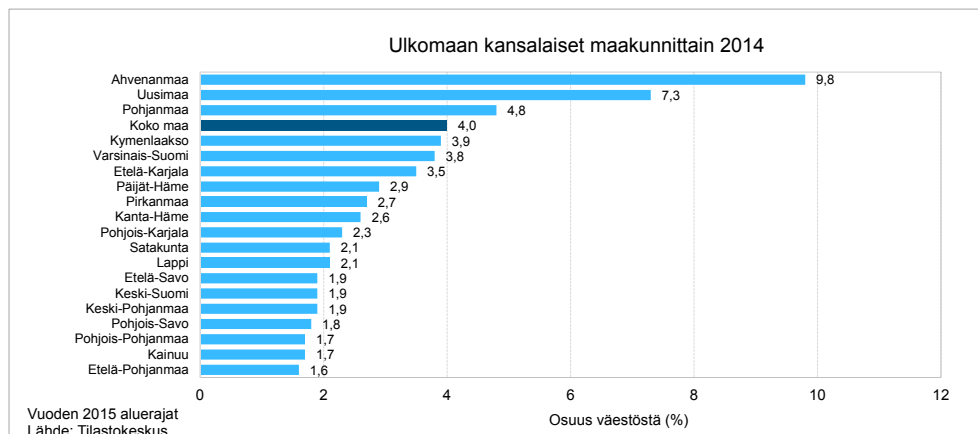
Kuvio 2.49

Kuvio 2.50

Kuvio 2.51

Asuminen ja rakentaminen

Asunnot ja asutokunnat

Vuoden 2013 lopussa Suomessa oli 2,9 miljoonaa *asuntoa*. Asunnolla eli asuinhuoneistolla tarkoitetaan keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden tai useamman asuinhuoneen käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jonka huoneistoala on vähintään 7 neliömetriä. Asutokantaan sisältyvät sekä *vakinaisesti asutut* asunnot että *vailla vakinaisia asukkaita olevat* asunnot ja huoneistot. Asutokannasta 27,3 % on rakennettu vuonna 1990 tai sen jälkeen. Rivi- tai kerjataloasunnot ovat keskimäärin hieman uudempia, sillä 33,7 % niistä on rakennettu vastaavana aikana.

Koko maan vakinaisesti asutuista asunnoista 65,2 % oli hallintaperusteeltaan omistusasuntoja ja 30,6 % vuokra-asuntoja vuonna 2013. Asuntojen omistususuus oli Loimaan seutukunnassa suurin ja Mariehamns stadin seutukunnassa pienin.

Koko maan asutokannasta 9,5 % oli puutteellisesti varusteltuja vuonna 2013. Ålands skärgårdin, Koillis-Savon ja Joutsan seutukuntien asunnoista yli neljännes kuului puutteellisesti varustettujen luokkaan. Näistä asunnoista puuttuu peseytymistilat, keskus-/sähkölämmitys tai jokin seuraavista varusteista: vesijohto, viemäri, lämminvesi tai WC. Luvuissa on mukana myös varustetasoltaan tuntemattomat asunnot.

Vuonna 2013 asuntojen keskimääräinen huoneistoala oli 79,9 neliömetriä ja se on kasvanut vuodesta 1970 lähes 20 neliömetrillä. Samaan aikaan pinta-ala henkilöä kohti on kasvanut 20,9 neliömetrillä. Vuonna 2013 vakituisesti asutuissa asunnoissa asukasta kohti neliöitä oli keskimäärin 39,8. Vähjimmin asuttiin Sydösterbottenin seutukunnassa.

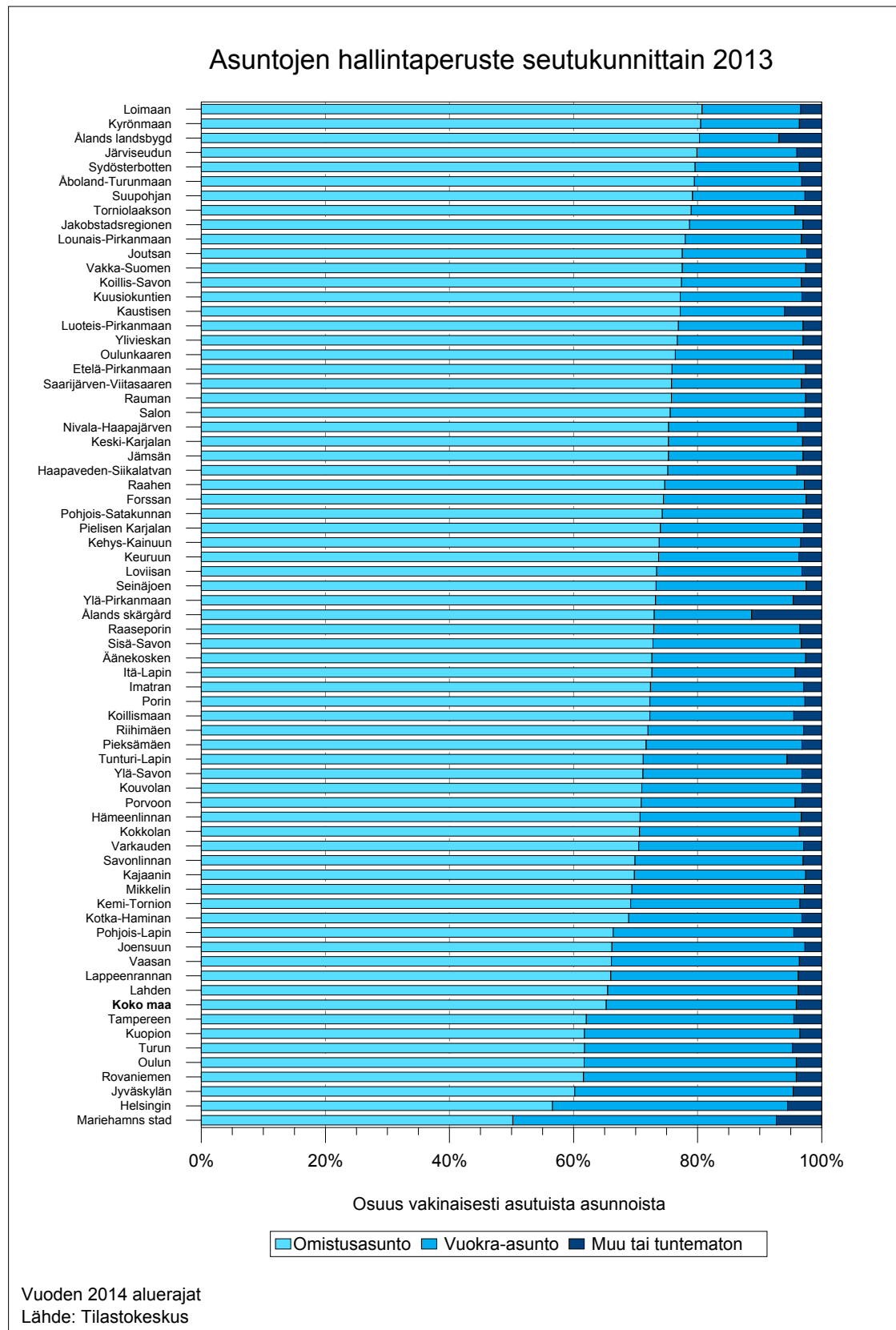
Vuonna 2013 koko maassa oli 2,6 miljoonaa *asutokuntaa* ja niissä asui keskimäärin 2,1 henkilöä. Asutokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asutokunnista 74,9 % oli yhden tai kahden henkilön asutokuntia. Näitä pieniä asutokuntia oli suhteellisesti eniten Pielisen Karjalan ja vähiten Jakobstadsregionen seutukunnassa.

Asutokunta määritellään *ahtaasti asuvaksi*, mikäli henkilöitä on enemmän kuin yksi huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun (normi 4). Vuonna 2013 ahtaasti asuvien asutokuntien osuus oli 8,7 %. Ahtaasti asuvia asutokuntia oli suhteellisesti eniten Oulun kaaren ja Nivala-Haapajärven seutukunnissa.

Koko maan asutokunnista 44,1 % asui kerrostaloasunnoissa, 40,2 % erillisissä pientaloissa ja 13,8 % rivi- tai kerjataloissa. Helsingin seutukunnan asutokunnista yli 65 % asui kerrostaloissa ja Ahvenanmaan pienten seutukuntien asutokunnista yli 83 % asui pientaloissa. Rivitaloasuntoja oli suhteellisesti eniten Joutsan seutukunnassa.

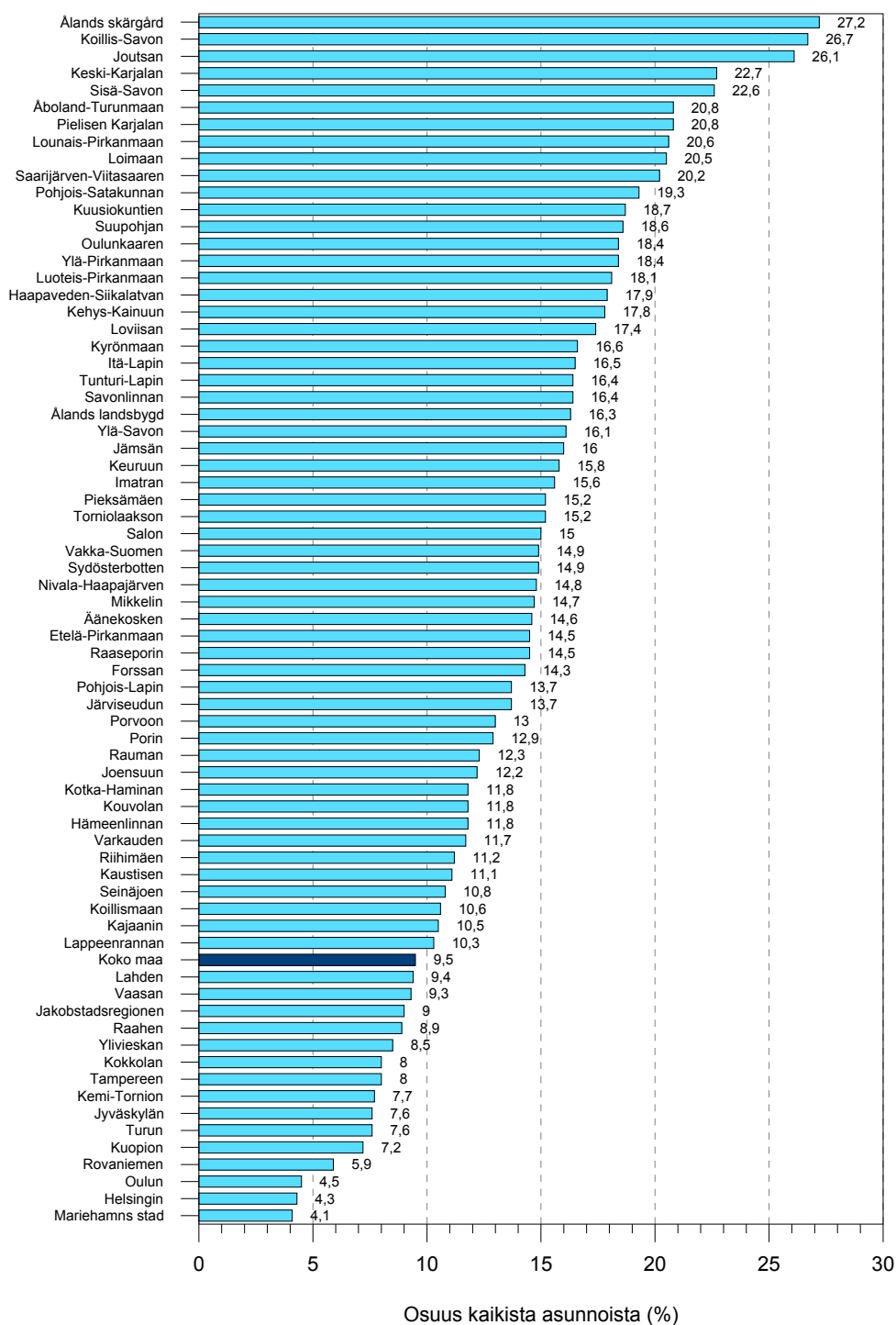
Vuonna 2014 (ennakkotieto) vanhan osakehuoneiston keskimääräinen neliöhinta oli koko maassa 2 266 euroa. Koko maassa kerrostalohuoneistot (2 403 euroa/m²) olivat neliöhinnaltaan rivitalohuoneistoja (2 093 euroa/m²) kalliimpia. Maakunnista Uudellamaalla osakeasuntojen hinnat olivat ylivoimaisesti kalliimpia muihin maakuntiin verrattuna. Halvimmat kerrostaloasunnot olivat Kymenlaaksossa ja rivitaloasunnot Kainuussa.

Kuvio 3.1

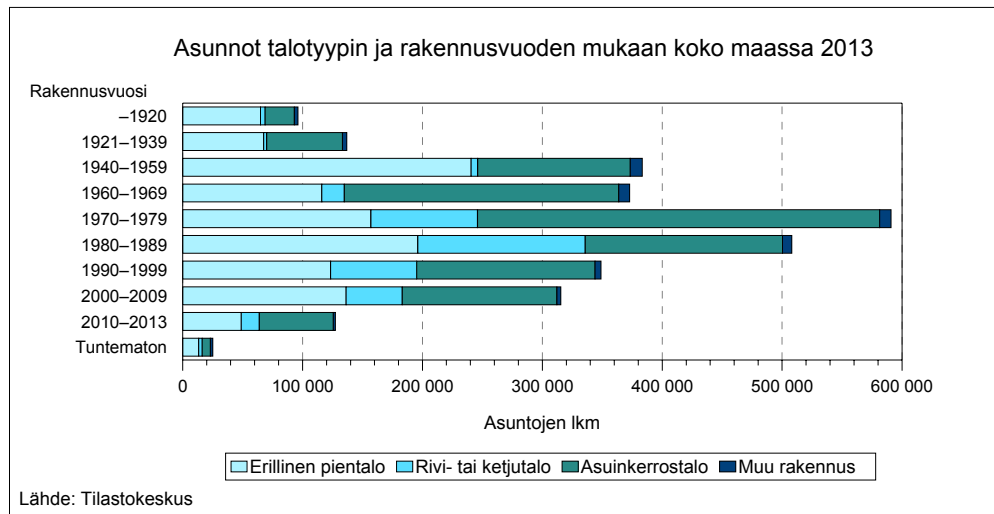
Kuvio 3.2

Puutteellisesti varustetut asunnot seutukunnittain 2013

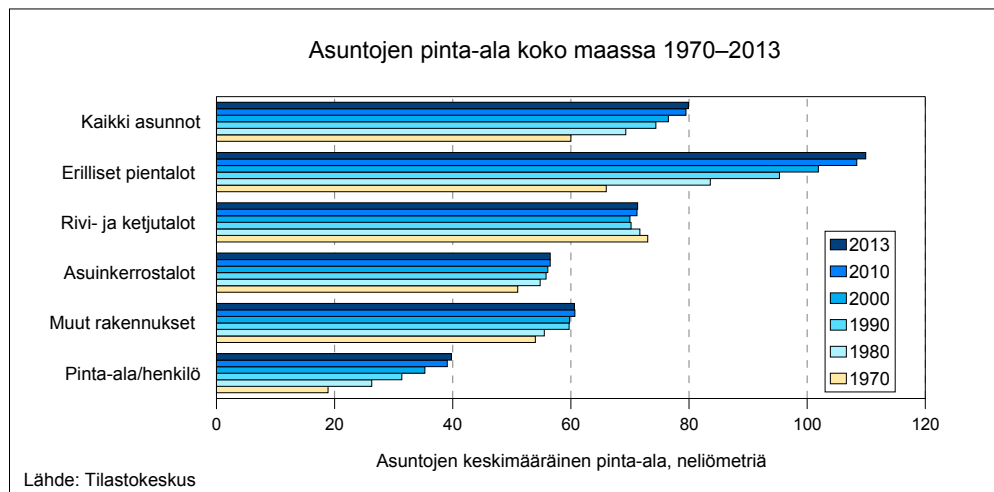

Sisältää myös varustetasoltaan tuntemattomat asunnot
 Vuoden 2014 aluerajat
 Lähde: Tilastokeskus

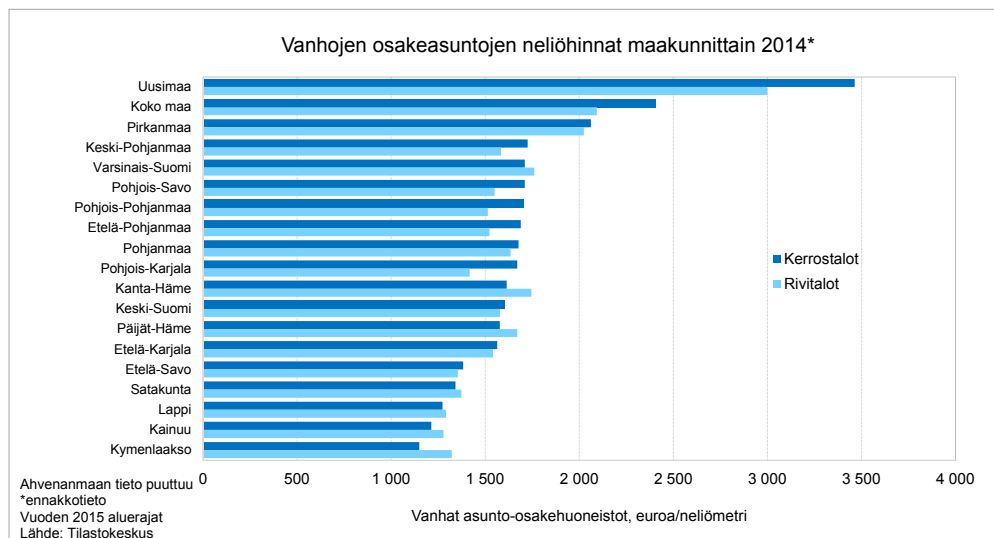
Kuvio 3.3

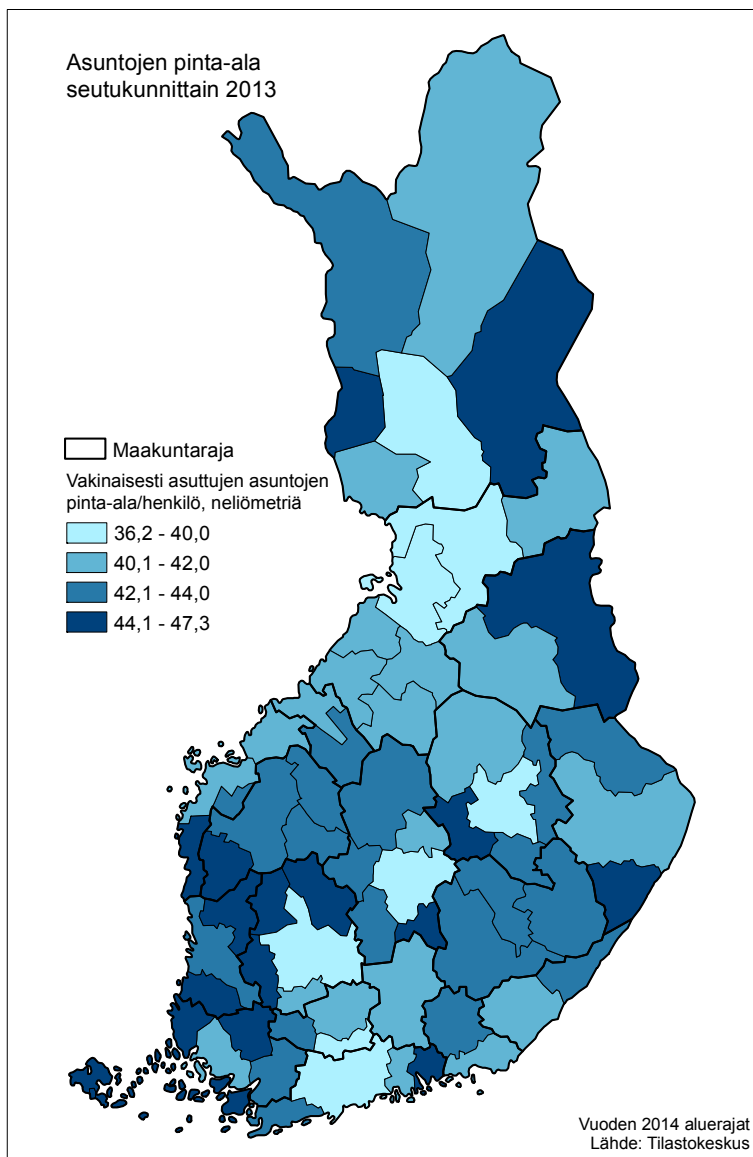
Kuvio 3.4

Kuvio 3.5

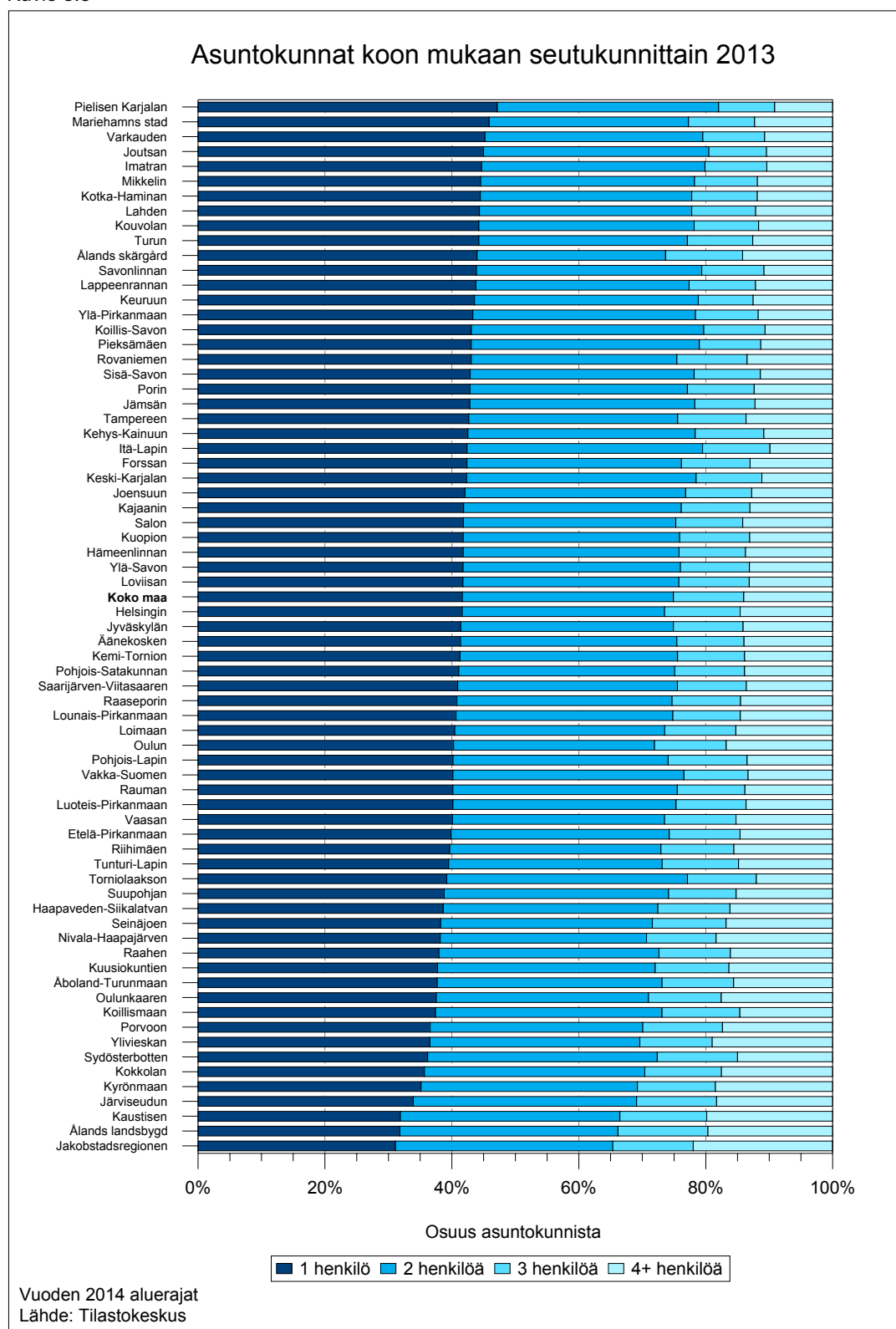
Kuvio 3.6

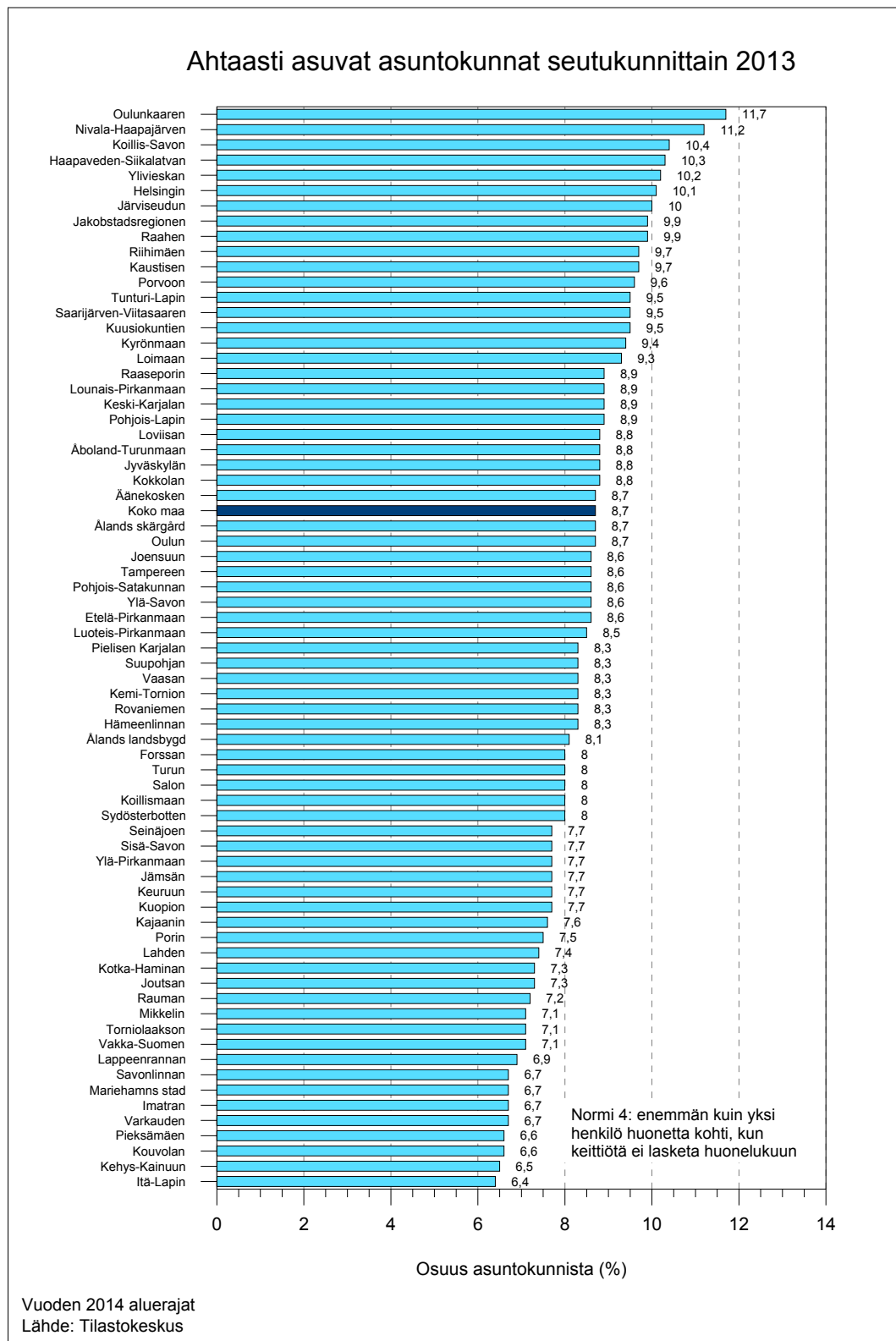
Kuvio 3.7

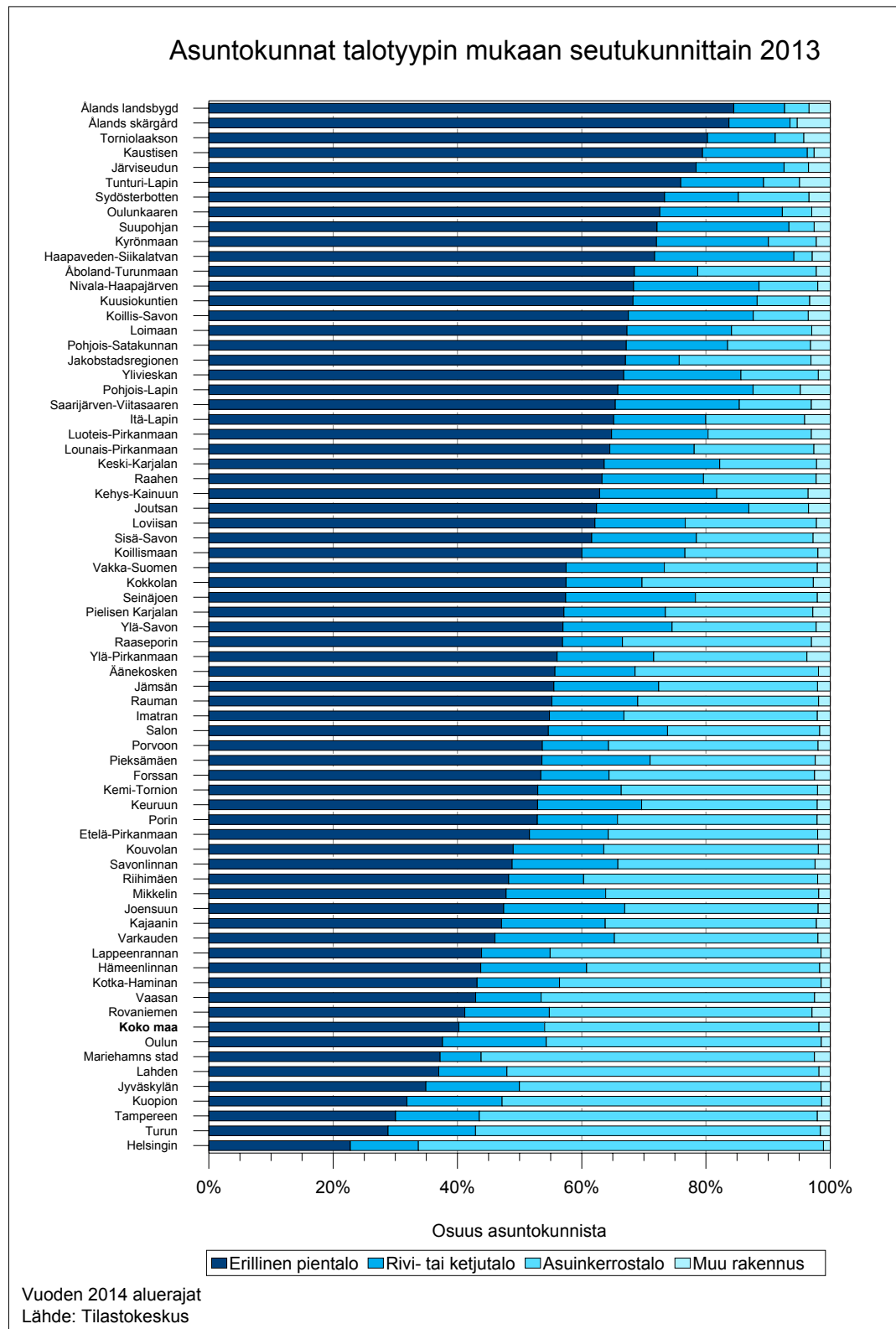
Kuvio 3.8

Kuvio 3.9

Kuvio 3.10

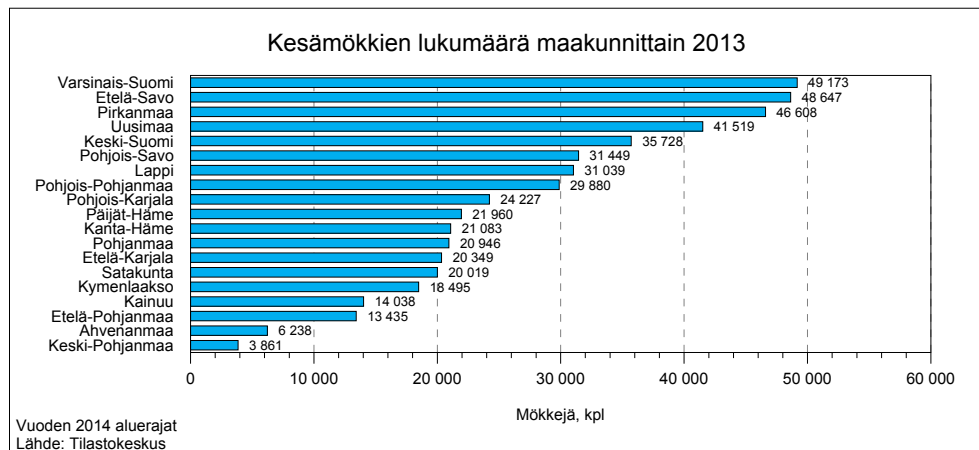
Kesämökkit

Suomessa oli vuoden 2013 lopussa 498 700 kesämökkiä. Eniten niitä oli Varsinais-Suomessa, Etelä-Savossa ja Pirkanmaalla, kussakin yli 46 000. Maakunnista Etelä-Savossa kesämökkejä oli myös asukaslukuun suhteutettuna runsaimmin, 319 kappaletta tuhatta asukasta kohti. Uudellamaalla kesämökkejä oli asukaslukuun nähden vähiten.

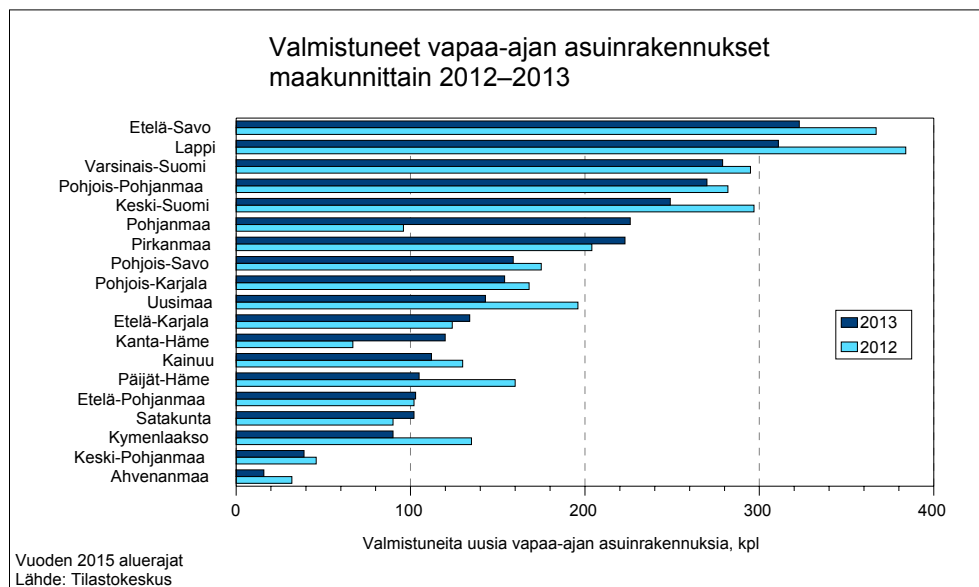
Mikkelin seutukunnassa kesämökkien lukumäärä oli seutukuntien suurin, 27 200 kappaletta. Asukaslukuun suhteutettuna kesämökkejä oli kuitenkin eniten Ålands skärgårdin seutukunnassa.

Uusia vapaa-ajan asuinrakennuksia valmistui vuonna 2013 yhteensä 3 160 kappaletta, mikä on 190 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten uusia vapaa-ajanrakennuksia rakennettiin Etelä-Savoon.

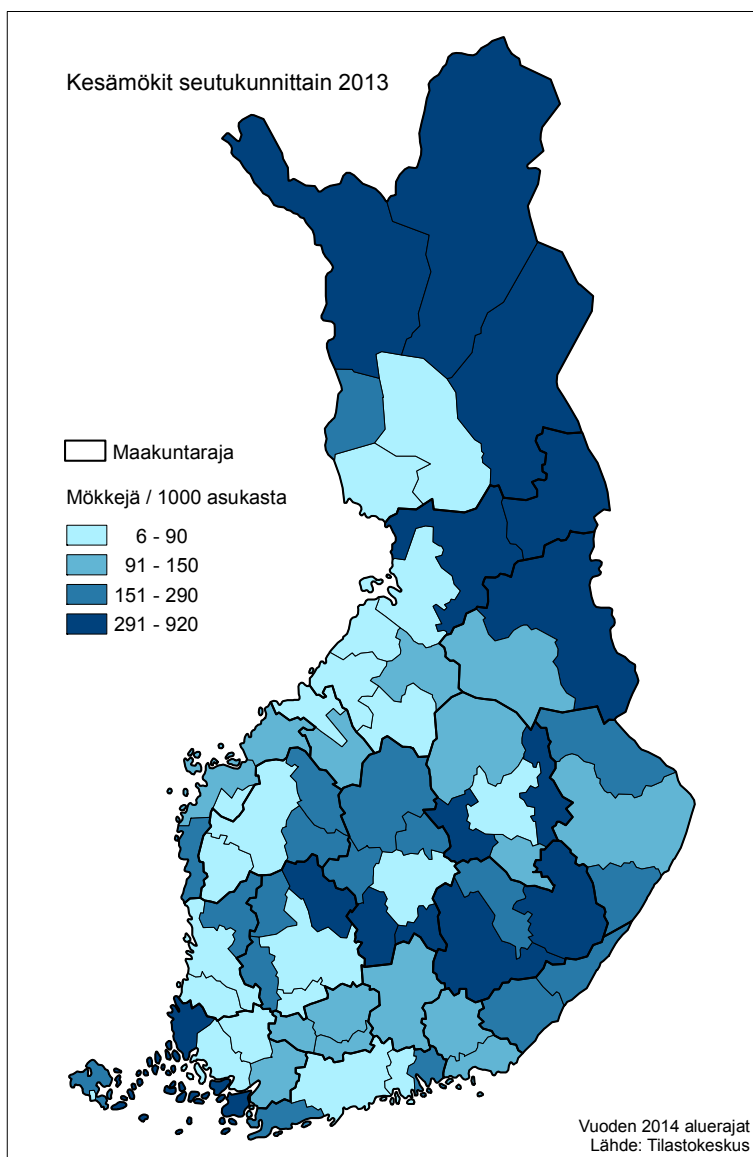
Kuvio 3.11

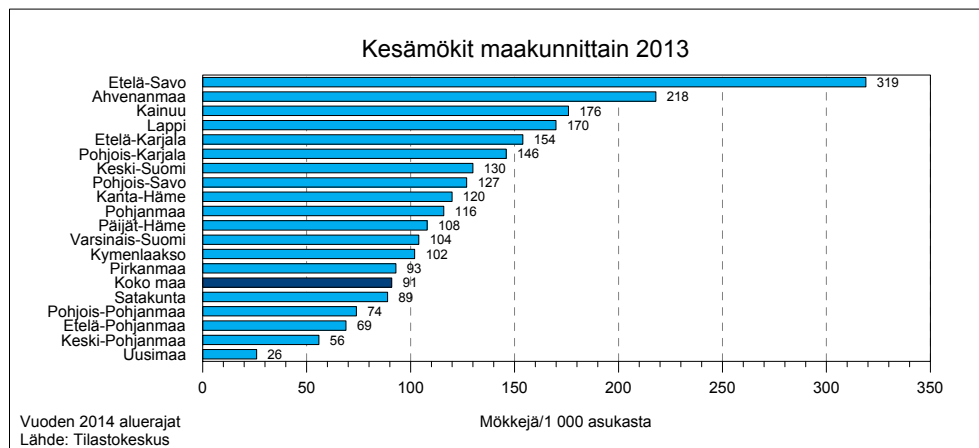
Kuvio 3.12

Kuvio 3.13

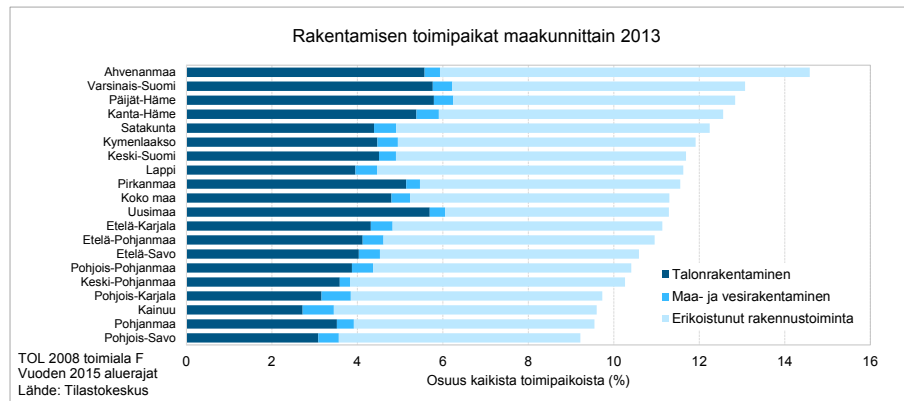
Kuvio 3.14

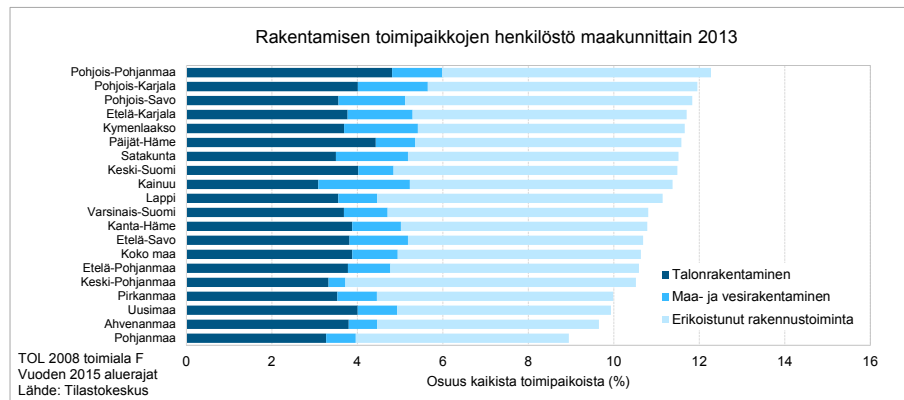
Rakentaminen

Rakentamisen toimipaikkoja oli vuoden 2013 yritysrekisterin vuositilaston mukaan koko maassa hieman yli 43 700 eli 11,3 % kaikista toimipaikoista. Henkilökuntaa rakentamisen toimipaikoilla oli 156 400, mikä on 10,6 % kaikkien toimipaikkojen henkilöstöstä. Rakentamisen liikevaihdon osuus oli vastaavasti 7,1 % kaikkien toimipaikkojen liikevaihdosta. Toimialaluokitus TOL 2008 jaottelee rakentamisen (F) pääluokan kolmeen kaksinumerotason luokkaan: talonrakentamiseen (41), maa- ja vesirakentamiseen (42) ja erikoistuneeseen rakennustoimintaan (43).

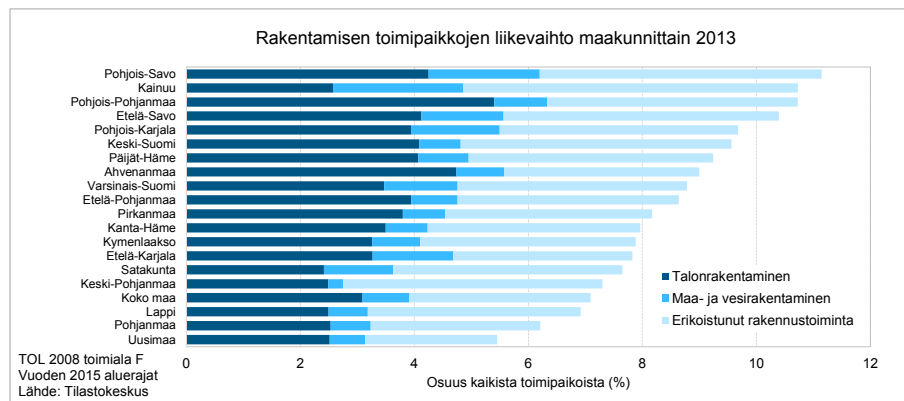
Kuvio 3.15

Kuvio 3.16

Kuvio 3.17

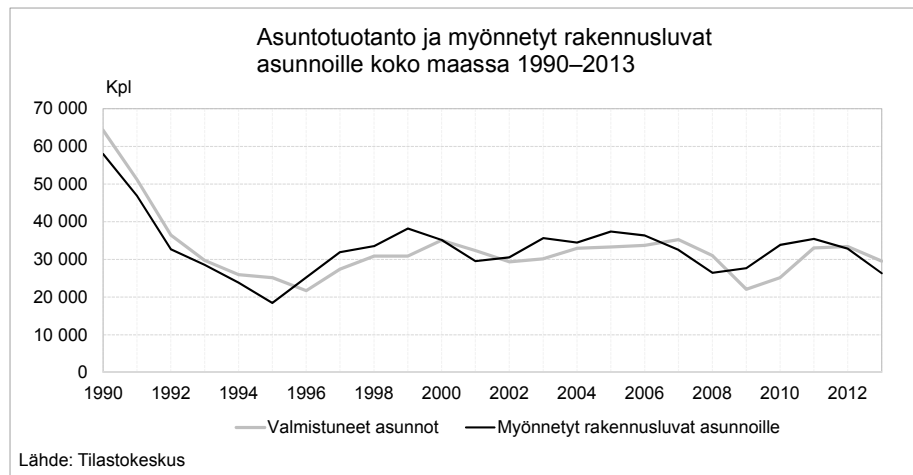

Asuntotuotanto oli voimakkaimmillaan 1990-luvun alkupuolella (tarkastelujakso 1990–2013). Asuntoja valmistui enimmillään 65 400 kappaletta vuonna 1990, mutta 2000-luvulla asuntoja on valmistunut keskimäärin alle puolet tästä määrästä. Viimeisimmän tiedon mukaan asuntoja valmistui yli 29 500 kappaletta vuonna 2013. Rakennuslupia asunnoille myönnettiin samana vuonna 26 300 kappaletta, mikä on 20 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.¹⁾

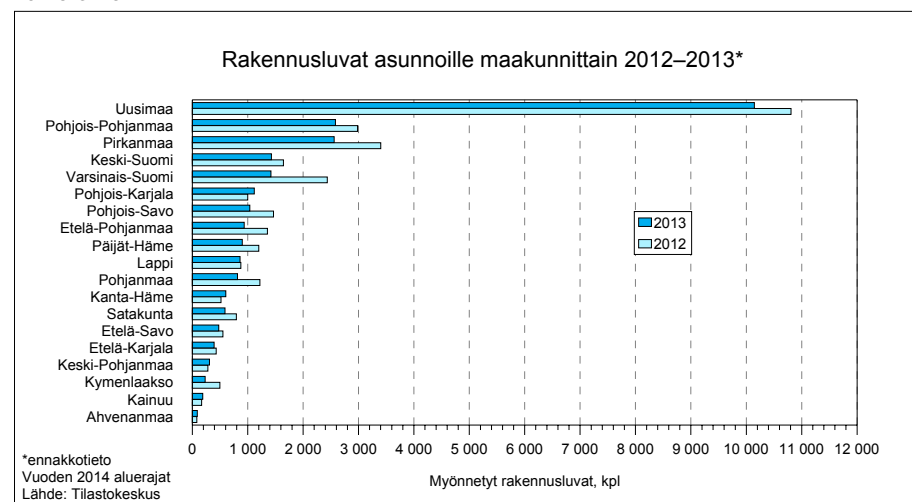
Maakunnista eniten asuntojen rakennuslupia myönnettiin Uudellemaalle, 10 147 kappaletta vuoden 2013 ennakkotiedon mukaan. Seuraavina tulivat Pohjois-Pohjanmaa ja Pirkanmaa yli 2 500 luvalla.

Asukasluukuun suhteutettuna asuntotuotanto oli vilkkainta Kuopion seutukunnassa ja suhteellisesti vähiten asuntoja valmistui Varkauden ja Pieksämäen seutukuntiin vuonna 2013. Koko maassa valmistuneista asunnoista 52,1 % valmistui asuinkerrostaloihin. Helsingin, Tampereen ja Koillismaan seutukunnissa asuinkerrostaloihin valmistui yli 60 % asunnoista.

Kuvio 3.18

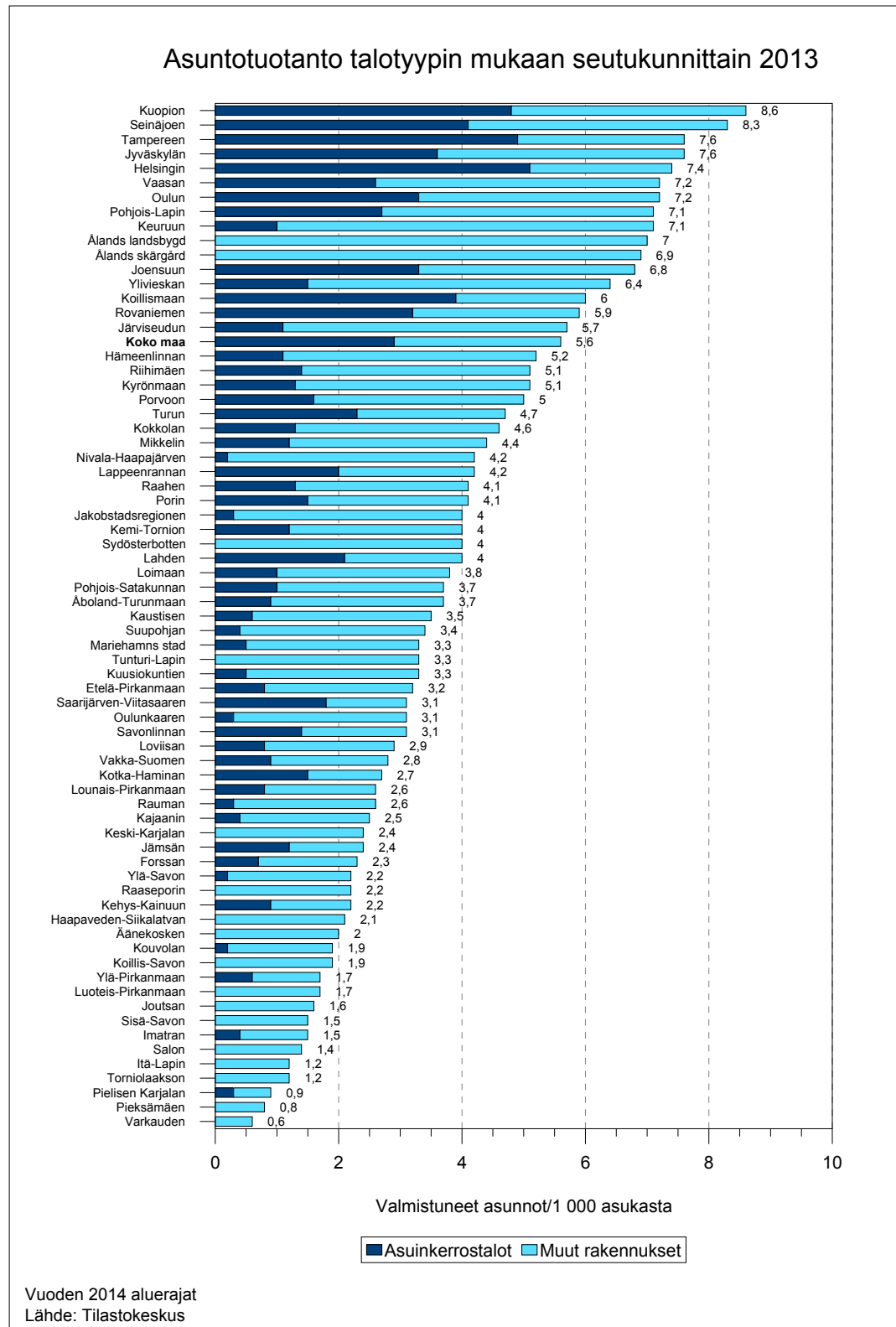

Kuvio 3.19

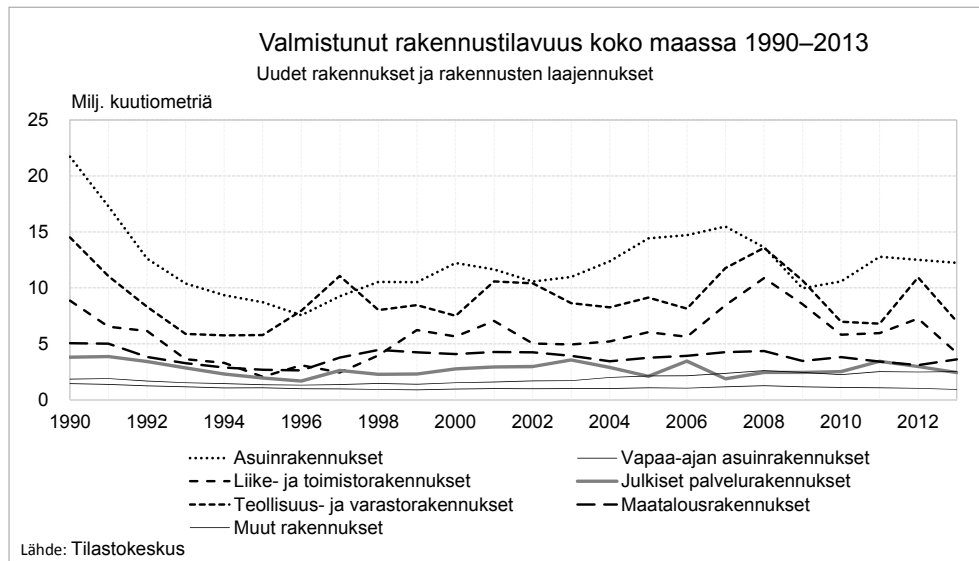

¹⁾ Rakennus- ja asuntotuotantotilaston tuottamisessa keskeytys. Lisätietoja tilastokeskus.fi

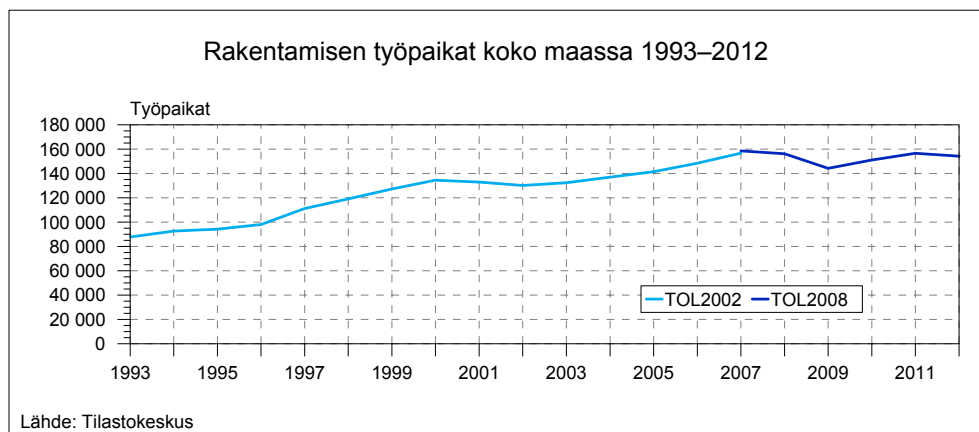
Kuvio 3.20

Kuvio 3.21

Kuvio 3.22

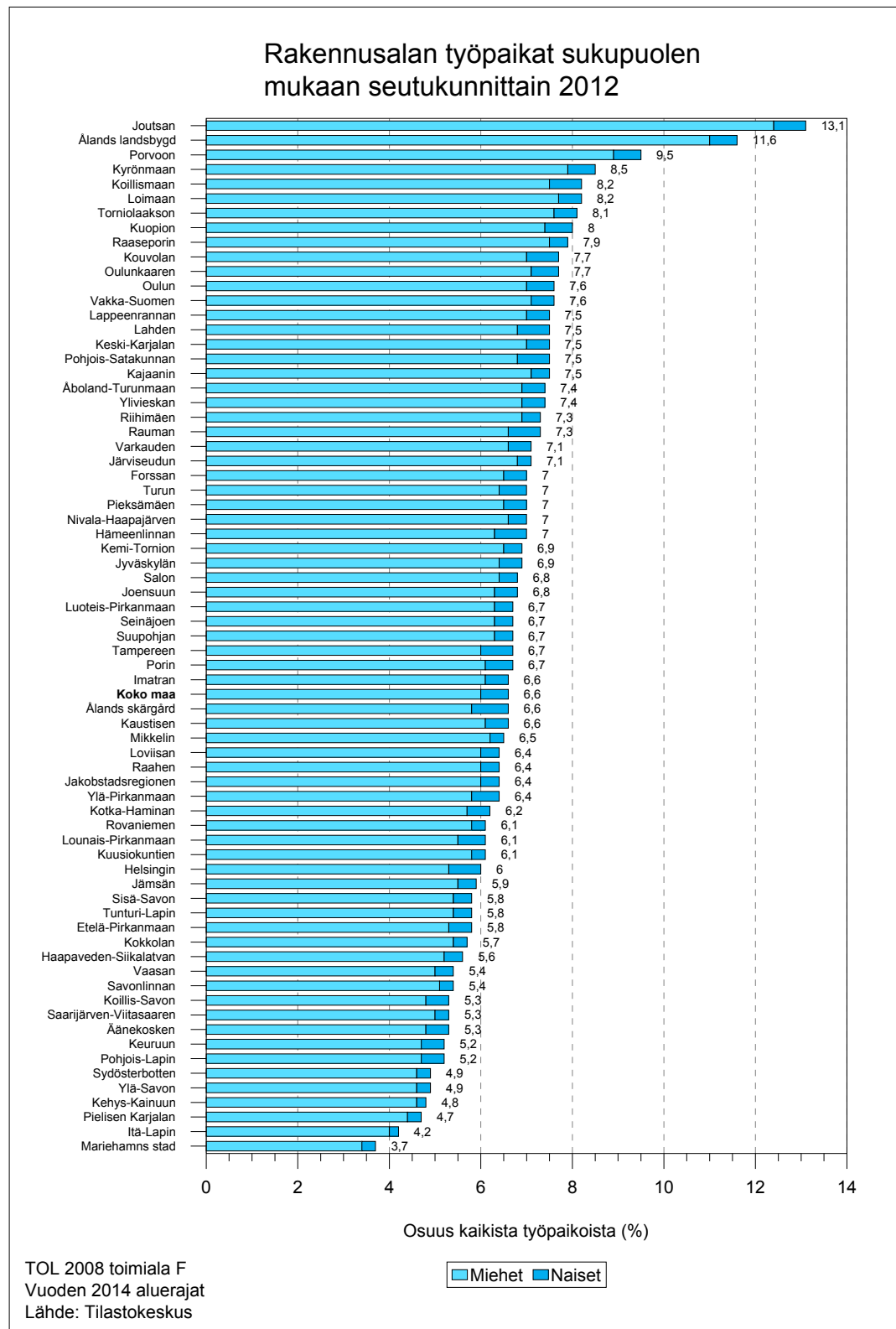

Vuonna 2013 rakennuksia valmistui koko maassa kaikkiaan 32,8 miljoonaa kuutiometriä, mikä on 18 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Asuinrakennuksia valmistui 12,2 miljoonaa kuutiometriä ja teollisuus- ja varastorakennuksia 7 miljoonaa kuutiometriä. Koko tarkastelujaksolla (1990–2013) eniten uusien tai laajennettujen rakennusten kuutioita valmistui vuonna 1990, yhteensä 57,2 miljoonaa.

Rakentamisen työpaikkojen määrä on kasvanut yli 63 000 vuodesta 1993 vuoteen 2012. Rakentaminen työllisti yhteensä 146 200 henkilöä vuoden 2012 lopussa.

Rakentamisen osuus kaikista työpaikoista oli suurin Joutsan (13,1 %) seutukunnassa ja pienin Mariehamns stadin (3,7 %) seutukunnassa vuonna 2012. Koko maassa vastaava osuus oli 6,6 %. Rakennusala on hyvin miesvaltainen, sillä vain 8,9 % alan työllisistä oli naisia.

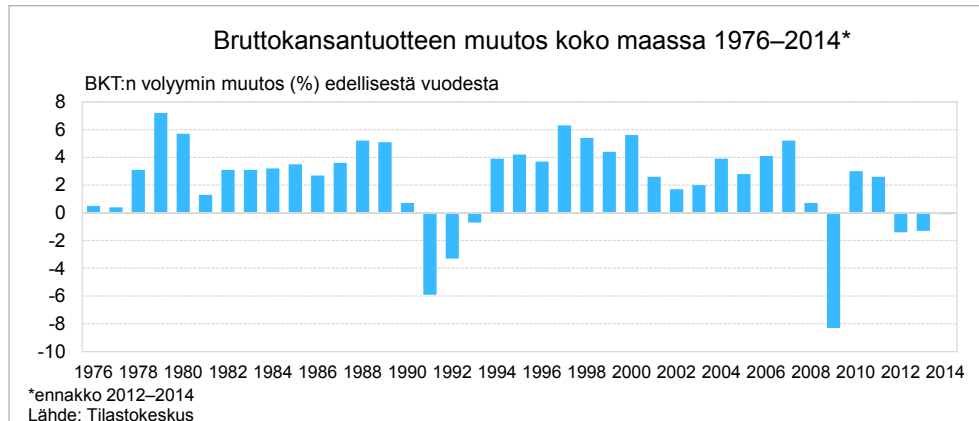
Kuvio 3.23

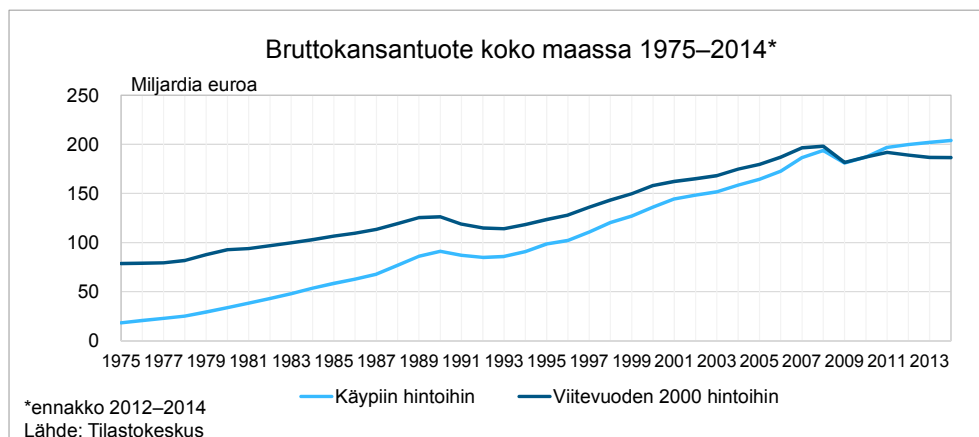
Kansantalous

Bruttokansantuote markkinahintaan on kotimaisten tuotantoyksiköiden tuotantotoiminnan lopputulos. Bruttokansantuote koko maassa oli vuonna 2014 (ennakkotieto) 204 miljardia euroa ja sen volyymin muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli -0,1 %.

Kuvio 4.1

Kuvio 4.2

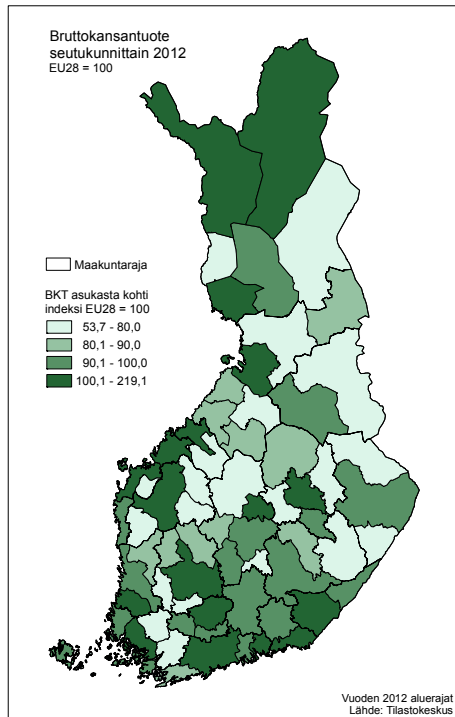
Viimeisimmät alueelliset tiedot ovat vuodelta 2012. Asukasta kohti laskettu bruttokansantuote oli tuolloin koko maassa 36 770 euroa. Maakunnista parhaiten menestyivät Uusimaa, Ahvenanmaa ja Pohjanmaa, joiden arvot olivat koko maan arvoa suuremmat. Seutukunnista Mariehamns stad (70 046 euroa/asukas) menestyi tässä tarkastelussa parhaiten ja Kyrönmaa (17 169 euroa/asukas) heikoiten.

Suomi sai arvon 115 suhteessa EU:n keskimääräiseen (EU28=100) asukasta kohti laskettuun bruttokansantuotteeseen. Seutukunnittain vaihtelu oli Kyrönmaan 53,7 % ja Mariehamns stadin 219,1 % välillä. Maakunnista Uusimaa ja Ahvenanmaa menestyivät parhaiten, mutta 11 maakuntaa jäi alle EU28:n keskimääräisen arvon. Eniten alle EU:n keskiarvon oli Kainuun bruttokansantuote (84,3 %).

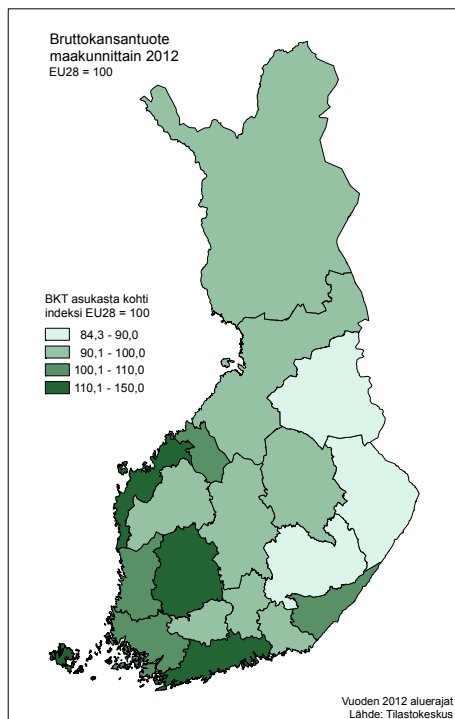
Vuonna 2012 Helsingin seutukunnassa tuotettiin 35,7 % koko maan bruttokansantuotteesta. Tampereen seutukunnan osuus oli 7,3 %, Turun seutukunnan 5,9 % ja Oulun seutukunnan 4,2 %.

Ajallisesti vertailtavan tiedon mukaan bruttokansantuote asukasta kohti kasvoi vuonna 2012 eniten Ahvenanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Lapissa, yli 1 000 euroa/asukas. Suurin vähennys tapahtui Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla, yli 1 000 euroa/asukas.

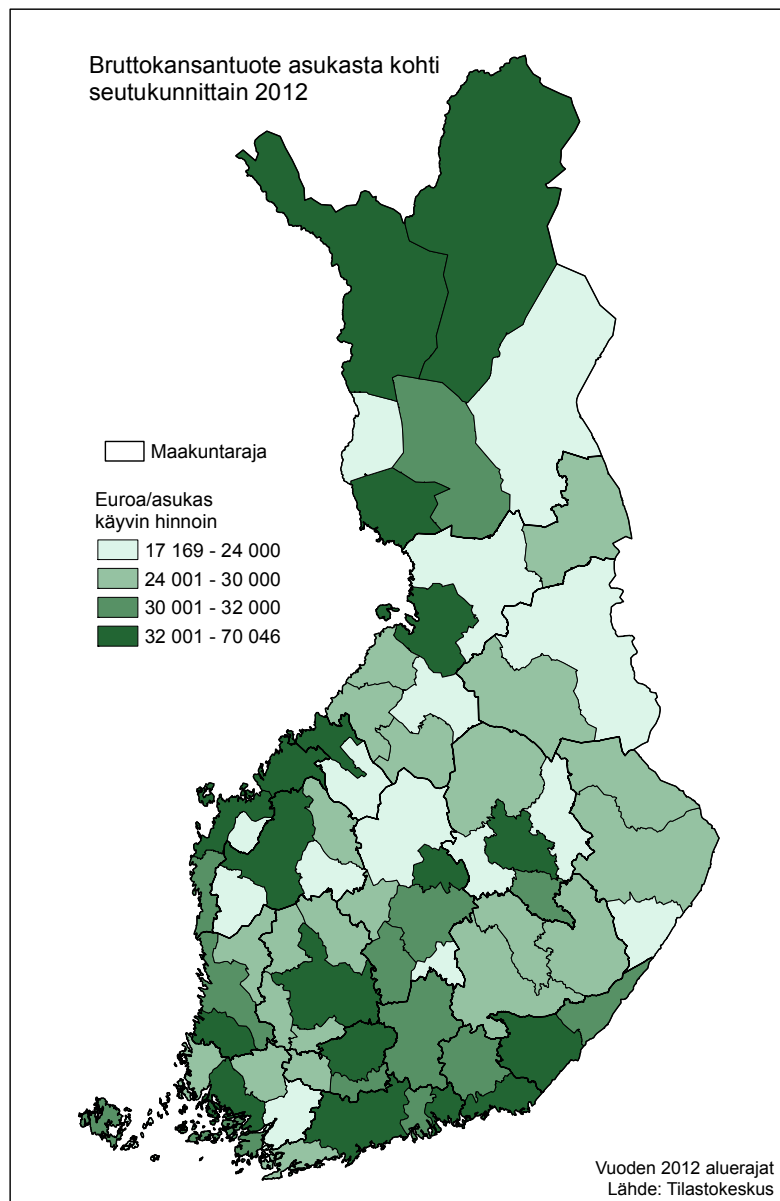
Kuvio 4.3

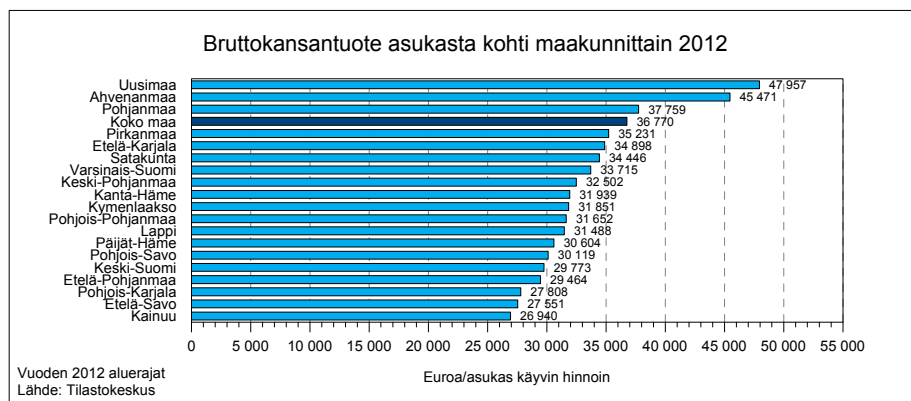
Kuvio 4.4

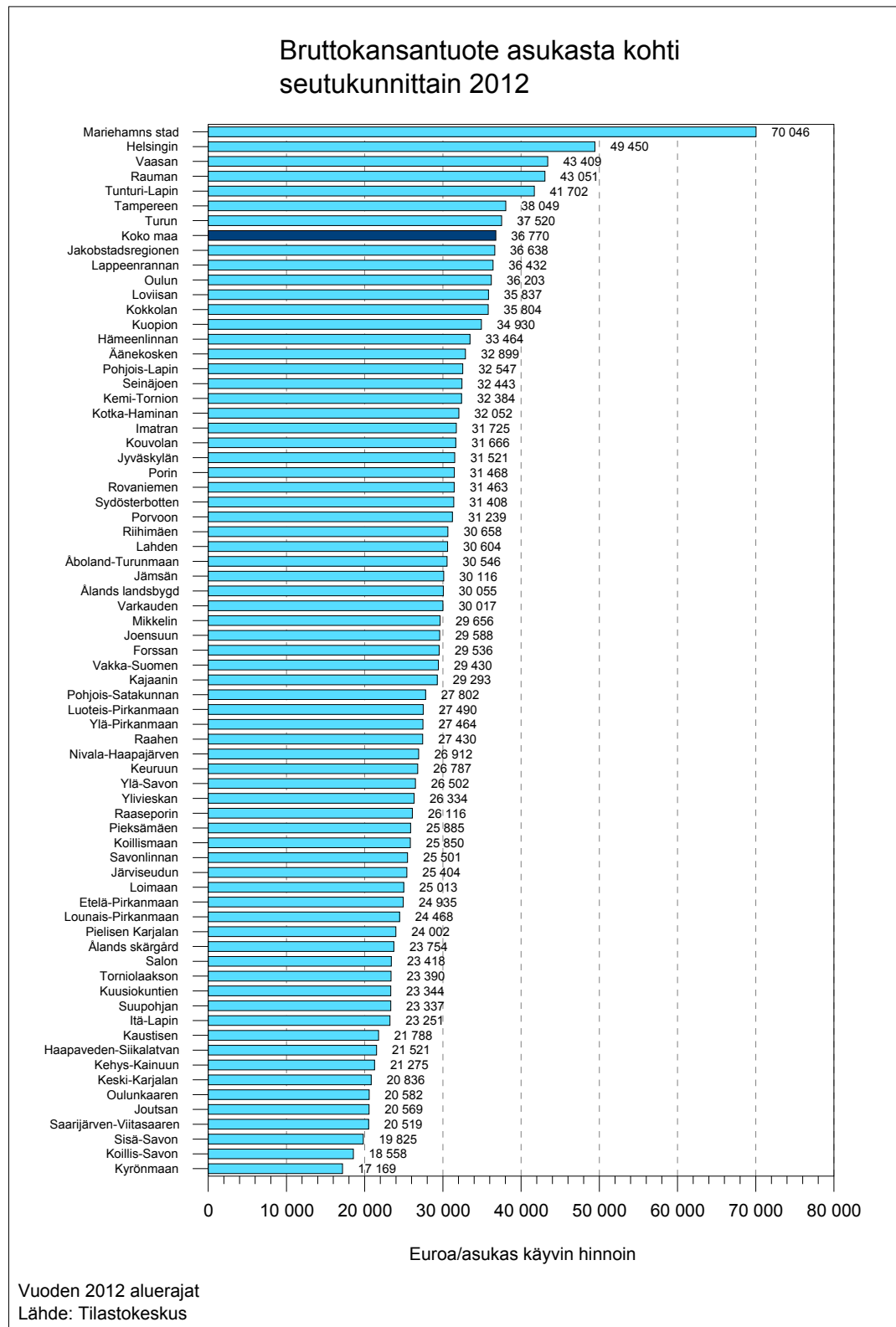
Kuvio 4.5

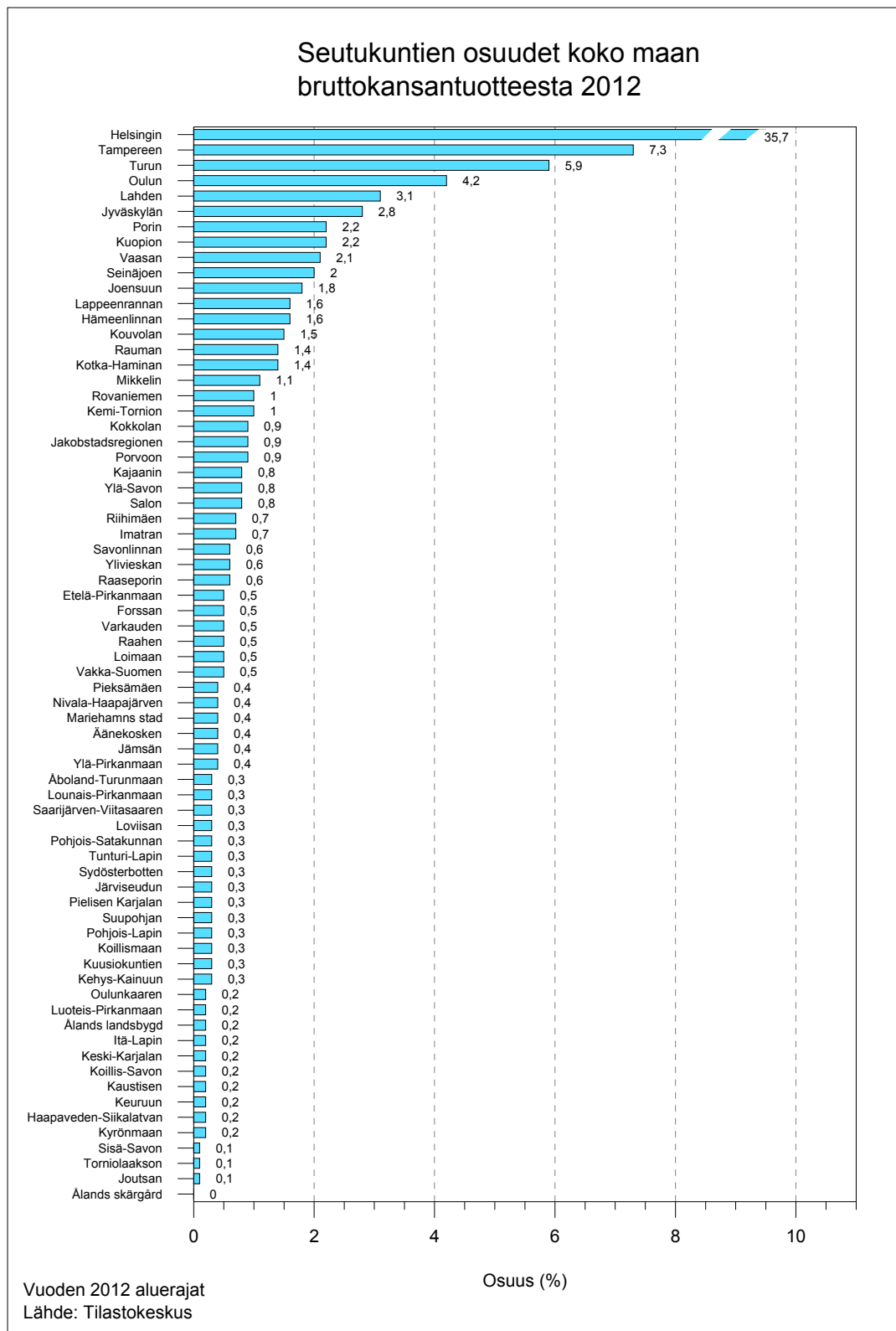
Kuvio 4.6

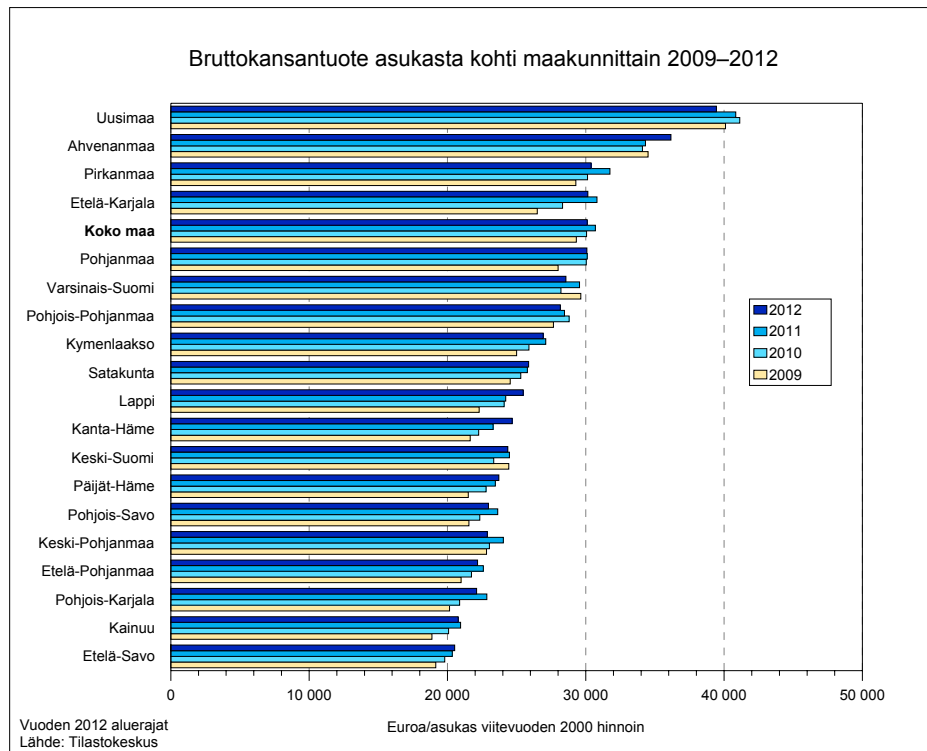
Kuvio 4.7

Kuvio 4.8

Kuvio 4.9

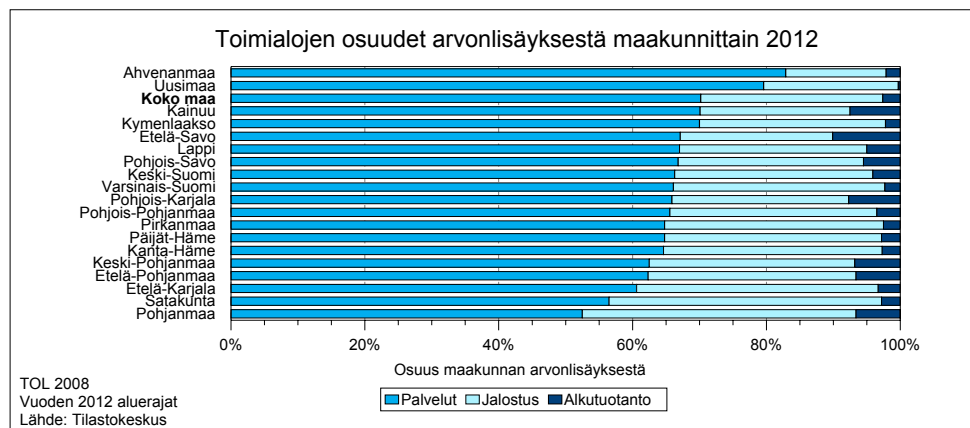

Tuotannon ja työllisyyden aluetilit kuvaavat Suomen aluetaloutta kansantalouden tilinpidon käsittein ja määritelmien tuotantoyksikön sijaintipaikan mukaan. Tuotannon ja työllisyyden aluetilien laadinnassa noudatetaan Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 1995) ohjeistusta.

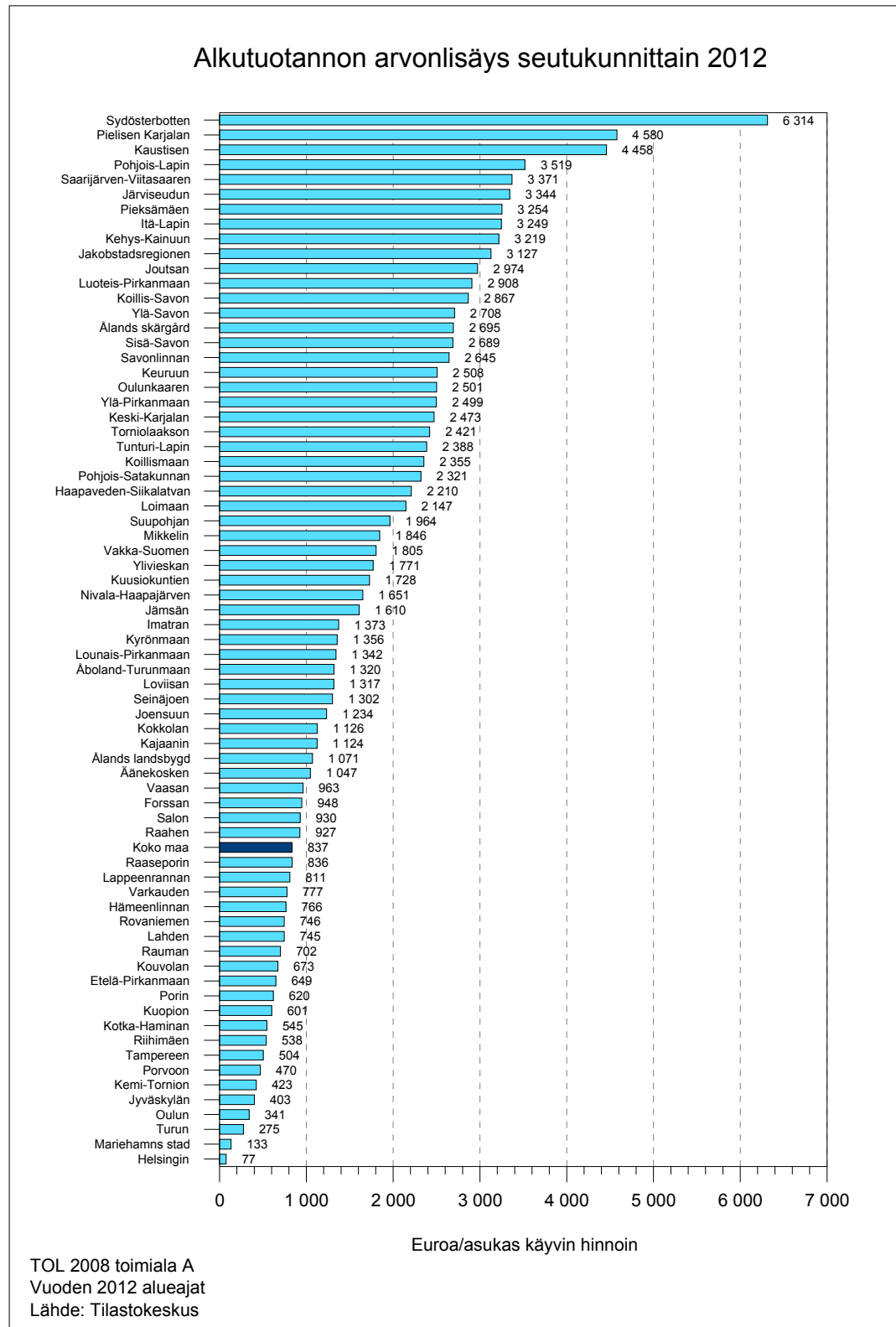
Vuonna 2012 maakunnittaisessa tarkastelussa alkutuotannon osuus oli suurin Etelä-Savossa, 10,1 % maakunnan arvonlisäyksestä. Jalostuksen osuus oli suurin Pohjanmaalla, 40,9 %. Ahvenanmaalla palvelutoimialoista muodostui 82,9 % arvonlisäyksestä ja Uudellamaalla vastaava osuus oli 79,6 %.

Alkutuotannon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli suurin Sydösterbottenin seutukunnassa, 6 314 euroa. Jalostuksen arvonlisäys oli vastaavasti suurin Rauman seutukunnassa, 18 747 euroa/asukas. Palvelutoimialojen arvonlisäys oli suurin Mariehamns stadin seutukunnassa, 54 576 euroa/asukas.

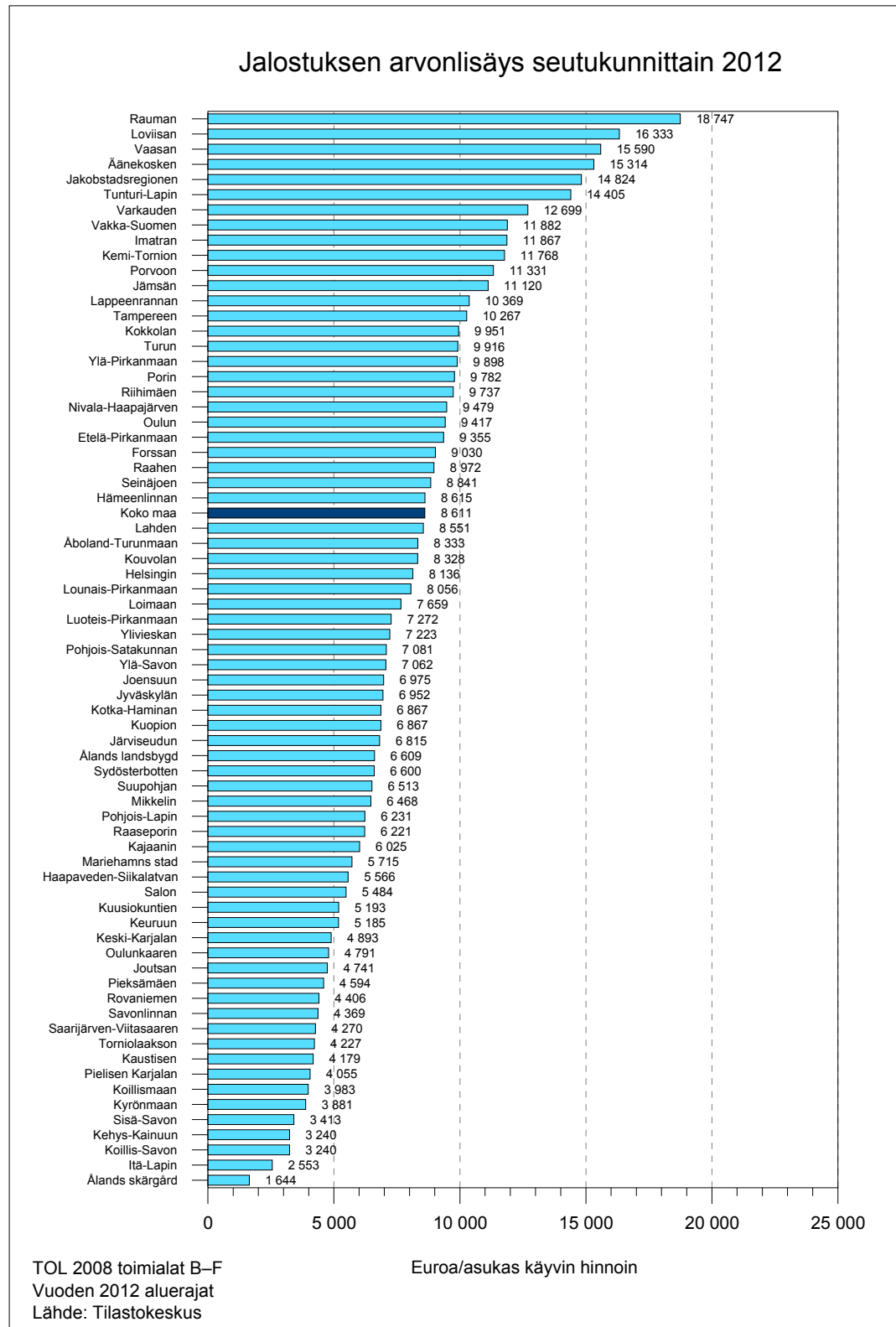
Kuvio 4.10

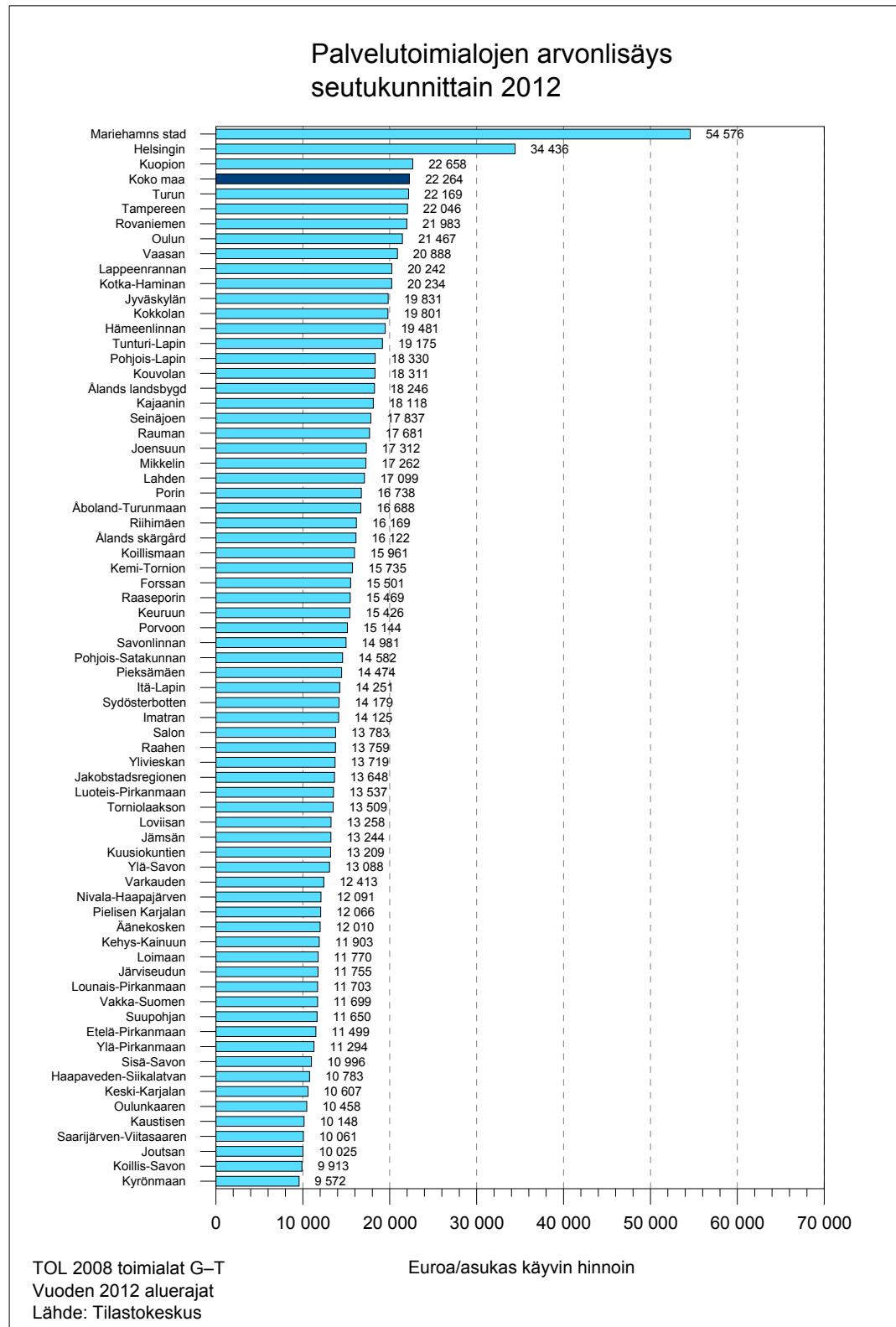
Kuvio 4.11

Kuvio 4.12

Kuvio 4.13

Koulutus

Väestön koulutusrakenne kuvaa 15 vuotta täyttäneen väestön jakautumista perusasteen, keskiasteen ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneisiin. Tilastoinnissa huomioidaan henkilön korkein koulutusaste tai viimeksi suoritettu ammatillinen tutkinto.

Perusasteen eli peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun jälkeistä tutkintoa vailla olevia henkilöitä oli 1,4 miljoonaa vuonna 2013.

Keskiasteen koulutusta ovat ylioppilastutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot, ja koulutus kestää pääsääntöisesti 2–3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan: *alin korkea-aste* (mm. entiset teknikon ja sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (ammattikorkeakoulututkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot).

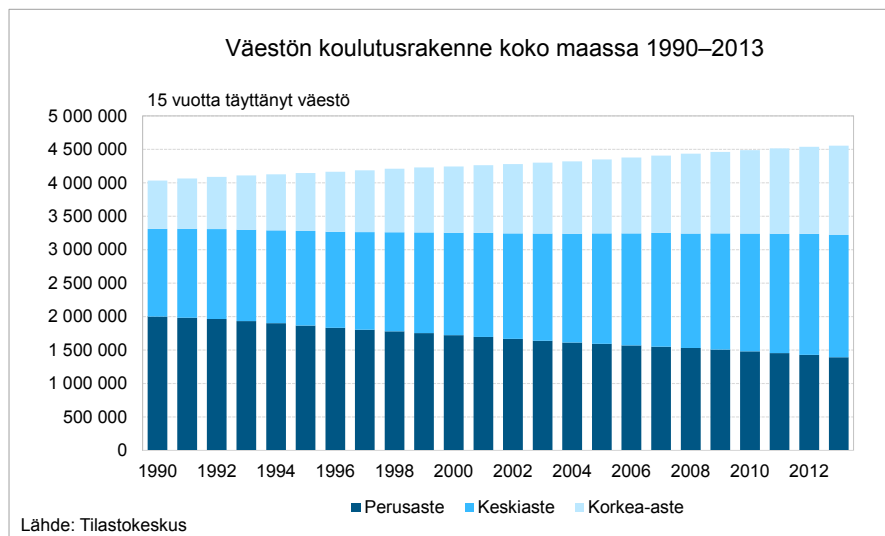
Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan keskiasteen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittaneiden määrä kasvaa vuosittain. Vuonna 1990 vain puolella 15 vuotta täyttäneistä oli tutkinto, kun taas vuonna 2013 tutkinnon suorittaneiden osuus oli 69,4 %. Keskiasteen suorittaneita oli 40,1 % ja korkea-asteen suorittaneita 29,3 %. Seutukunnista tutkinnon suorittaneiden osuus oli suurin Oulun (75,8 %) ja pienin Ålands skärgårdin (56,4 %) seutukunnassa. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli suhteellisesti eniten Helsingin seutukunnassa (37,1 %). Suhteellisesti eniten peruskoulun jälkeistä tutkintoa vailla olevia 25–29-vuotiaita oli Ahvenanmaan ja Raaseporin seutukunnissa.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksen kehittämällä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Vuonna 2013 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 347. Koulutustaso oli korkein Helsingin ja Oulun seutukunnissa, yli 400 ja pienin Koillis-Savon seutukunnassa, 236.

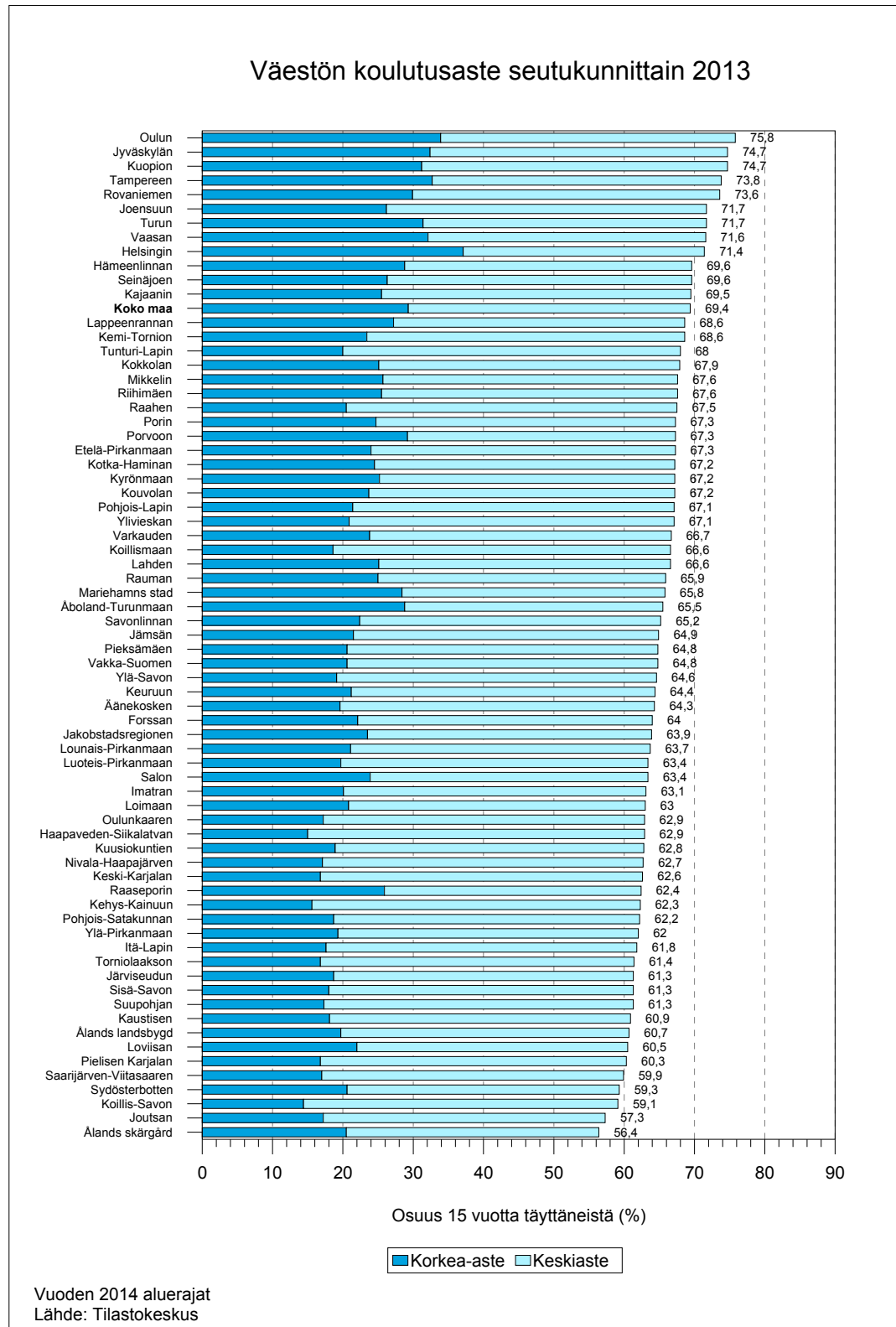
Vuonna 2012 koko maan työpaikoista 7,2 % oli koulutuksen toimialoilla. Suhteellisesti eniten koulutuksen työpaikkoja oli Jyväskylän ja Rovaniemen seutukunnissa.

Vuonna 2013 kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset asukasta kohti olivat suurimmat Kajaanin seutukunnassa (2 194 euroa/asukas) ja pienimmät Varkauden seutukunnassa (1 116 euroa/asukas).

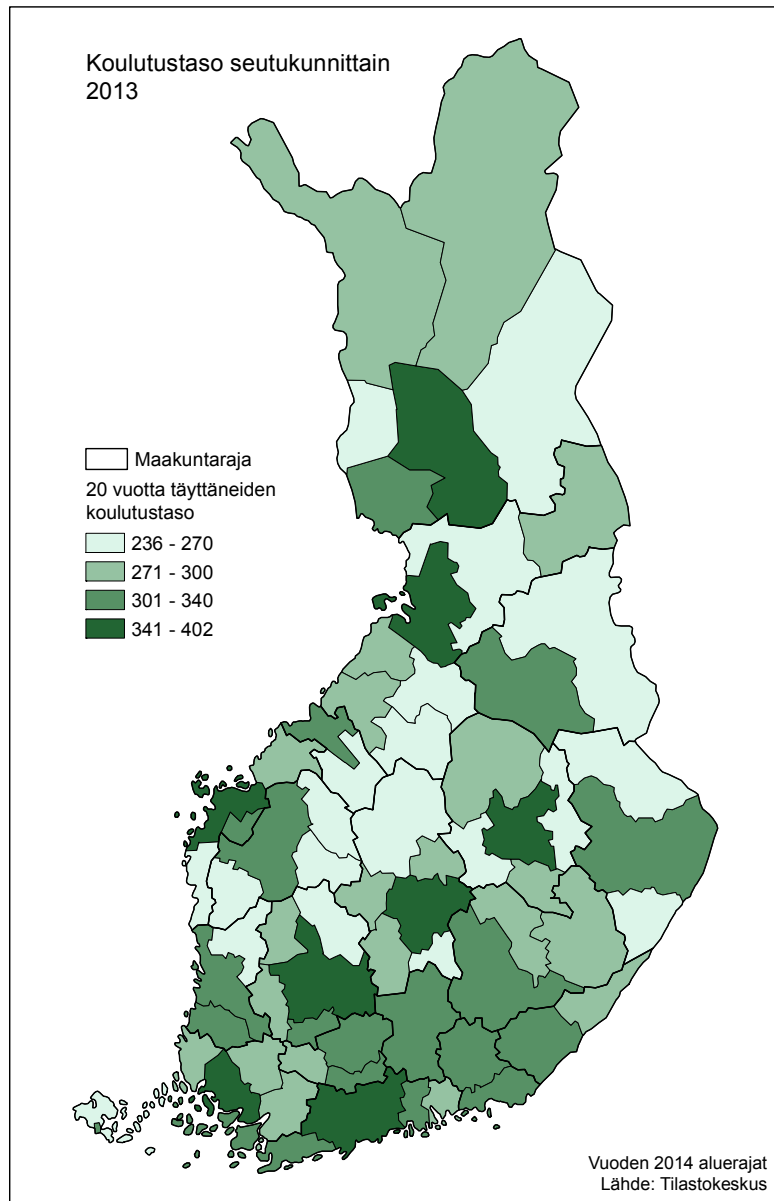
Kuvio 5.1

Kuvio 5.2

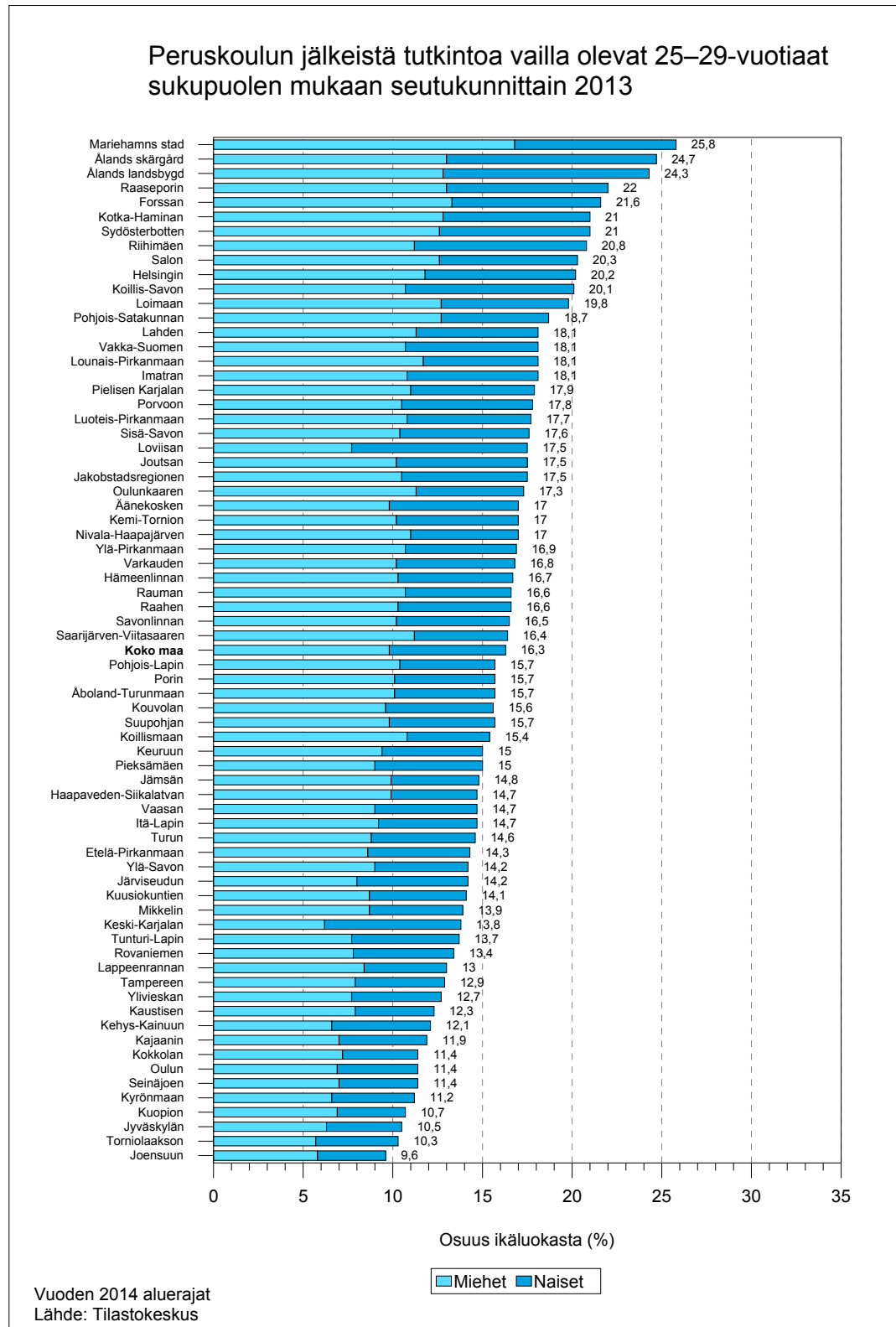
Kuvio 5.3

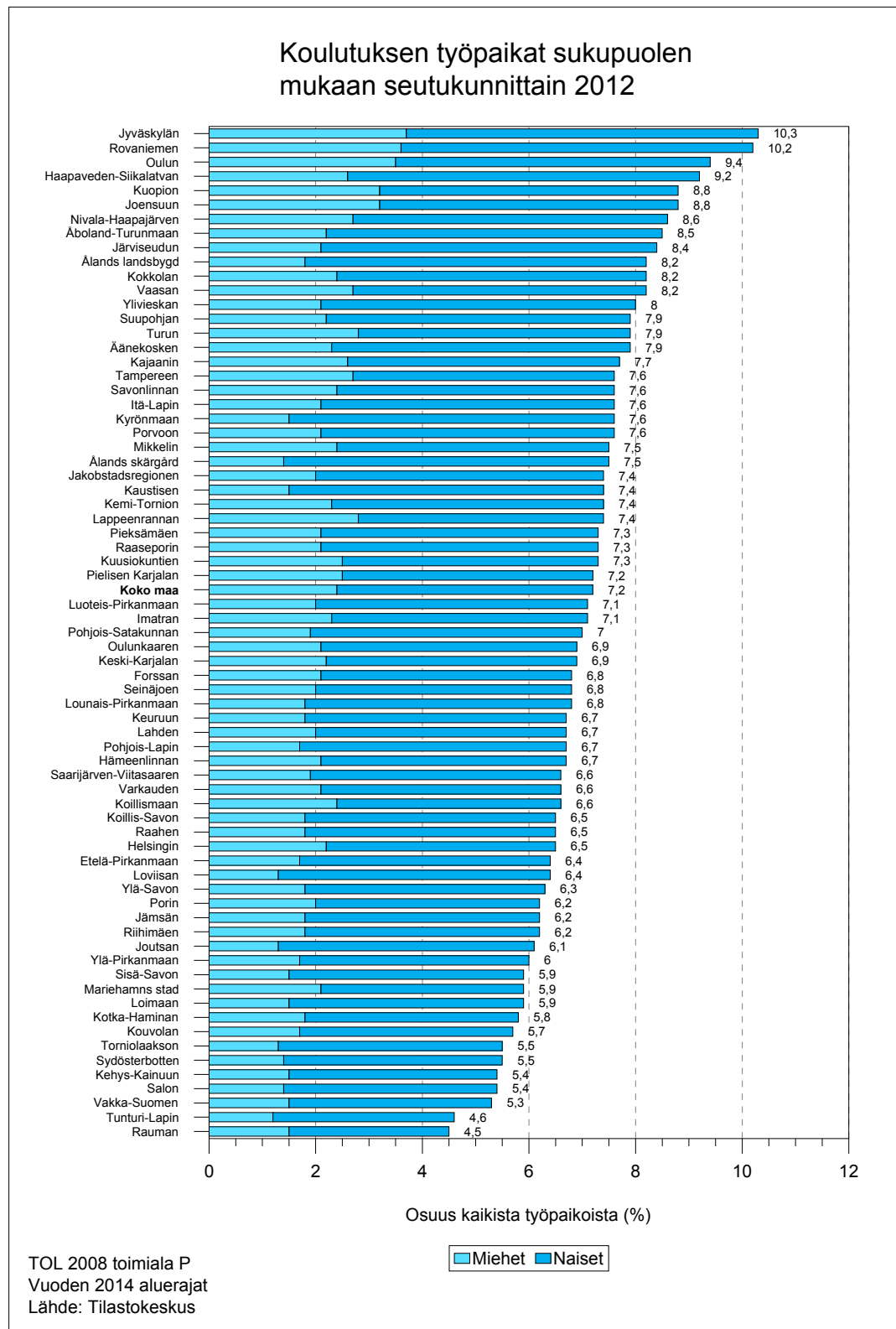
Kuvio 5.4

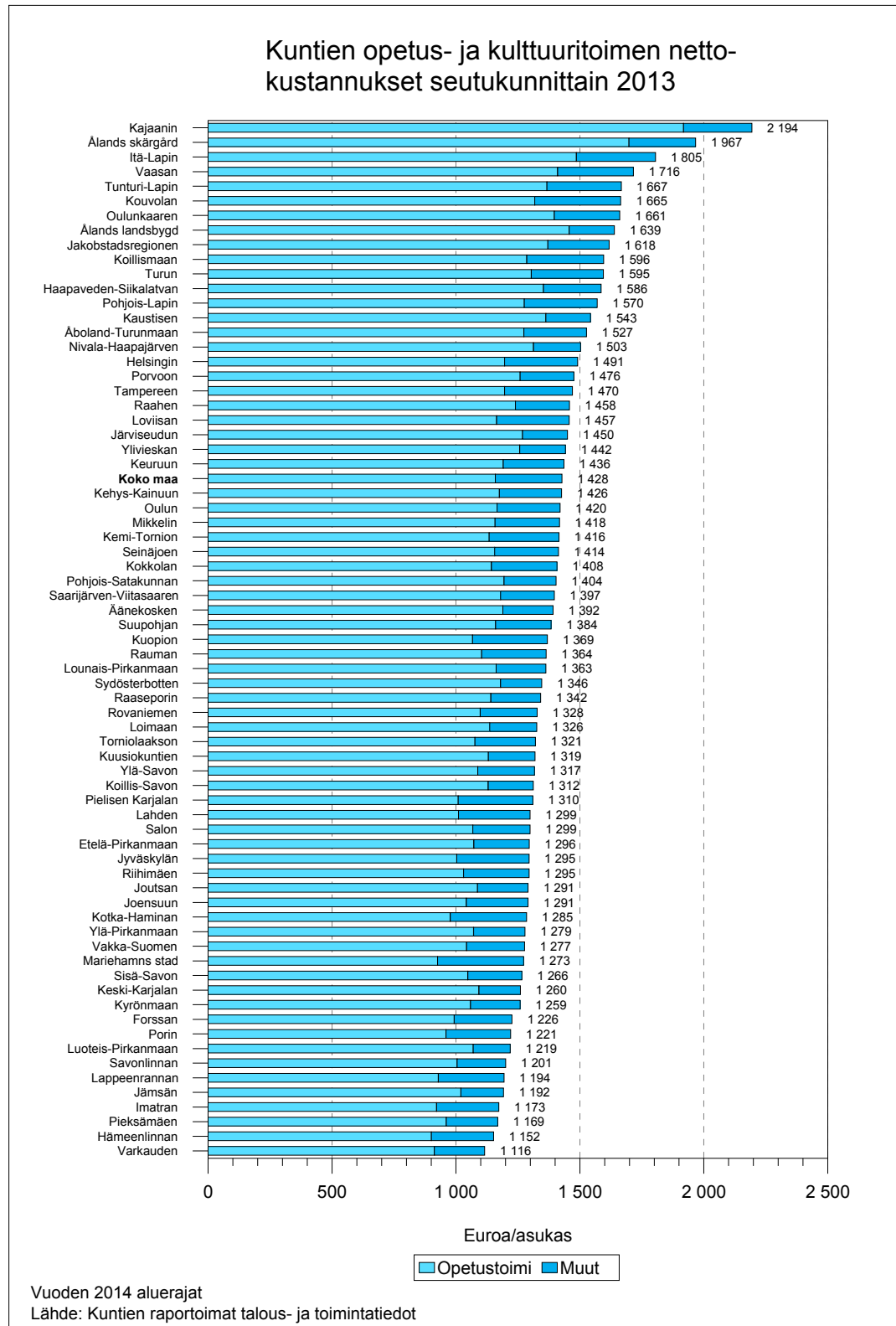
Kuvio 5.5

Kuvio 5.6

Kuvio 5.7

Kunnallistalous

Kuntien talouden tilaa kuvataan kuntien ja kuntayhtymien talous ja toimintatilaston tiedoilla. Aineisto sisältää tietoja kuntien ja kuntayhtymien tuloista ja menoista, varoista ja veloista sekä toiminnasta.

Tilastokeskus kerää pääosan tiedoista suoraan kunnilta ja kuntayhtymiltä. Ahvenanmaan kuntia ja kuntayhtymiä koskevat tiedot kerää ja käsittelee Ålands statistik- och utredningsbyrå ja terveydenhuollon toimintatiedot Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Viimeisimmät tiedot ovat vuodelta 2013. Seutukuntien tiedot on laskettu kunnittaisista tiedoista.

Eri alueita vertailtaessa on otettava huomioon erot palvelujen tuotantotavoissa ja toimintojen organisoinnissa.

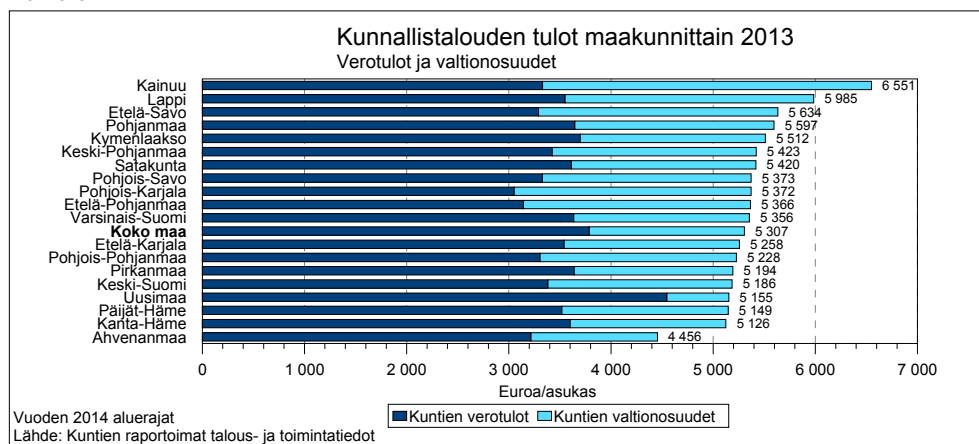
Kunnallistalouden tulot on jaettu *verotuloihin* (kunnallisvero, kiinteistövero ja osuus yhteisöveron tuotosta) sekä *valtionosuuteen*. Muut tulot (mm. maksutulot, myyntitulot sekä sijoitus- ja rahoitustuotot) eivät sisälly lukuihin. Kunnallistalouden tulot asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Kainuussa ja Lapissa vuonna 2013.

Kuntien keskimääräiset verotulot olivat vuonna 2013 suurimmat Helsingin seutukunnassa, 4 588 euroa asukasta kohti. Lisäksi viidessä muussa seutukunnassa verotulot ylittivät koko maan keskimääräisen arvon. Haapaveden-Siikalatvan ja Saarijärven-Viitasaaren seutukunnissa verotulot jäivät pienimmiksi asukasta kohti. Maakunnista vain Uusimaa ylitti koko maan arvon. Pohjois-Karjalan maakunnassa verotulot olivat suhteellisesti pienimmät.

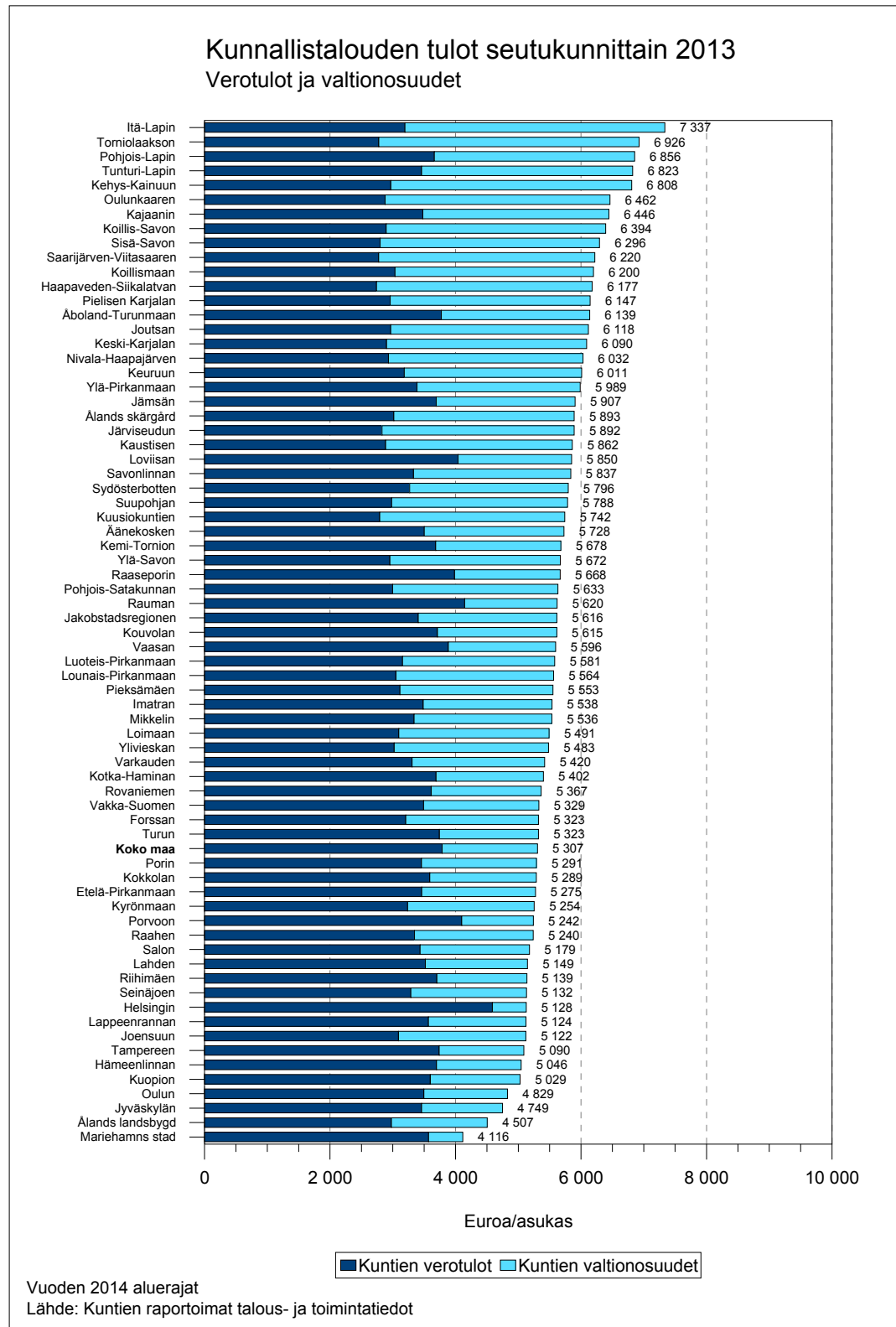
Kuntien valtionosuudet asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Torniolaakson ja Itä-Lapin seutukunnissa vuonna 2013. Pienimmät ne olivat Helsingin ja Mariehamns stadin seutukunnissa.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikate oli koko maassa keskimäärin 380 euroa asukasta kohti vuonna 2013. Suurimmat vuosikatteet olivat Rauman ja Helsingin seutukunnissa.

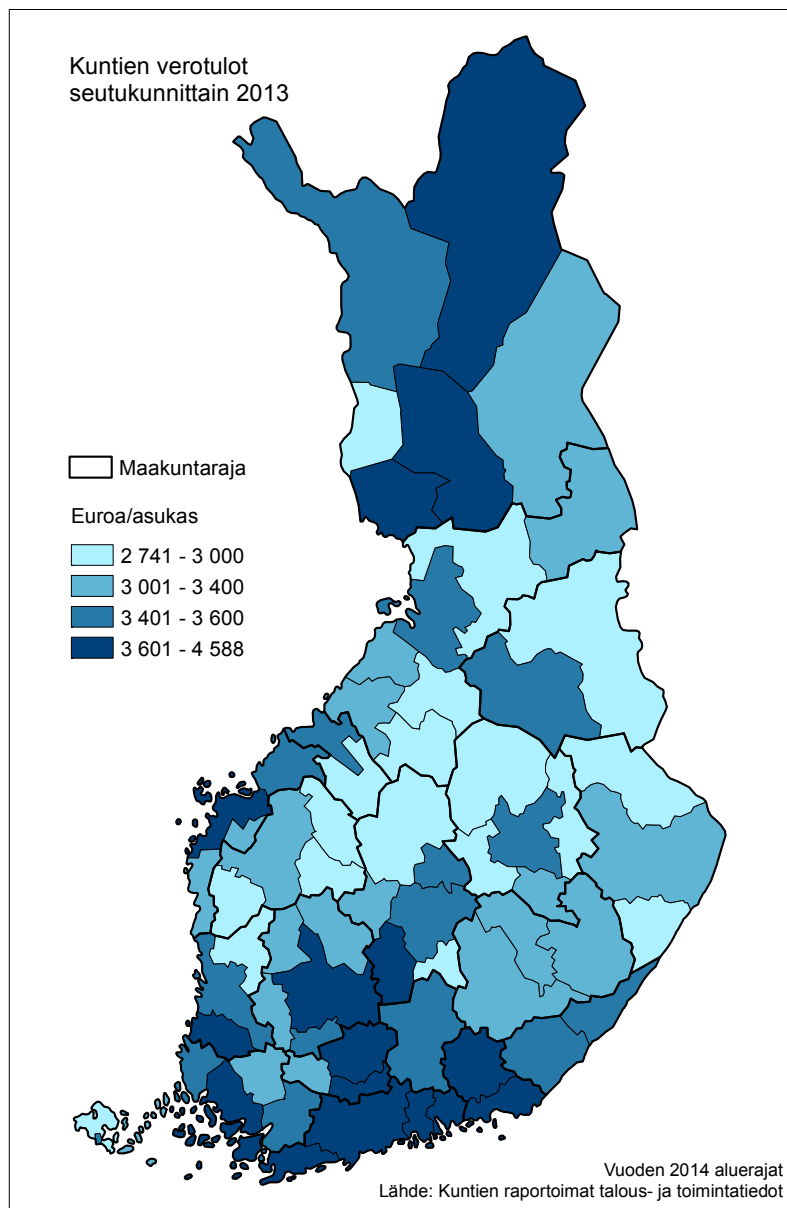
Kuvio 6.1

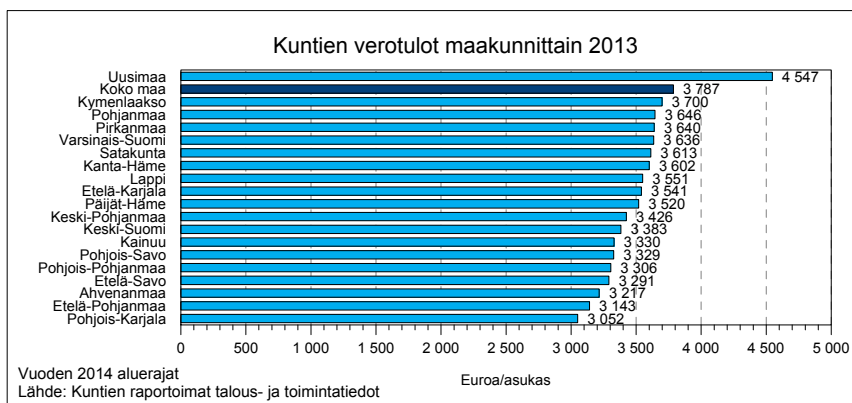
Kuvio 6.2

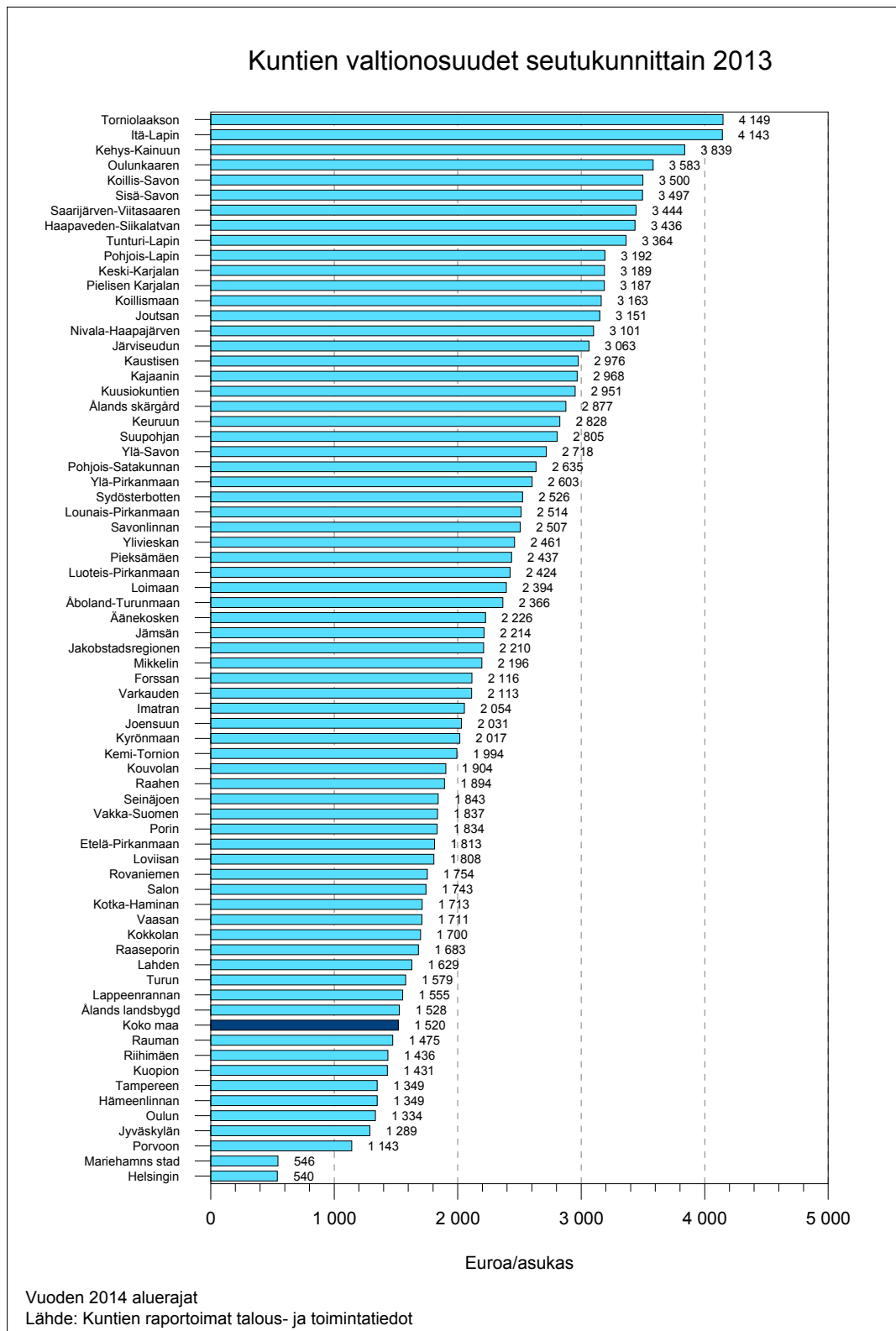
Kuvio 6.3

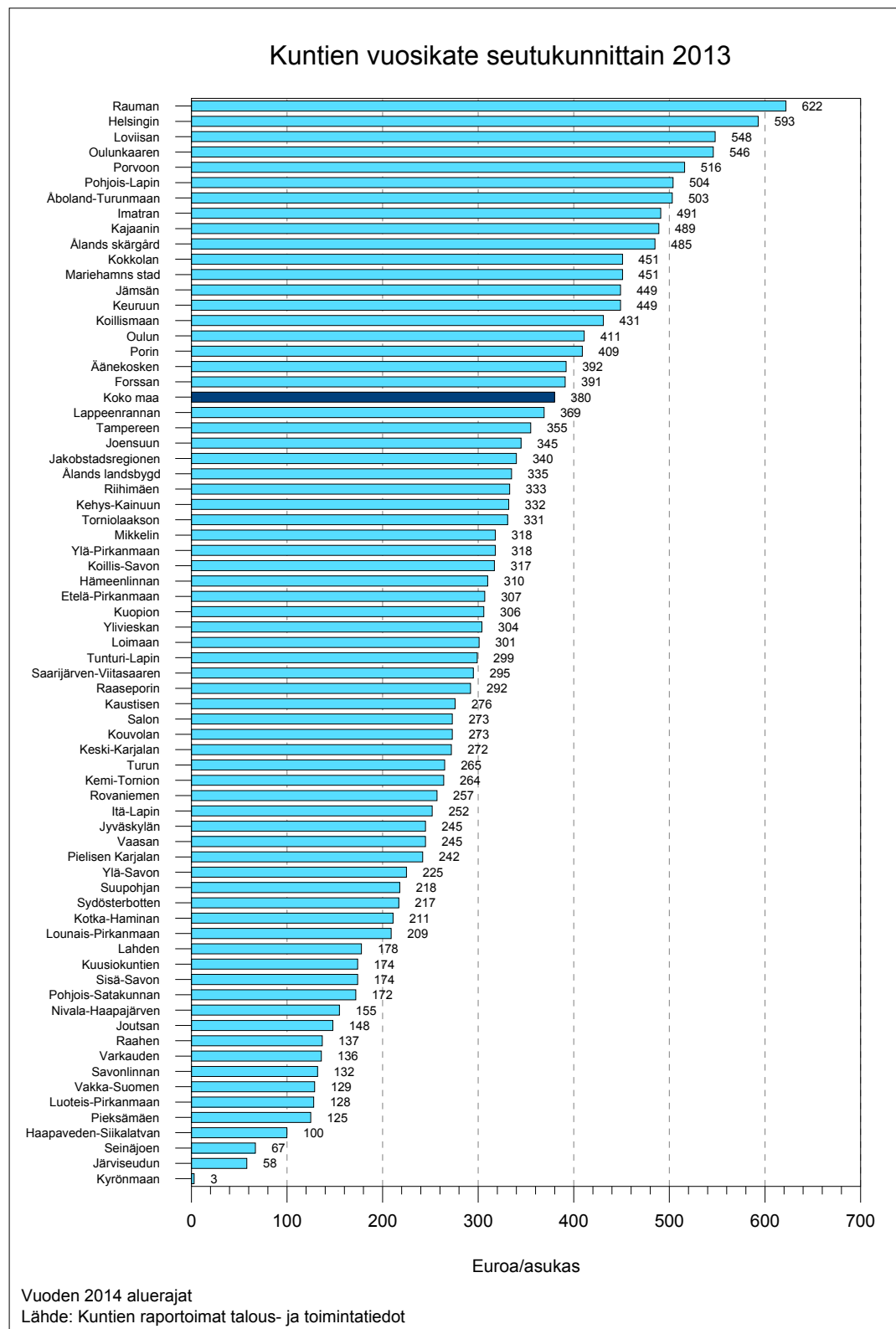
Kuvio 6.4

Kuvio 6.5

Kuvio 6.6

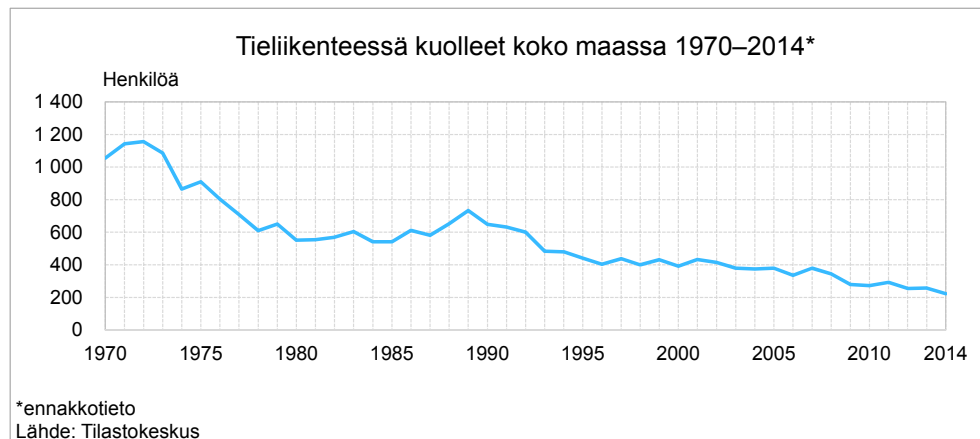
Liikenne ja matkailu

Tieliikennekuolemat ovat vähentyneet 1970-luvun alusta lähtien. 1970-luvulla tieliikennekuolemia sattui keskimäärin 900 tapausta vuosittain. Vuoden 2008 jälkeen liikennekuolemia on sattunut vuosittain alle 300.

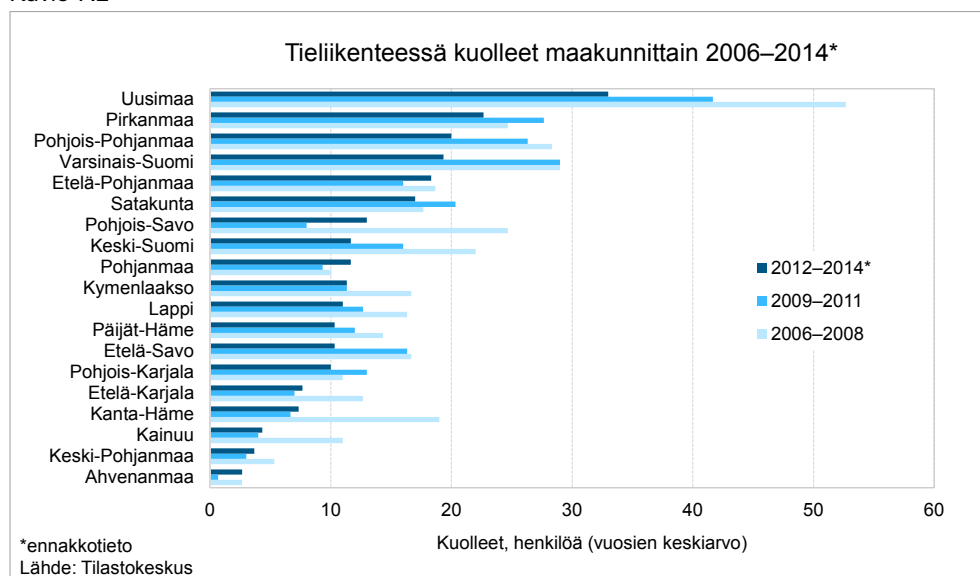
Uudellamaalla menehtyi eniten henkilöitä liikenneonnettomuuksissa vuosien 2012–2014 aikana, keskimäärin 33 henkilöä vuodessa. Siellä menehtyneiden määrä on kuitenkin vähentynyt vuosien 2006–2008 ja 2009–2011 keskiarvoihin verrattuna. Uudenmaan jälkeen eniten liikennekuolemia sattui Pirkanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Manner-Suomessa oli tuhatta asukasta kohti 580 henkilöautoa vuonna 2014. Maakunnista autoistuneimmat olivat Etelä-Pohjanmaa ja Satakunta. Suhteellisesti vähiten autoja omistettiin Uudellamaalla. Manner-Suomen autoistunein seutukunta oli Kyrönmaa, jossa henkilöautoja oli 794 kappaletta tuhatta asukasta kohti. Suhteellisesti vähiten autoja oli Helsingin seutukunnassa asuvilla.

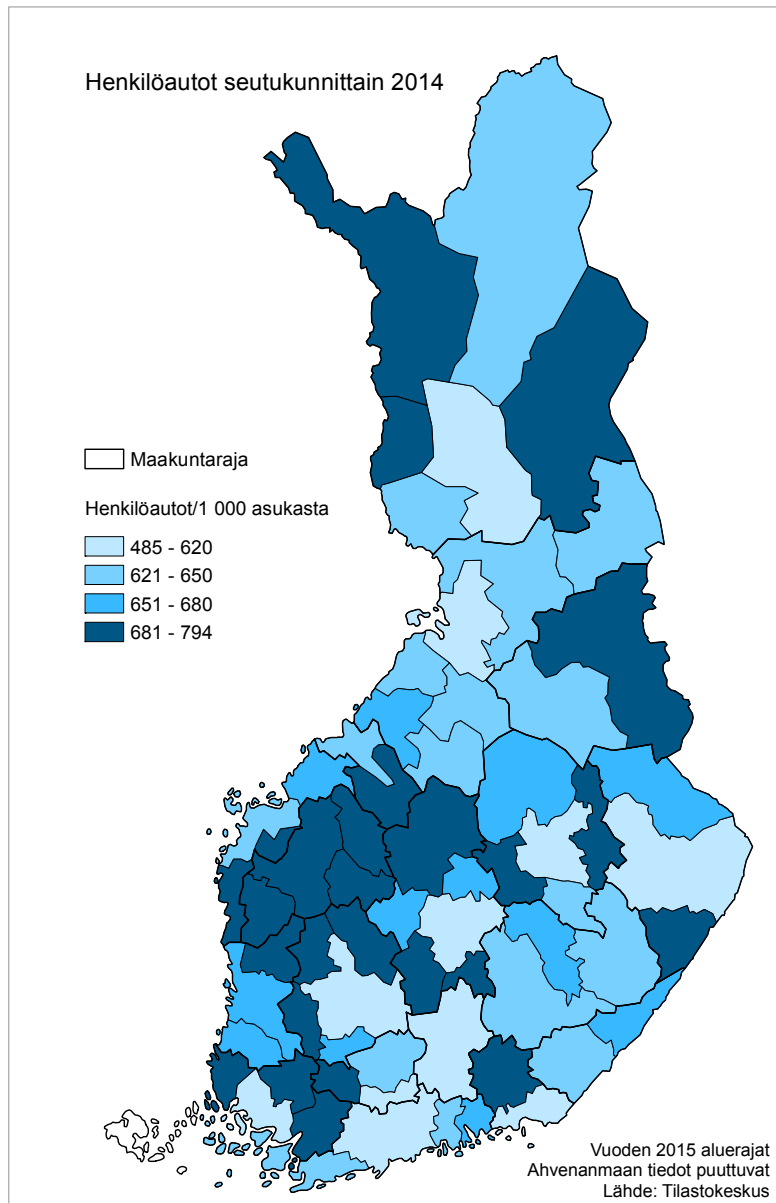
Kuvio 7.1

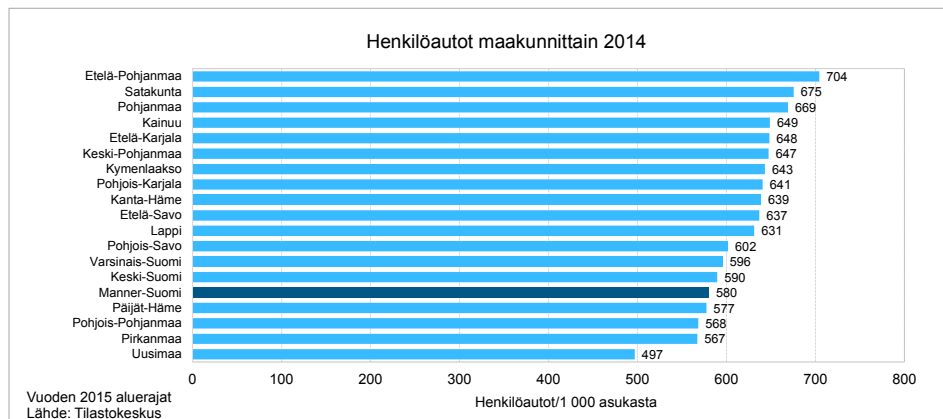
Kuvio 7.2

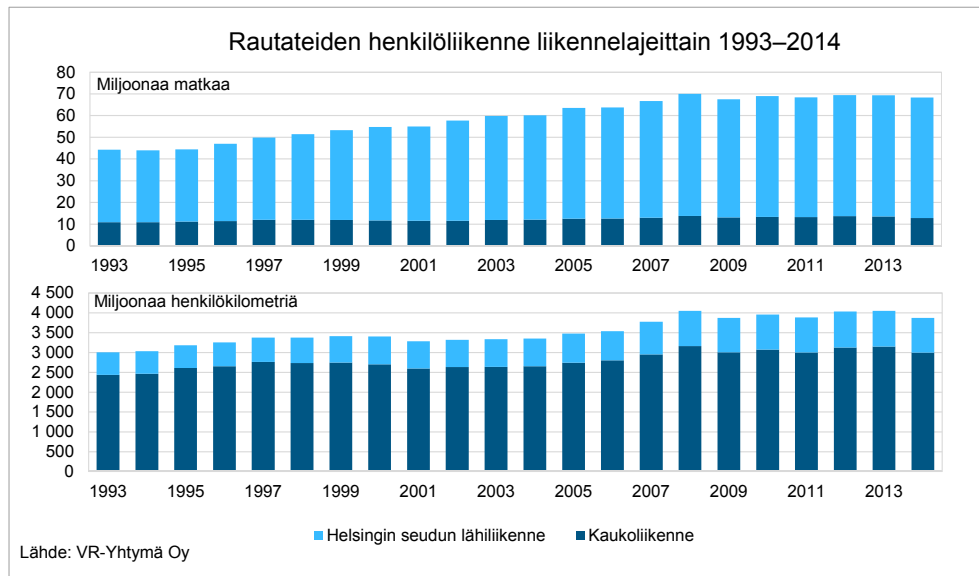
Kuvio 7.3

Kuvio 7.4

Kuvio 7.5

Helsingin seudun lähiliikenteessä rautatieliikenteen matkojen määrä kasvoi vuosien 1995 ja 2008 välillä voimakkaasti. Viimeisinä vuosina määrä on ollut lähiliikenteessä noin 55 miljoonaa ja kaukoliikenteessä noin 13 miljoonaa matkaa. Henkilökilometreillä mitattuna liikennesuorite on kuitenkin huomattavasti suurempi kaukoliikenteessä kuin Helsingin seudun lähiliikenteessä.

Matkailu

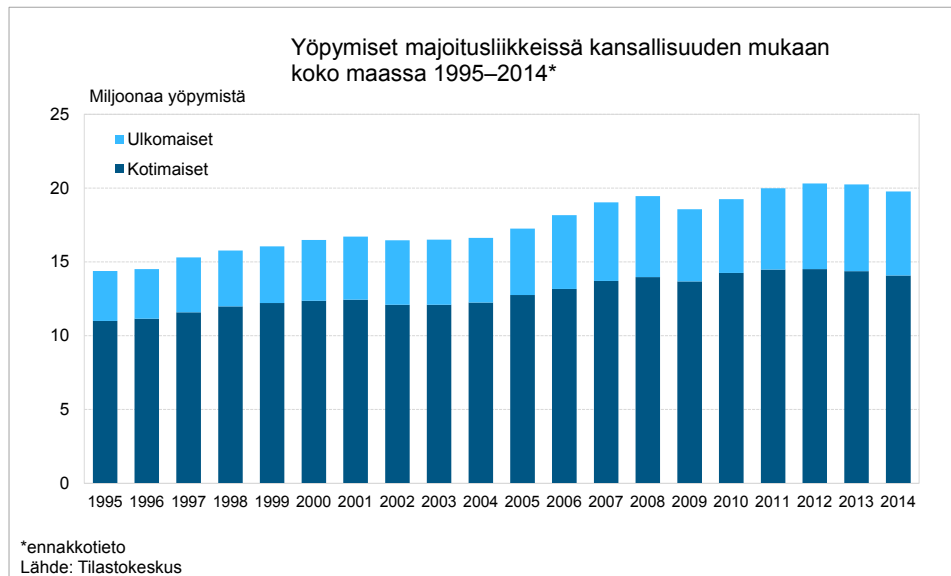
Vuonna 2014 (ennakkotieto) Suomen majoitusliikkeissä tilastoitiin 19,8 miljoonaa yöpymistä, mikä oli 2,3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset vähenivät 2,1 % ja niitä kirjattiin majoitusliikkeissä 14,1 miljoonaa. Ulkomaalaisten yöpymisiä kirjattiin lähes 5,7 miljoonaa, mikä on 2,8 % vähemmän kuin vuonna 2013. Maakunnista yöpymisiä kirjattiin eniten Uudellamaalla, 5,1 miljoonaa, ja Lapissa, 2,35 miljoonaa.

Venäläiset olivat suurin ulkomaalaisryhmä yli 1,3 miljoonalla yöpymisellä. Venäläisten matkailijoiden yöpymiset kuitenkin vähenivät määrällisesti eniten edelliseen vuoteen verrattuna, 281 000 yöpymisellä. Seuraavaksi eniten yöpymisvuorokausia kirjattiin ruotsalaisilta, saksalaisilta ja brittiläisiltä matkailijoilta. Maakunnista ulkomaalaisten yöpyjien osuus oli suurin Ahvenanmaalla ja Etelä-Karjalassa.

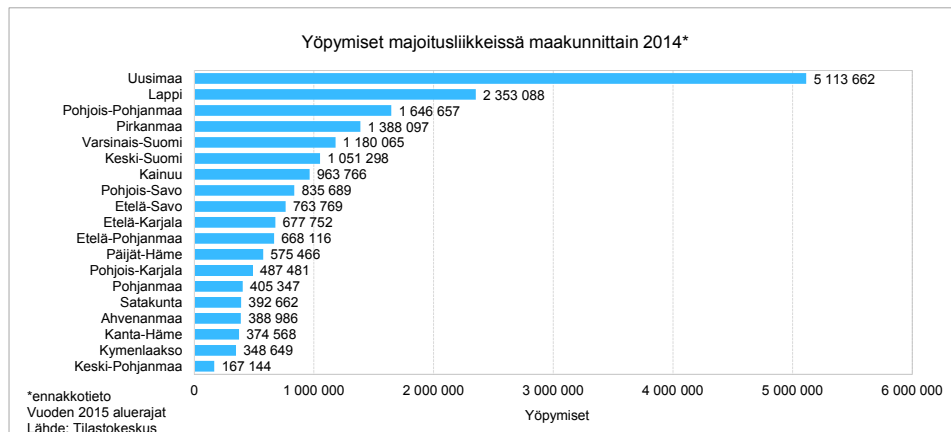
Tilastokeskuksen majoitustilasto sisältää liikkeit, joissa on vähintään 10 huonetta, mökkiä tai matkailuvaunupaikkaa. Menetelmänä on rekisterissä olevien liikkeiden kokonaistilastointi ja tiedot kerätään majoitusliikkeiltä kuukausittain. Laajimmillaan tilastointi on kesällä kun leirintäalueet, kesähotellit ja muut kesäaikaiset liikkeet ovat toiminnassa. Kuukausittain kyselyn piirissä on vuodenajasta riippuen 1 000–1 500 majoitustoimintaa harjoittavaa liikettä.

Vuonna 2014 toiminnassa olevaa majoituskapasiteettia oli koko maassa kuukausikeskiarvolla laskettuna hieman alle 61 000 huonetta tai mökkiä (ennakkotieto). Vuoden 2014 keskimääräinen majoituskapasiteetti oli suurin Uudellamaalla, jossa oli 14 700 huonetta tai mökkiä. Lapissa majoituskapasiteettia oli seuraavaksi eniten, yli 7 800 huonetta tai mökkiä.

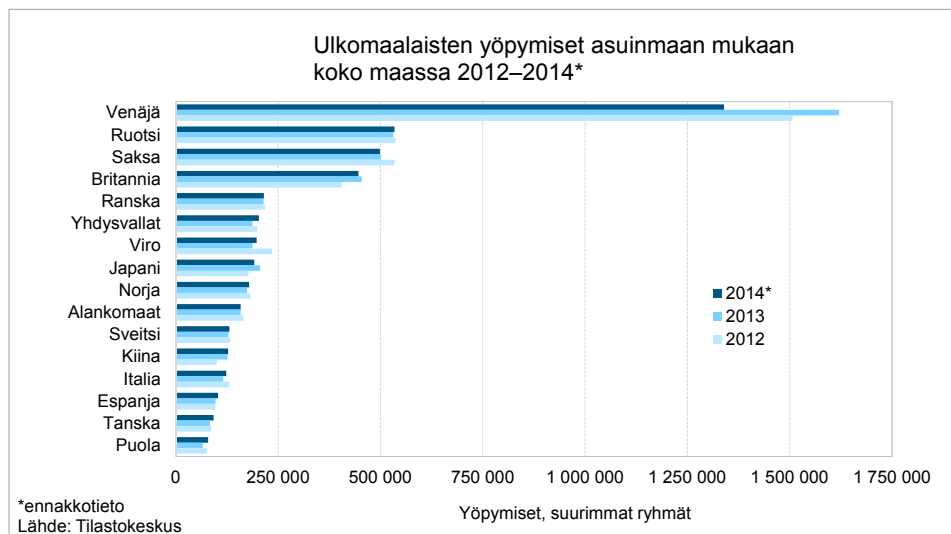
Kuvio 7.6

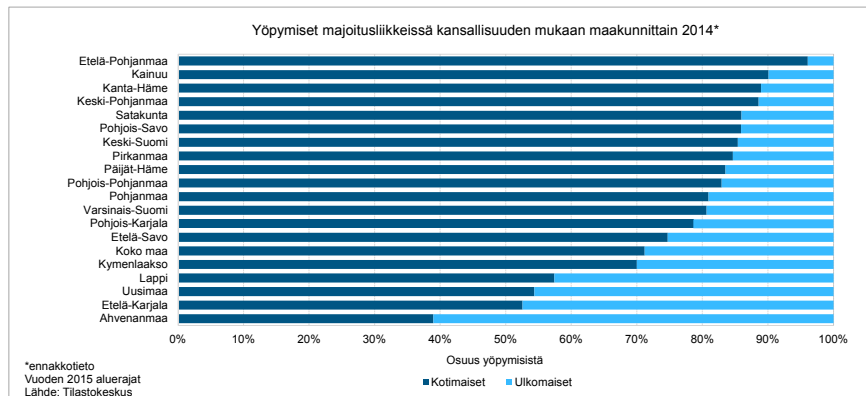
Kuvio 7.7

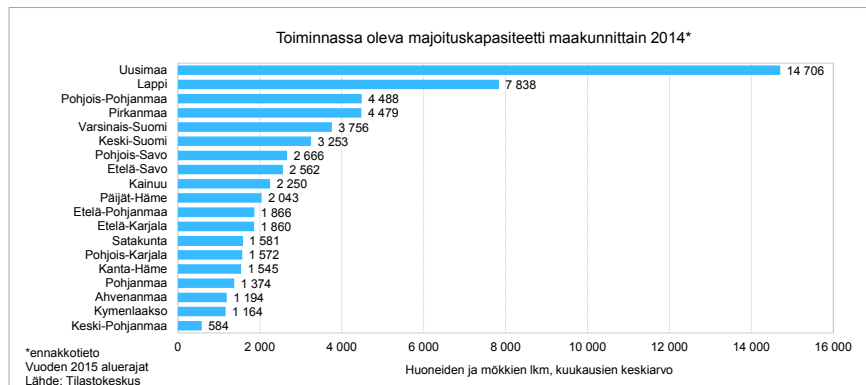
Kuvio 7.8

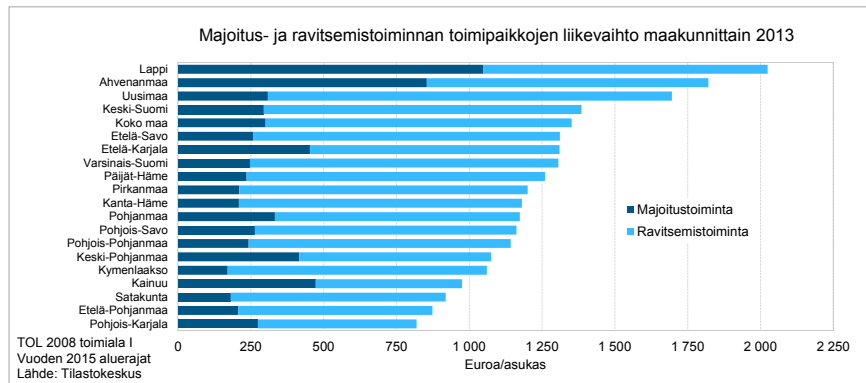
Kuvio 7.9

Kuvio 7.10

Kuvio 7.11

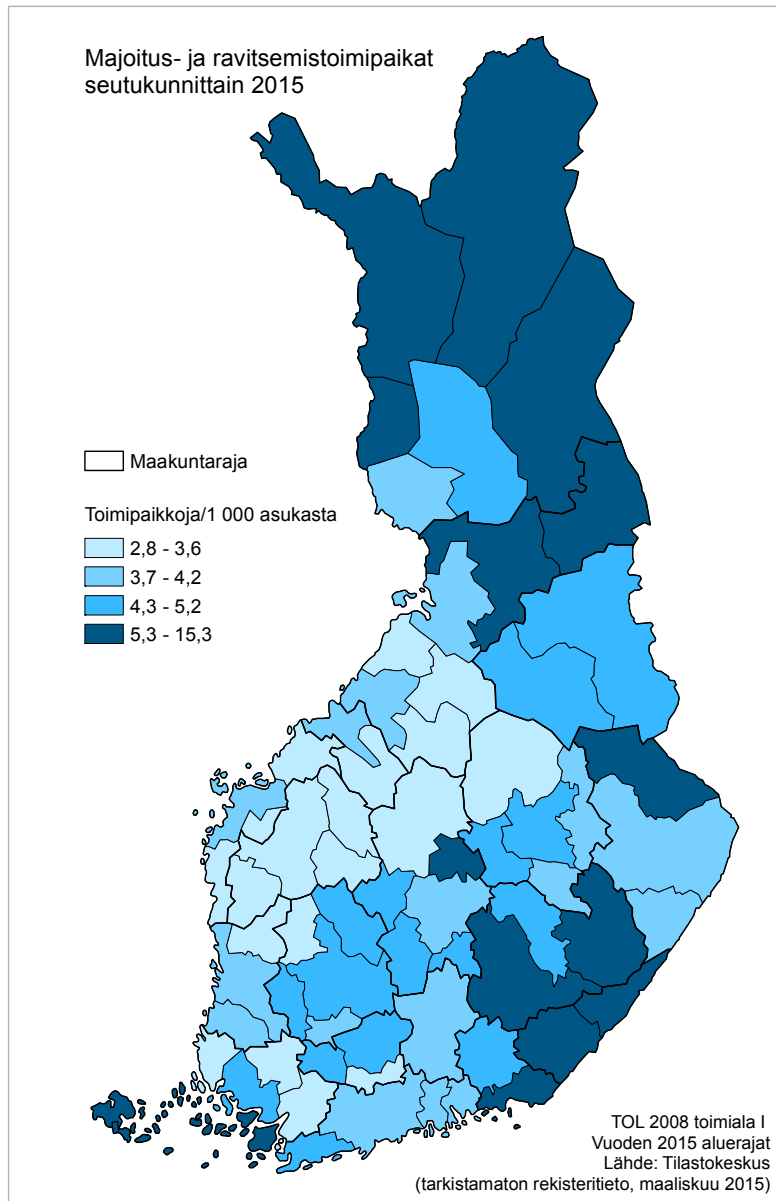

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto suhteessa asukaslukuun oli suurin Lapissa, Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla ja pienin Pohjois-Karjalassa vuonna 2013.

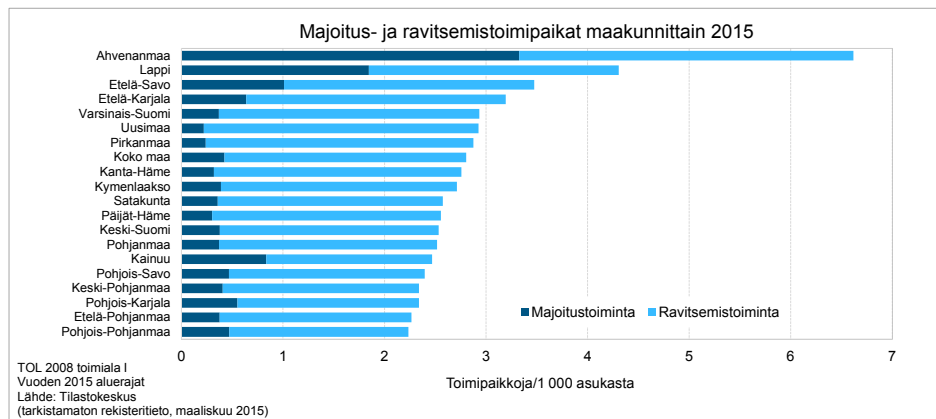
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli maaliskuussa 2015 koko maassa 15 352 kappaletta. Toimipaikkojen määrä oli asukaslukuun suhteutettuna suurin Ålands skärgårdin ja Tunturi-Lapin seutukunnissa, ja pienin Kyrönmaan seutukunnassa.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan työpaikkoja oli koko maassa vuoden 2012 työssäkäyntitilaston mukaan hieman alle 84 700 kappaletta, eli 3,7 % kaikista työpaikoista. Toimialan osuus oli merkittävin Lapissa ja erityisesti Tunturi-Lapin seutukunnassa, 15,4 % kaikista työpaikoista. Vähäisin merkitys oli Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa, 1,4 %.

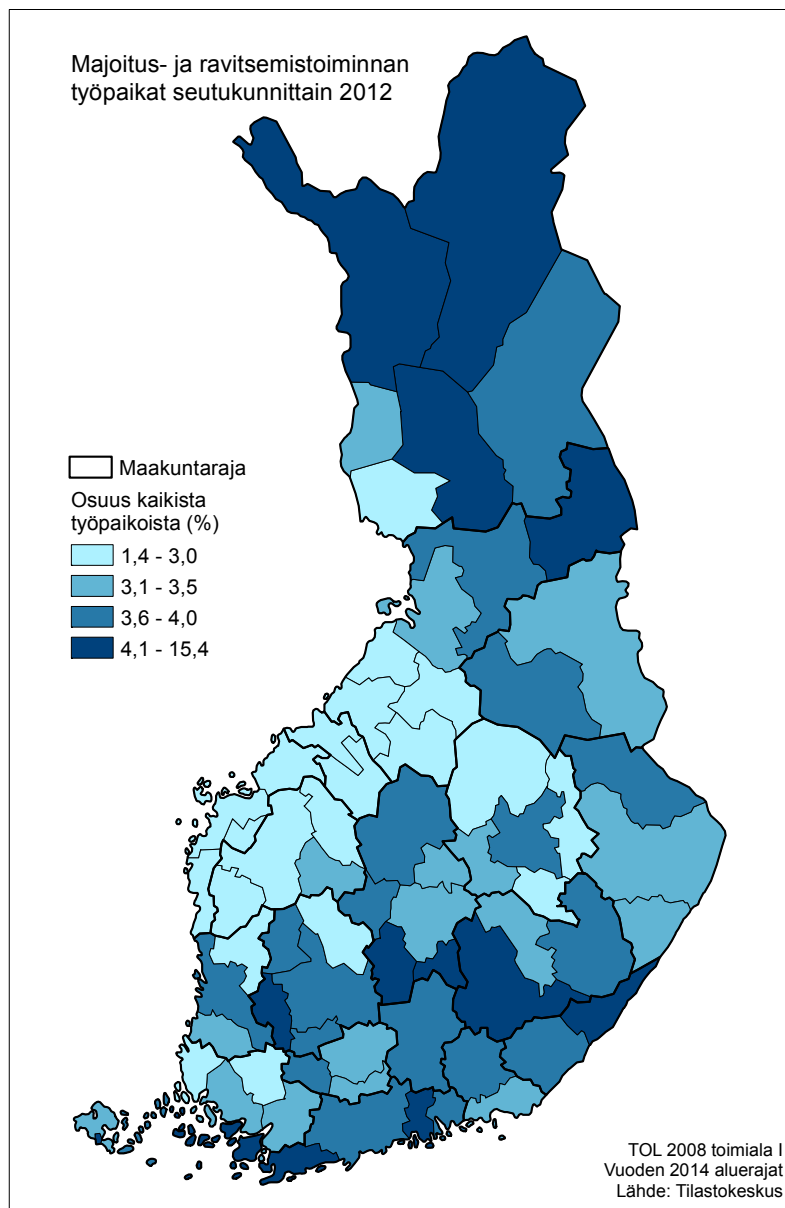
Kuvio 7.12

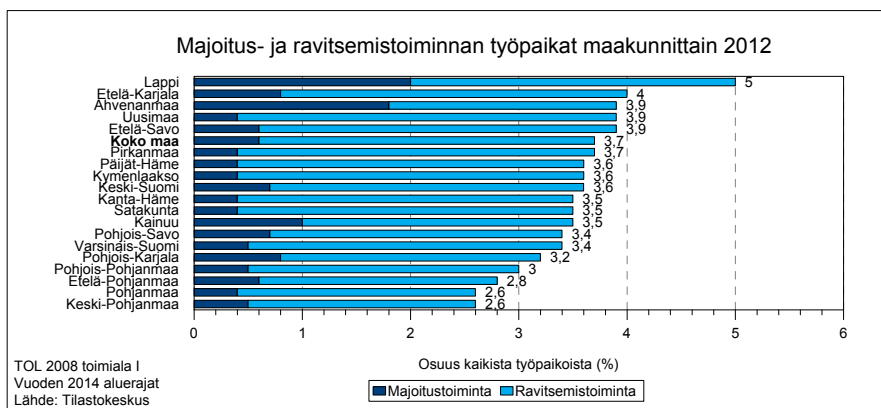
Kuvio 7.13

Kuvio 7.14

Kuvio 7.15

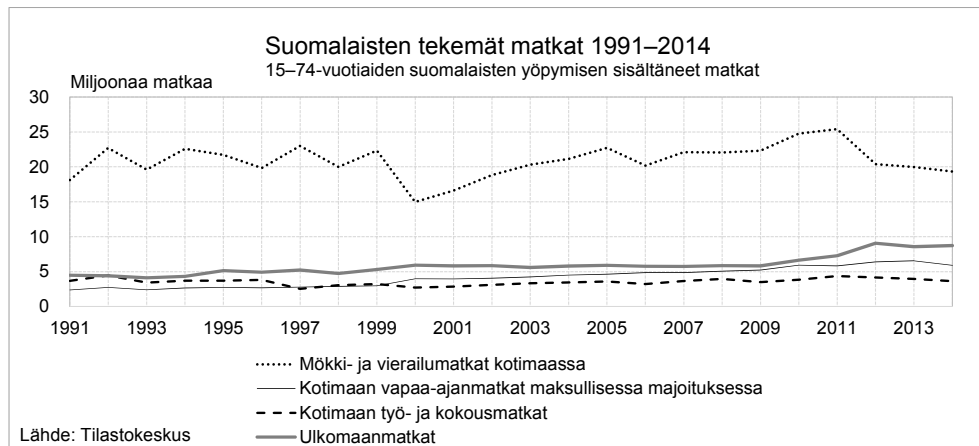
Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa 15–74-vuotiaiden suomalaisten tekemistä matkoista ja matkan tehneistä henkilöistä. Tilastoinnin kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Vuonna 2014 kotimaassa tehtiin noin 5,9 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, joiden aikana käytettiin maksullisia majoituspalveluita, kuten hotelleja, leirintäaluetta tai vuokrattua mökkiä. Samana vuonna kotimaassa tehtiin hieman 3,6 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työmatkaa.

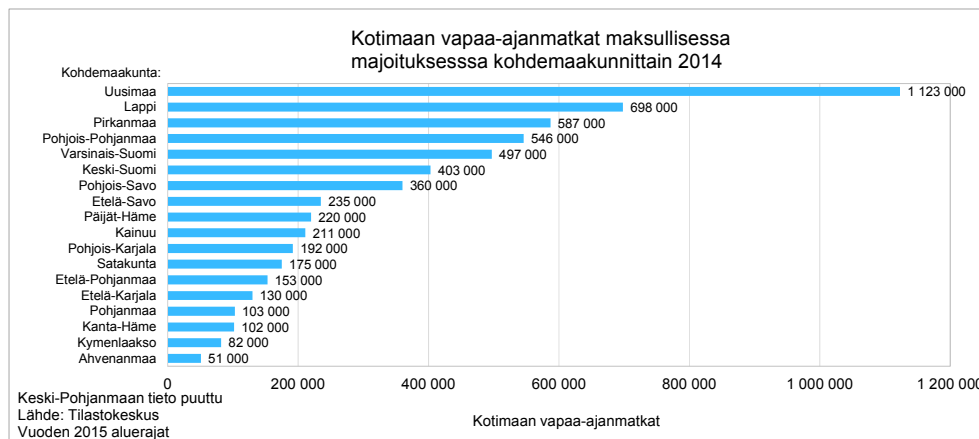
Lisäksi kotimaassa tehtiin 19,3 miljoonaa yli yön kestänyttä matkaa omalle mökille, sukulaisien tai tuttavien luo. Ulkomaanmatkoja tehtiin yhteensä 8,7 miljoonaa kappaletta. Ulkomaanmatkoissa ovat mukana vapaa-ajanmatkat, työmatkat sekä yöpymisen sisältävät risteilyt.

Vuonna 2014 Uusimaa oli vapaa-ajalla tehtyjen kotimaanmatkojen suosituin kohdemaakunta käytettäessä maksullista majoitusta. Sinne tehtiin yli 1,1 miljoonaa matkaa eli 19,1 prosenttia kaikista matkoista maksullisessa majoituksessa. Seuraavaksi suosituimmat kohdemaakunnat olivat Lappi ja Pirkanmaa.

Kuvio 7.16

Kuvio 7.17

Maa-, metsä- ja kalatalous

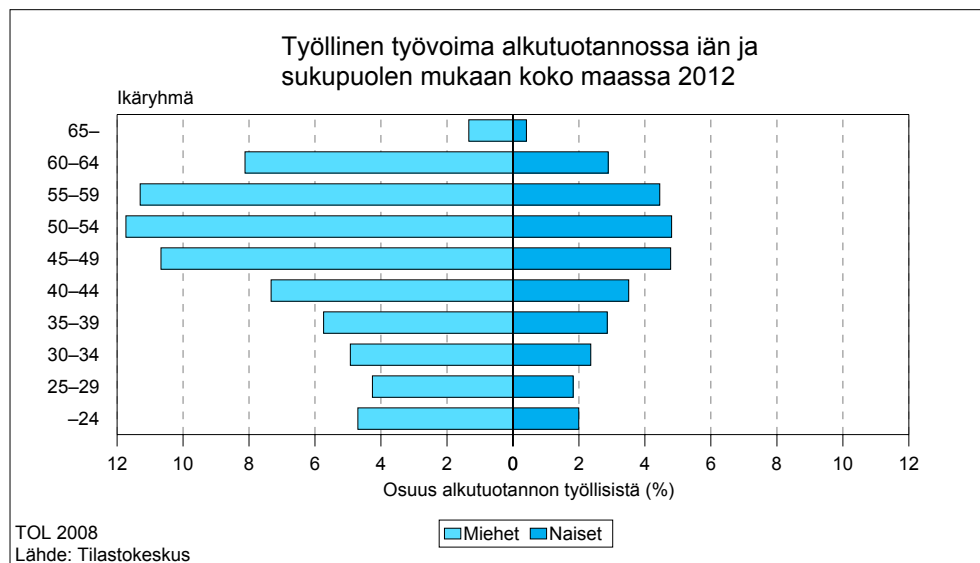
Vuonna 2012 alkutuotannon suurimman työllisten ikäluokan muodostivat 50–54-vuotiaat. *Alkutuotannon* (TOL 2008 toimialaluokka A) eli maa-, metsä- ja kalatalouden työllisistä 70 % oli miehiä. Kaustisen seutukunnassa alkutuotannon toimialat työllistivät eniten, lähes 22 % työllisistä. Helsingin (0,4 %) ja Mariehamns stadin (0,2 %) seutukunnissa osuudet olivat pienimmät. Alkutuotantovaltaisimpia maakuntia olivat Etelä- ja Keski-Pohjanmaa. Suhteellisesti vähiten nämä alat työllistivät Uudellamaalla. Koko maassa alkutuotanto työllisti 3,4 % työllisestä työvoimasta.

Maatilayrityksiä koskevat tiedot perustuvat maatalousyrittäjien ilmoittamiin verotietoihin sekä Tilastokeskuksen omaan tiedonkeruuseen. Mukana olevat yritykset ovat maatilatalouden tuloverolain alaisia ja harjoittavat maataloutta maatilarekisteriin kuuluvalla maatilalla. Seutukunnittaiset luvut on laskettu kuntatiedoista. Vuonna 2013 koko maassa tilastoitiin yhteensä 52 210 aktiivimaatilayritystä, mikä on 4 413 maatilayritystä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

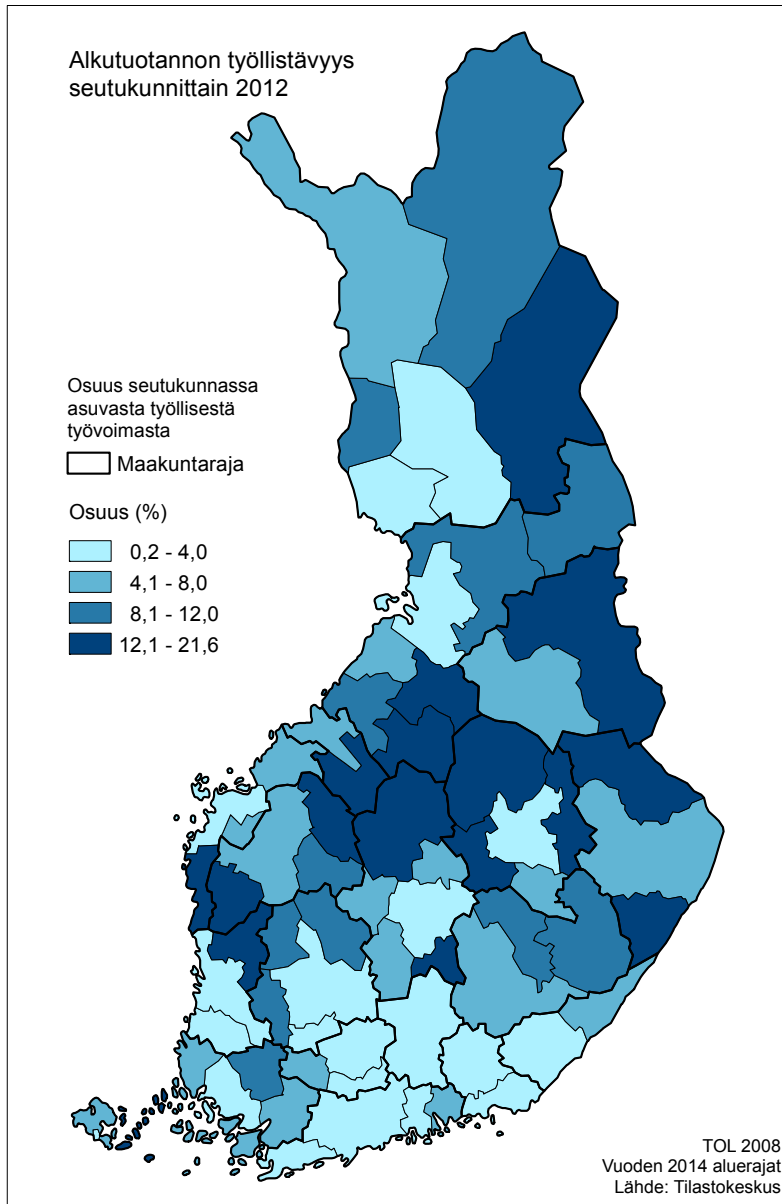
Maatilayritysten tulos lasketaan vähentämällä maatalouden puhtaasta tulosta maataloudesta johtuneen velan korot sekä indeksi- ja kurssitappiot. Vuonna 2013 tulos maatilayritystä kohti oli suurin Kokkolan ja pienin Jämsän seutukunnassa. Keskimääräinen tulos oli koko maassa hieman yli 18 400 euroa. *Maatilayritysten velat* olivat koko maassa keskimäärin 67 700 euroa/yritys. Seutukunnista maatilayritysten velat olivat suurimmat Kemi-Tornion ja pienimmät Rovaniemen alueilla.

Koko maassa maatilayritystä kohti oli *viljeltyä peltoalaa* 41,9 hehtaaria ja *metsämaata* 52,2 hehtaaria vuonna 2013. Maakunnista eniten viljeltyä peltoalaa maatilayritystä kohti oli Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa. Seutukunnittain peltoalojen keskimääräinen koko vaihteli Raahen seutukunnan 59,2 hehtaarista Pohjois-Lapin seutukunnan 19 hehtaariin. Maatilayritysten metsämaat olivat suurimmat Lapissa ja Kainuussa. Eniten metsää oli Rovaniemen ja Tunturi-Lapin seutukuntien sekä vähiten Loimaan ja Turun seutukuntien maatilayrityksillä.

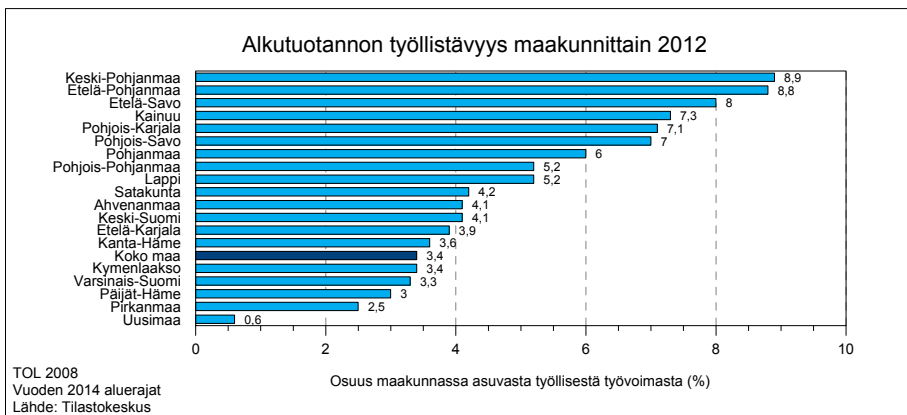
Kuvio 8.1

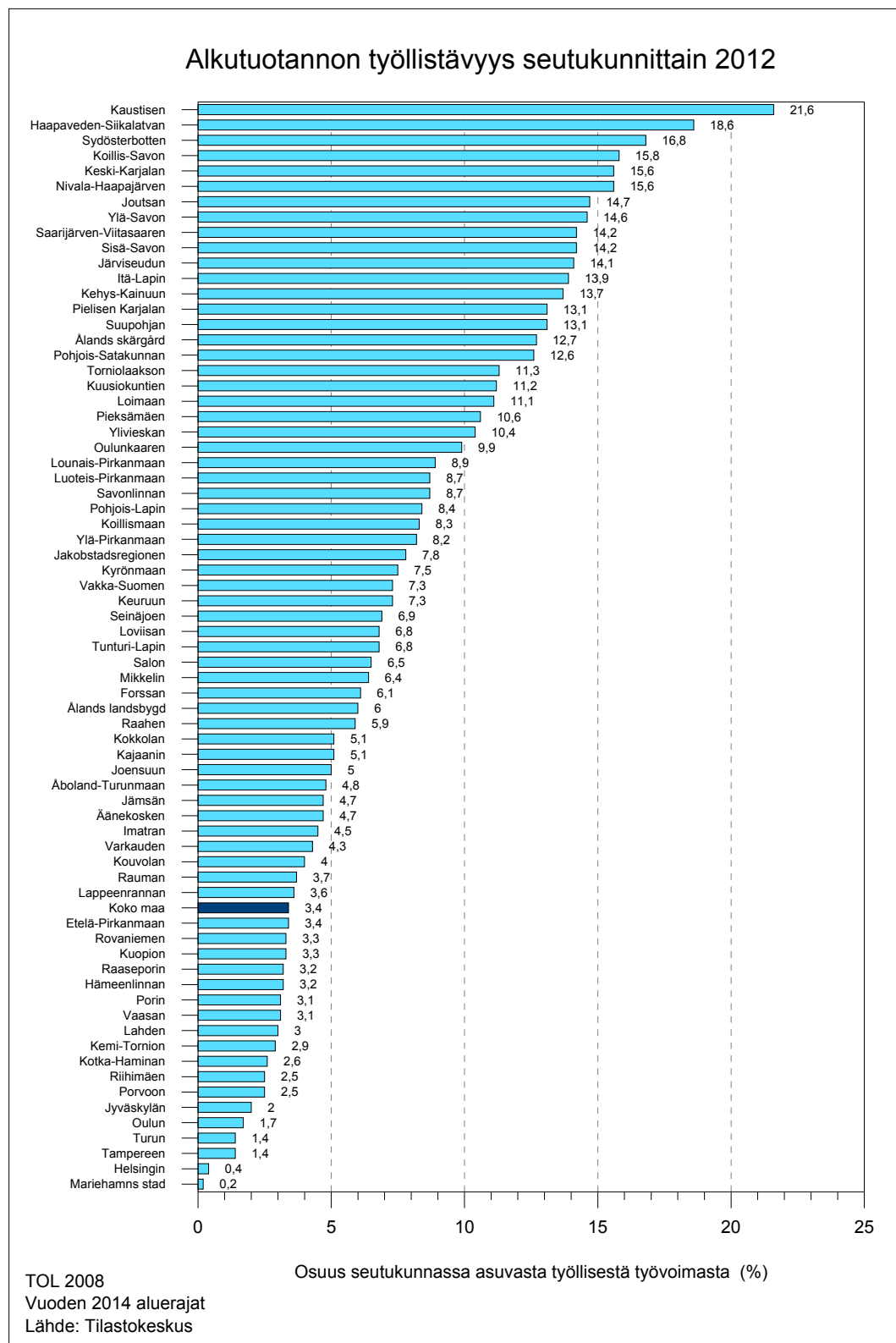
Kuvio 8.2

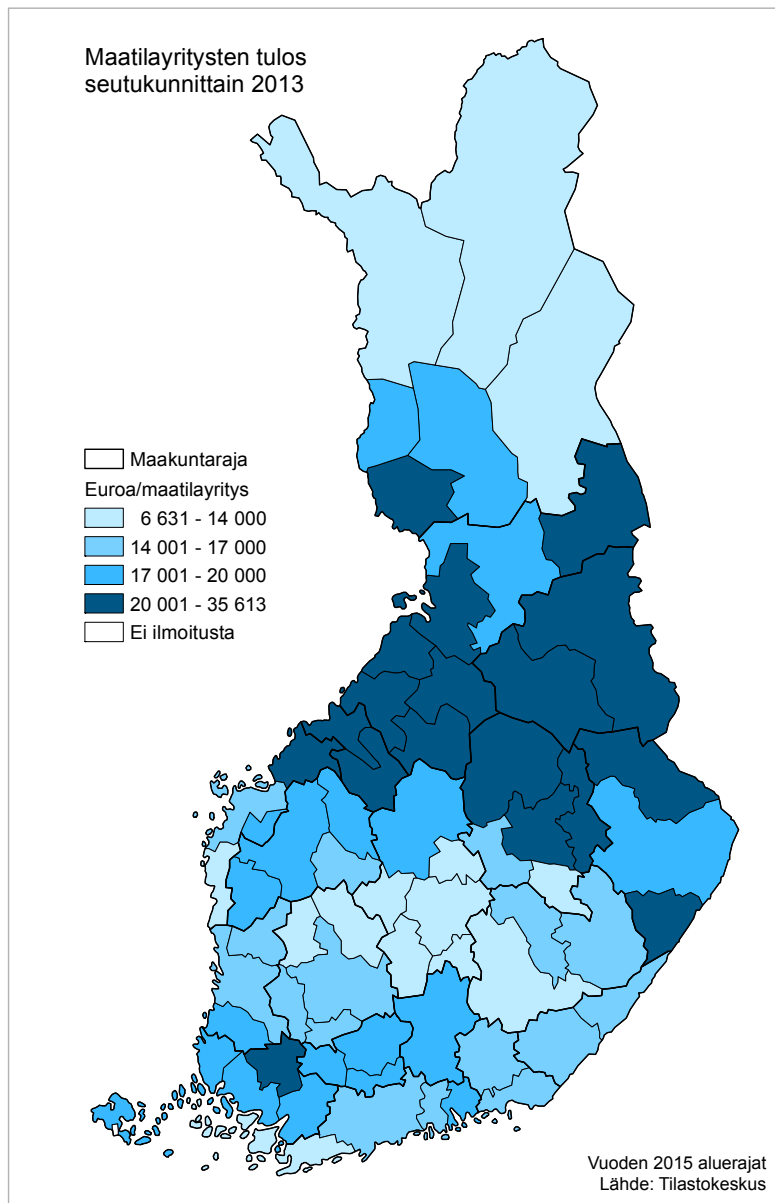
Kuvio 8.3

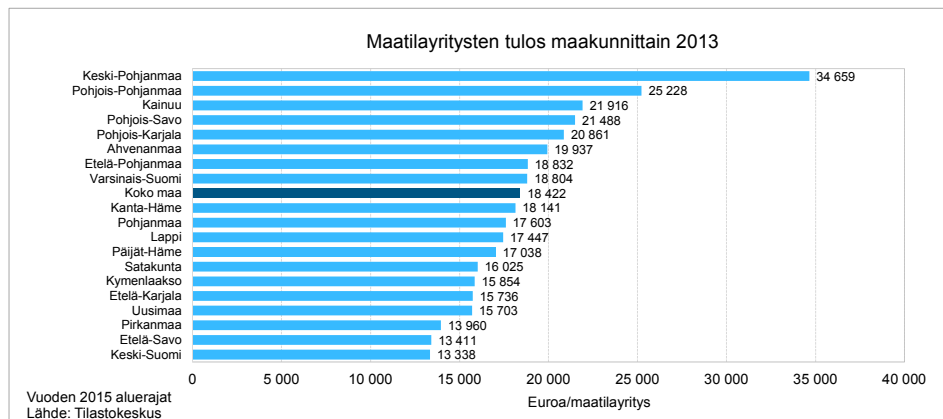
Kuvio 8.4

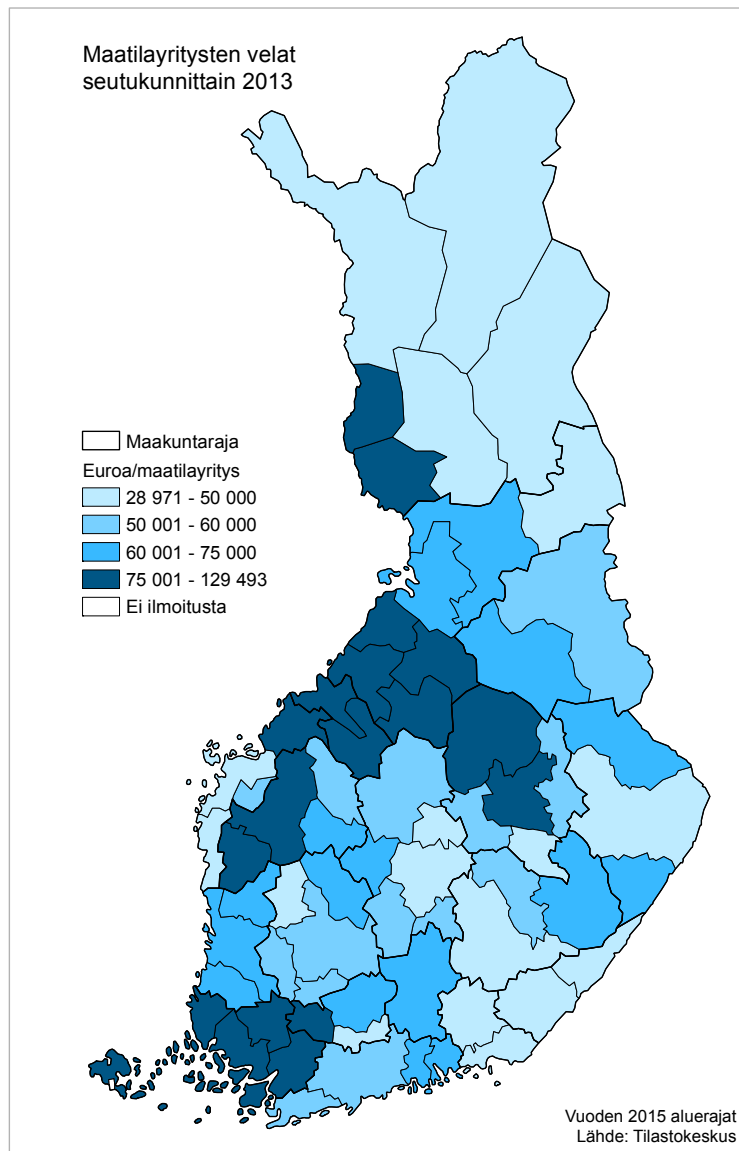
Kuvio 8.5

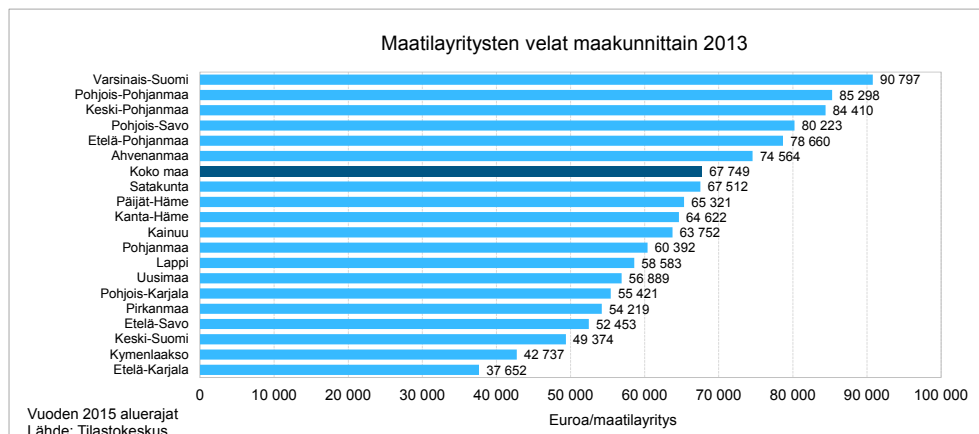
Kuvio 8.6

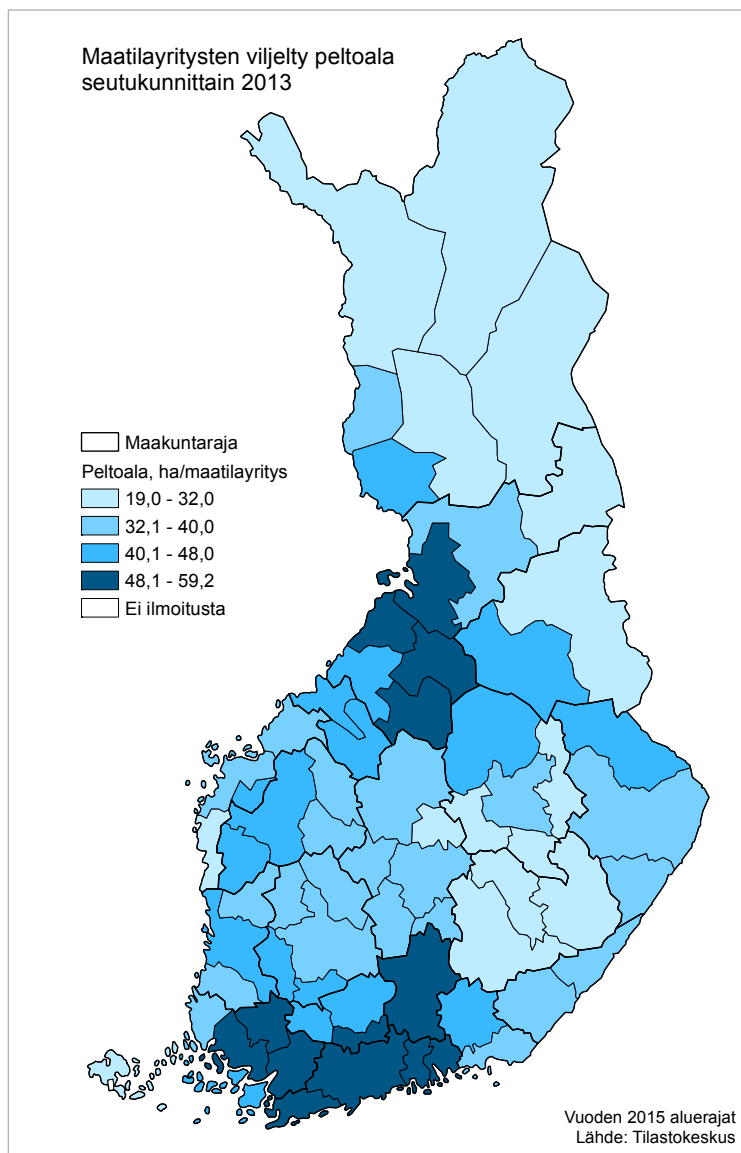
Kuvio 8.7

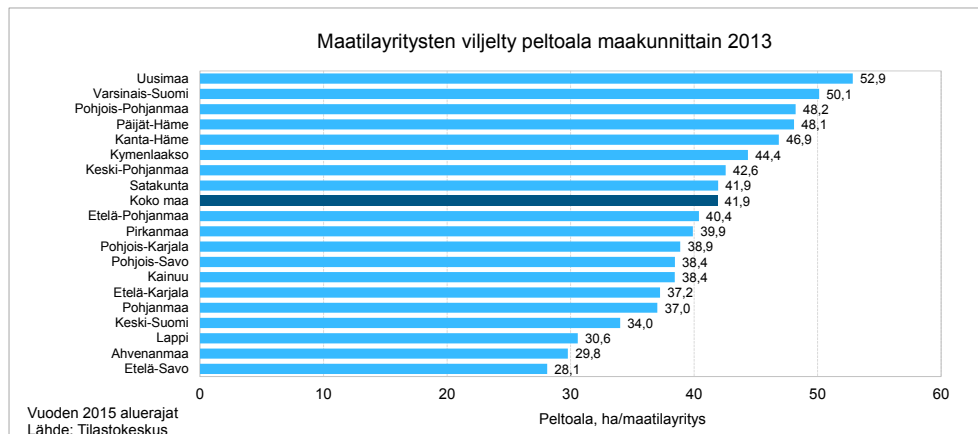
Kuvio 8.8

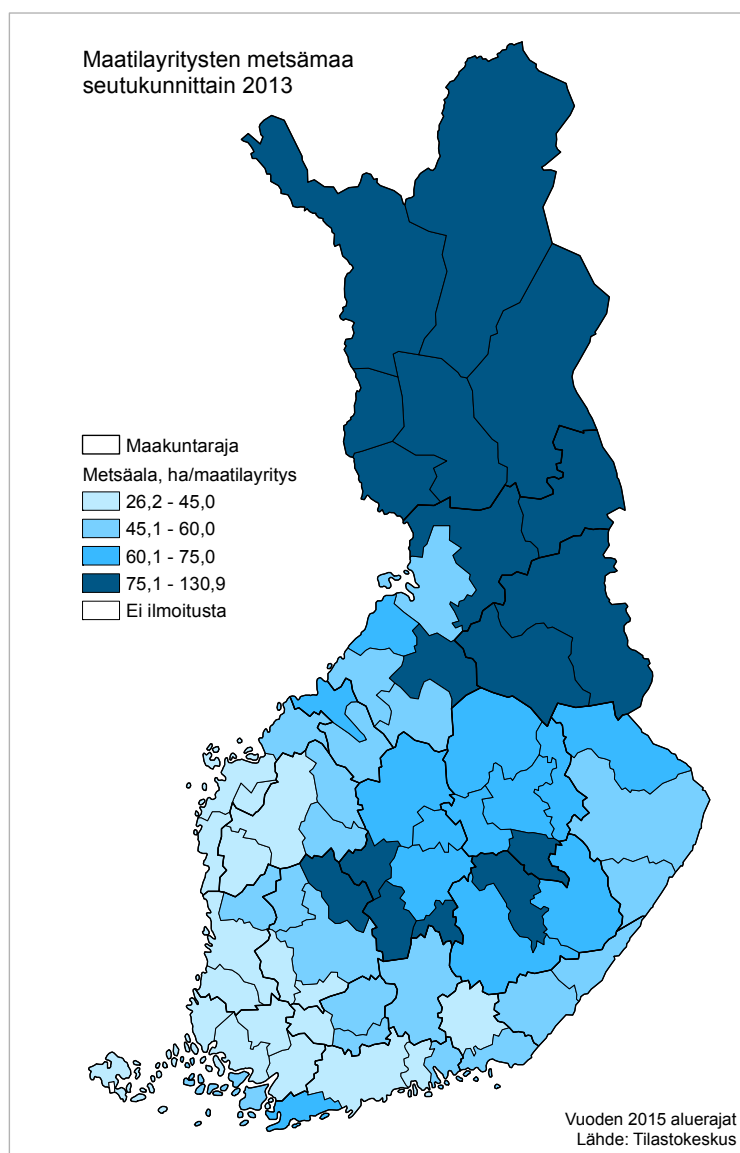
Kuvio 8.9

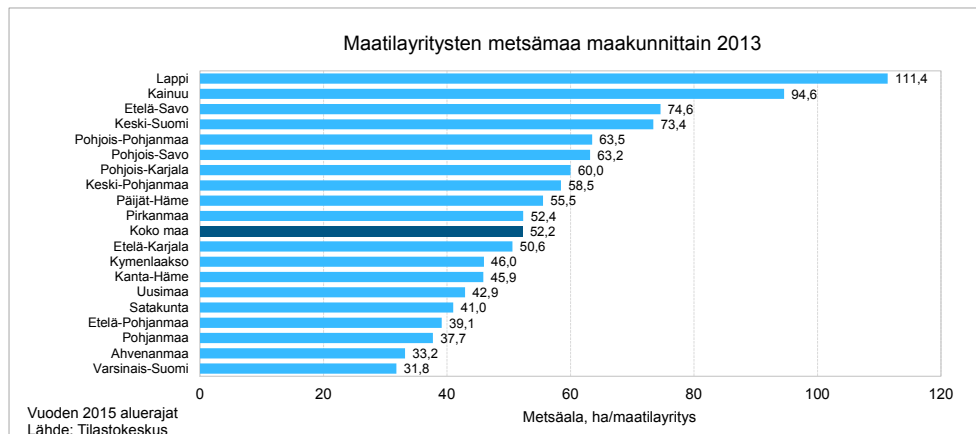
Kuvio 8.10

Kuvio 8.11

Kuvio 8.12

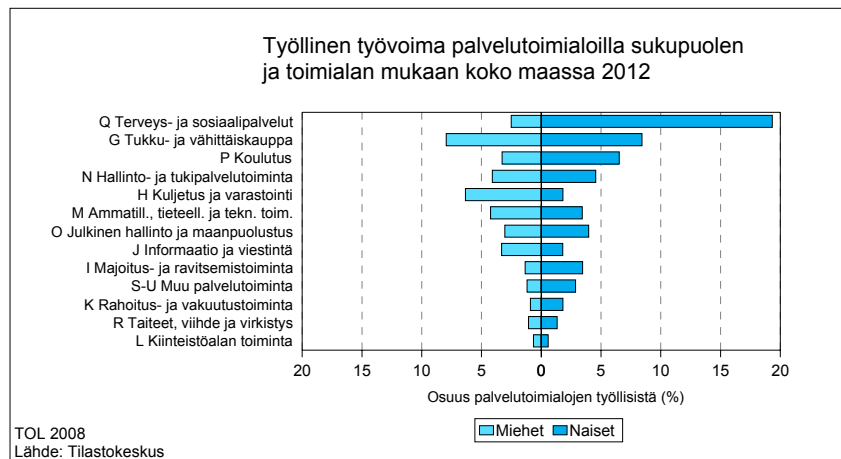
Palvelut

Palvelutoimialoihin luetaan toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan tukku- ja vähittäiskauppa (G), kuljetus- ja varastointi (H), majoitus- ja ravitsemistoiminta (I), informaatio ja viestintä (J), rahoitus- ja vakuutustoiminta (K), kiinteistöalan toiminta (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M), hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N), julkinen hallinto ja maanpuolustus (O), koulutus (P), terveys- ja sosiaalipalvelut (Q), taiteet, viihde ja virkistys (R), muu palvelutoiminta (S), kotitalouksien toiminta työnantajina (T) sekä kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (U).

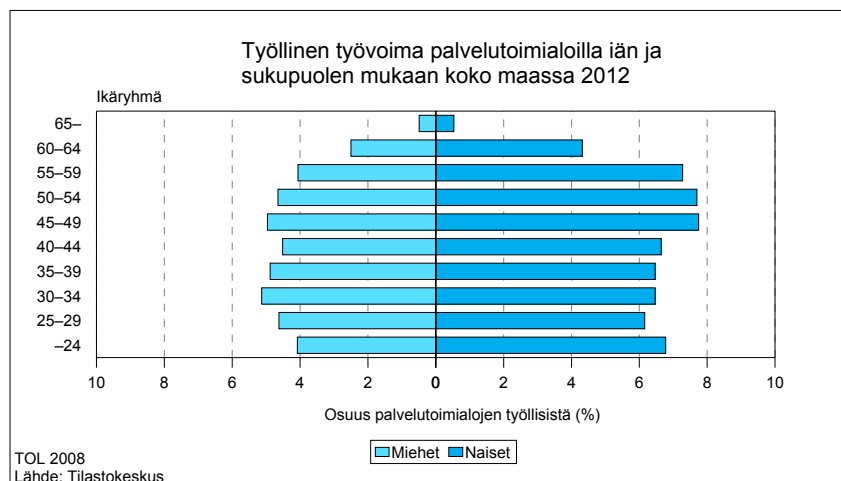
Palvelualat työllistivät 73,8 % työllisestä työvoimasta ja palvelualan työllisistä 60 % oli naisia vuonna 2012. Suurimman ikäryhmän palvelusektorilla muodostivat 45–49-vuotiaat. Mariehamns stadin, Helsingin ja Rovaniemen seutukunnissa palvelutoimialojen merkitys työllistäjänä oli suurin, yli 80 %. Pienin työllistävyys palvelualoilla oli Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa, alle 52 %.

Kaupan työpaikkojen osuus kaikista työpaikoista oli suurin Kuusiokuntien seutukunnassa ja pienin Koillis-Savon seutukunnassa. Kaupan alalla työskenteli hieman enemmän naisia (6,2 % kaikista työpaikoista) kuin miehiä (5,8 %) vuonna 2012.

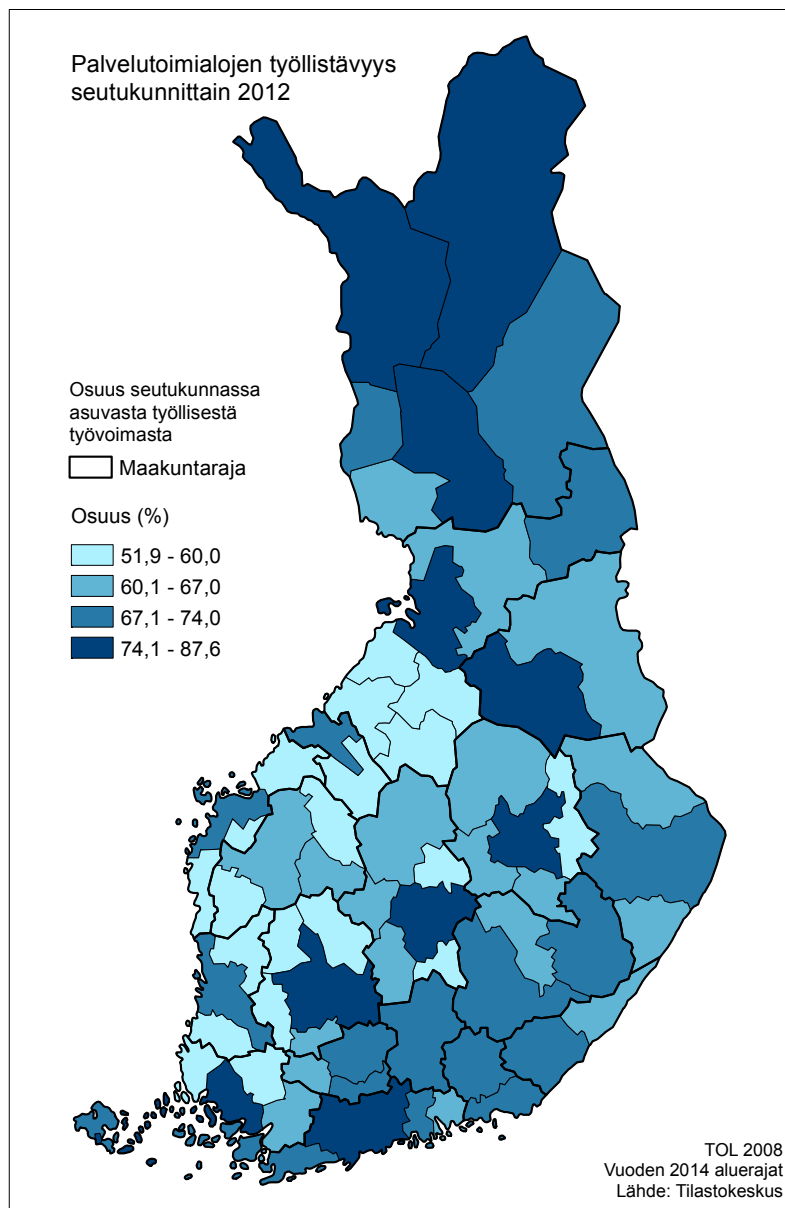
Kuvio 9.1

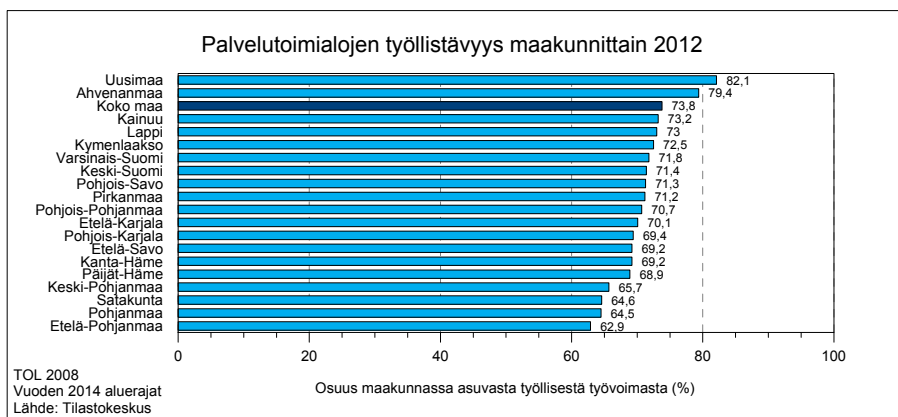
Kuvio 9.2

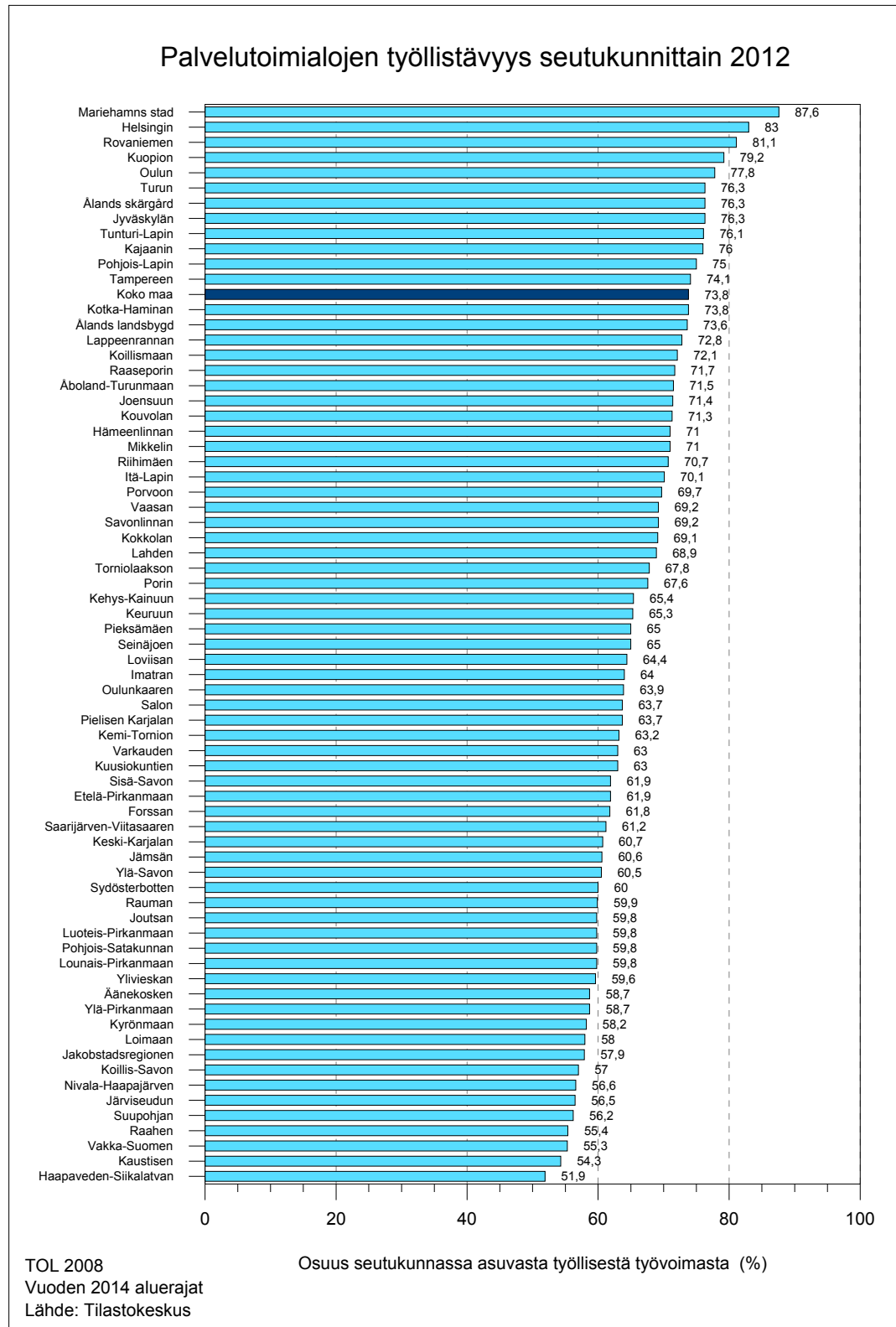
Kuvio 9.3

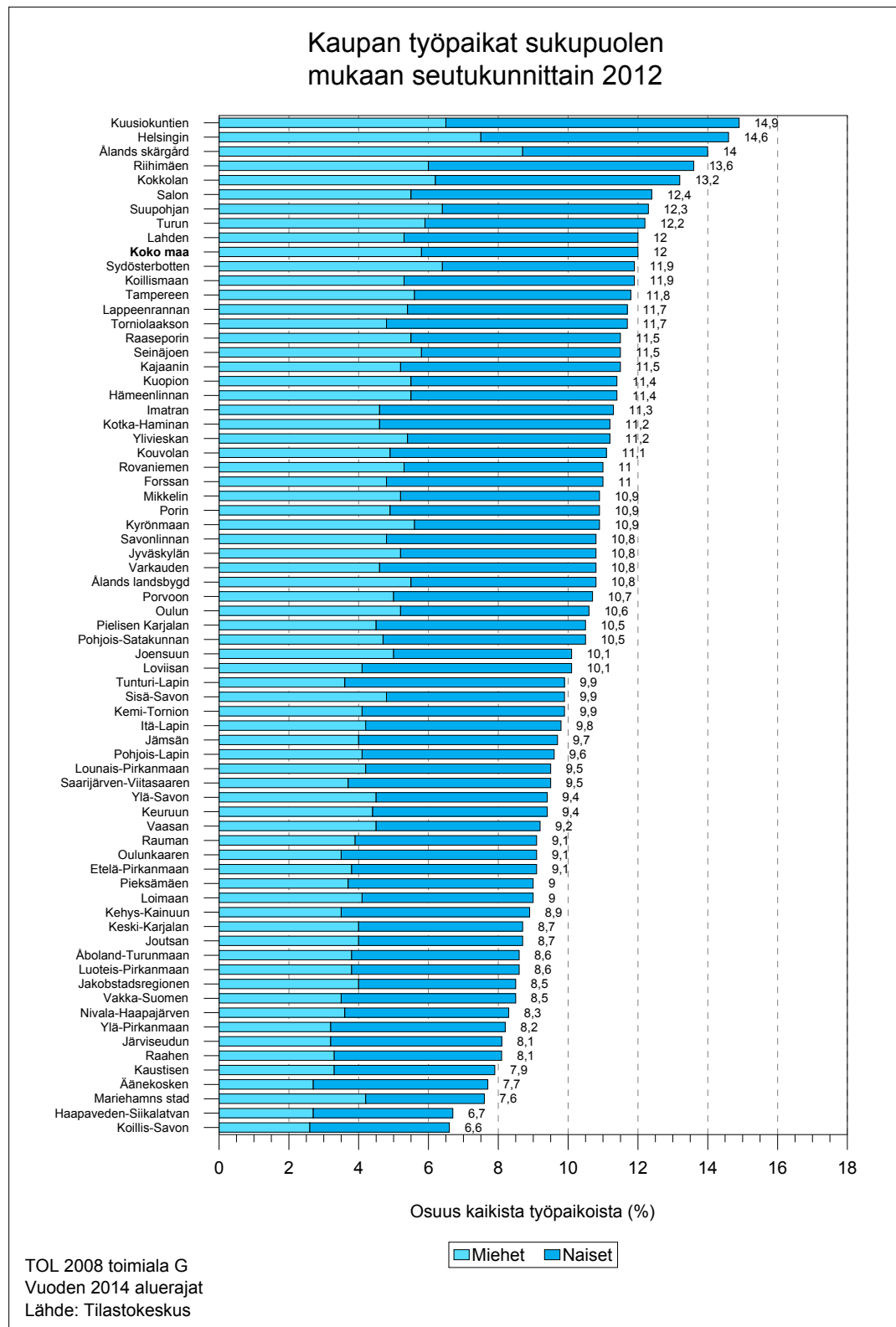
Kuvio 9.4

Kuvio 9.5

Kuvio 9.6

Sosiaaliturva

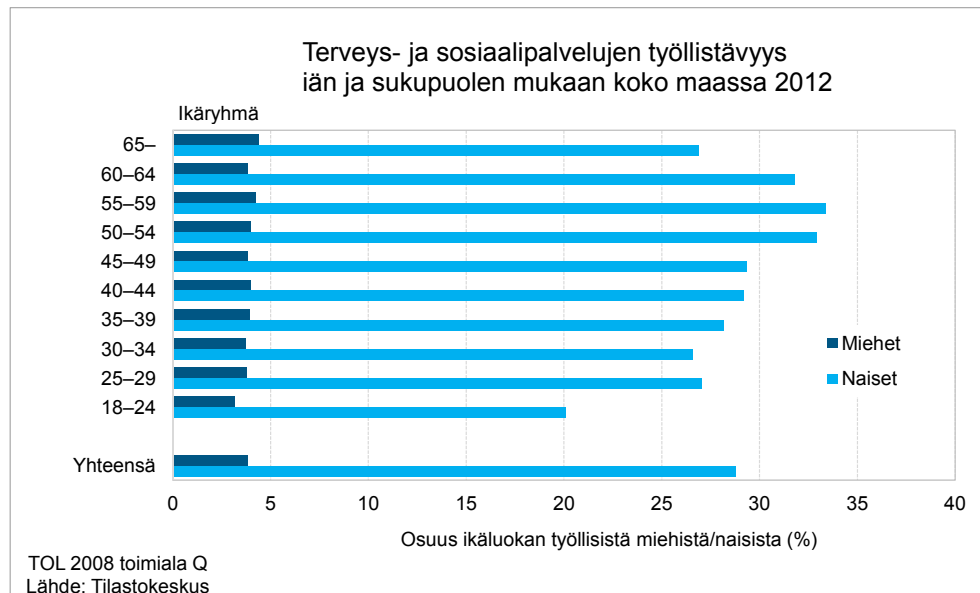
Koko maan työllisistä naisista 29 % työskenteli terveys- ja sosiaalipalvelujen toimialoilla vuonna 2012. Miesten vastaava osuus oli huomattavasti pienempi, alle 4 %. Yhteensä terveys- ja sosiaalipalvelut työllistivät 16,4 % koko maan työllisistä. Sosiaali- ja terveystieteiden työpaikkojen osuus kaikista työpaikoista oli suurin Sisä-Savon seutukunnassa, 22,7 % ja pienin Rauman seutukunnassa, 12,3 %.

Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset koostuvat muun muassa lasten päivähoidon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menoista. Vuonna 2013 koko maan sosiaali- ja terveystoimen menot olivat 3 595 euroa asukasta kohti. Maakuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset/asukas olivat suurimmat Etelä-Savossa. Seutukuntaakohtaiset kustannukset olivat suurimmat Torniolaakson ja Itä-Lapin seutukunnissa, yli 4 900 euroa asukasta kohti. Porvoon, Jyväskylän ja Oulun seutukunnissa sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset olivat alhaisimmat, alle 3 400 euroa/asukas.

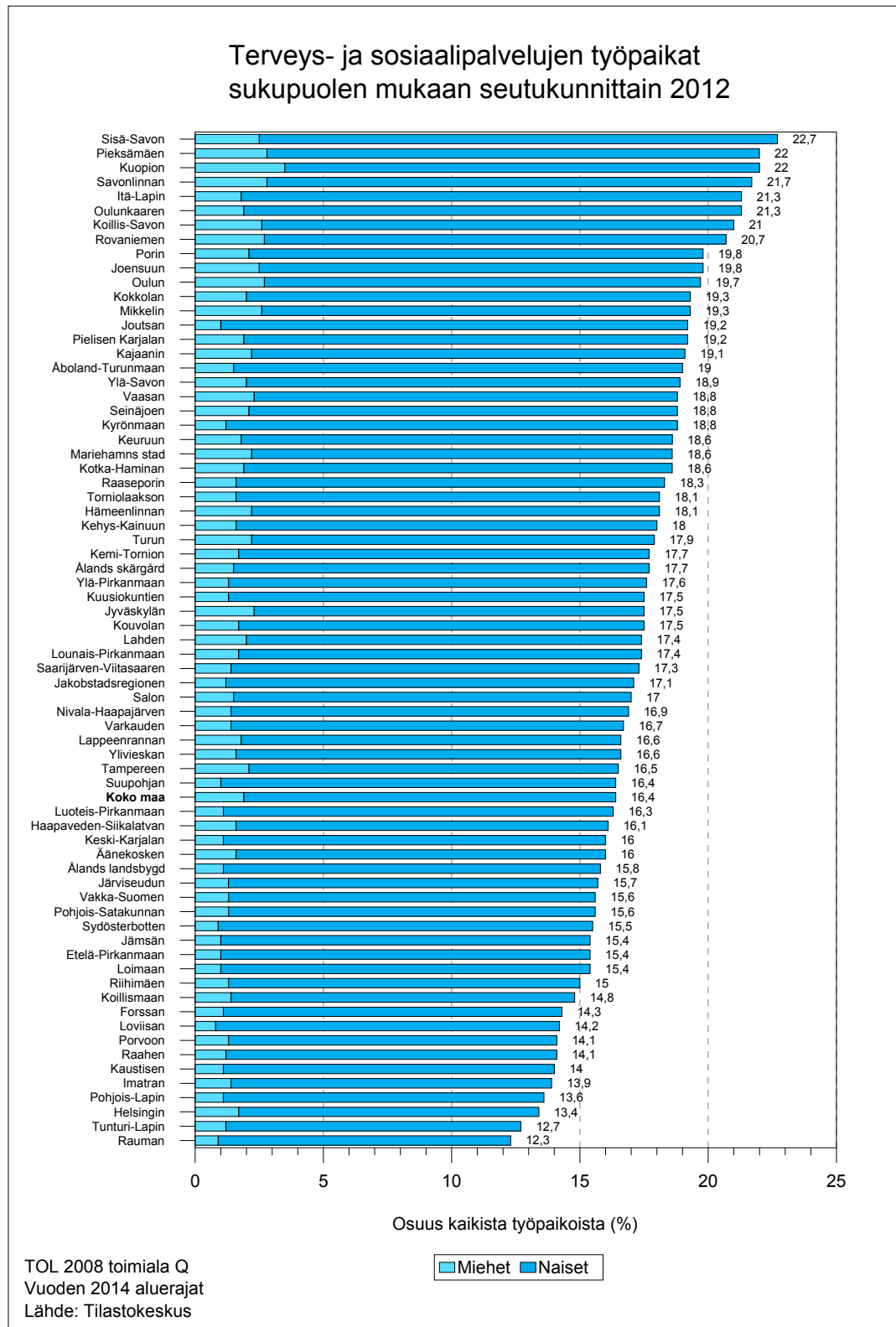
Suurimmat seutukunnittaiset nettokustannukset (euroa/asukas) lasten päivähoidossa olivat Rovaniemen seutukunnassa. Perusterveydenhuollon menot olivat suurimmat Itä-Lapin seutukunnassa ja erikoissairaanhoidon Savonlinnan seutukunnassa. Kuntien perusterveydenhuollon kokonaisuuden menoista 58 % koostuu avohoidosta, 30 % vuodeosastohoidosta ja 12 % hammashuollosta.

Seutukuntaakohtaiset kunnallistalouden tunnusluvut ovat kuntien yhteenlaskettuja lukuja. Vertailtaessa alueiden lukuja on hyvä muistaa, että kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.

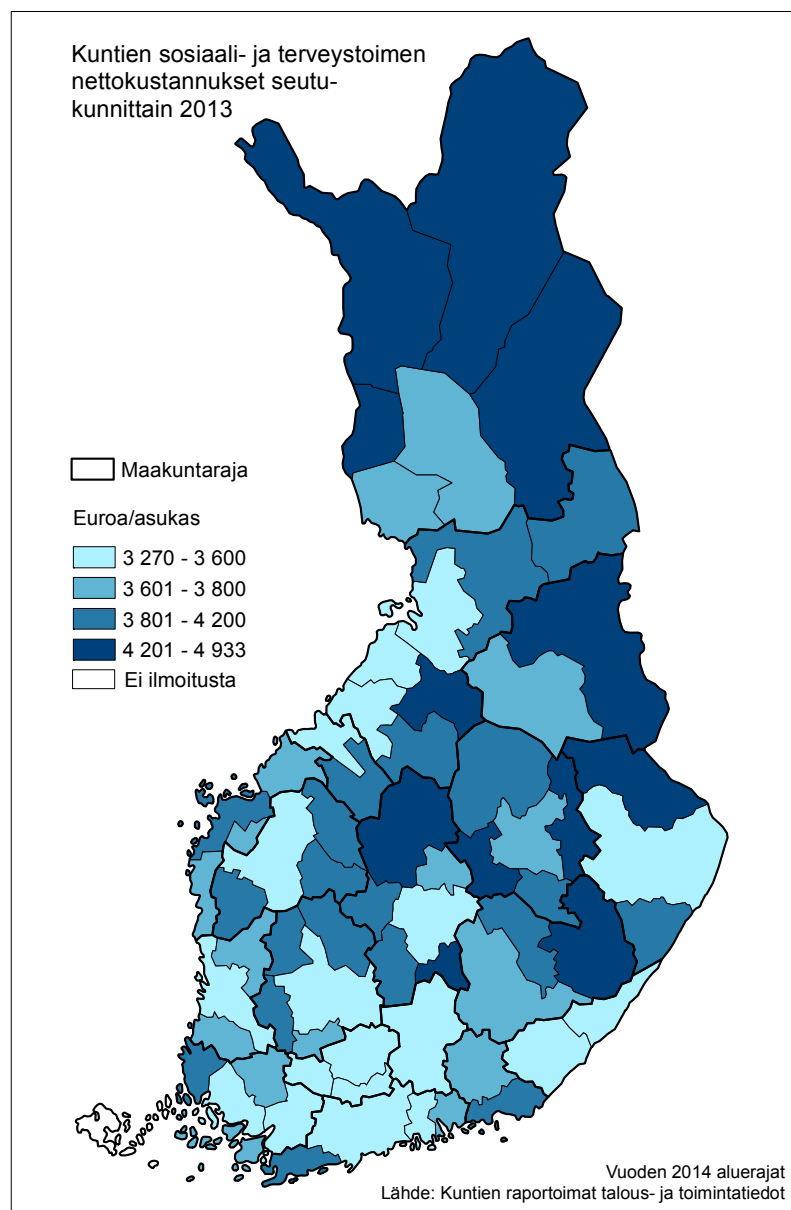
Kuvio 10.1

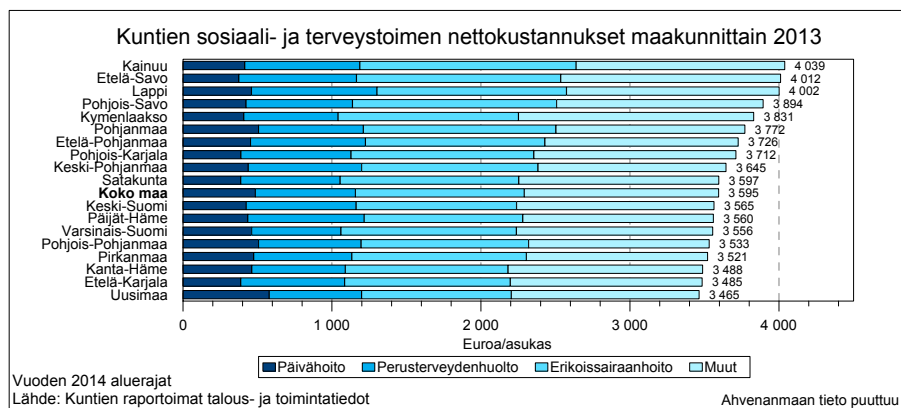
Kuvio 10.2

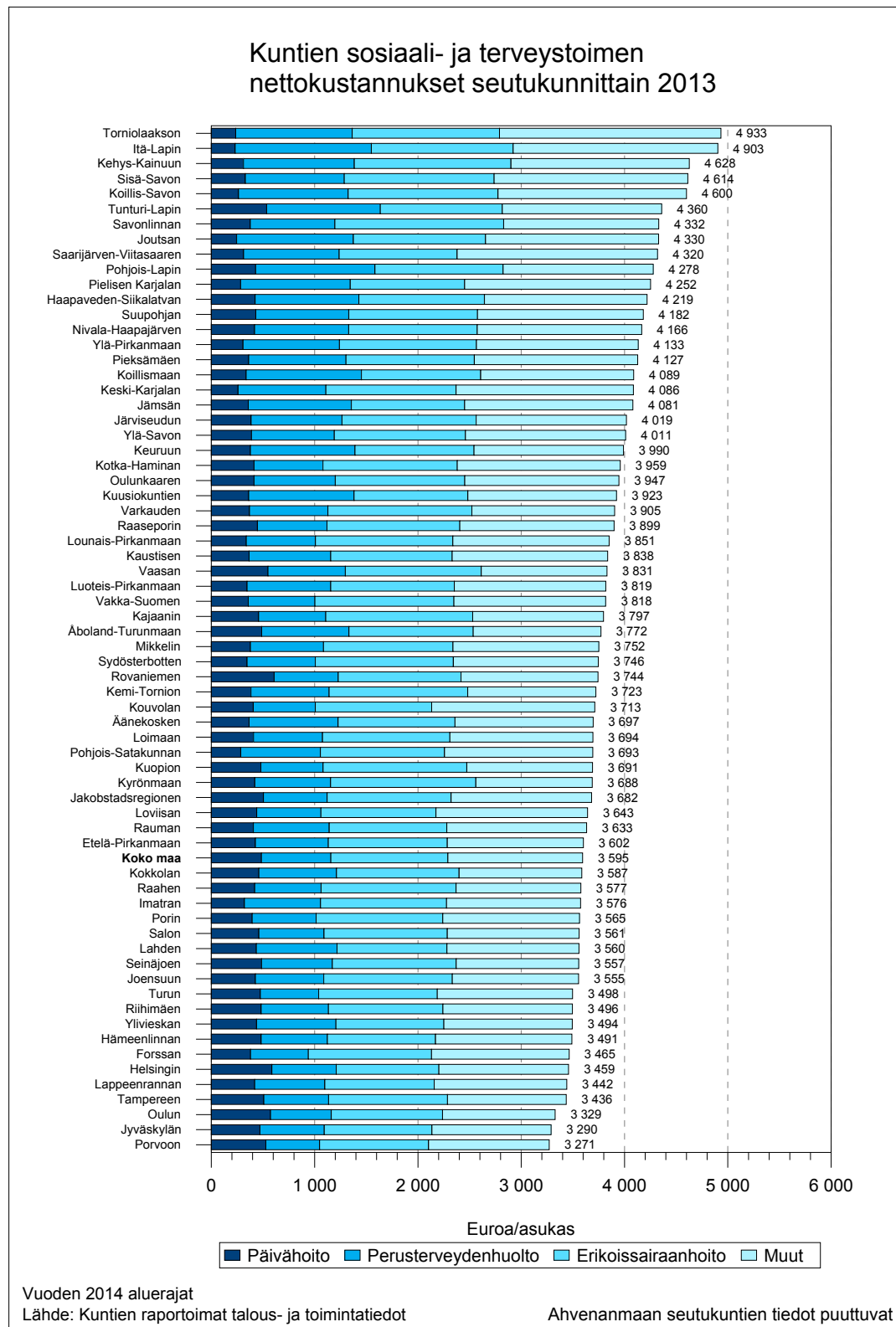
Kuvio 10.3

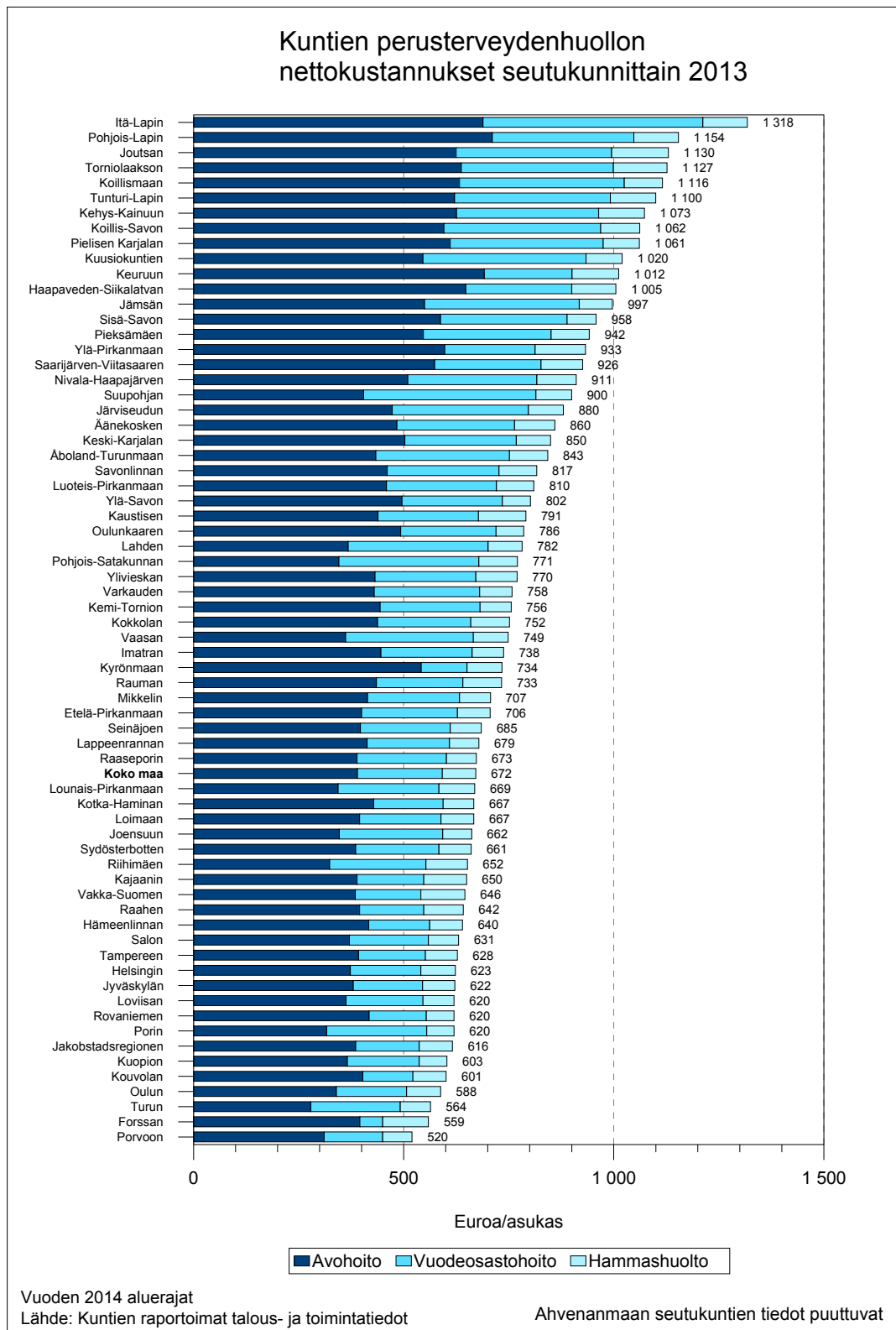
Kuvio 10.4

Kuvio 10.5

Kuvio 10.6

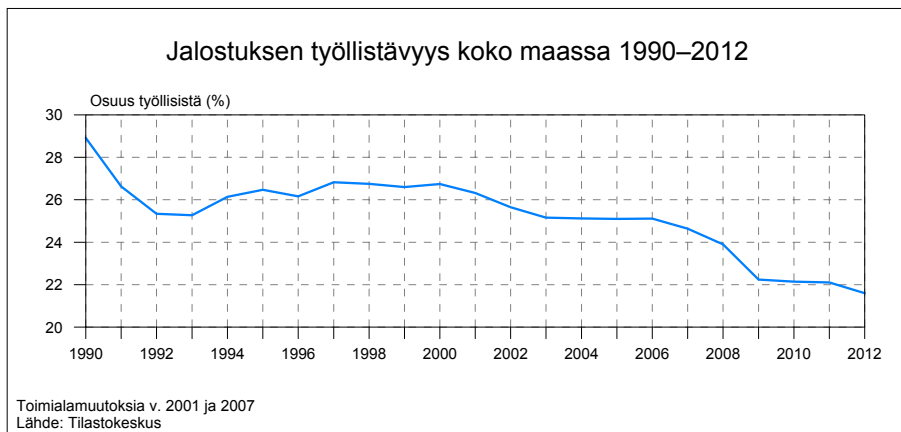
Teollisuus

Jalostustoimialoihin kuuluu toimialaluokituksen TOL 2008 mukaan teollisuuden (C) lisäksi kaivostoiminta ja louhinta (B), sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (D), vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (E) sekä rakentaminen (F). Vuonna 1990 työssäkäyntitilaston mukaan koko maassa jalostuksen osuus kaikista työllisistä oli 29 %. Viimeisimmän tiedon mukaan vuonna 2012 osuus oli 21,6 % työllisistä eli 504 400 henkilöä ja heistä lähes 80 % oli miehiä. Suurin ikäluokka niin miehissä kuin naisissakin oli tuolloin 45–49-vuotiaat.

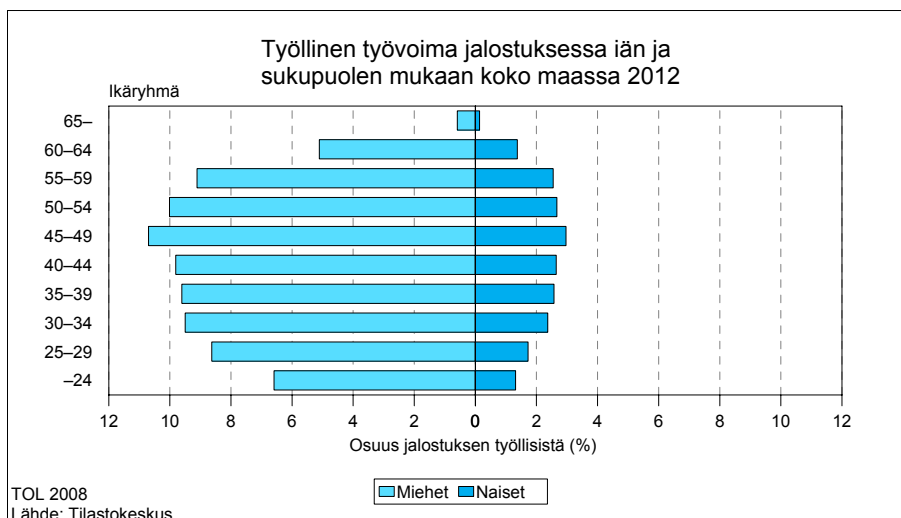
Jalostusala työllisti suhteellisesti eniten Raahen seutukunnassa, 37,7 % työllisistä vuonna 2012. Ålands skärgårdin seutukunnassa jalostuksessa työskentelevien osuus oli pienin, 9 %. Maakunnista jalostuksen merkitys työllistäjänä oli suurin Satakunnassa ja Pohjanmaalla.

Viimeisimmän tilastotiedon mukaan koko maan toimipaikoista 19 % oli jalostuksen toimialoilla vuonna 2013. Henkilökuntaa näillä toimialoilla oli 34 % ja liikevaihtoa 45 % kaikista toimipaikoista. Jalostuksen toimialoista kirjaintasolla tarkasteltuna rakentamisen (F) toimipaikkojen osuus oli suurin. Liikevaihdossa ja henkilökunnan määrässä teollisuuden (C) osuudet olivat suurimmat.

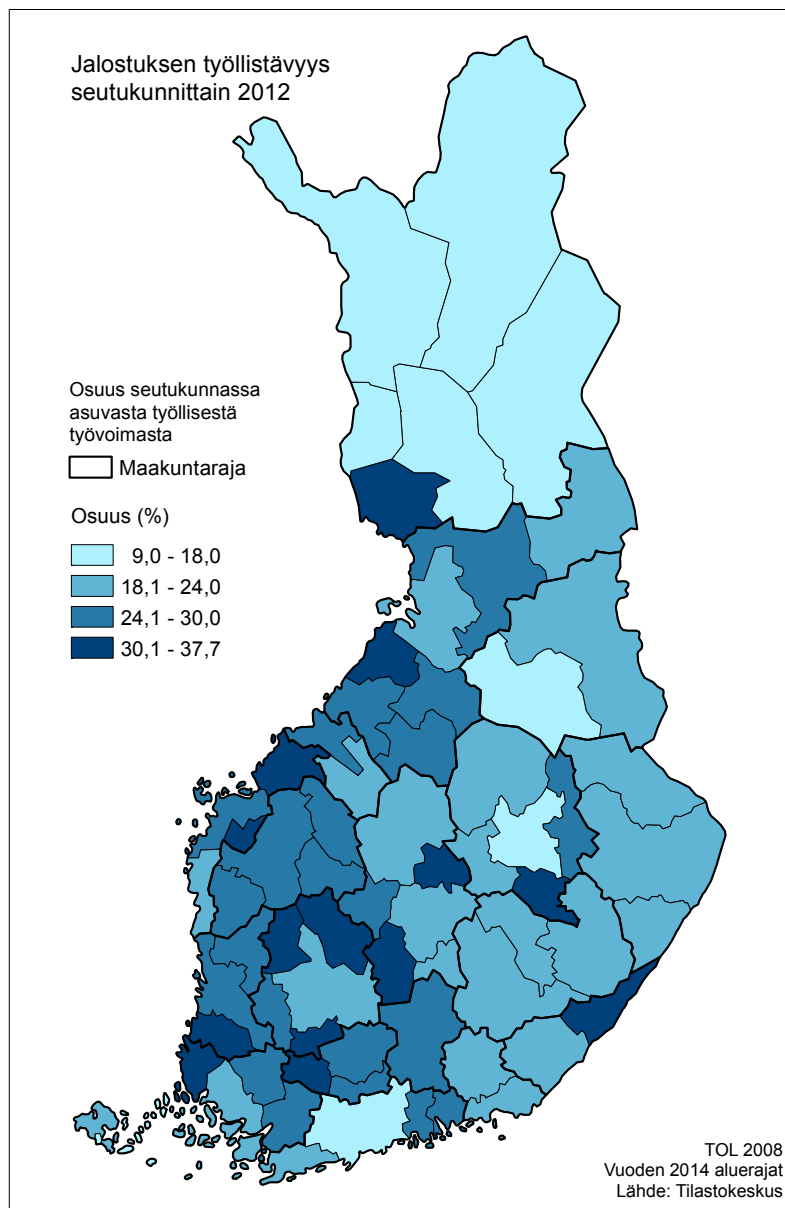
Kuvio 11.1

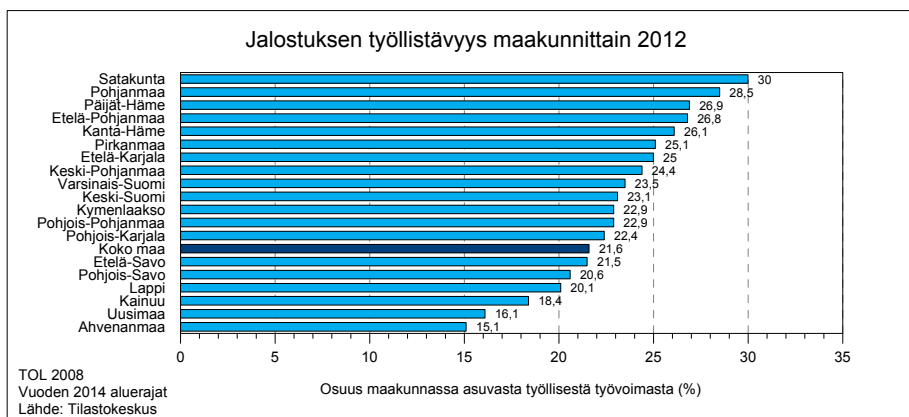
Kuvio 11.2

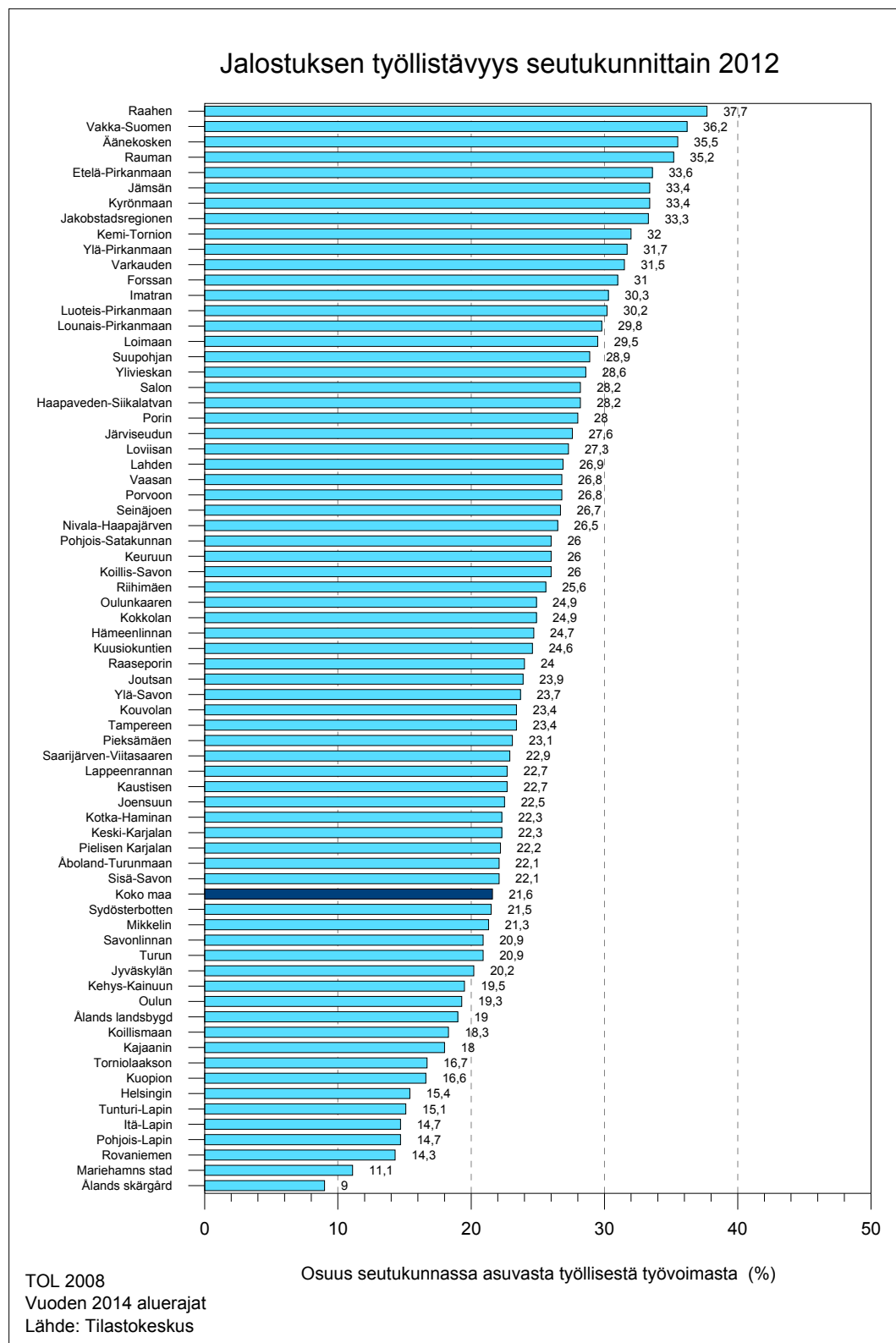
Kuvio 11.3

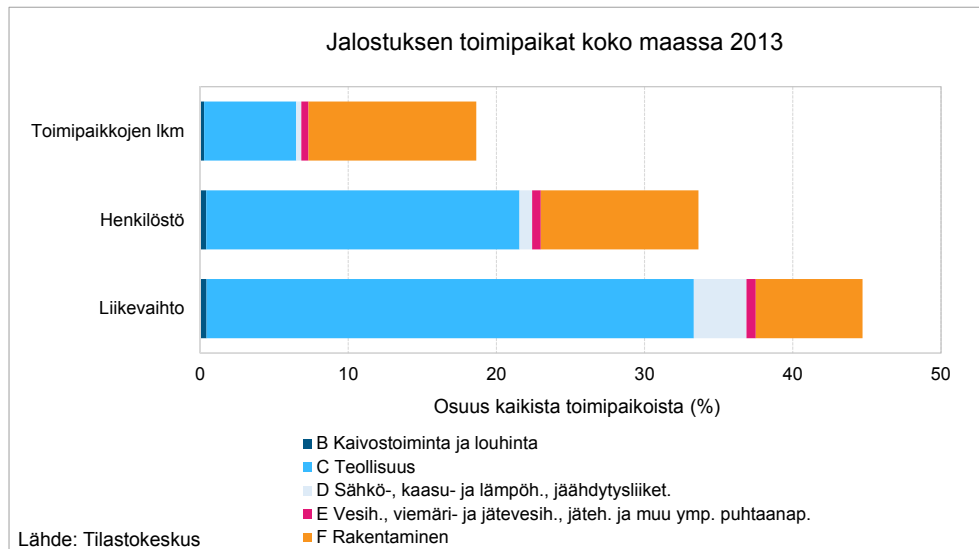
Kuvio 11.4

Kuvio 11.5

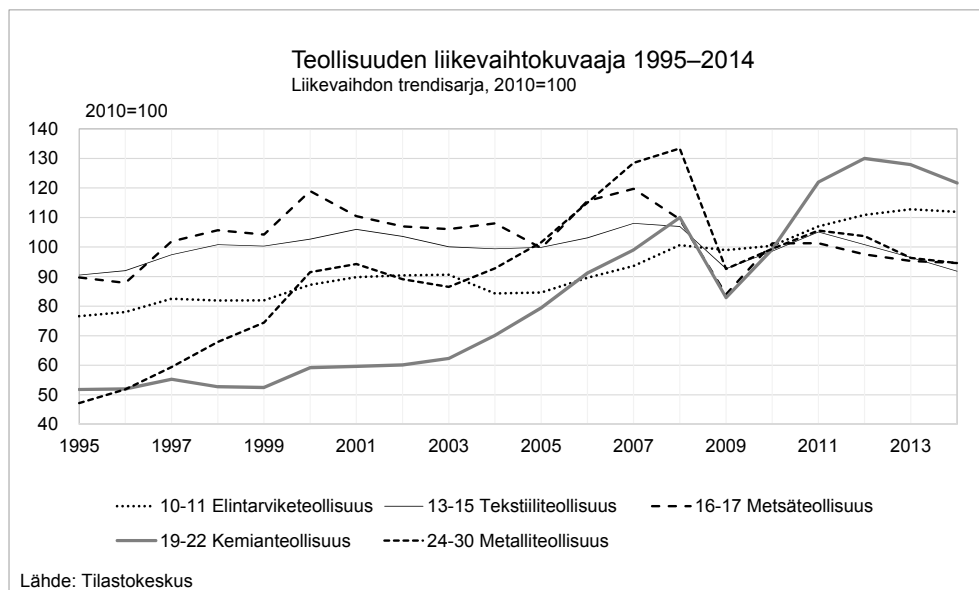

Kuvio 11.6

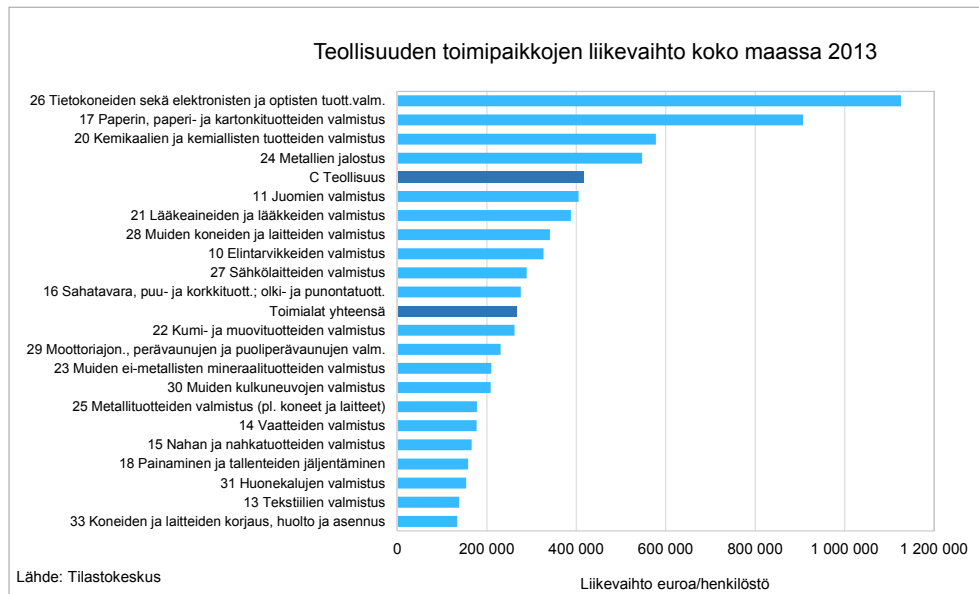

Teollisuuden liikevaihtoindeksi kuvaa teollisuusyritysten liikevaihdon kehitystä. Liikevaihtoa kuvataan toimialojensa suurimpien yritysten osalta myyntitiedustelussa kysyttävällä liikevaihdolla ja muiden yritysten osalta kausiveroaineistosta saatavilla myyntitiedoilla. Liikevaihto ei sisällä arvonlisäveroa ja laskenta perustuu muutosestimointiin. Toimialoitainen summa lasketaan niiden yritysten tiedoista, joilla on vertailukelpoinen liikevaihtotieto sekä tarkasteltavalta kuukaudesta että edellisen vuoden vastaavalta kuukaudesta. Näin saaduista summista lasketaan toimialalle vuosimuutos. Vuosimuutoksen laskennassa otetaan huomioon myös aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten vaikutus, yritysjärjestelyt ja toimialojen muutokset. Trendisarja, jossa kausivaihtelu ja satunnaisvaihtelu eivät vaikuta, kuvaa ilmiön pitkän aikavälin kehitystä. Teollisuuden liikevaihto laski rajusti vuodesta 2008 vuoteen 2009. Viimeisimpien tietojen mukaan vuoden 2014 liikevaihto oli kemianteollisuudessa 22 % suurempi kuin perusvuonna 2010. Elintarviketeollisuuden liikevaihto oli 12 % suurempi, mutta metsä-, metalli- ja tekstiiliteollisuudessa liikevaihto oli vastaavasti pienempi kuin sarjan perusvuonna 2010.

Kuvio 11.7

Kuvio 11.8

Vuonna 2013 teollisuuden (C) toimipaikkojen liikevaihto/henkilöstö oli 0,4 miljoonaa euroa, noin 0,1 miljoonaa euroa suurempi kuin kaikkien toimialojen liikevaihto. Toimialaluokituksen kaksinumerotasolla tarkasteltuna teollisuuden toimialoista tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus oli liikevaihto/henkilöstö-mittarilla mitattuna suurin, 1,1 miljoonaa euroa.

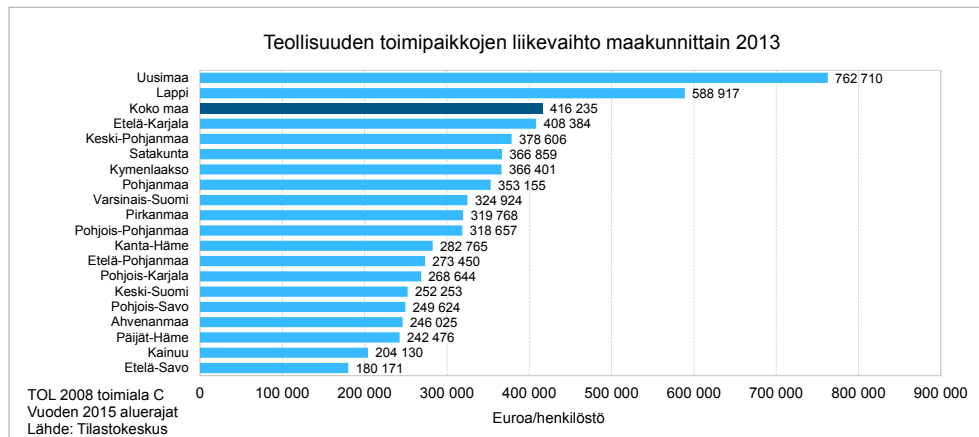
Maakuntatasolla teollisuuden liikevaihto/henkilöstö oli suurin Uudellamaalla ja Lapissa. Vain nämä maakunnat ylittivät koko maan arvon. Teollisuuden osuus kaikkien toimipaikkojen liikevaihdosta ja henkilöstöstä oli suurin Pohjanmaalla ja Satakunnassa vuonna 2013.

Tilastokeskuksen yritystilastojen uudistuksesta johtuen tilastovuodesta 2013 alkaen tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempiin tilastovuosiin. Uudistus koskee yli kymmentä tilastoa parantaen niiden yhtenäisyyttä. Merkittävimmät muutokset liittyvät toimialaluokituksen, yritystietojen (mm. liikevaihto- ja henkilöstötieto) ja yritysjärjestelyjen käsittelyn yhtenäistämiseen sekä päättelysääntöihin, jonka perusteella tilastoitava yritys- tai toimipaikkajoukko muodostetaan.

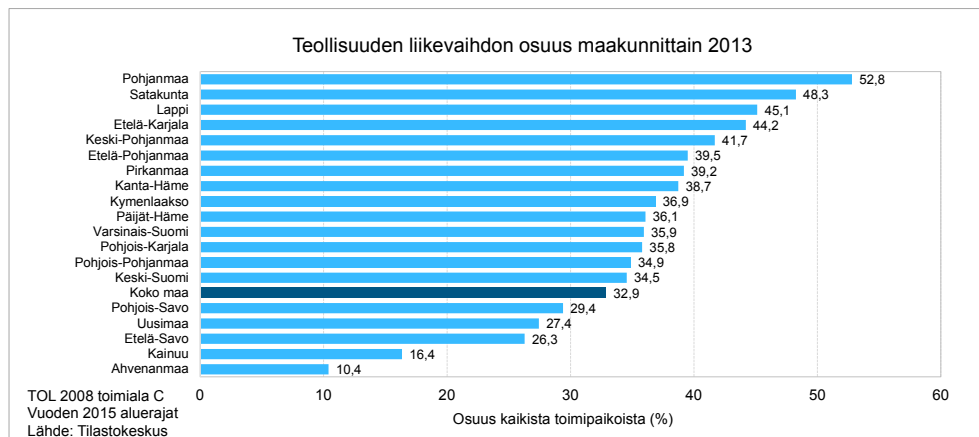
Maaliskuun 2015 toimipaikkojen lukumäärät perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikka-aineistoon. Yritysrekisterin mukaan teollisuuden toimipaikkoja suhteessa asukasluukuun oli eniten Luoteis-Pirkanmaan seutukunnassa ja Etelä-Pohjanmaan maakunnassa ja vähiten Oulun ja Helsingin seutukunnissa sekä Uudenmaan maakunnassa.

Suurin osa teollisuuden toimipaikoista on alle 5 henkilöä työllistäviä. Vuonna 2015 henkilömäärältään yli 20 hengen teollisuustoimipaikkoja oli suhteellisesti eniten Haapaveden-Siikalatvan ja Varkauden seutukunnissa.

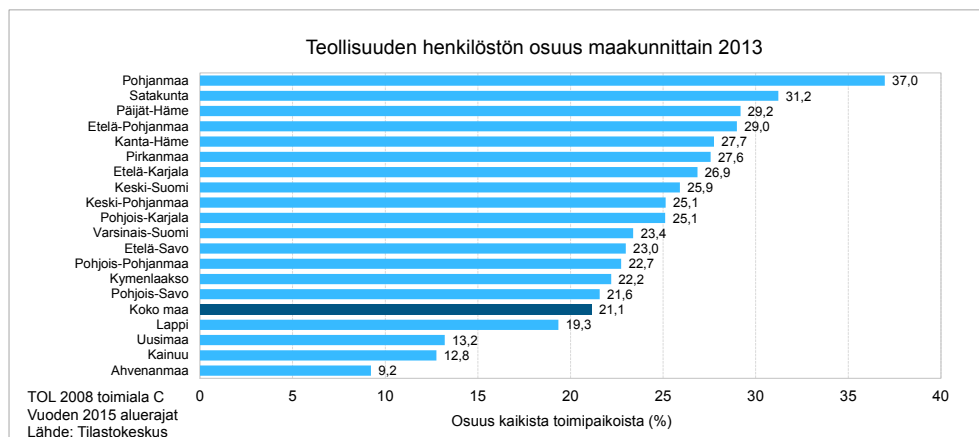
Kuvio 11.9

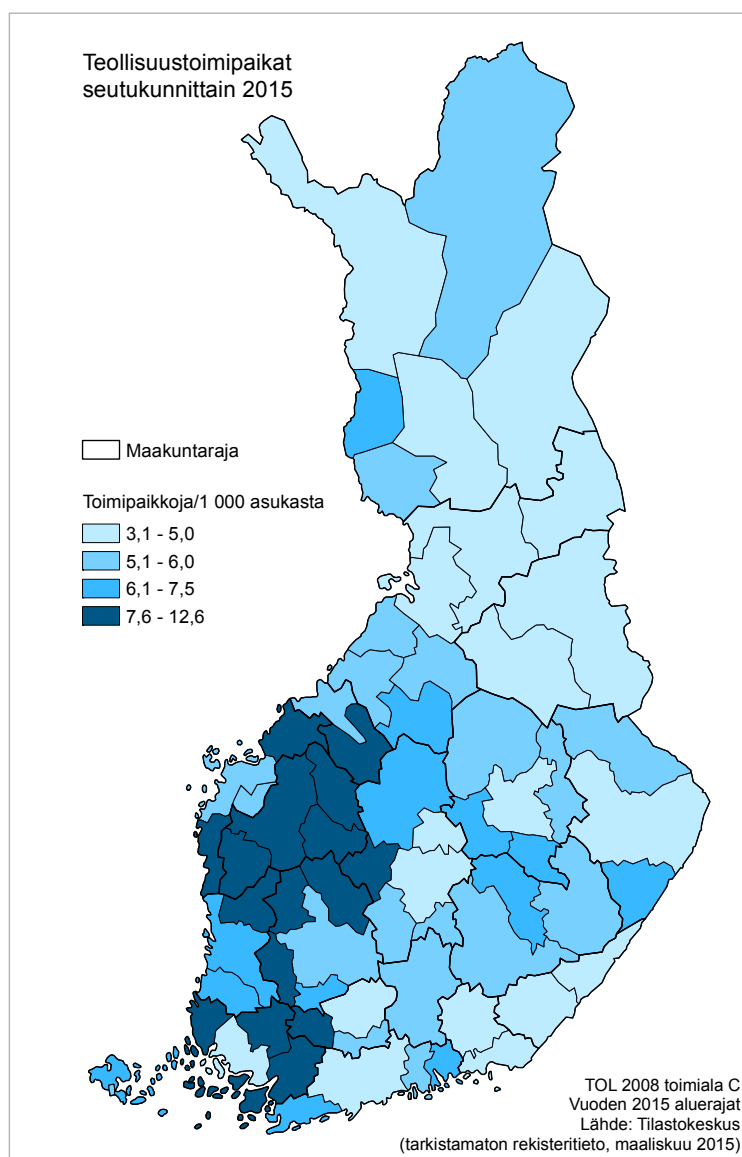
Kuvio 11.10

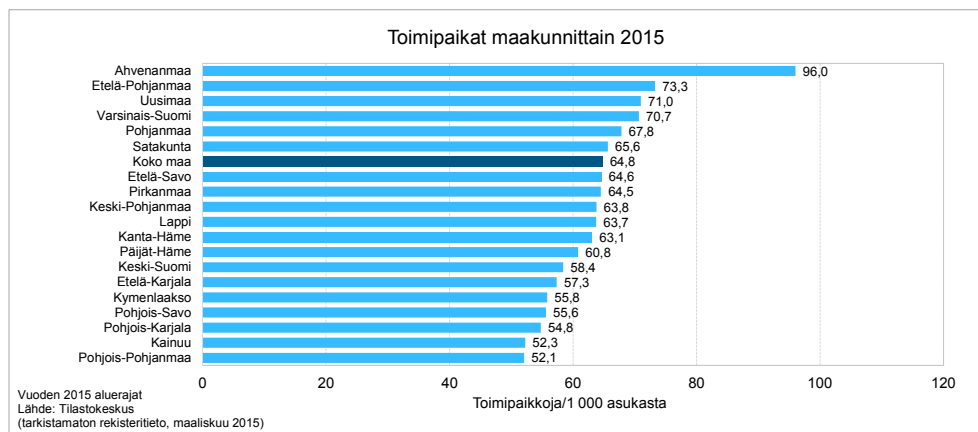
Kuvio 11.11

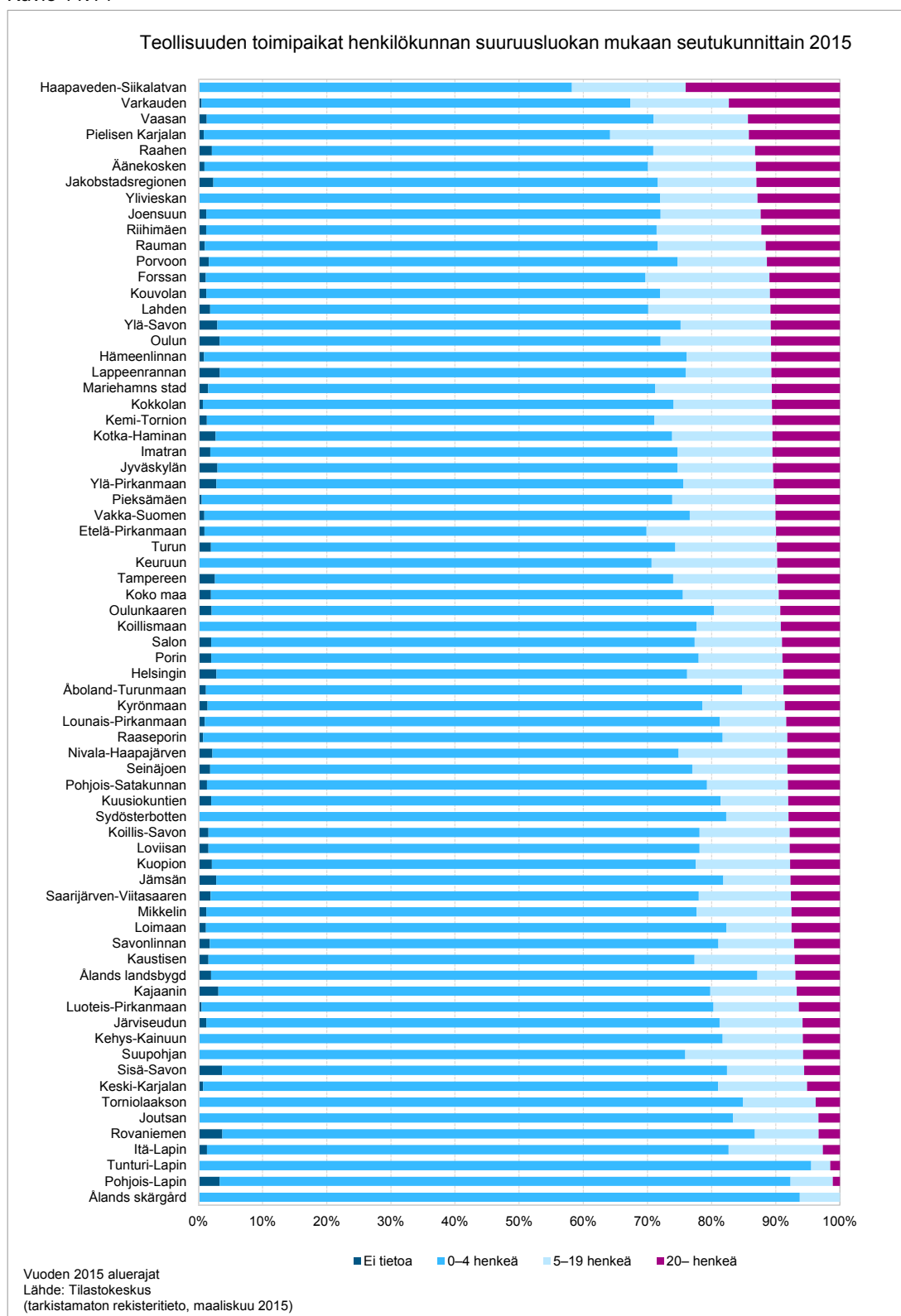
Kuvio 11.12

Kuvio 11.13

Kuvio 11.14

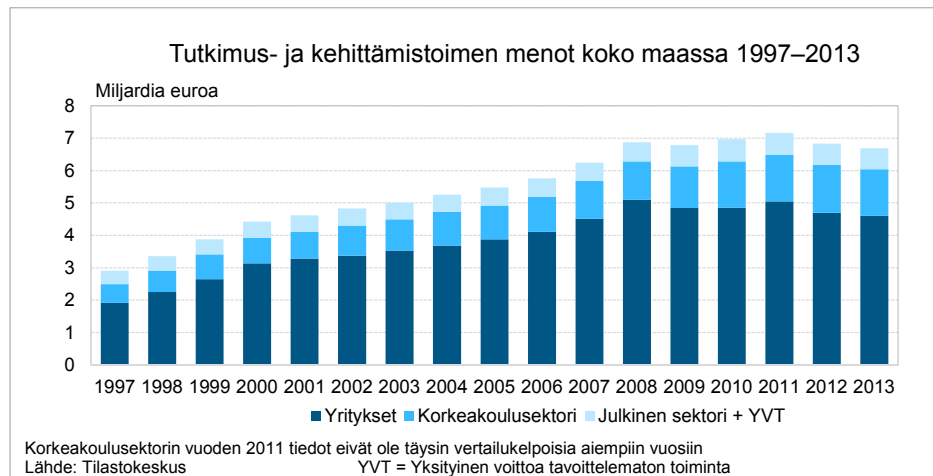
Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

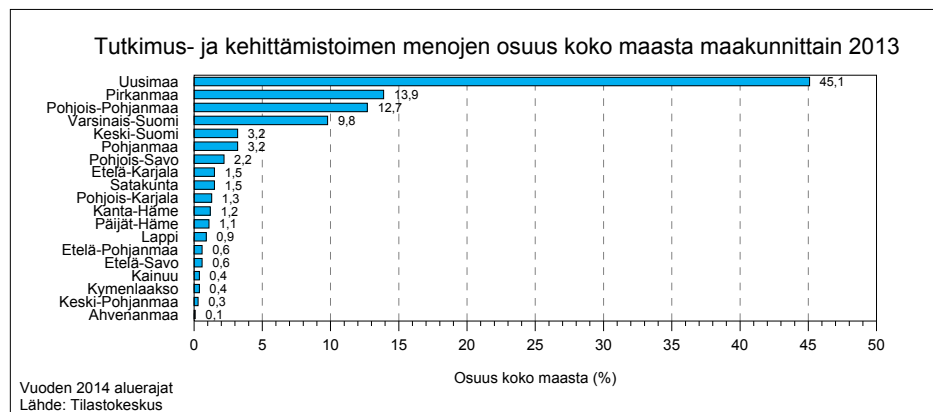
Tutkimus- ja kehittämistoimintatilasto kuvaa tutkimukseen sekä tuote- ja prosessikehittämiseen käytettyjä resursseja. Tilasto sisältää tietoja t&k-menoista ja niiden rahoituksesta, tutkimushenkilöstöstä ja työvuosista. Menot ovat kasvaneet vuosina 1997–2011, poikkeuksena tästä oli vuosi 2009. Vuonna 2012 ja 2013 menot ovat pienentyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2013 t&k-menot jäivät 6,7 miljardiin euroon, josta yritysten t&k-menot olivat 4,6 miljardia euroa, korkeakoulusektorin 1,4 miljardia euroa ja muun julkisen sektorin hieman alle 650 miljoonaa euroa. Uudenmaan t&k-menojen osuus koko maan menoista oli maakuntien suurin, yli 45 %. Asukaslukuun suhteutettuna tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot olivat kuitenkin suurimmat Pohjois-Pohjanmaalla. Seutukunnista suurimmat asukasta kohti lasketut menot olivat Salon (4 026 euroa/asukas) ja Oulun (3 449 euroa/asukas) seutukunnissa.

Tutkimus- ja tuotekehitystehtävissä työskenteli vuonna 2013 lähes 79 000 henkilöä ja heistä hieman yli puolet toimi yrityssektorin puolella. Viimeisen kahdeksan vuoden aikana henkilöstön määrä on pysynyt suhteellisen vakaana. Koko maan t&k-henkilöstöstä yli 44 % työskenteli Uudellamaalla.

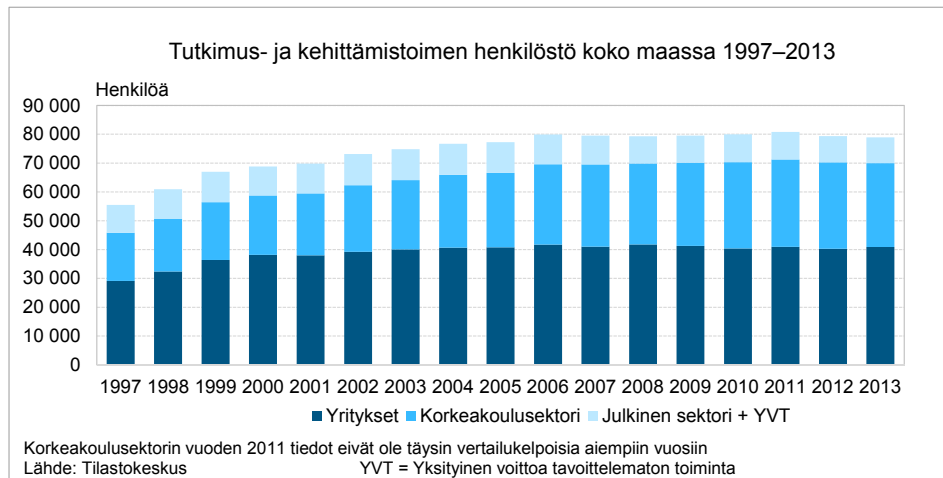
Kuvio 12.1

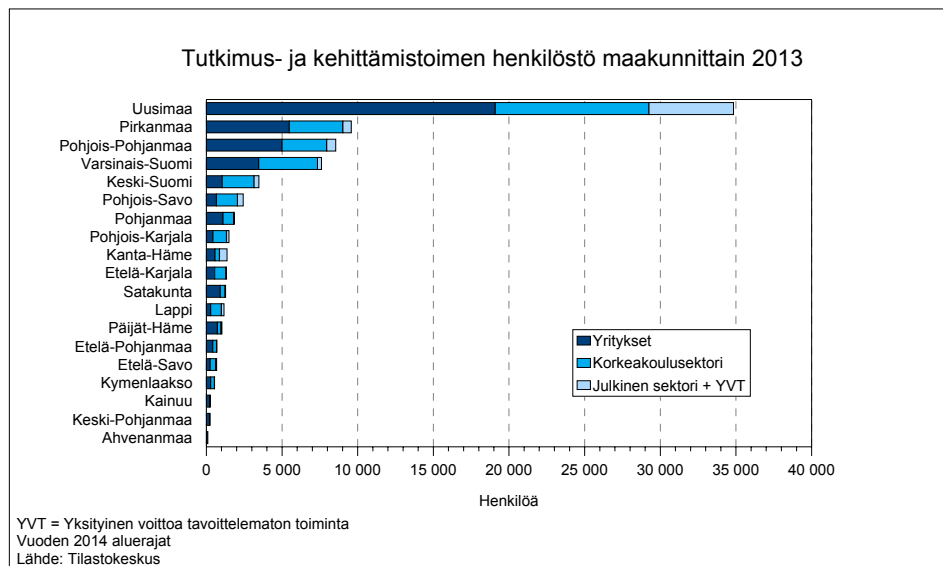
Kuvio 12.2

Kuvio 12.3

Kuvio 12.4

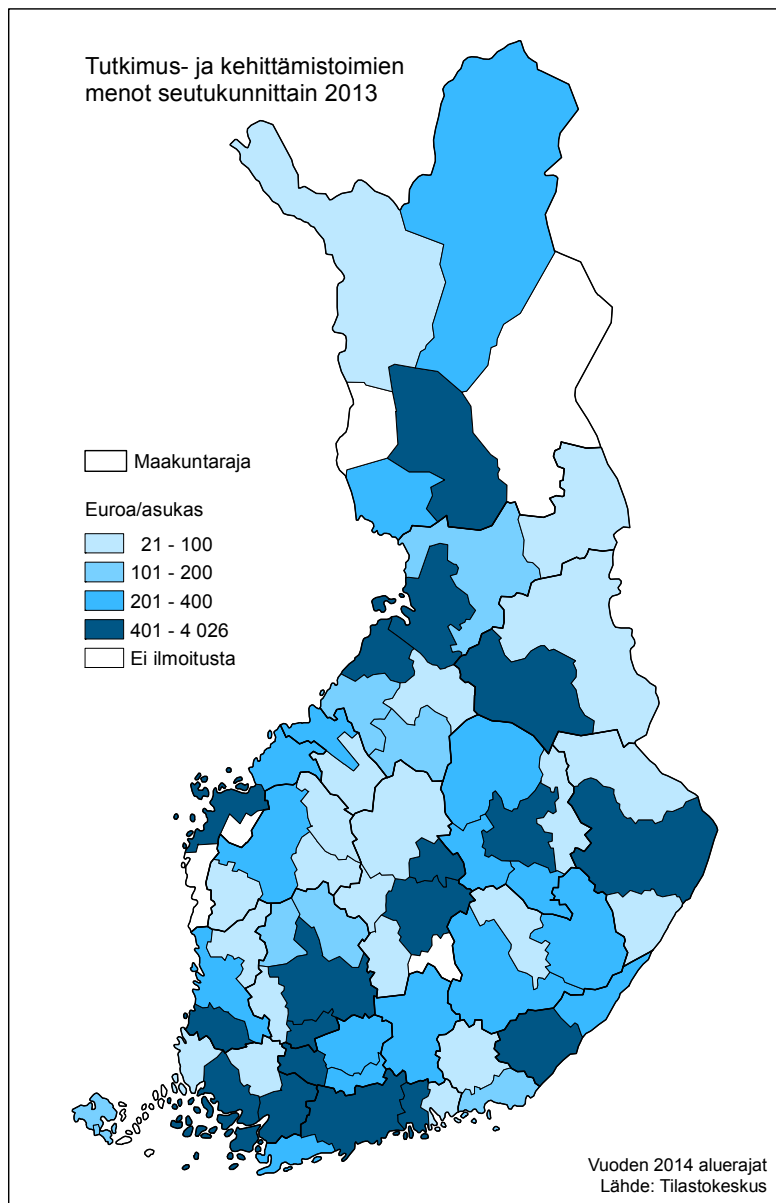
Informaatiosektori

Informaatiosektoriin kuuluu ICT-sektori (tavara- ja palvelutuotanto) sekä sisältötuotanto. Määritelmä perustuu OECD:n suositukseen. Sisältötuotannosta on käytetty tässä julkaisussa laajaa määritelmää (s.153–154).

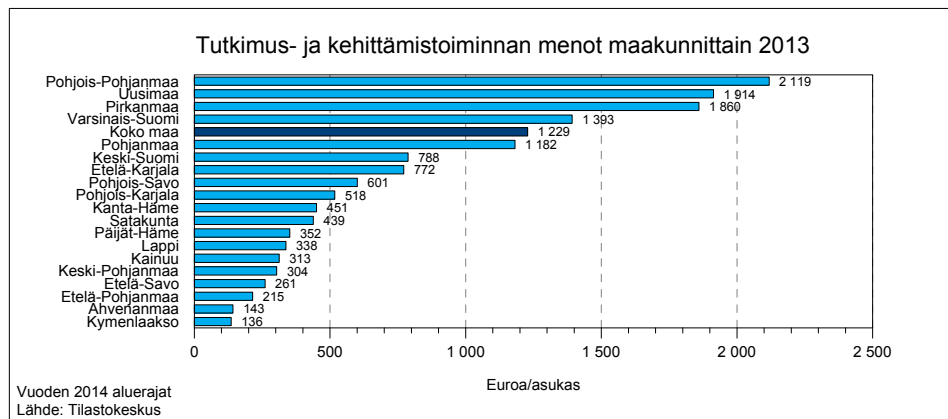
Informaatiosektorin toimipaikkoja oli Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan yli 25 500 kappaletta vuoden 2015 keväällä. Eniten toimipaikkoja oli sisältötuotannon toimialalla. Väestömäärään suhteutettuna eniten informaatiosektorin toimipaikkoja oli Porvoon ja vähiten Joutsan ja Suupohjan seutukunnissa. Maakunnista toimipaikkoja asukasta kohti oli eniten Uudellamaalla ja vähiten Kainuussa.

Vuoden 2012 työssäkäyntitilastossa informaatiosektorilla tilastoitiin hieman alle 165 000 työpaikkaa, mikä oli 7 % kaikista työpaikoista. Informaatiosektorin työpaikkojen osuus alueen kaikista työpaikoista oli suurin Salon seutukunnassa. Suhteellisesti vähiten informaatioalan työpaikkoja oli Koillis-Savon seutukunnan alueella.

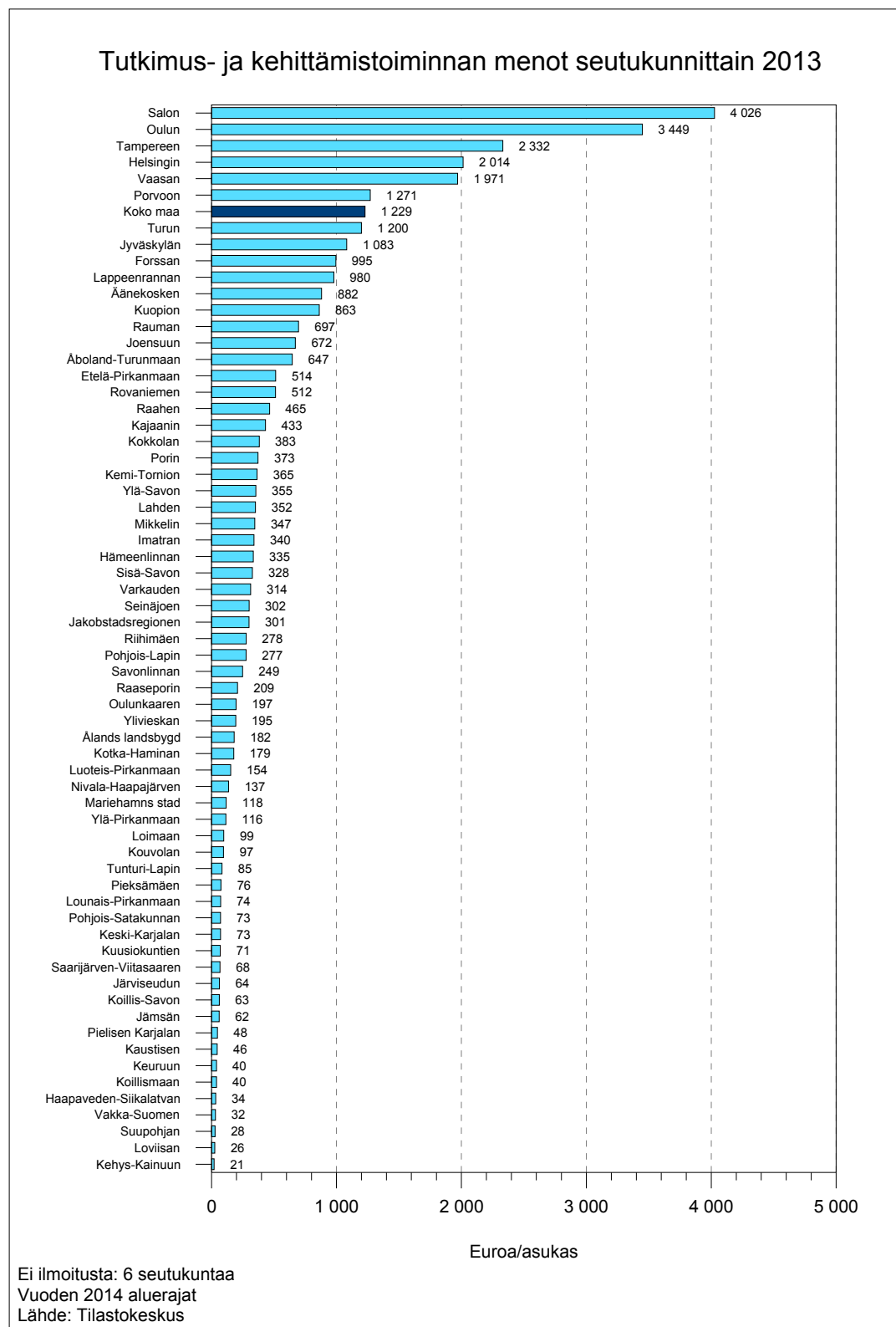
Kuvio 12.5

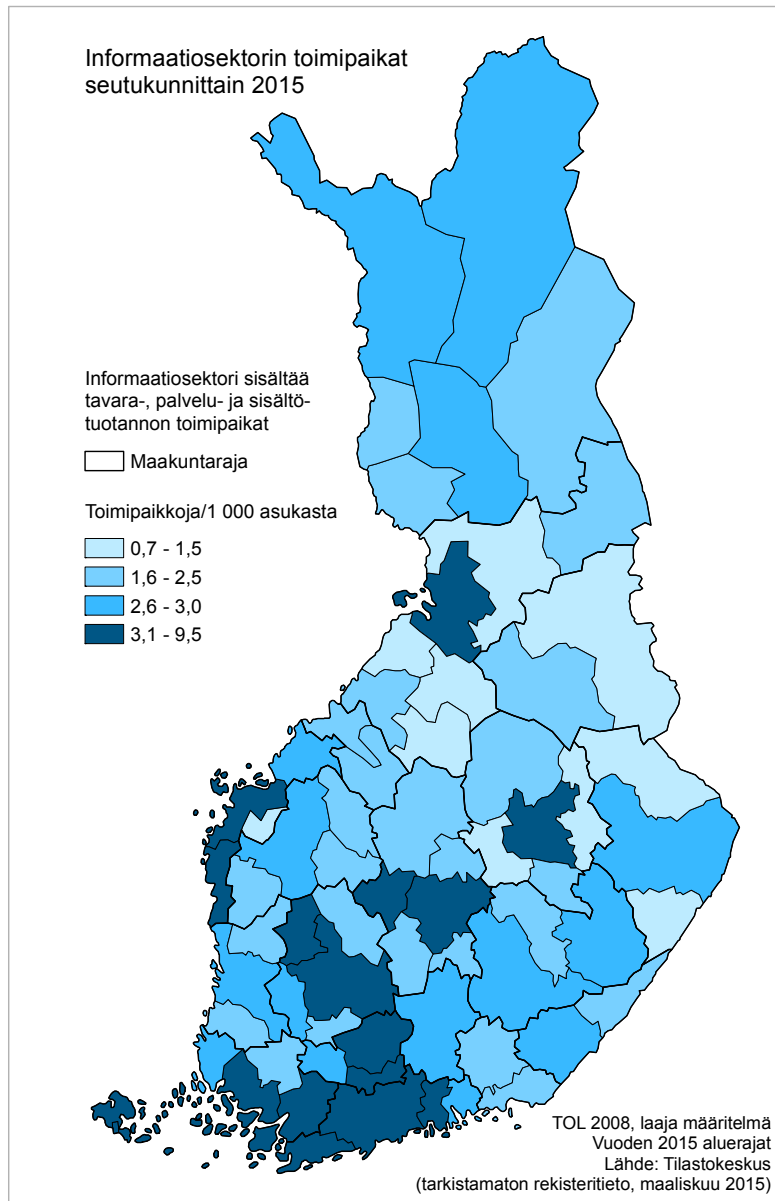
Kuvio 12.6

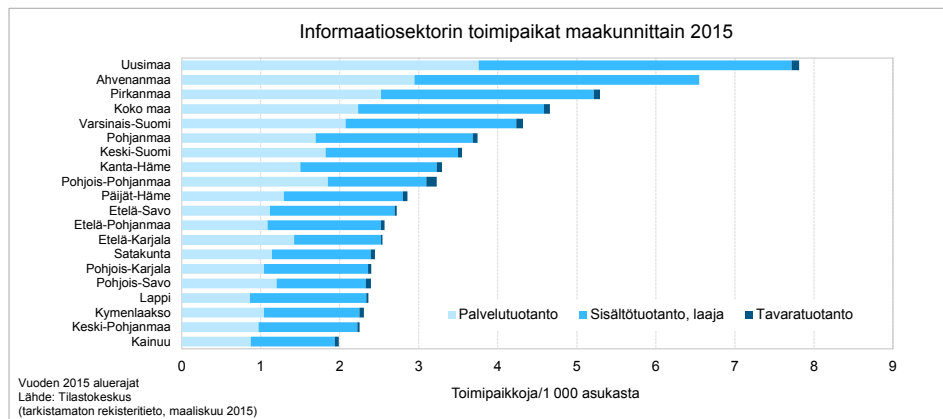
Kuvio 12.7

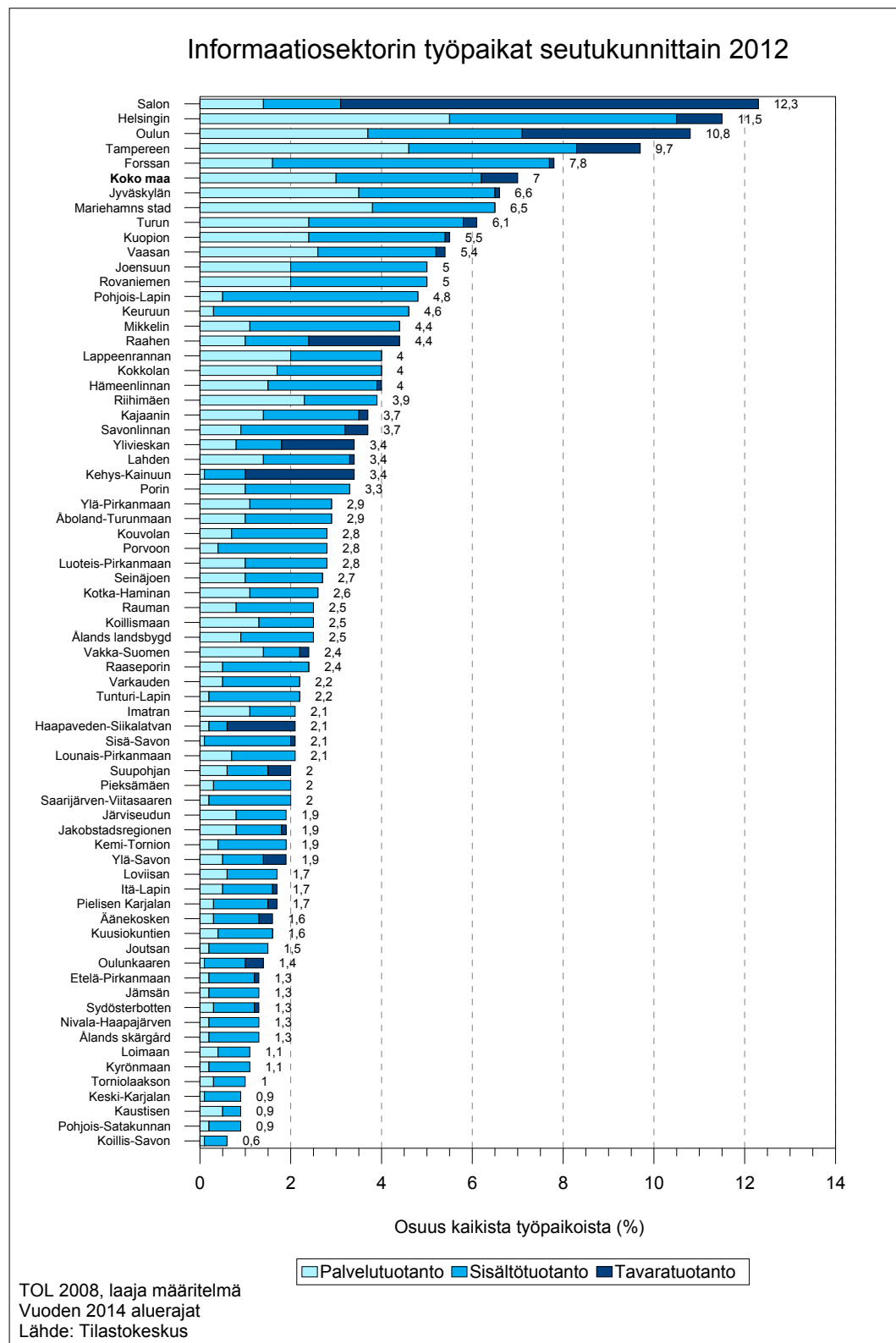
Kuvio 12.8

Kuvio 12.9

Kuvio 12.10

Tulot ja kulutus

Tulonjaon kokonaistilasto kuvaa henkilöiden ja asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautumista ja aineisto mahdollistaa useamman vuoden pitkittäistarkastelun. Tilaston tietosisältö perustuu kokonaan hallinnollisiin rekistereihin ja sen perusaineisto kattaa koko asuntokuntaväestön. Kun asuntokuntien bruttorahatuloista vähennetään maksetut tulonsiirrot, jäljelle jäävä tulo on kotitalouden käytettävissä oleva rahatulo.

Asuntokuntien käytettävissä olevat rahatulot olivat vuonna 2013 keskimäärin 38 436 euroa. Keskiuertoasuntokuntien tuloja paremmin kuvaavan mediaanitulon mukaan asuntokuntien käytettävissä oleva tulo oli 31 073 euroa. *Mediaanitulo* kuvaa asuntokuntien tuloja ja niiden muutoksia luotettavammin kuin keskiarvo, koska se ei ole herkkä yksittäisille ääriarvohavainnoille. Alueellisesti suurimmat mediaanitulot olivat Ålands landsbygdnin seutukunnassa ja Ahvenanmaan maakunnassa. Asuntokunnat olivat pienituloisimpia Pielisen Karjalan seutukunnassa ja Pohjois-Karjalan maakunnassa.

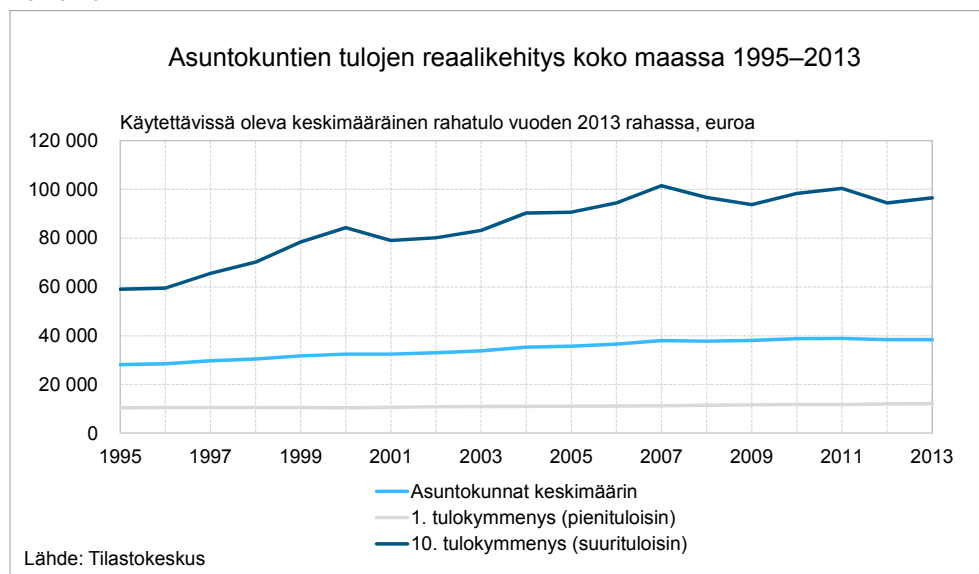
Vuosien 1995 ja 2013 välillä väestön pienituloisimman kymmenyksen tulot kasvoivat reaalisesti 15,6 %. Suurituloisimman kymmenyksen tulojen kasvu oli vastaavana aikana yli 63 %. Vuodesta 2008 vuoteen 2013 asuntokuntien käytettävissä olevat mediaanitulot kasvoivat 2,8 % koko maassa, seutukunnista eniten Pohjois-Lapin seutukunnassa, 8,6 %. Kolmessa seutukunnassa mediaanitulot pieneneivät, eniten Salon seutukunnassa, 1,6 %.

Velkaantumistilasto kuvaa yksityisten henkilöiden ja asuntokuntien velkoja. Velallisia asuntokuntia oli lähes 1,4 miljoonaa vuonna 2013. Velkaa niillä oli keskimäärin 80 600 euroa. Asuntovelallisia asuntokuntia oli 872 900, ja niiden keskimääräinen asuntovelka oli hieman alle 93 700 euroa.

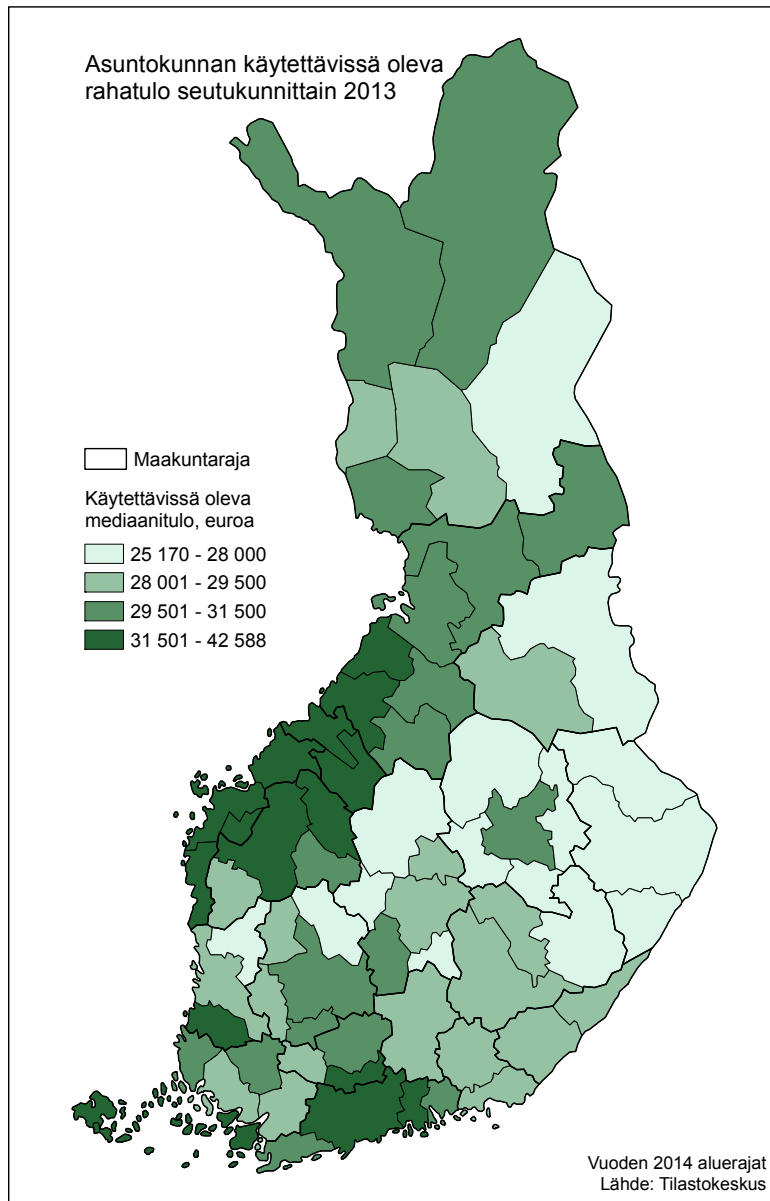
Iän mukaan tarkasteltuna velkaisimpia olivat ne asuntokunnat, joiden eniten ansaitseva henkilö (viitehenkilö) oli 35–44-vuotias, velan ollessa keskimäärin yli 117 200 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Suurimmat asuntovelat olivat 25–34-vuotiaiden asuntokunnilla, keskimäärin 123 000 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti.

Suhteellisesti eniten asuntovelkaa asuntovelallista asuntokuntaa kohti oli Helsingin ja Porvoon seutukunnissa.

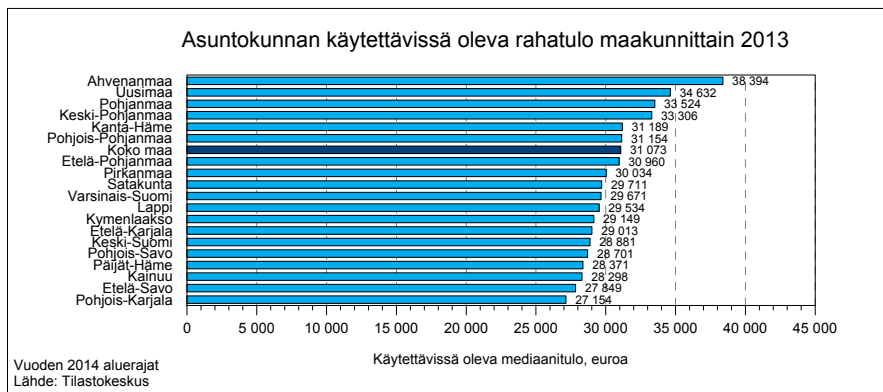
Kuvio 13.1

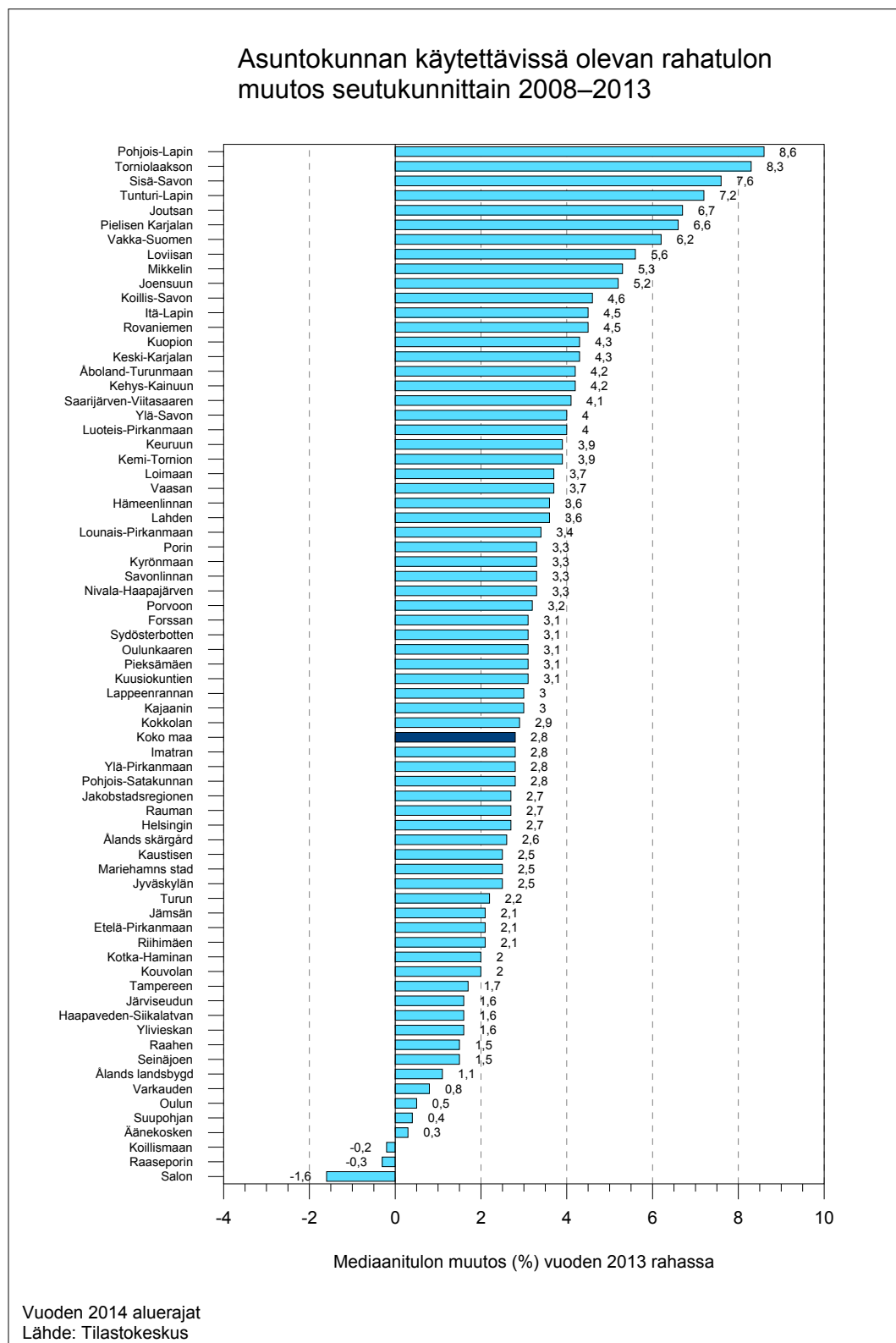
Kuvio 13.2

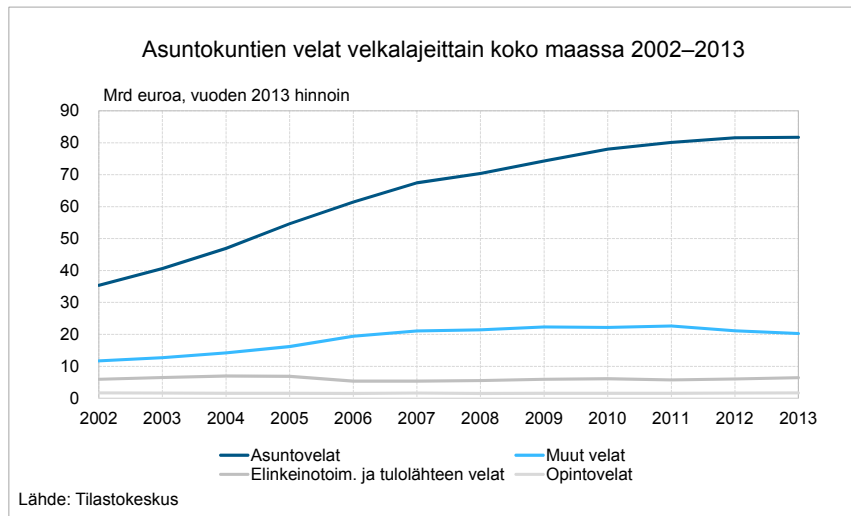
Kuvio 13.3

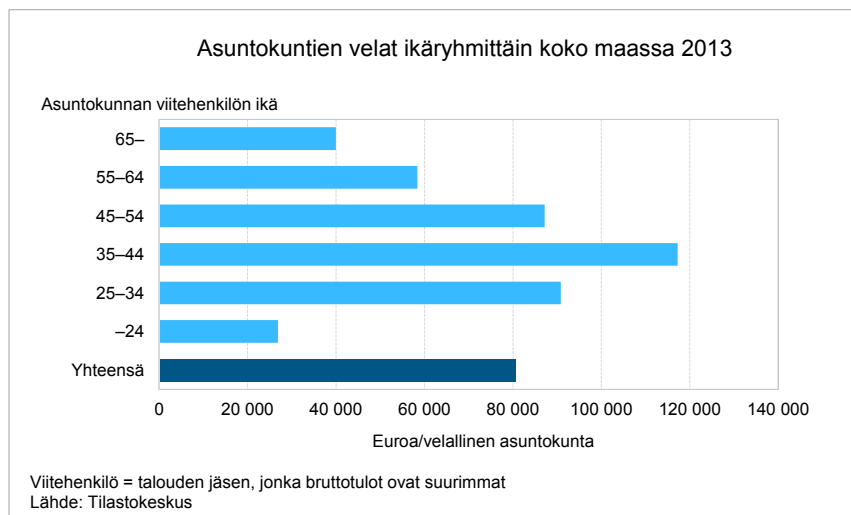
Kuvio 13.4

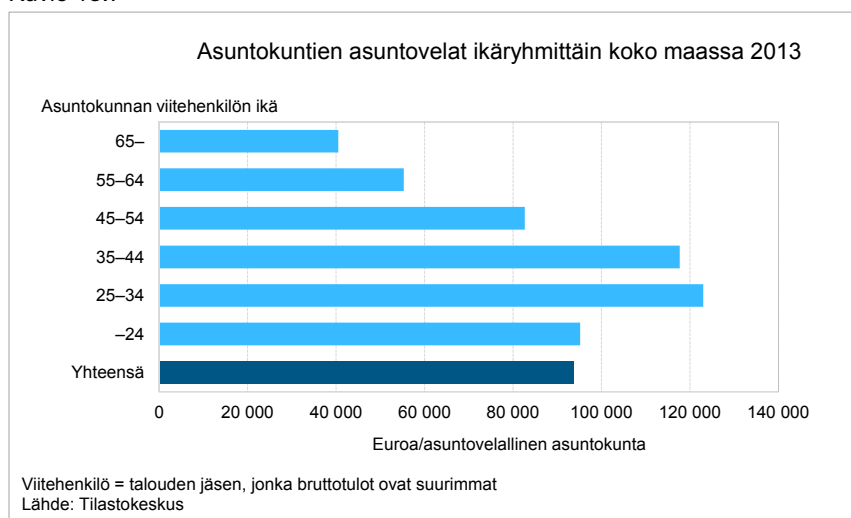
Kuvio 13.5

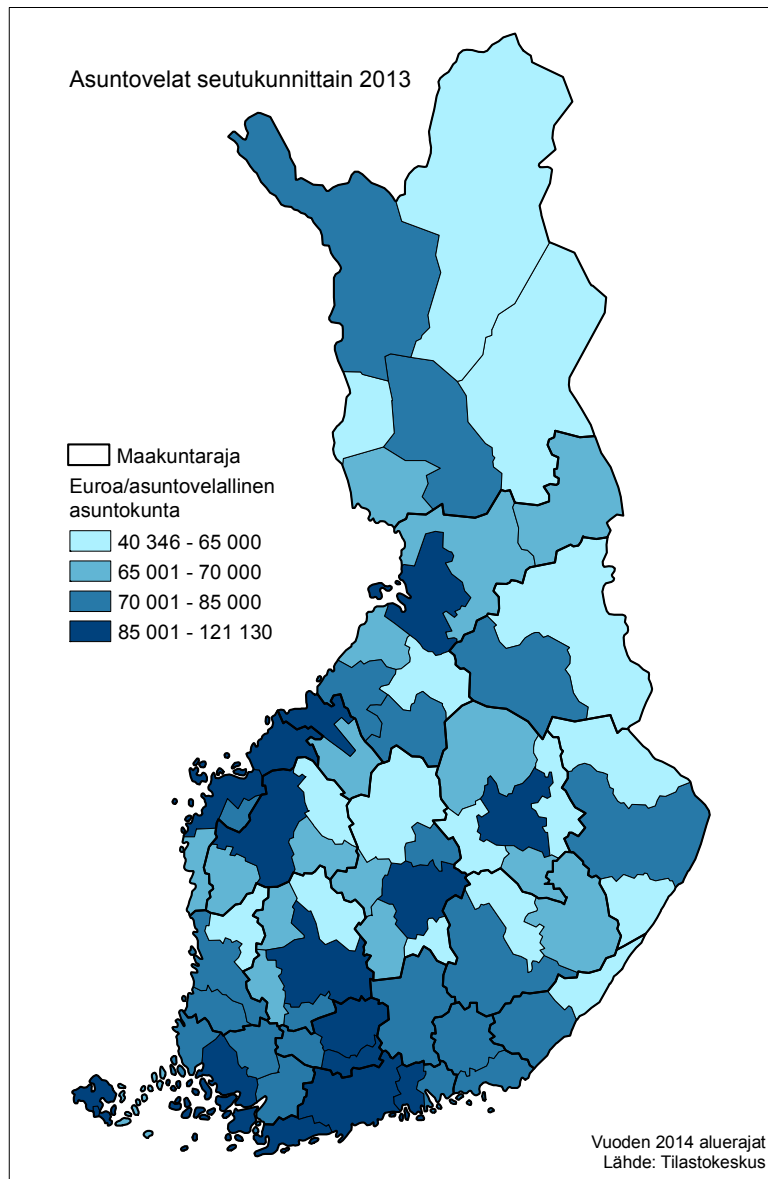
Kuvio 13.6

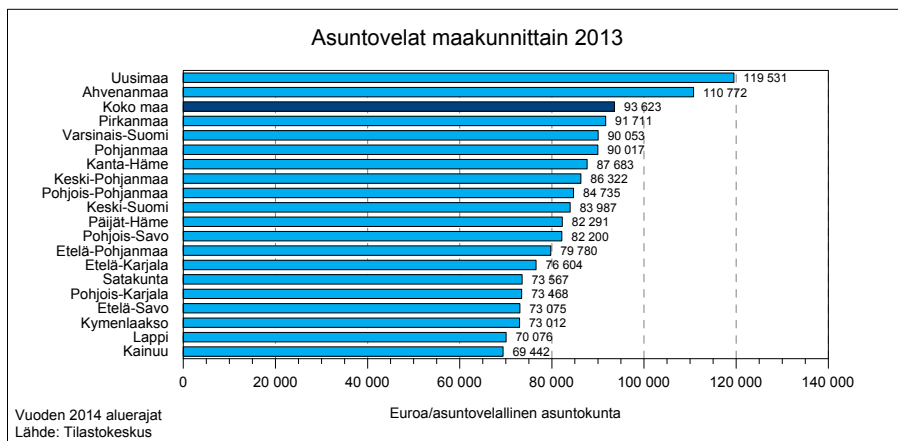
Kuvio 13.7

Kuvio 13.8

Kuvio 13.9

Työmarkkinat

Työllisyys

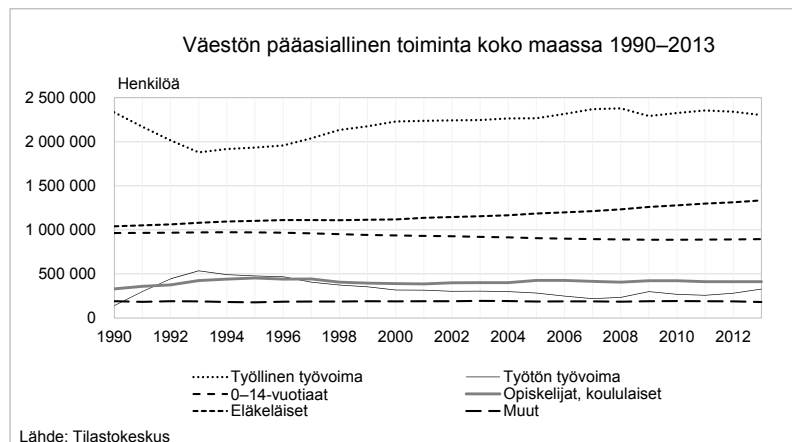
Työssäkäyntitilaston määritelmän mukaan *työlliseen työvoimaan* kuuluvat kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla ovat ansiotyössä eivätkä ole työttömänä työnhakijana.

Suomessa oli vuoden 2013 lopussa 2,3 miljoonaa työllistä työntekijää. Työllisten määrä väheni rajusti 1990-luvun alussa. Vuosien 1993 ja 2008 välillä työllisten määrä kasvoi vuosittain, enimmillään yli 4 %. Lamavuoden 2009 lopussa työllisiä oli 3,8 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Eläkeläisten määrä on kasvanut tasaisesti tarkastelujakson (1990–2013) alun reilusta miljoonasta yli 1,3 miljoonaan henkilöön.

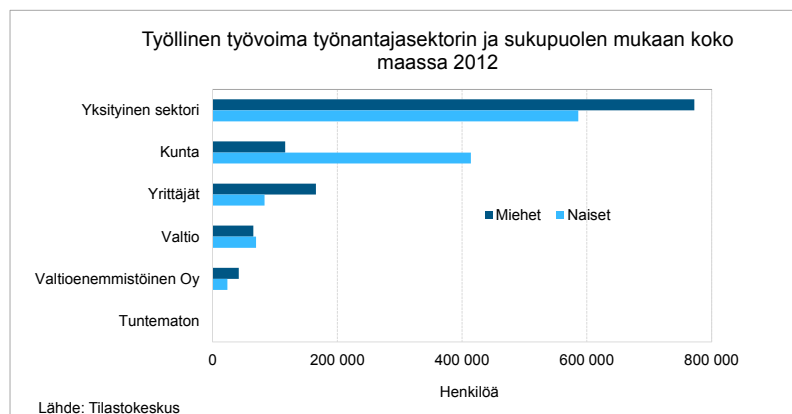
Työllisten määrä väheni koko maassa 1,6 % vuonna 2013. Suhteellisesti eniten työllisten määrä väheni Kainuussa, 4,4. Ahvenanmaalla työllisiä oli saman verran kuin vuonna 2012.

Viimeisimmät toimialoittaiset työssäkäynnin ja työpaikkatiedot ovat vuodelta 2012. Työnantajasektoreista yksityinen sektori oli merkittävin. Kuntasektori työllisti seuraavaksi eniten naisia ja yrittäjyys miehiä. Yksityisellä sekä kuntasektorilla työpaikkojen määrä on kasvanut yhteensä 212 000 työpaikalla vuodesta 1990. Samaan aikaan työpaikkoja on vähentynyt niin valtiosektorilta kuin valtioenemmistöisiltä osakeyhtiöistä, yli 125 000 työpaikkaa. Myös yrittäjien määrä on vähentynyt.

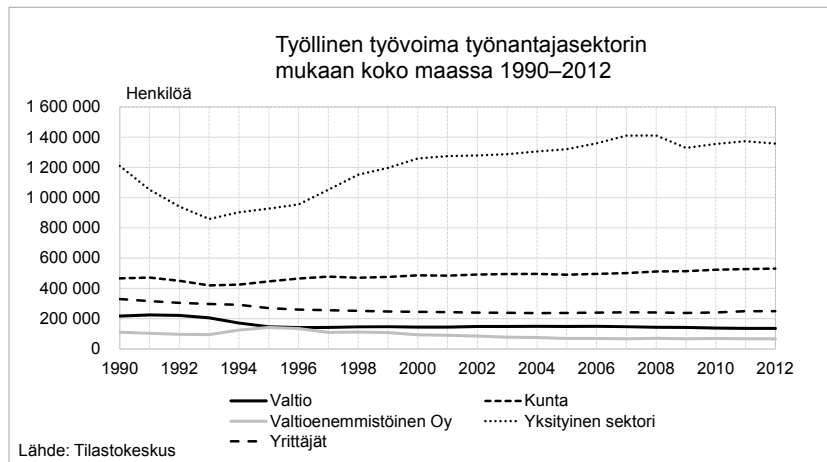
Kuvio 14.1

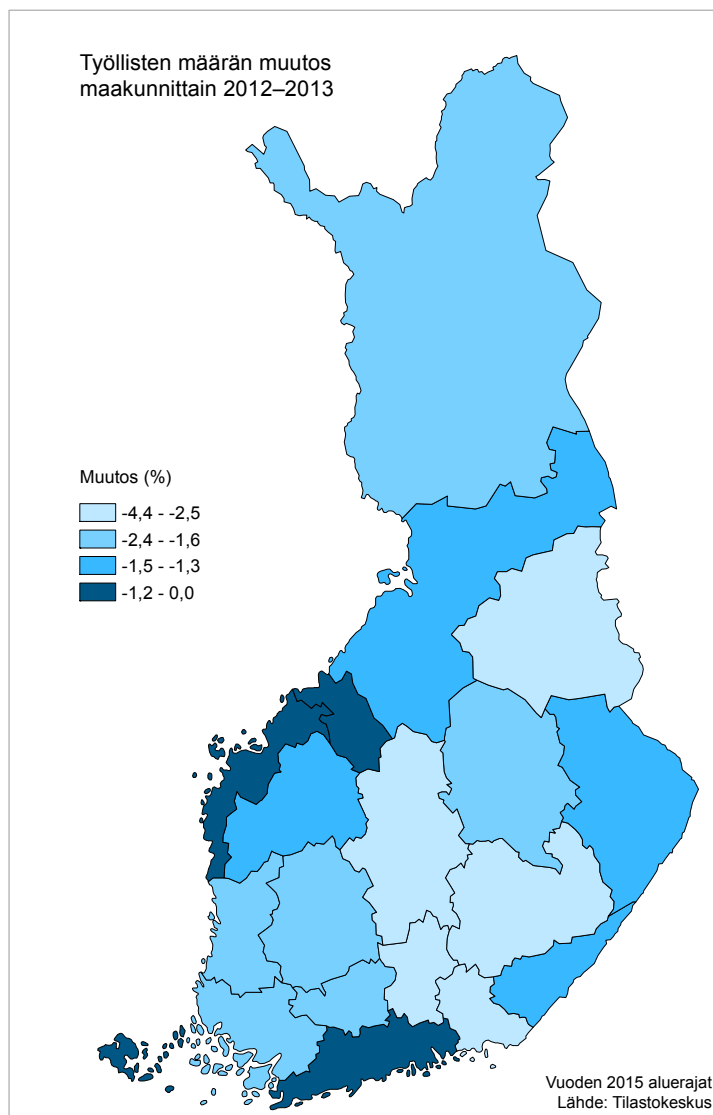
Kuvio 14.2

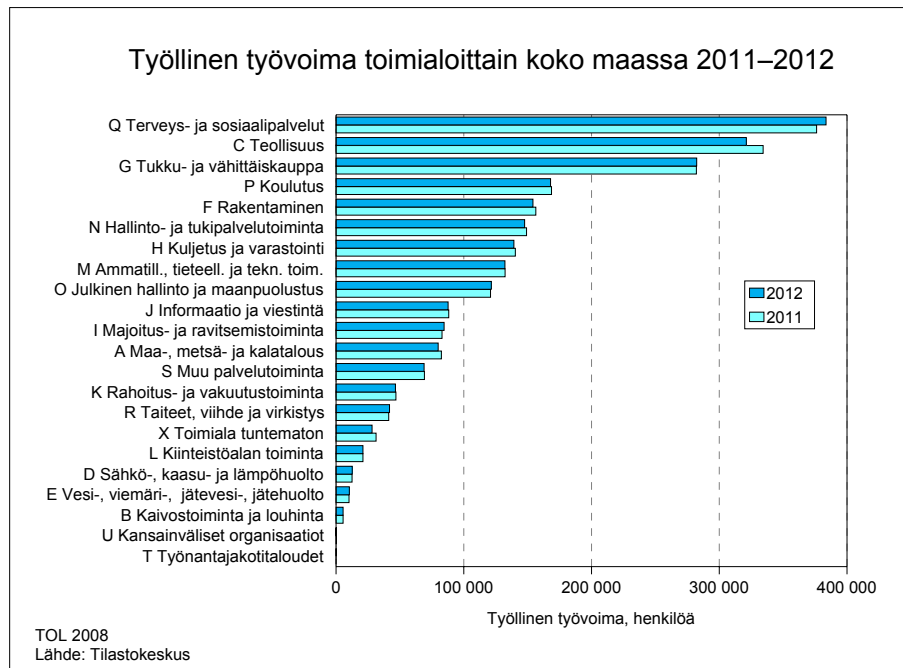
Kuvio 14.3

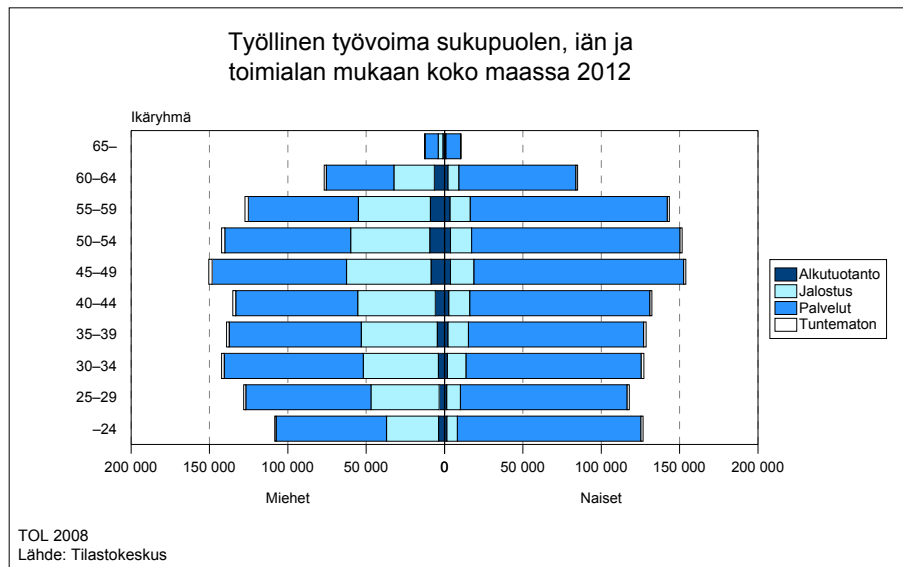
Kuvio 14.4

Kuvio 14.5

Kuvio 14.6

Terveys- ja sosiaalipalvelut (Q) oli vuonna 2012 merkittävin työllistäjä toimialaluokitukseen (TOL 2008) kirjaintasolla mitattuna. Toiseksi eniten työllisti teollisuus (C), vaikka siellä työskentelikin 13 200 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2011. Eniten työllisten määrä kasvoi vastaavana aikana terveys- ja sosiaalipalveluissa (Q), yli 7 400 työllisen verran.

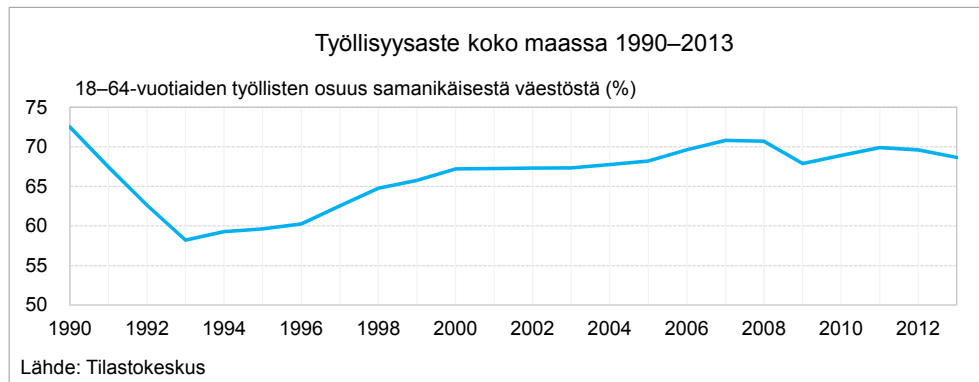
Karkeammalla 4-luokkaisella toimialatasolla ja ikäryhmittäin tarkasteltuna työllistävin toimiala oli palvelutoiminta ja suurin työllinen ikäluokka oli 45–49-vuotiaat vuonna 2012. Alkutuotannossa ja jalostuksessa työskenteli enemmän miehiä kuin naisia.

Työpaikkaomavaraisia seutukuntia oli 16 kpl vuonna 2012. Jos seutukunnan työpaikkaomavaraisuusaste ylittää 100 %, alueella on enemmän työpaikkoja kuin työllisiä. Alhaisimman omavaraisuusasteen seutukunnat, Kyrönmaa, Ålands landsbygd ja Ålands skärgård (alle 65 %),

sijaitsevat työpaikkaomavaraisten Mariehamns stadin (179,9 %) ja Vaasan (106,3 %) seutukuntien läheisyydessä. Maakunnista Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla työpaikkaomavaraisuus on suurin.

Työllisyysaste kuvaa työllisten osuutta työikäisistä. Luku on laskettu tässä julkaisussa 18–64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuutena samanikäisestä väestöstä. Koko maassa työllisyysaste oli 68,6 % vuonna 2013 eli prosenttiyksikön pienempi kuin vuotta aiemmin. Tarkastelujakson (1990–2013) korkein työllisyysaste oli jakson alkuvuonna (72,5 %) ja matalin kolme vuotta myöhemmin (58,2 %). Vuonna 2013 suurin työllisyysaste oli Ålands landsbygdnin seutukunnassa ja pienin Kehys-Kainuun seutukunnassa.

Kuvio 14.7

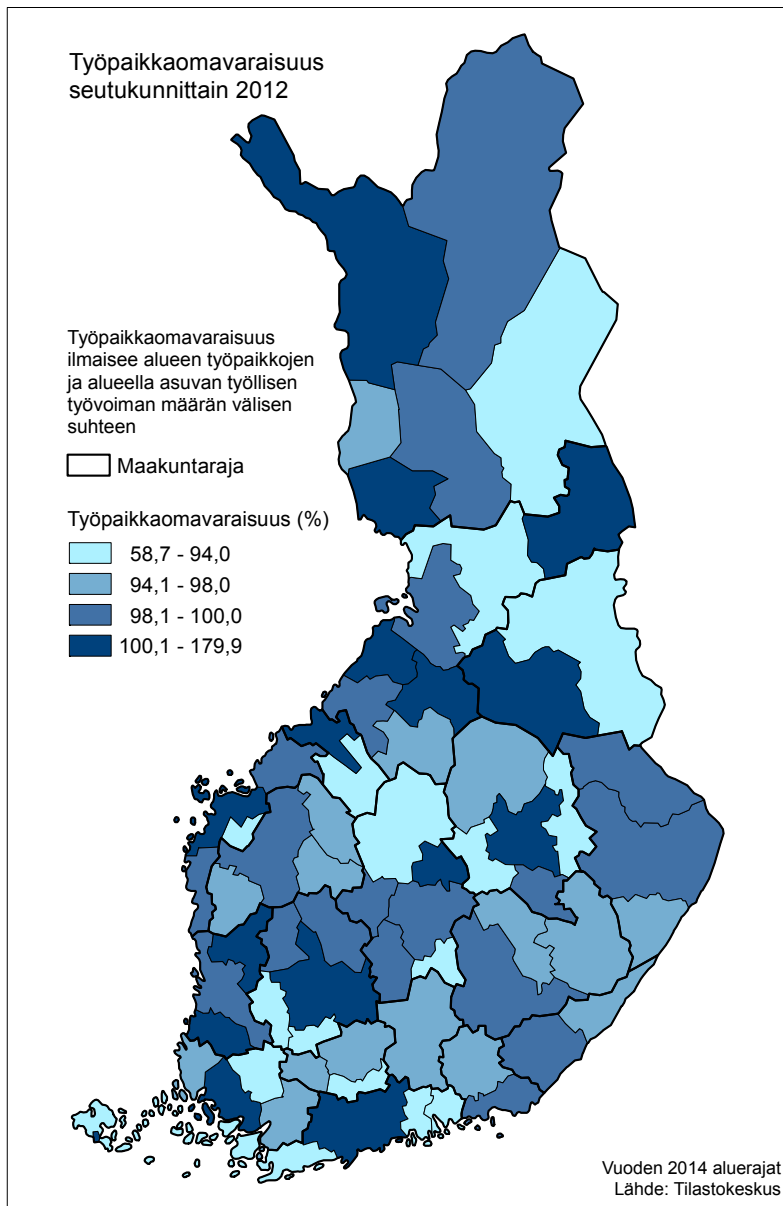

Kuntatasolla työllisistä joka kolmas *pendelöi* eli käy töissä oman asuinkuntansa ulkopuolella. Pendeliliikenne suuntautuu lähinnä suurimpiin kaupunkeihin ja keskuskuntiin. Seutukuntatasolla 10,6 prosenttia työllisistä käy töissä muualla kuin asuinseutukunnassaan. Helsingin seutukunnasta pendelöidään ulos selkeästi vähiten (3,1 %) eli oman seutukunnan alueella työskenteli lähes 97 % työllisistä vuonna 2012. Ulospendelöinti oli vähäistä myös Kemi-Tornion (7,1 %) ja Joensuun (6,7 %) seutukunnista. Ålands landsbygdnin ja Kyrönmaan seutukunnissa asuvista työllisistä yli puolet työskentelee oman seutukuntansa ulkopuolella.

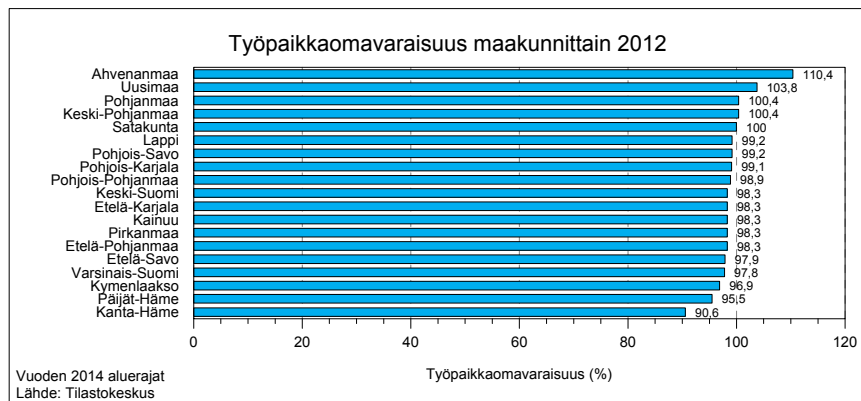
Seutukuntien sisäänpendelöinnissä suurimmat prosenttiosuudet saavat Mariehamns stad (55,9 % seutukunnassa työssäkäyvistä asuu toisessa seutukunnassa) ja Riihimäki (29,5 %). Näissä seutukunnissa siis työskentelee suhteellisesti eniten muiden seutukuntien asukkaita. Suhteellisesti vähiten sisäänpendelöintiä tapahtui Joensuun (6,1 %), Oulun (7,1 %), Kehys-Kainuun (7,5 %) seutukuntiin.

Taloudellinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa tai työtöntä henkilöä on sataa työllistä kohti. Huoltosuhde oli koko maassa 137 vuonna 2013. Korkeimmillaan se oli Itä-Lapin seutukunnassa, 213, ja matalimmillaan Ålands landsbygdnin seutukunnassa, 104.

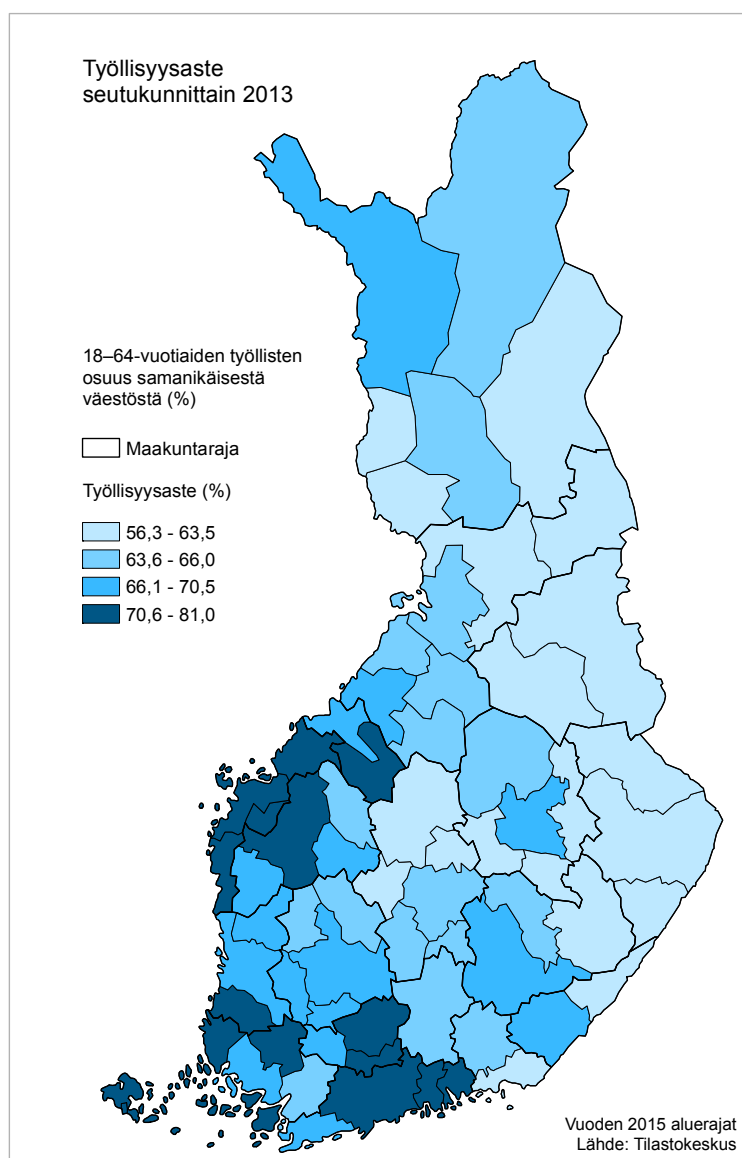
Kuvio 14.8

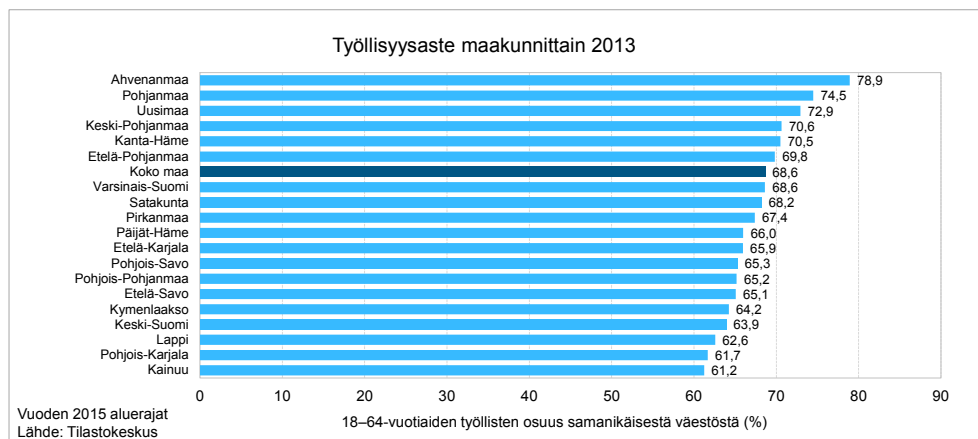
Kuvio 14.9

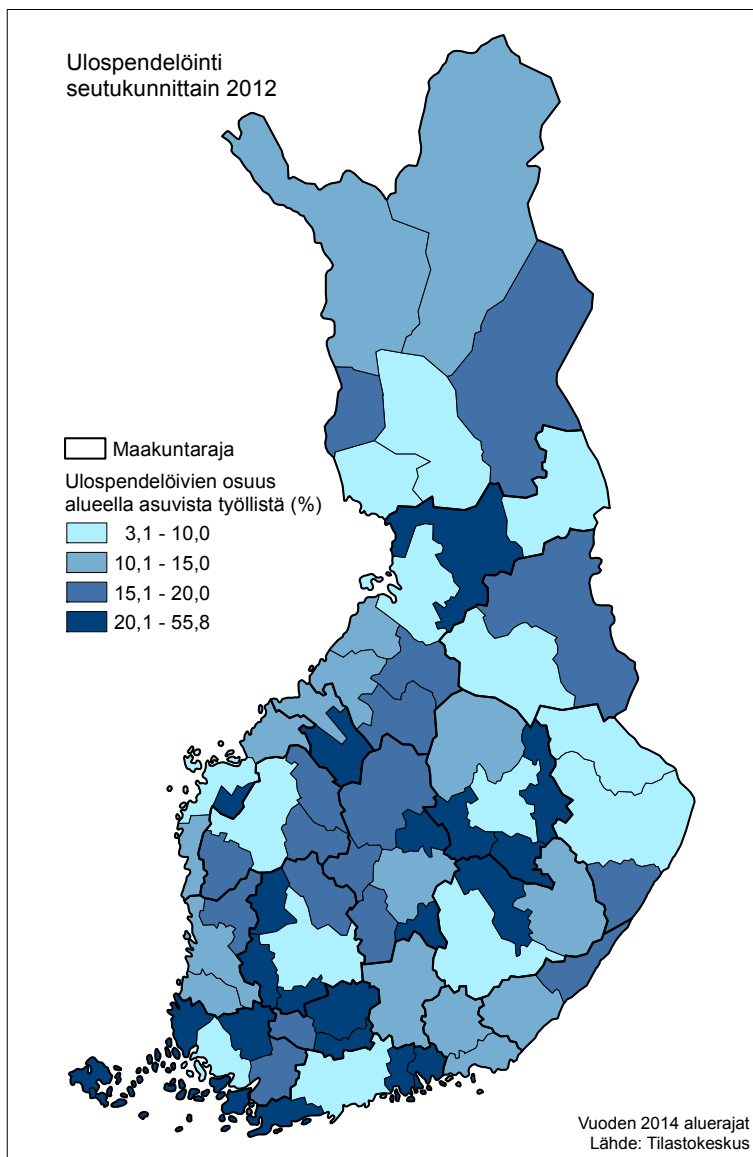
Kuvio 14.10

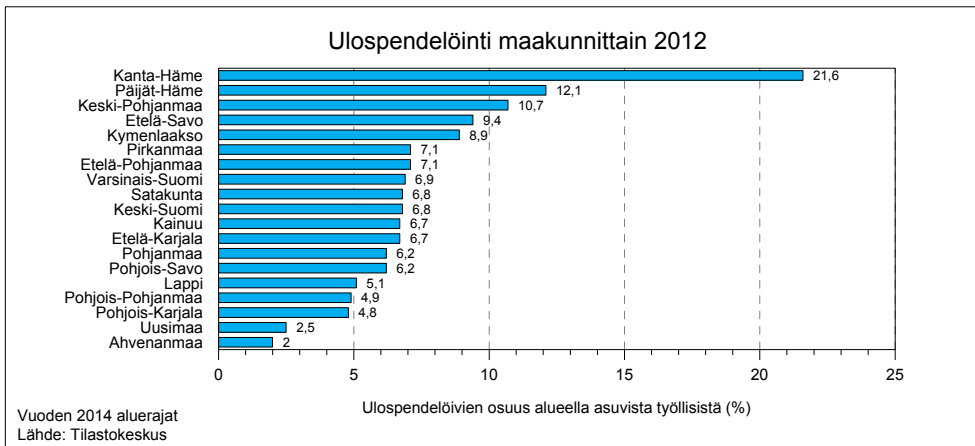
Kuvio 14.11

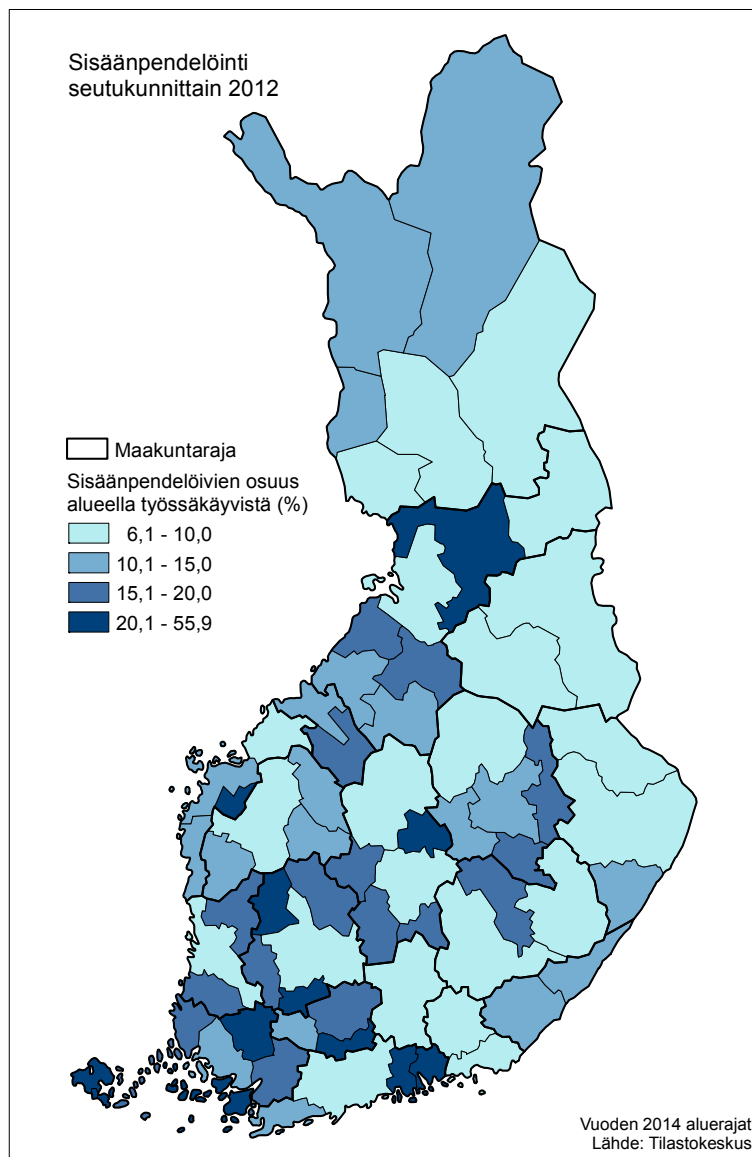
Kuvio 14.12

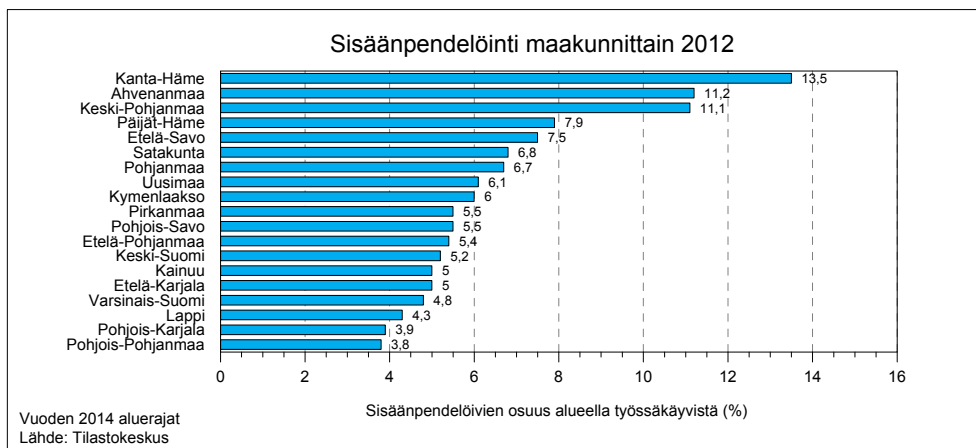
Kuvio 14.13

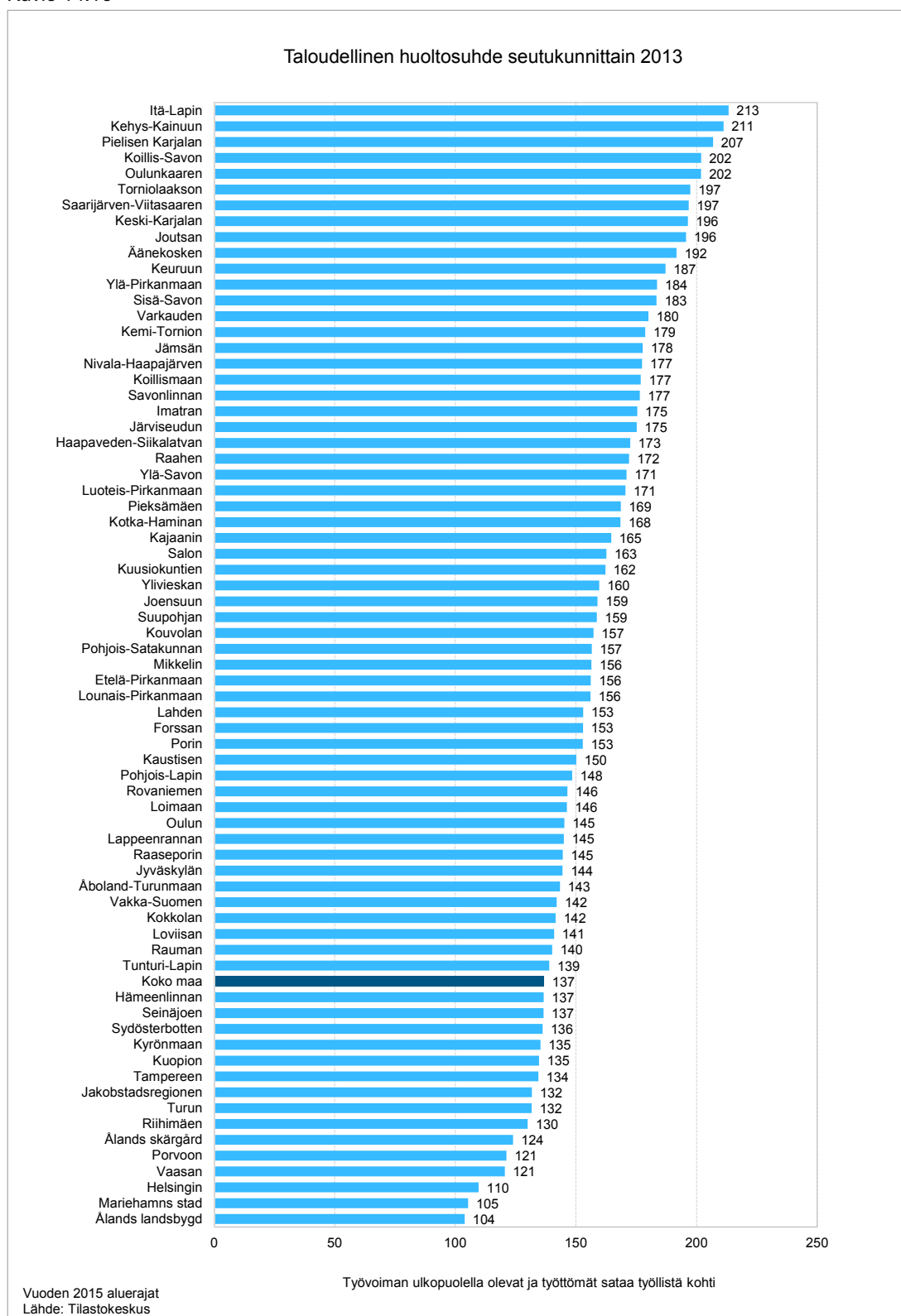
Kuvio 14.14

Kuvio 14.15

Kuvio 14.16

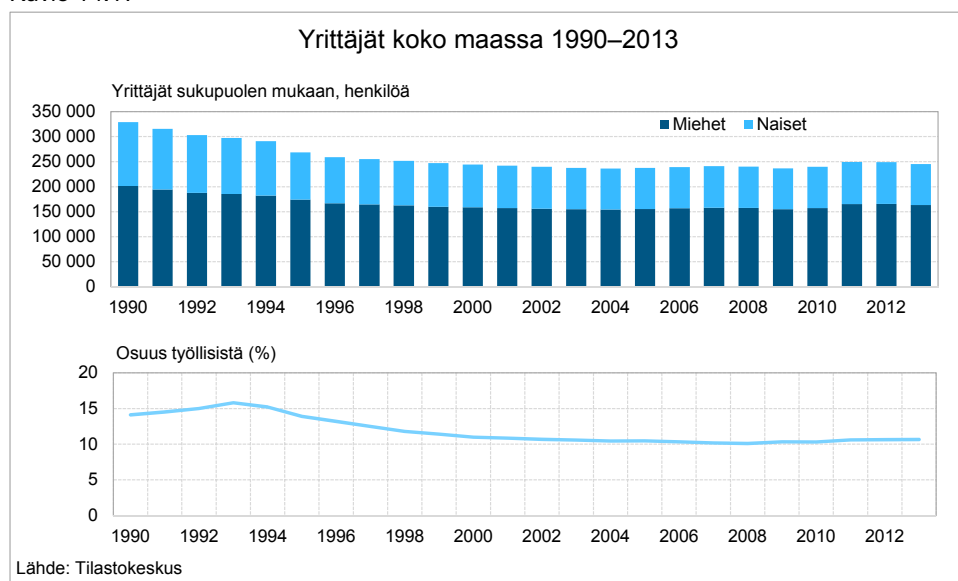

Yrittäjät

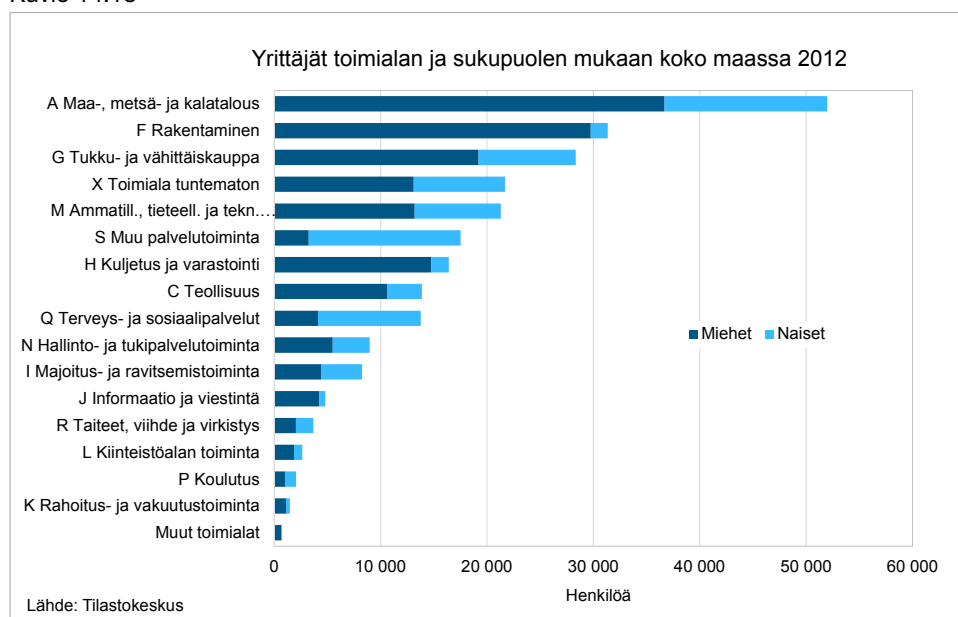
Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan 10,7 % työllisistä eli 245 300 henkilöä oli ammattiasemaltaan yrittäjiä vuonna 2013. Yrittäjien määrä väheni jo toista vuotta peräkkäin. Yrittäjäintensiivisimmät seutukunnat olivat Kaustinen ja Joutsa. Naisten osuus yrittäjistä oli koko maassa 33,4 %. Seutukunnista suurin naisten osuus oli Jämsän ja Mariehamns stadin seutukunnissa ja pienin Ålands landsbygdnin seutukunnassa. Yrittäjissä ovat mukana myös maatalousyrittäjät.

Maa-, metsä- ja kalatalouden (A) toimialojen jälkeen eniten yrittäjiä toimi rakentamisen (F) ja kaupan (G) toimialoilla vuonna 2012.

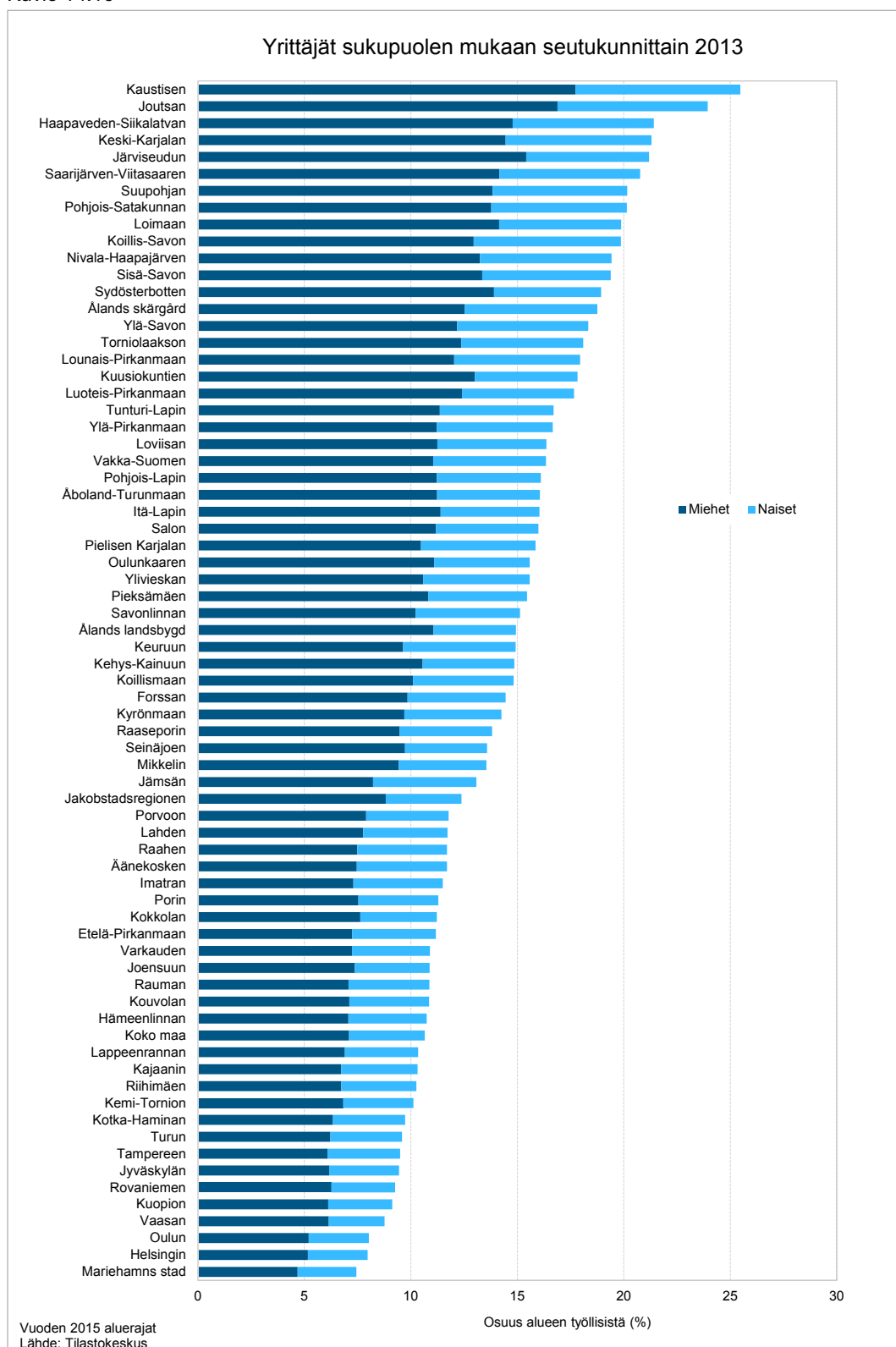
Kuvio 14.17

Kuvio 14.18

Kuvio 14.19

Työttömyys

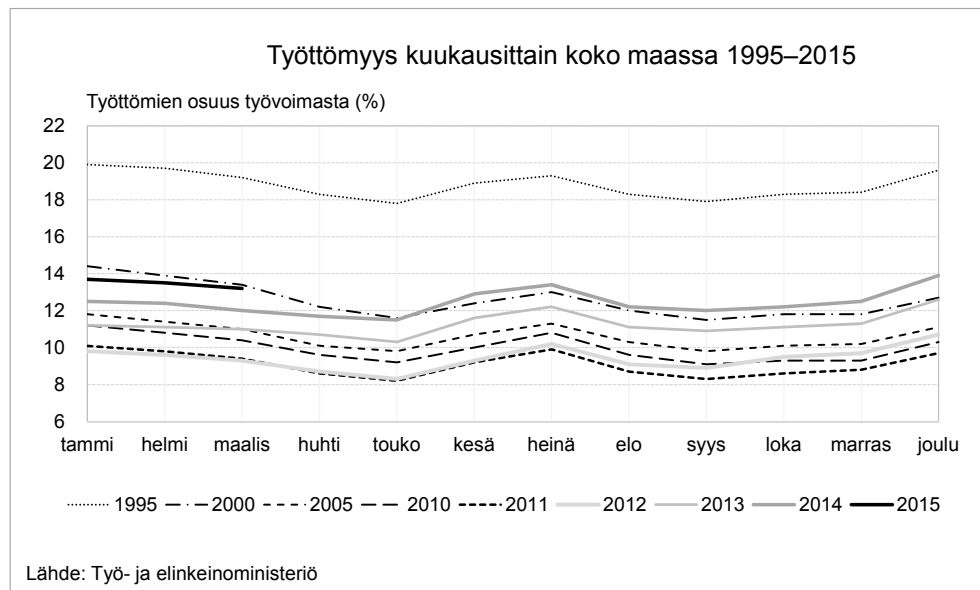
Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan maaliskuussa 2015 työttömiä oli 13,2 % koko *työvoimasta*, mikä oli 1,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Maaliskuusta 2014 maaliskuuhun 2015 työttömien osuus väheni viiden seutukunnan alueella, eniten Ålands skärgårdin seutukunnassa. Työttömyys kasvoi eniten Lounais-Pirkanmaa seutukunnassa, 2,4 prosenttiyksikköä.

Kuukausittaisessa tarkastelussa koko maan työttömyyttä tarkastellaan aiempien vuosien vastaaviin ajankohtiin. Tällä vuosikymmenellä työttömien osuus työvoimasta on ollut edellisvuoden vastaavaan tilanteeseen verrattuna suurempi vuoden 2012 maaliskuusta lähtien. Työttömyyden kausivaihteluun vaikuttaa muun muassa koulujen alkamis- ja päättymisajat.

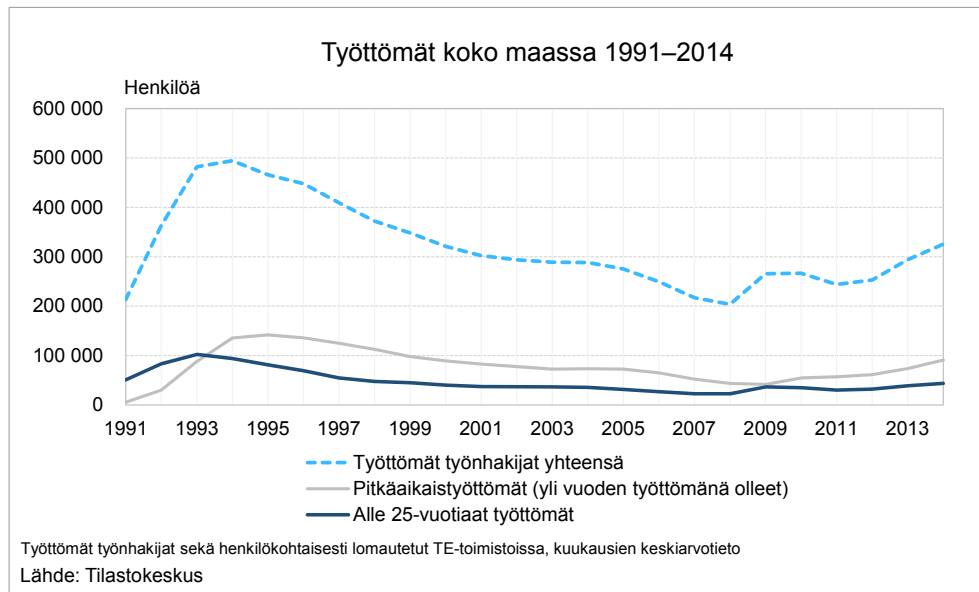
Alueiden väliset työttömyyserot ovat maassamme suuret. Maaliskuussa 2015 työttömyys oli suurimmillaan Keski-Suomen maakunnassa, 17,3 %. Ahvenanmaalla työttömiä oli suhteessa vähiten, 3,9 % työvoimasta. Seutukuntien työttömyys vaihteli Itä-Lapin 21,1 prosentista Ålands landsbygdin 2,5 prosenttiin.

Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan henkilö, joka on ollut yli vuoden ilman työtä. Pitkäaikaistyöttömyyttä voidaan tarkastella suhteessa kaikkiin työttömiin tai suhteessa koko työvoimaan. Maaliskuussa 2015 pitkäaikaistyöttömien osuus koko maan työttömistä oli 29,8 % ja työvoimasta 3,9 %. Pitkäaikaistyöttömiä suhteessa työttömiin oli eniten Jämsän seutukunnassa ja suhteessa työvoimaan Itä-Lapin seutukunnassa ja Keski-Suomen maakunnassa.

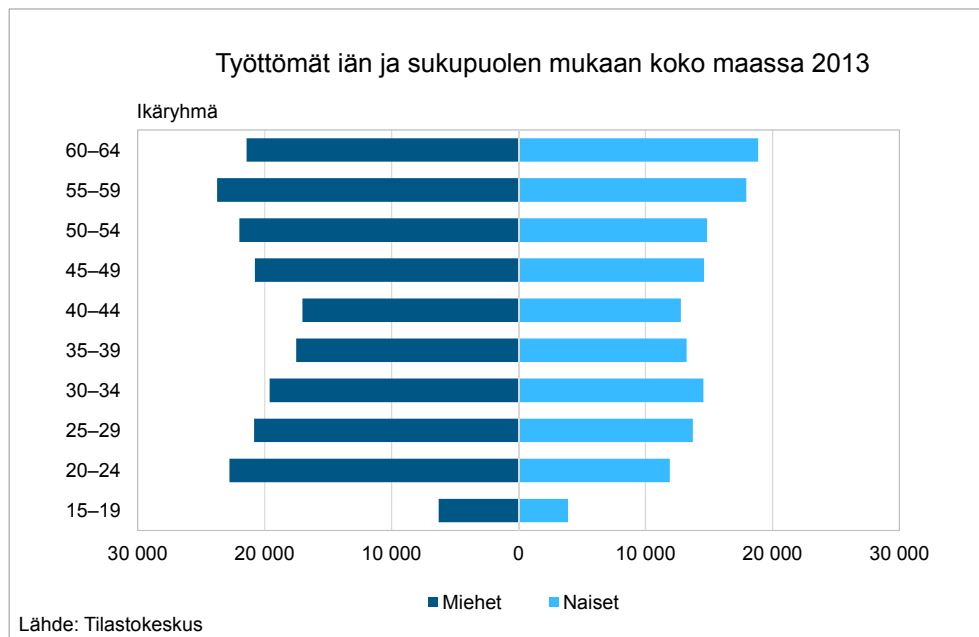
Kuvio 14.20

Kuvio 14.21

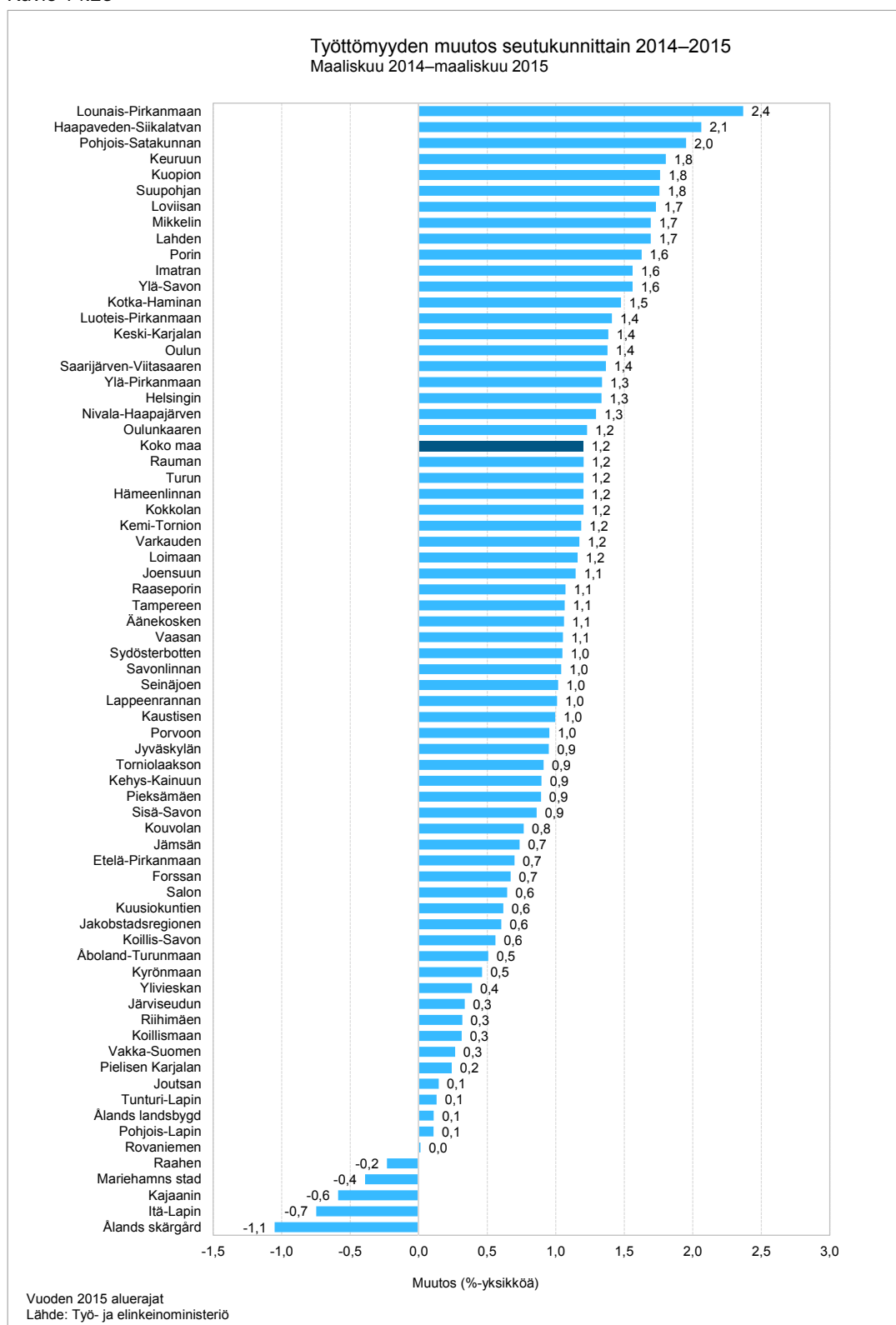
Kuvio 14.22

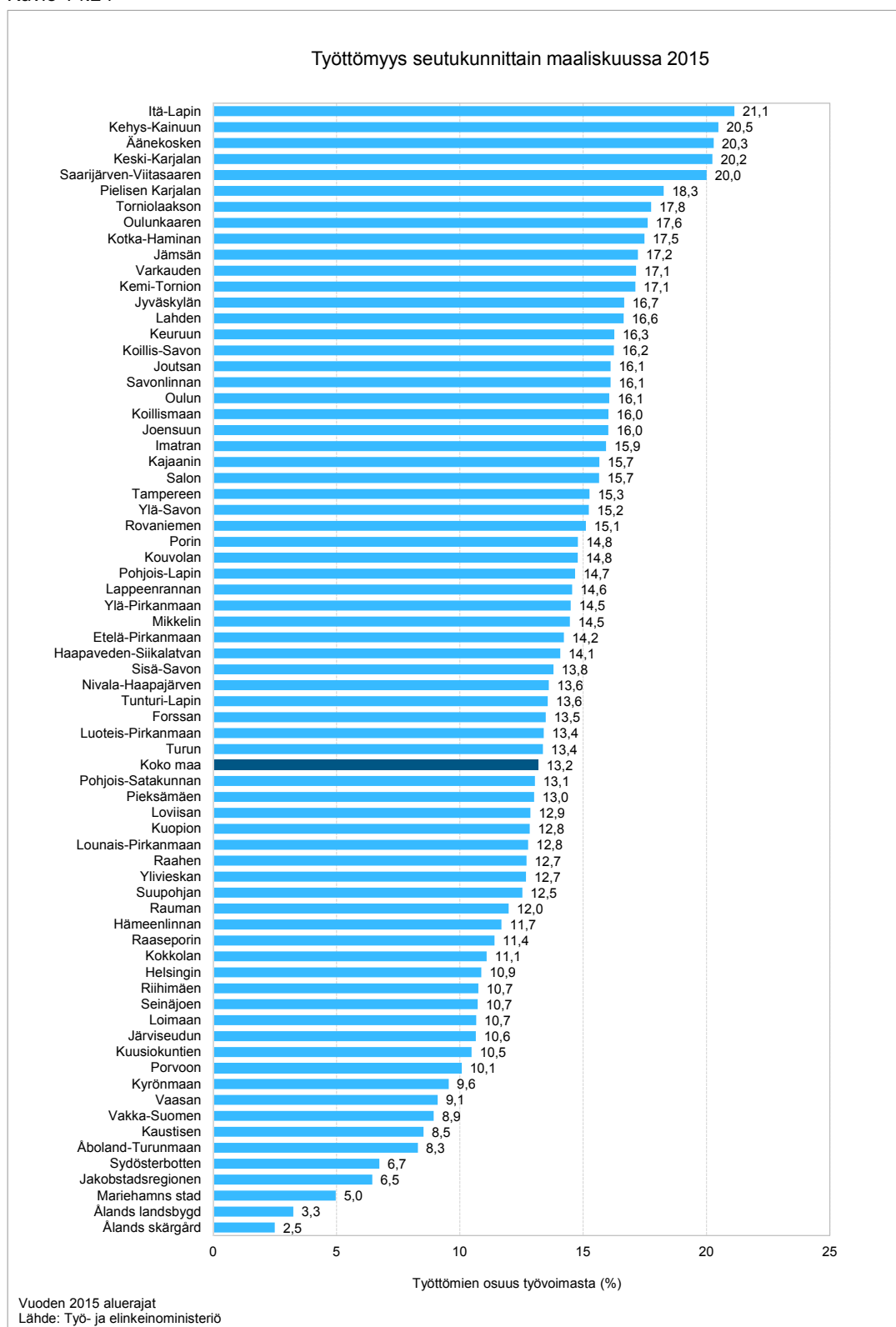
Pitkäaikaistyöttömien määrä oli tarkastelujakson (kuukausien keskiarvotieto 1991–2014) aikana suurin vuonna 1995, jolloin lähes 142 000 henkilöä oli ollut yli vuoden ilman työtä. Työttömien kokonaismäärä oli vastaavana aikana suurin vuonna 1994 (494 000 henkilöä) ja alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli suurin vuonna 1993 (102 000 henkilöä).

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan yli 36 % työttömistä oli täyttänyt 50 vuotta vuoden 2013 lopussa. Suurimman yksittäisen työttömien 5-vuotiskäryhmän muodostivat 55–59-vuotiaat. Heitä oli työttöminä 41 700, mikä on 12,7 % kaikista työttömistä. Työttömistä 58,5 % oli miehiä.

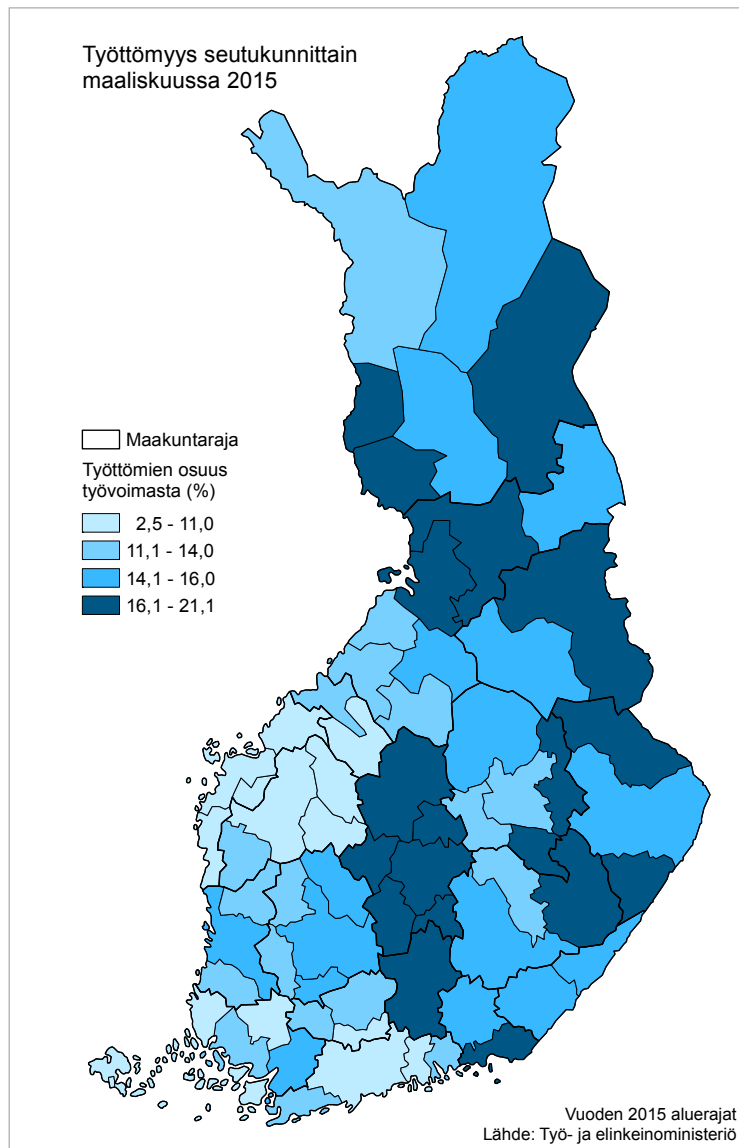
Kuvio 14.23

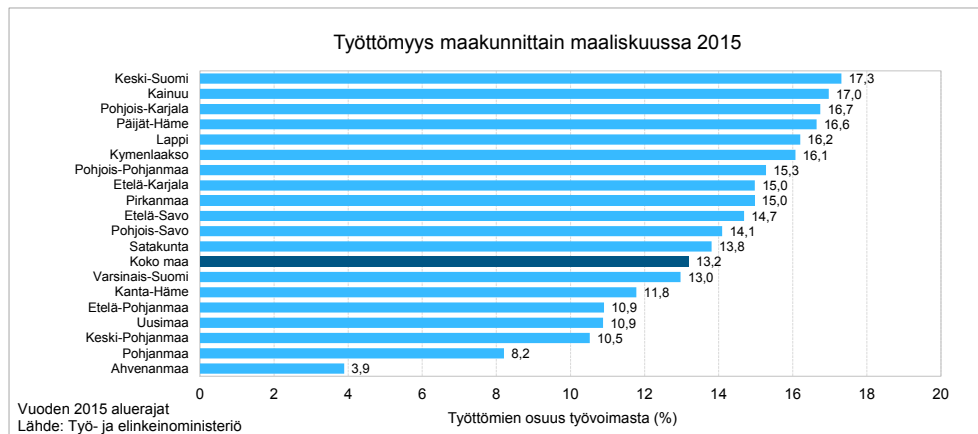
Kuvio 14.24

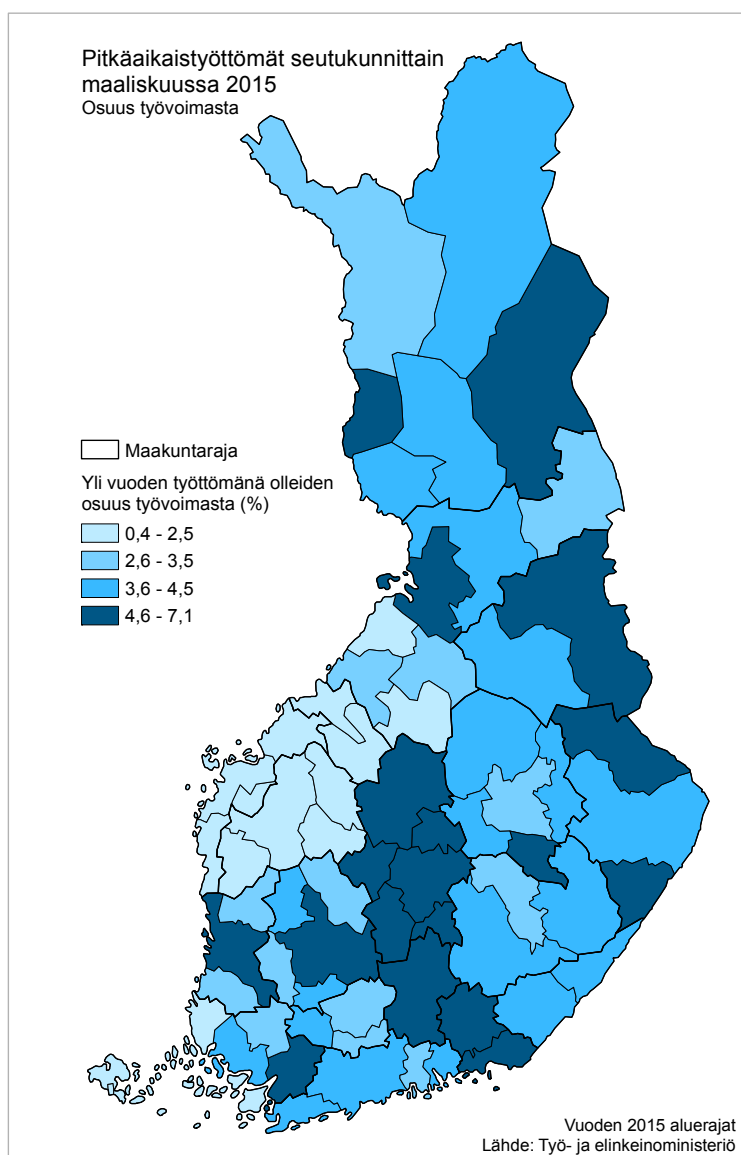
Kuvio 14.25

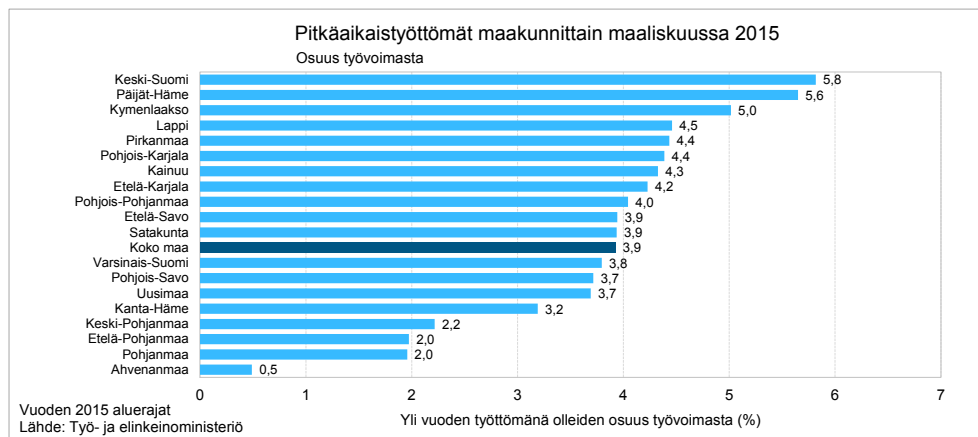
Kuvio 14.26

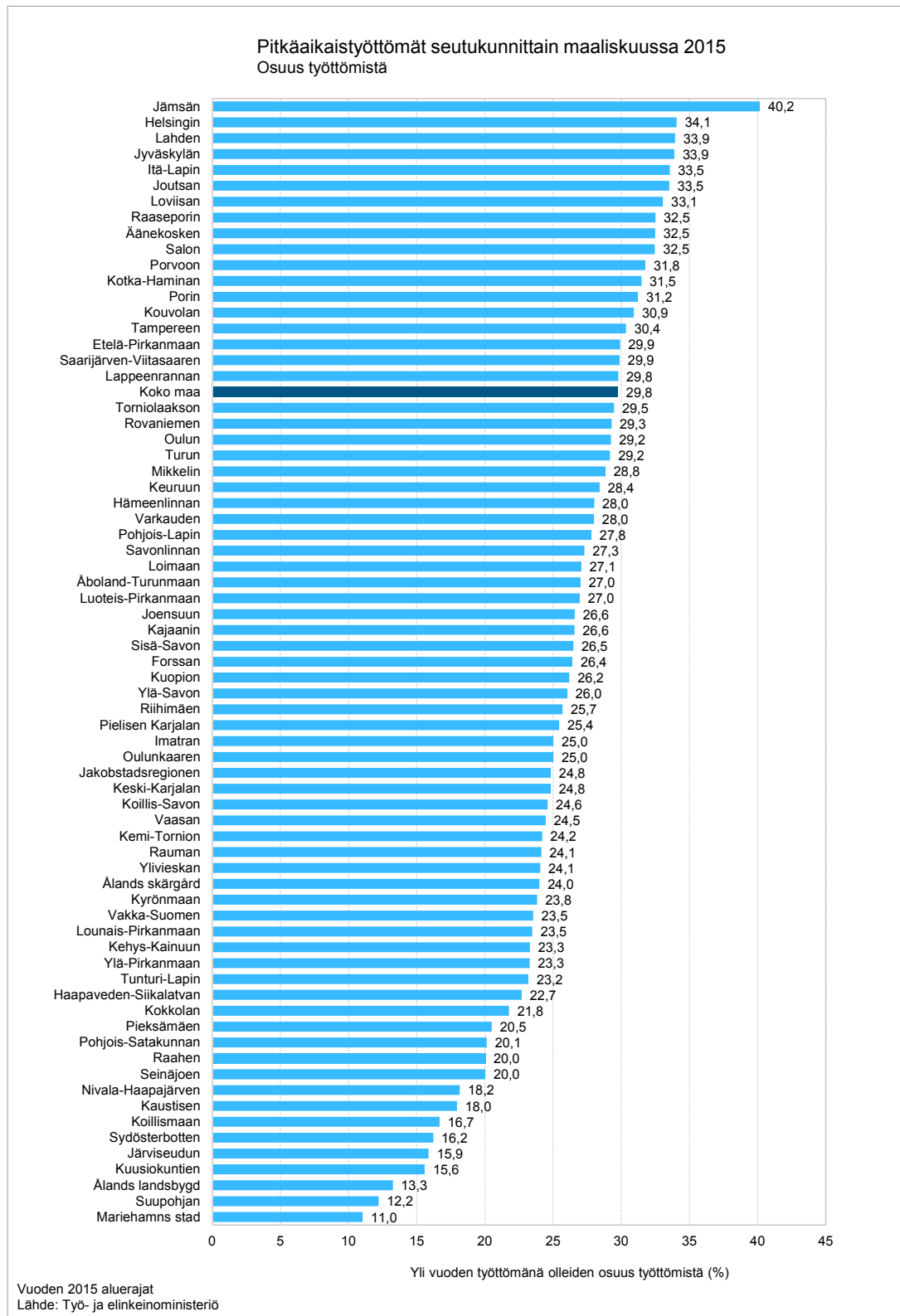
Kuvio 14.27

Kuvio 14.28

Kuvio 14.29

Yritykset ja toimipaikat

Tilastokeskus on uudistanut yritystilastojen tuotantoaan. Muutoksista johtuen tilastovuodesta 2013 alkaen tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempiin tilastovuosiin. Uudistus koskee yli kymmentä tilastoa parantaen niiden yhtenäisyyttä. Merkittävimmät muutokset liittyvät toimialaluokituksen, yritystietojen (mm. liikevaihto- ja henkilöstötieto) ja yritysjärjestelyjen käsittelyn yhtenäistämiseen sekä päättelysääntöihin, jonka perusteella tilastoitava yritys- tai toimipaikkajoukko muodostetaan.

Tämän julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen alueelliseen yritystoimintatilastoon (vuositilasto) sekä jatkuvasti päivittyvään Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin palvelutietokantaan. Tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

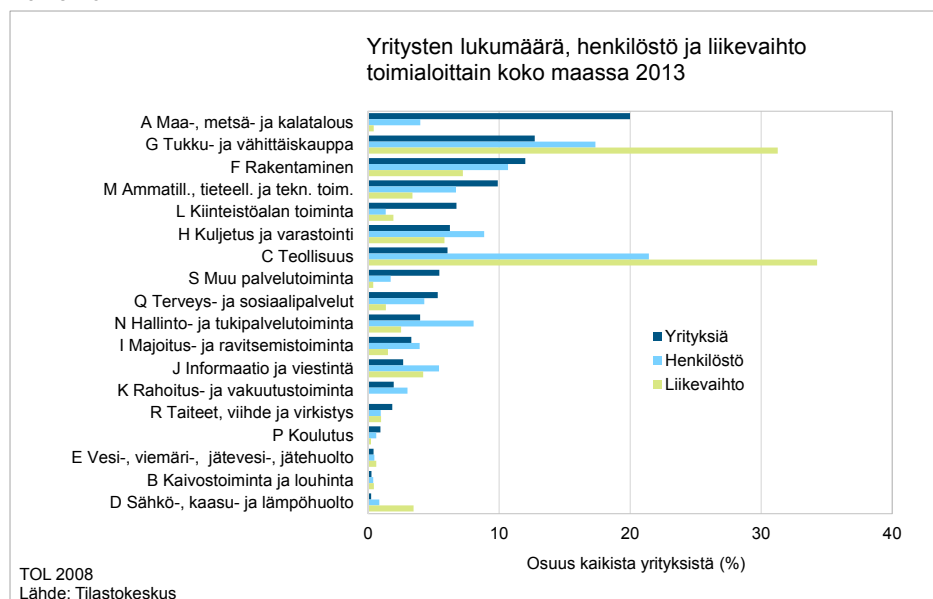
Alueellisen yritystoimintatilaston viimeisin käytettävissä oleva tieto on vuodelta 2013. Tilaston perustiedot perustuvat hallinnollisiin aineistoihin ja tiedonkeruuseen yrityksiltä ja yritysten toimipaikoilta.

Yritysten lukumäärä vuositilastossa oli suurin maa-, metsä- ja kalatalouden toimialalla vuonna 2013. Henkilöstöä oli kuitenkin teollisuuden yrityksissä eniten, 21,4 %. Teollisuuden osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta oli 34,3 % ja kaupan osuus oli 31,3 %.

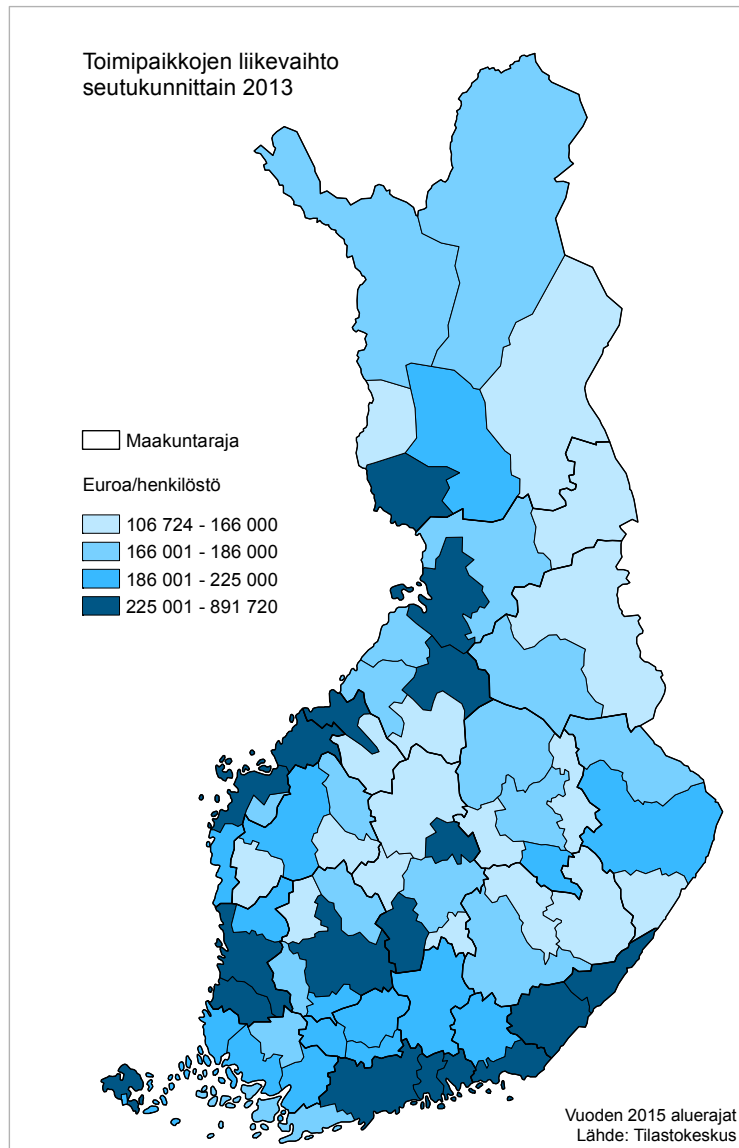
Toimipaikkojen keskimääräinen henkilömäärä koko maassa oli 3,8 henkilöä/toimipaikka ja liikevaihtoa kertyi henkilöstöä kohti keskimäärin 267 600 euroa. Henkilökuntaa oli keskimäärin eniten Mariehamns stadin seutukunnassa. Suurimmillaan liikevaihto/henkilöstö oli Porvoon seutukunnassa ja Uudenmaan maakunnassa.

Maaliskuun 2015 toimipaikkojen lukumäärät perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikka-aineistoon. Aineisto sisältää liiketoiminnasta arvoisäverovelvollisten ja/tai työnantajina toimivien yritysten, yksityisten elinkeinonharjoittajien ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toimipaikat. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Rekisterin mukaan yritysten toimipaikkoja oli koko maassa 354 700 kappaletta. Määrällisesti vähiten toimipaikkoja oli Ålands skärgårdin seutukunnassa, mutta asukaslukuun suhteutettuna toimipaikkoja oli kuitenkin siellä eniten. Maakunnista toimipaikkojen suhteellinen määrä oli pienin Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa ja suurin Ahvenanmaalla.

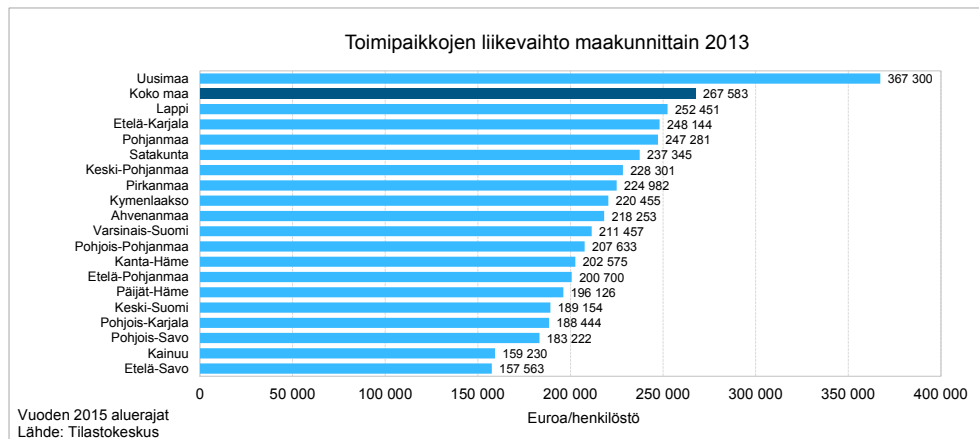
Kuvio 15.1

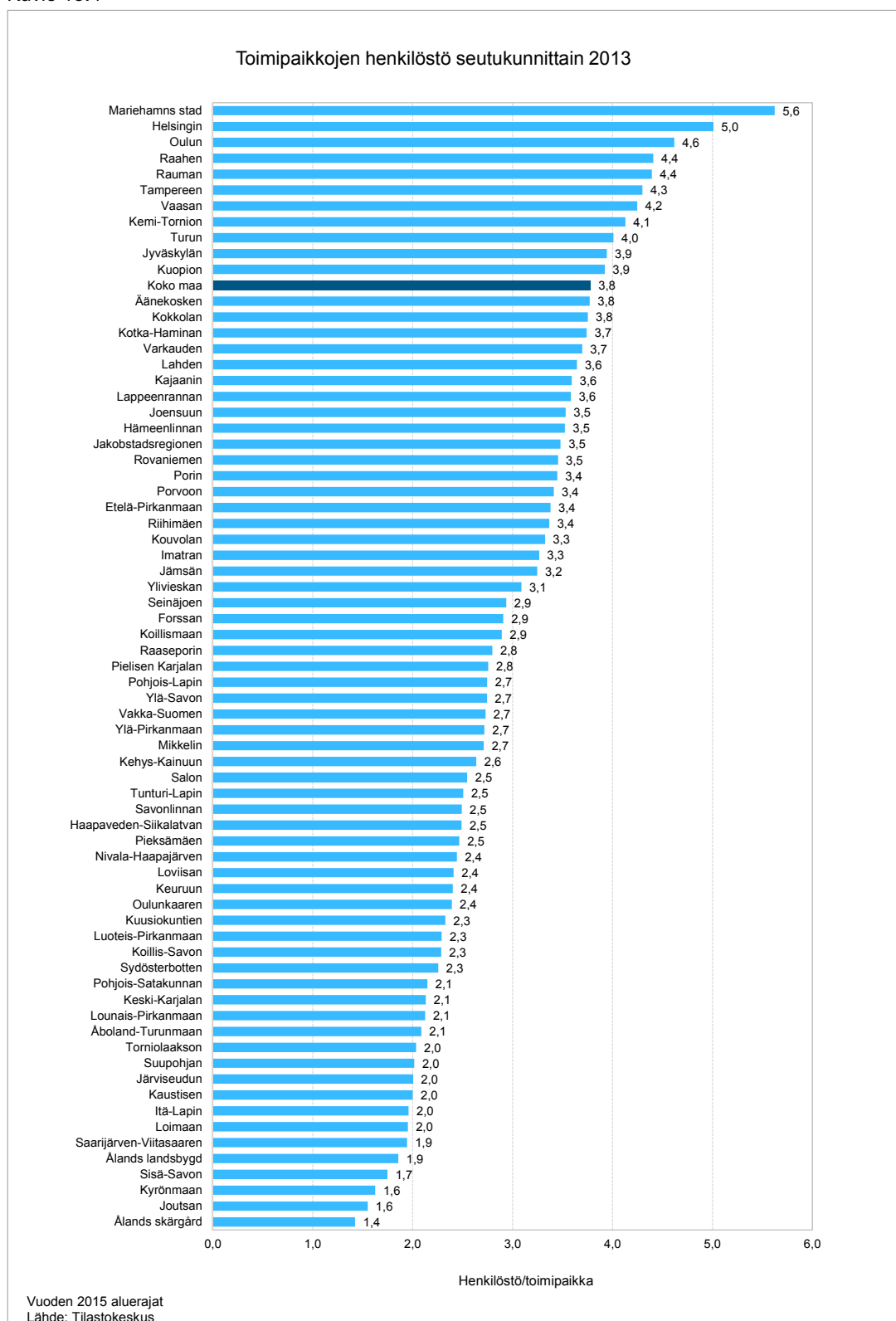
Kuvio 15.2

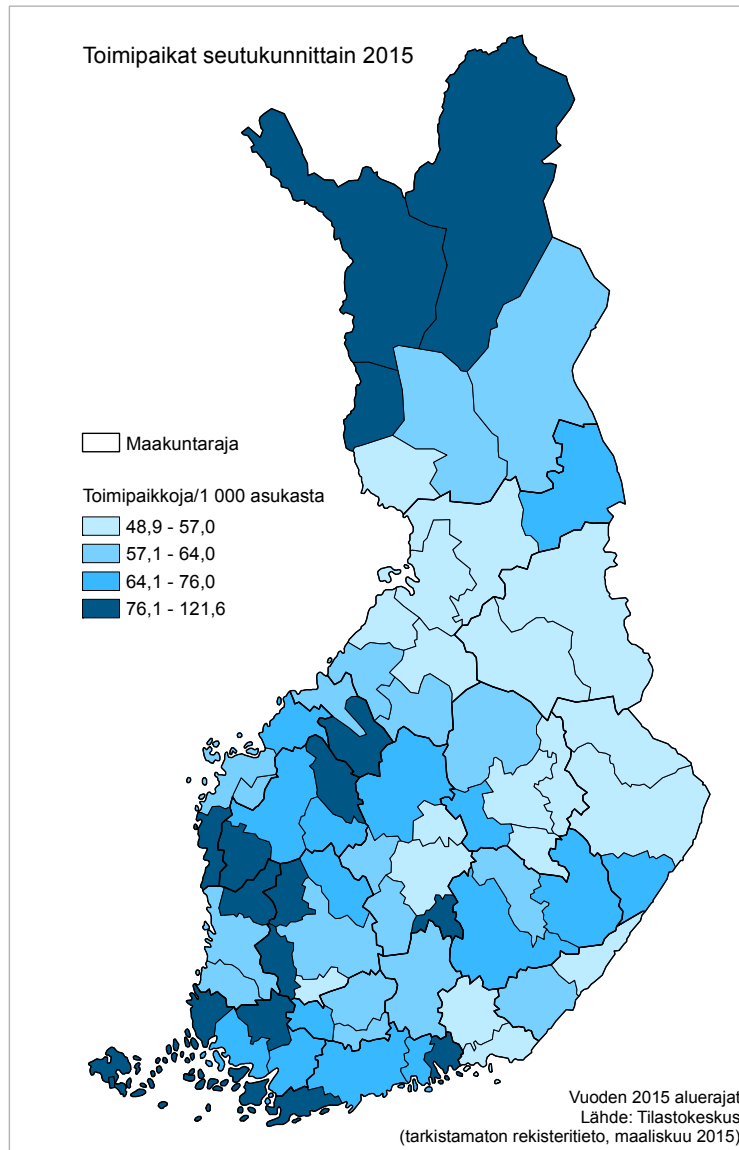
Kuvio 15.3

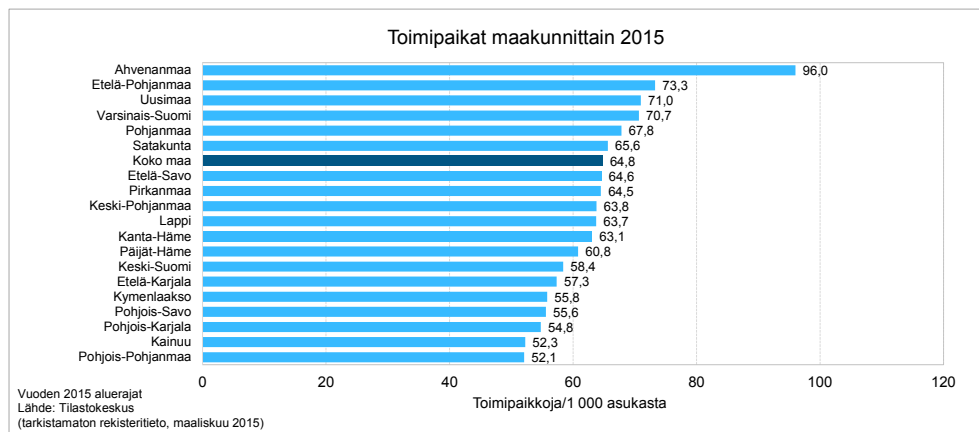
Kuvio 15.4

Kuvio 15.5

Kuvio 15.6

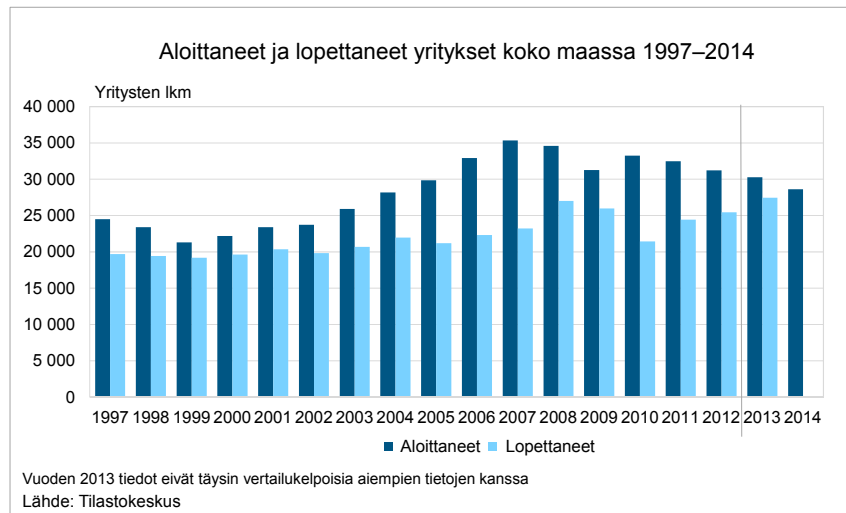
Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritysrekisteriin ja sen lähdeaineistoina käytettäviin Verohallinnon rekisteritietoihin. Tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset, mutta eivät kuntien liikelaitokset. Alue määärtyy yrityksen kotikunnan perusteella.

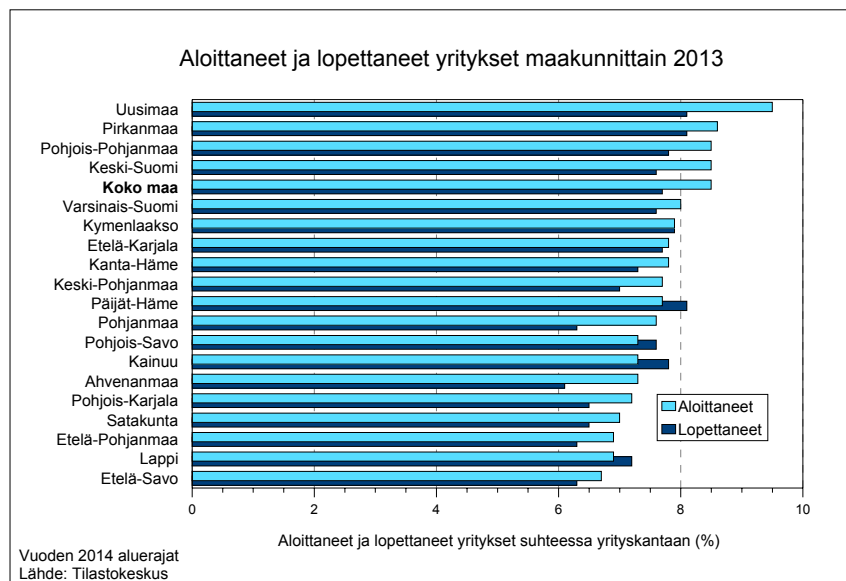
Vuonna 2014 toimintansa koko maassa aloitti hieman alle 29 000 uutta yritystä, mikä on lähes 1 700 yritystä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lopettaneiden yritysten kohdalla viimeisin koko vuotta koskeva tieto on vuodelta 2013, jolloin 27 500 yritystä lopetti toimintansa.

Yrityskantaan suhteutettuna eniten aloittaneita yrityksiä oli Jyväskylän, Helsingin ja Oulun seutukunnissa vuonna 2013. Maakunnista uusia yrityksiä aloitti suhteellisesti eniten Uudella maalla ja Pirkanmaalla. Suhteellisesti eniten lopettaneita yrityksiä oli Kajaanin ja Etelä-Pirkanmaan seutukunnissa sekä Uudenmaan ja Pirkanmaan maakunnassa.

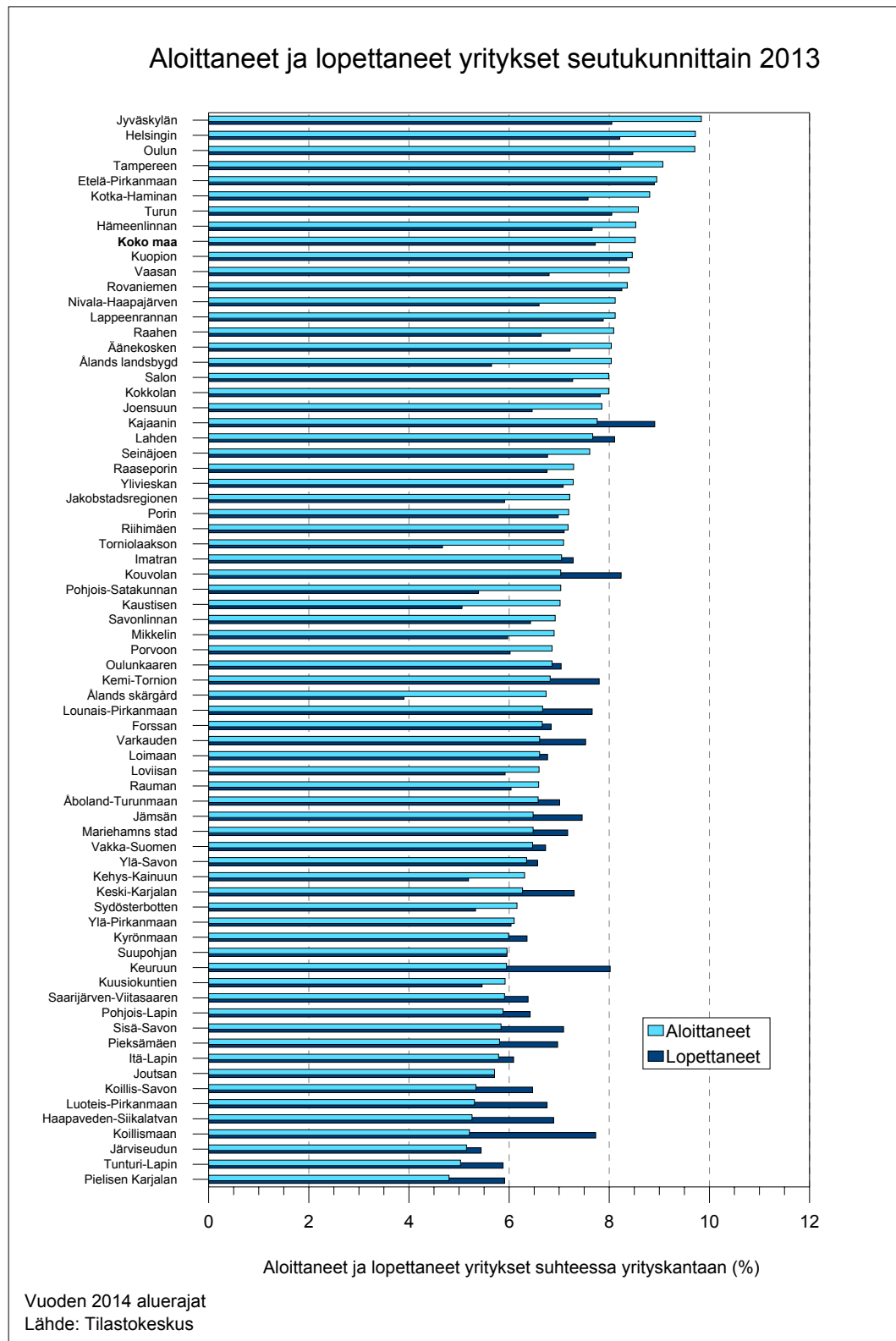
Kuvio 15.7

Kuvio 15.8

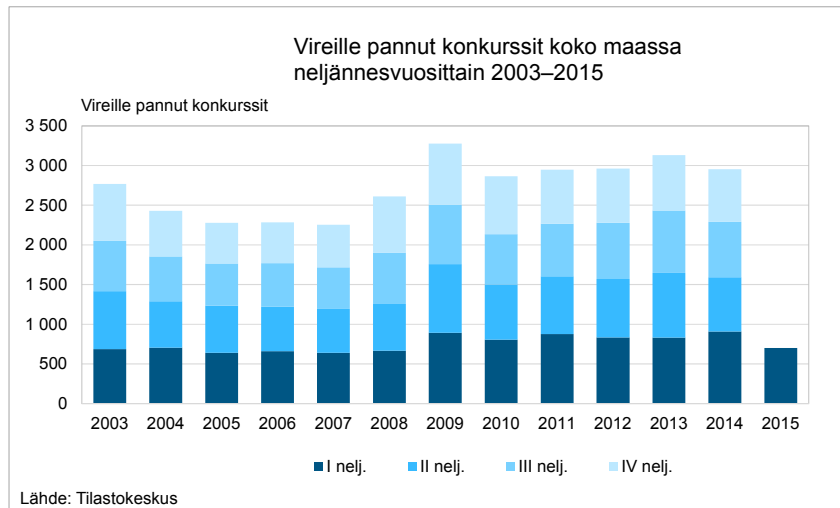
Kuvio 15.9

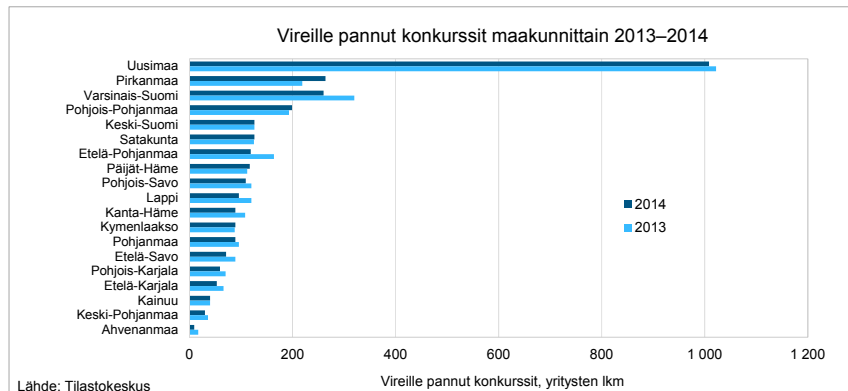
Konkurssit

Vuonna 2014 pantiin vireille 2 953 konkurssia, mikä on 178 konkurssia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Henkilökunnan määrä konkurssiin haetuissa yrityksissä oli kaikkiaan 13 918, mikä on puolestaan 1 719 henkilöä (11 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Helsingin seutukunnan osuus konkurssiyritysten henkilökunnasta oli 36 % vuonna 2014.

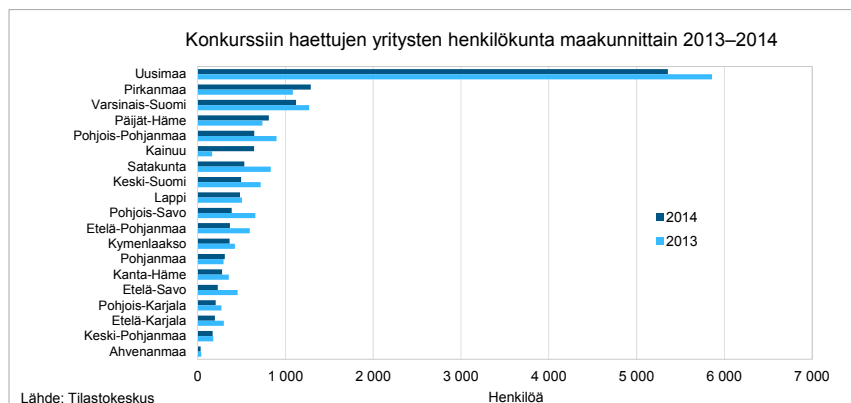
Kuvio 15.10

Kuvio 15.11

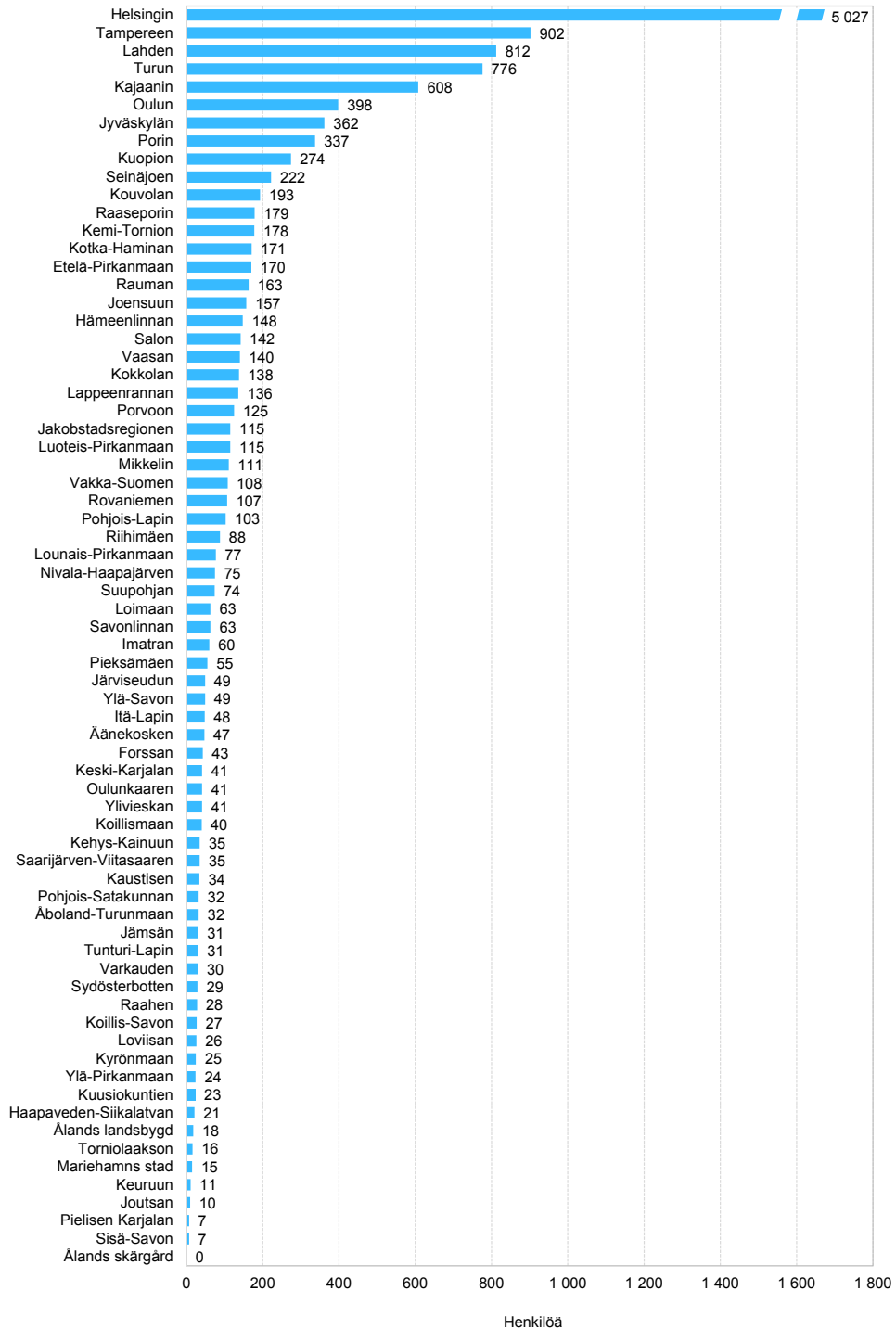

Kuvio 15.12

Kuvio 15.13

Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunta seutukunnittain 2014

Vuoden 2015 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

Työssäkäyntialueet

Tilastokeskuksen tilastollinen työssäkäyntialueluokitus luotiin ensimmäisen kerran vuoden 1996 työssäkäyntitilaston pohjalta. Tammikuussa 2015 päivitetty tilastollinen työssäkäyntialueluokitus perustuu vuoden 2012 työssäkäyntitilaston pendelöintitietoihin. Kuntajako on 1.1.2015 mukainen. Hämeenlinnan työssäkäyntialue (03) poistui luokituksesta vuoden 2015 alusta.

Työssäkäyntialuejako on luonteeltaan tilastollinen eikä sillä ole hallinnollisen aluejaon luonnetta. Työssäkäyntialueet eivät kata koko maata, sillä osa kunnista ei kuulu mihinkään työssäkäyntialueeseen.

Kunta kuuluu työssäkäyntialueeseen, jos vähintään 10 % kunnan työllisestä työvoimasta käy työssä niin kutsutussa keskuskunnassa. Keskuskunta muodostuu, jos siihen pendelöi vähintään yksi kunta, eikä keskuskunnasta pendelöi yli 25 % sen koko työllisestä työvoimasta mihinkään muuhun kuntaan. Yksi kunta ei voi muodostaa omaa työssäkäyntialuettaan.

Näiden pendelöintitietojen mukaan syntyy 41 työssäkäyntialuetta, jotka käsittävät 224 kuntaa. 93 kuntaa (29,3 % kunnista) ei kuulu mihinkään työssäkäyntialueeseen. Nämä sijaitsevat lähinnä Pohjois-, Itä- ja Keski-Suomessa ja niissä asui vuoden 2014 lopussa yhteensä 700 802 asukasta, mikä on 12,8 % koko Suomen väestöstä.

Työssäkäyntialueet ovat väkimäärältään hyvin eri kokoisia. Helsingin työssäkäyntialueen väkiluku oli vuoden 2014 lopulla, yli 1,6 miljoonaa, toiseksi suurimmalla Tampereen työssäkäyntialueella asui hieman yli 431 000 asukasta. Väkimäärä kasvoi näillä alueilla edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten väestö kasvoi Oulun työssäkäyntialueella, 1,2 %. Väkimäärä kasvoi 15 työssäkäyntialueella ja väheni 27 alueella vuonna 2014. Työssäkäyntialueisiin kuulumattomilla alueilla väkiluku väheni 0,6 %.

Väestön ikärakenne on nuorinta Oulun ja Helsingin työssäkäyntialueilla. Väestön keski-ikä jää näillä alueilla alle 40 vuoden. Samalla myös yli 64-vuotiaiden osuus on alhainen.

Suurten kaupunkikeskusten ympärille muodostuneilla työssäkäyntialueilla asuu paljon työikäistä väestöä. Vanhempien ikäluokkien suhteellinen osuus on niissä pienempi kuin työssäkäyntialueisiin kuulumattomilla tai väkimäärältään pienillä alueilla. Väestötappiollisilla ja väkimäärältään pienillä työssäkäyntialueilla työikäisiä taas on suhteessa vähiten ja yli 64-vuotiaita eniten.

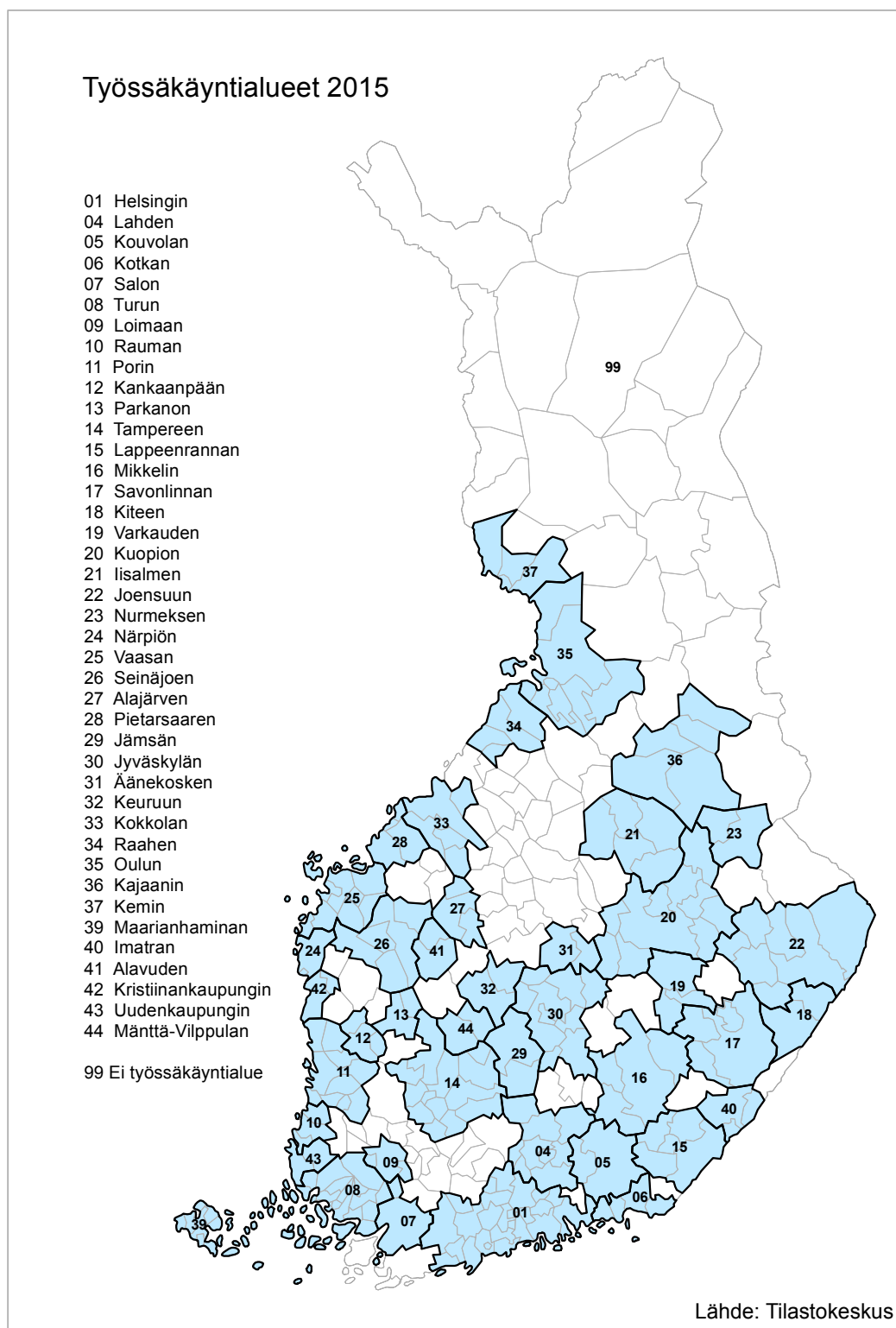
Työllisyysaste eli 18–64-vuotiaiden työllisten osuus samanikäisestä väestöstä oli korkein (78,9 %) Maarianhaminan työssäkäyntialueella vuonna 2013. Kiteen (59,9 %), Äänekosken (60,2 %) ja Kemin (60,3 %) alueilla työllisyysaste oli matalin.

Työllisten määrä kasvoi vain Uudenkaupungin työssäkäyntialueilla vuosina 2012–2013. Heidän määränsä väheni eniten Äänekosken (7,3 %) ja Keuruun (5,6 %) työssäkäyntialueilla. Työssäkäyntialueisiin kuulumattomilla alueilla työllisten määrä väheni 2,6 % ja koko maassakin 1,6 %.

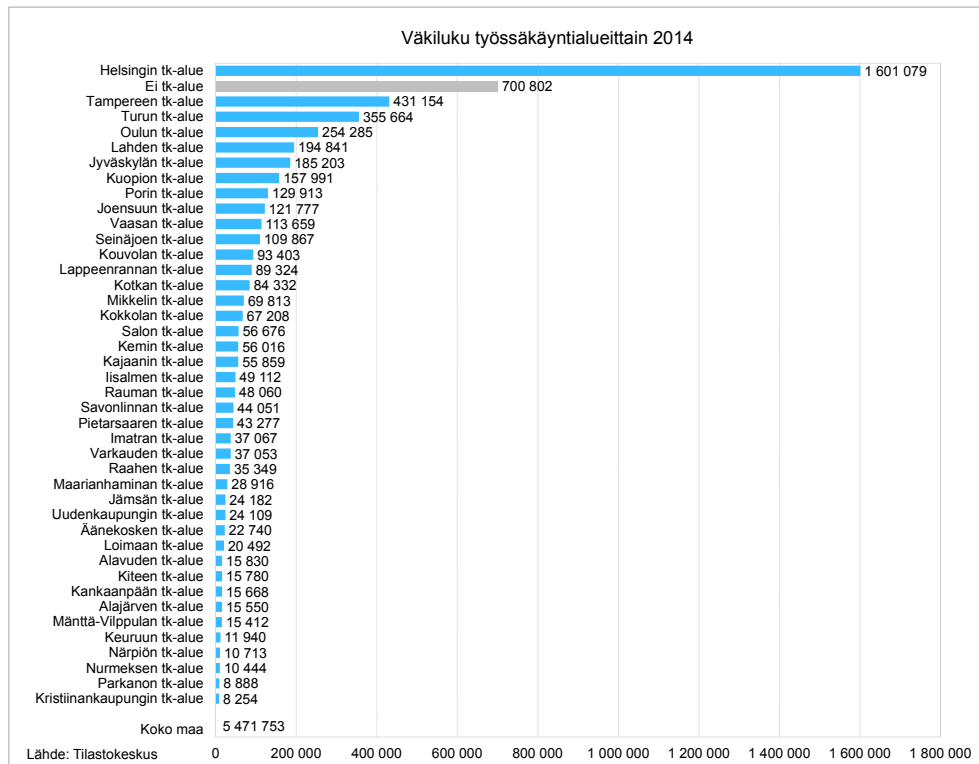
Kuntien verotulot (2013) asukasta kohti vaihtelivat Alavuden työssäkäyntialueen 2 617 eurosta Helsingin työssäkäyntialueen 4 538 euroon. Vuonna 2013 korkea-asteen tutkintojen osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suurin Helsingin työssäkäyntialueella (36,3 %) ja vähiten korkea-asteen tutkintoja oli suoritettu Parkanon, Nurmeksien ja Kiteen työssäkäyntialueilla (alle 18 %). Kuntien verotulot samoin kuin tutkintotiedot ovat vuoden 2014 työssäkäyntialuerajoilla.

Yleisesti ottaen työssäkäyntialueet menestyvät tilastollisilla mittareilla mitattuna paremmin kuin ne alueet, jotka eivät kuulu työssäkäyntialueisiin.

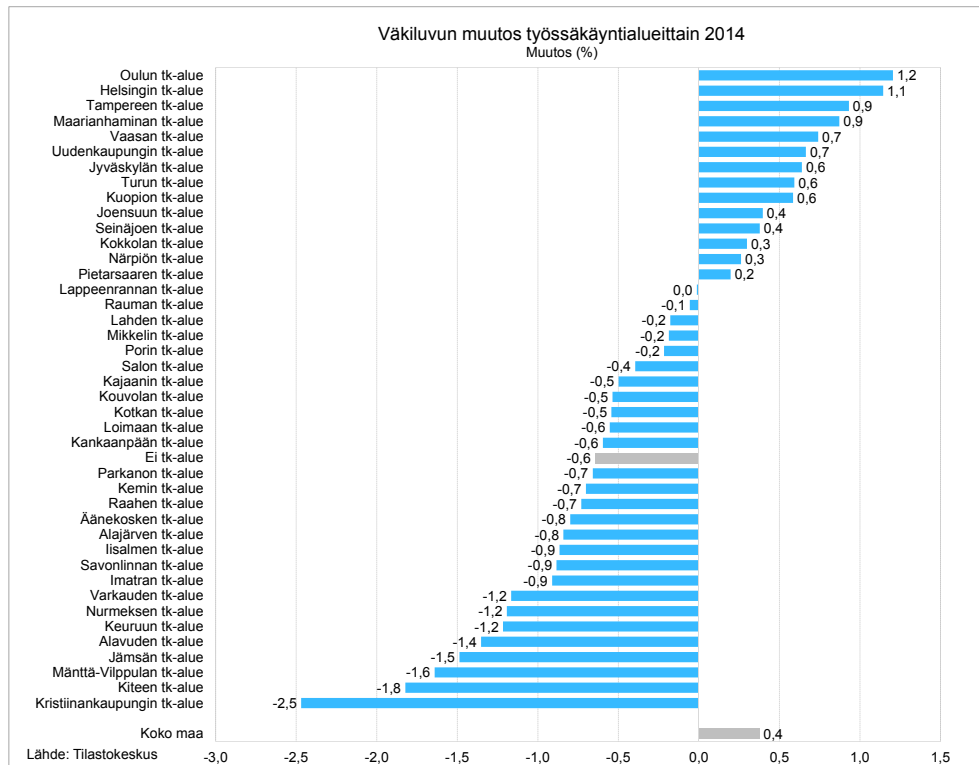
Kuvio 16.1

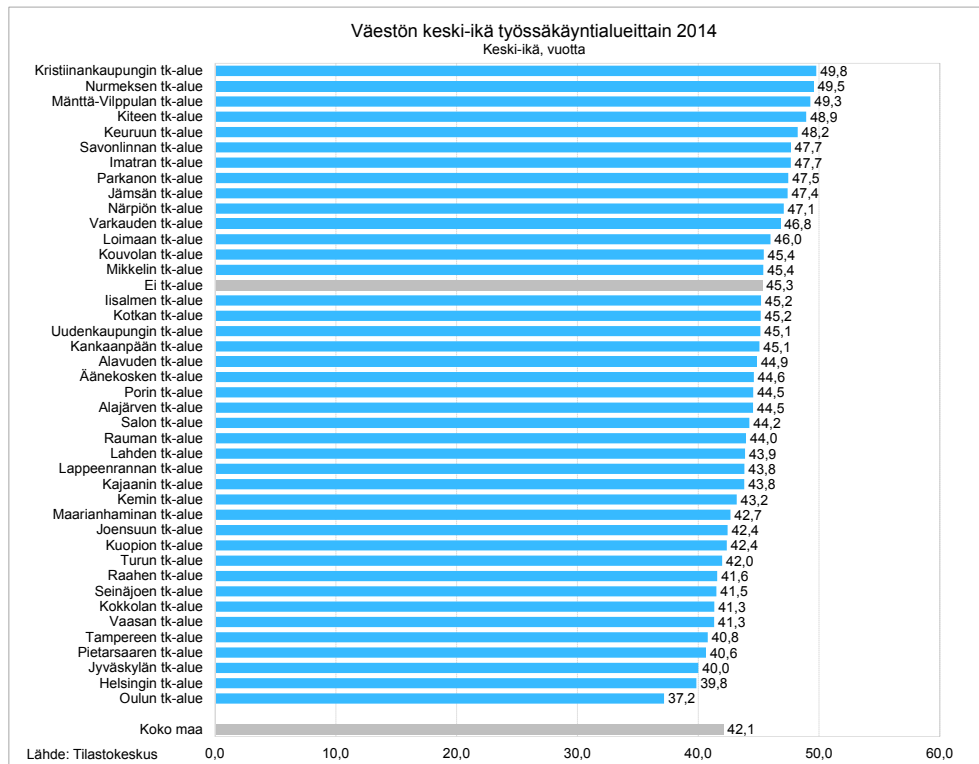
Kuvio 16.2

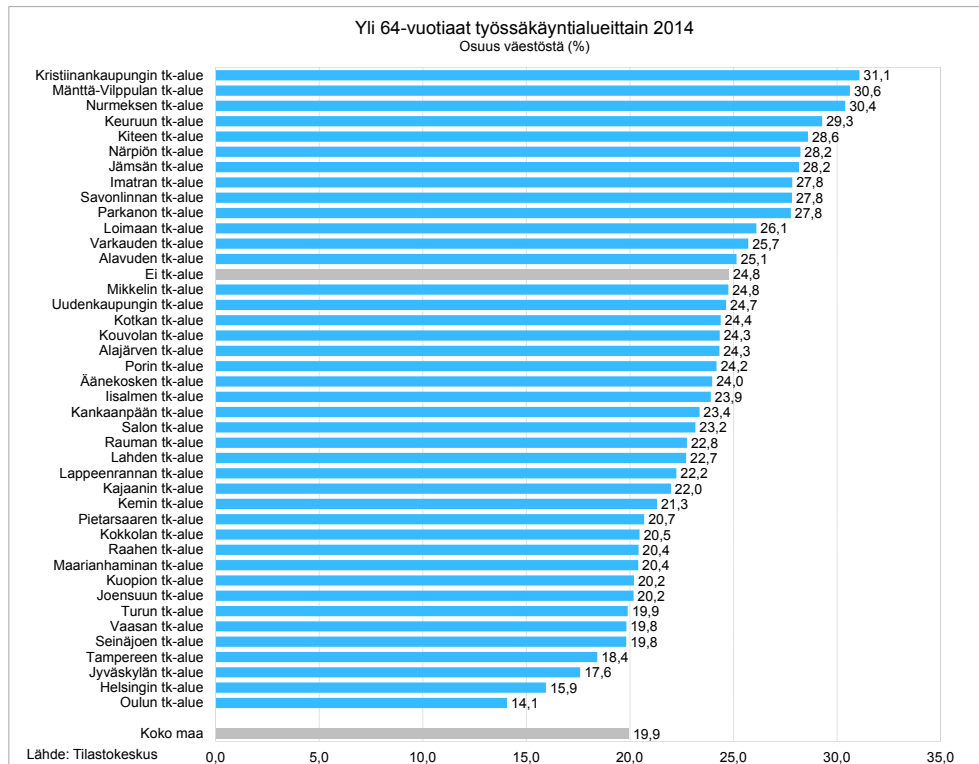
Kuvio 16.3

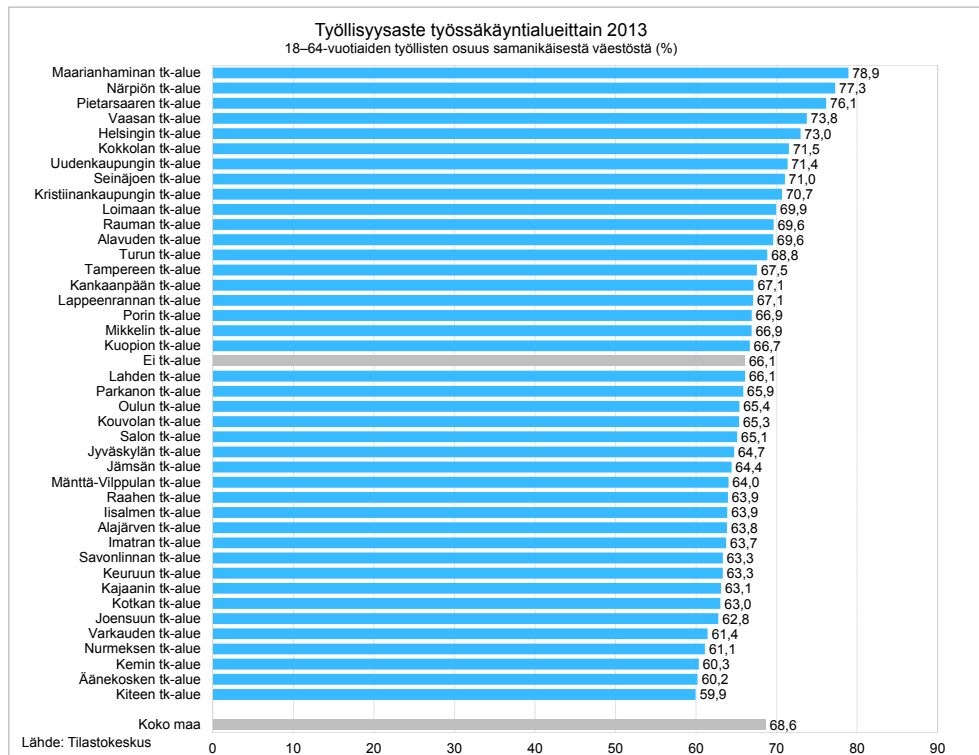
Kuvio 16.4

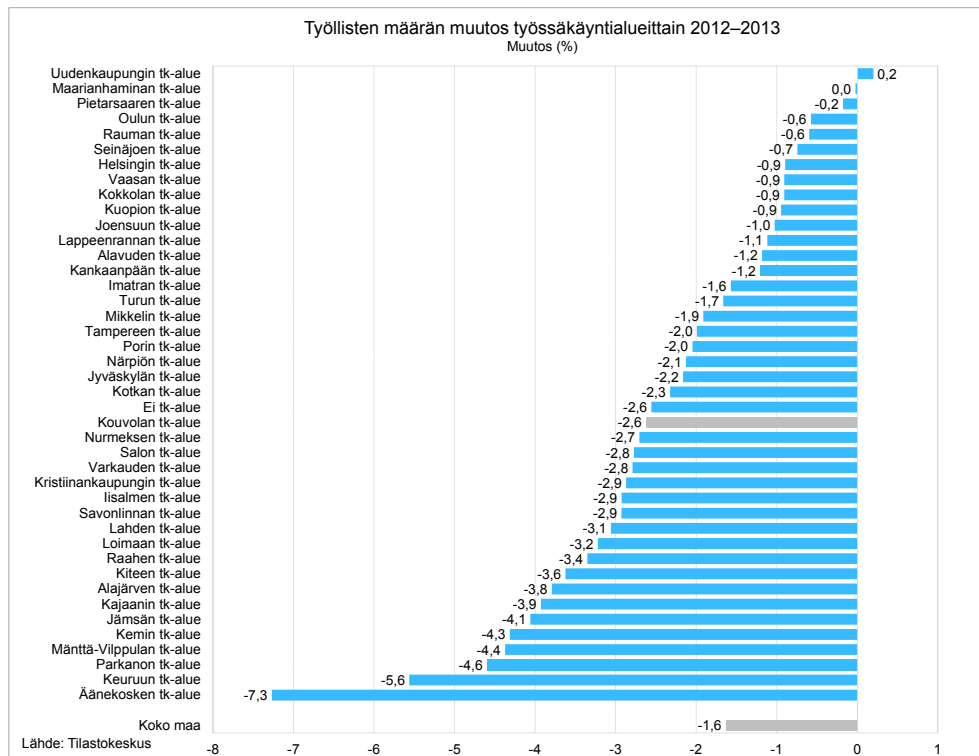
Kuvio 16.5

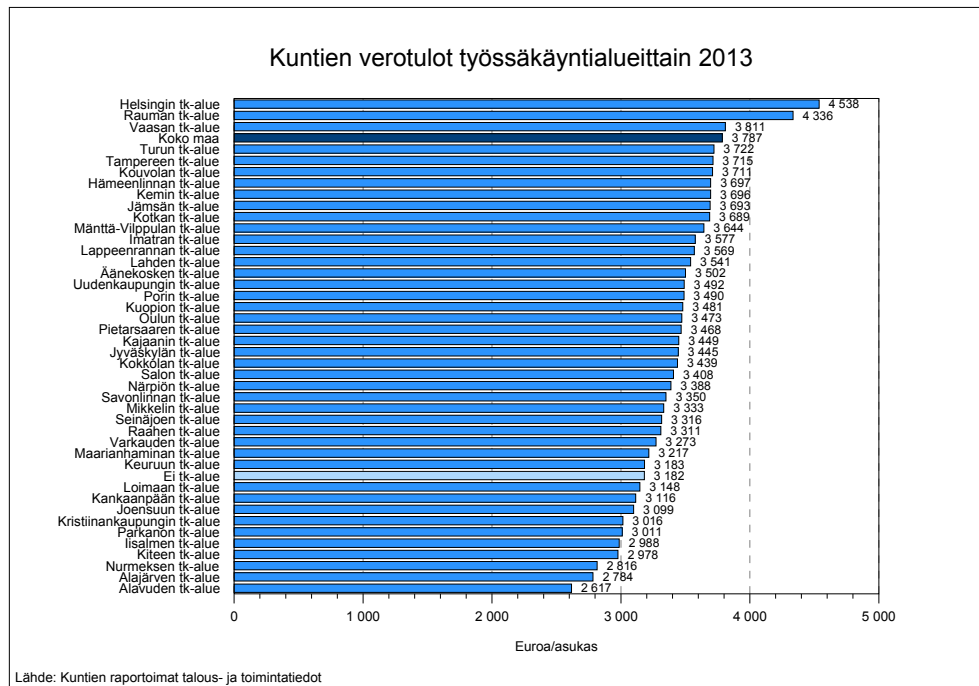
Kuvio 16.6

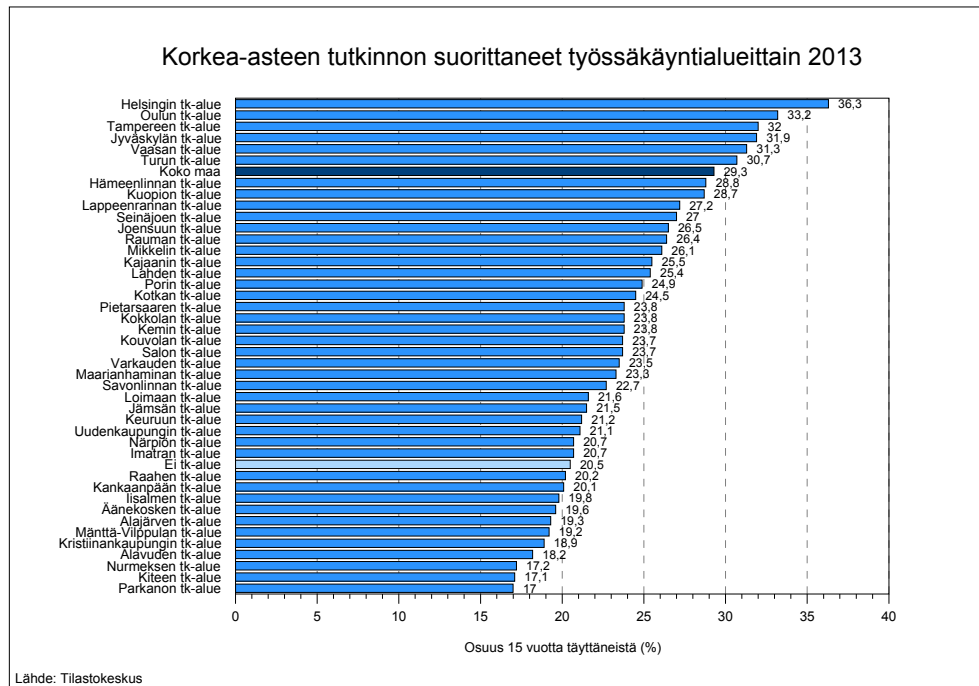
Kuvio 16.7

Kuvio 16.8

Kuvio 16.9

Aluemuutokset 1.1.2015

Seutukuntamuutokset

Kuopion seutukuntaan (112) kuuluu kaksi kuntaa: Kuopio (297) ja Siilinjärvi (749).
Lavia (413) liittyi Poriin (609), jolloin entisen Lavian kunnan alue siirtyi Pohjois-Satakunnan seutukunnasta (044) Porin seutukuntaan (043).
Tarvasjoki (838) liittyi Lietoon (423), jolloin entisen Tarvasjoen kunnan alue siirtyi Loimaan seutukunnasta (025) Turun seutukuntaan (023).

Työssäkäyntialueet

Hämeenlinnan työssäkäyntialue (03) putosi pois luokituksesta.

Aluemuutokset 1.1.2014

Ei seutukunta- eikä maakuntamuutoksia.

Työssäkäyntialueet

Kristiinankaupungin työssäkäyntialue (42), Uudenkaupungin työssäkäyntialue (43) sekä Mänttä-Vilppulan työssäkäyntialue (44) tulivat uutena työssäkäyntialueina luokitukseen. Rovaniemen työssäkäyntialue (32) putosi pois luokituksesta.

Aluemuutokset 1.1.2013

Seutukuntamuutokset

Nilsä (534) liitettiin Kuopioon (297), jolloin entisen Nilsän kunnan alue siirtyi Koillis-Savon seutukunnasta (113) Kuopion seutukuntaan (112).
Suomenniemi (775) liitettiin Mikkeliin (491), jolloin entisen Suomenniemen kunnan alue siirtyi Lappeenrannan seutukunnasta (091) Mikkelin seutukuntaan (101).
Yli-Iin (972) kunta liitettiin Ouluun (564), jolloin entisen Yli-Iin kunnan alue siirtyi Oulun-kaaren seutukunnasta (173) Oulun seutukuntaan (171).
Kiikoinen (254) liitettiin Sastamalaan (790), jolloin entisen Kiikoisen kunnan alue siirtyi Pohjois-Satakunnan seutukunnasta (044) Lounais-Pirkanmaan seutukuntaan (068).
Vähäkyrö (942) liitettiin Vaasaan (905), jolloin entisen Vähäkyrön kunnan alue siirtyi Kyrönmaan seutukunnasta (151) Vaasan seutukuntaan (152).

Maakuntamuutokset

Suomenniemi (775) liitettiin Mikkeliin (491), jolloin entisen Suomenniemen kunnan alue siirtyi Etelä-Karjalan maakunnasta (09) Etelä-Savon maakuntaan (10).
Kiikoinen (254) liitettiin Sastamalaan (790) jolloin entisen Kiikoisen kunnan alue siirtyi Satakunnan maakunnasta (04) Pirkanmaan maakuntaan (06).

Käytetyt tietolähteet

Tilastokeskus (tilastokeskus.fi), Kainuun maakuntayhtymä (kainuu.fi), Työ- ja elinkeinoministeriö (tem.fi), VR (vr.fi)

AlueOnline	tilastokeskus.fi/alueonline
StatFin-tilastopalvelu	tilastokeskus.fi/statfin
Kaupunki- ja seutuindikaattorit	tilastokeskus.fi/kasit
Väestötilastopalvelu	tilastokeskus.fi/vaestotilastopalvelu
Yritys- ja toimipaikkarekisteri	tilastokeskus.fi/toimipaikkalaskuri

Käytetyt käsitteet

Ahtaasti asuminen: Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 4:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huoneluukuun.

Alueella työssäkäyvillä tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asutokunta: Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asutokunnan.

Asuntojen varustetaso: Hyvin varustettu asunto: asunnossa on vesijohto, viemäri, lämminvesi, WC, peseytymistilat (joko suihku, kylpyhuone tai huoneistokohtainen sauna) ja keskus- tai sähkölämmitys.

Asuntojen hallintaperusteet: omistusasunto (asunnon haltija omistaa talon tai asunto-osakkeet), vuokra-asunto (aravavuokra-asunto, korkotukivuokra-asunto tai muu vuokra-asunto), muu hallintaperuste (asumisoikeusasunto, syytinki, sukulaisuus), tuntematon (ei tiedossa).

Arvonlisäys on bruttokansantuotteen toimialoittainen arvo.

Bruttokansantuote (BKT) on lopputulos kotimaassa vuoden aikana tapahtuneesta taloudellisesta tuotantotoiminnasta. BKT:sta ei vielä ole vähennetty tuotantovälineistön kulumista (kiinteän pääoman arvon vähenemistä).

Huoltosuhteet: Demografinen eli väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15- ja yli 64-vuotiaiden määrän sataa työikäistä (15–64-vuotias) kohti. **Taloudellinen huoltosuhde** kertoo, kuinka monta työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa (lapset, opiskelijat, eläkeläiset jne.) on sataa työllistä kohti.

Informaatiosektori koostuu tavaratuotannon, palvelutuotannon ja sisältötuotannon (laaja määritelmä) toimialoista (TOL 2008). **Tavaratuotanto:** 261 Elektronisten komponenttien ja

piirilevyjen valmistus, 262 Tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden valmistus, 263 Viestintälaitteiden valmistus, 264 Viihde-elektronikan valmistus, 268 Tallennevälineiden valmistus. **Palvelutuotanto:** 4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa, 4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa, 582 Ohjelmistojen kustantaminen, 61 Televiestintä, 62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta, 631 Tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja niihin liittyvät palvelut; verkkoportaalit, 951 Tietokoneiden ja viestintälaitteiden korjaus. **Sisältötuotanto:** 581 Kirjojen ja lehtien kustantaminen ja muu kustannustoiminta, 591 Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatoiminta, 592 Äänitysstudiot; äänitteiden ja musiikin kustantaminen, 601 Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen, 602 Televisio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen, 639 Muu tietopalvelutoiminta. Lisäksi laajaan sisältötuotantoon lasketaan seuraavat toimialat: 18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen, 77220 Videofilmien vuokraus, 72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen, 743 Kääntäminen ja tulkkaus, 8219 Sihteeri-, toimisto- ja postituspalvelut, 91 Kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta, 9001 Esittävät taiteet, 9002 Esittäviä taiteita palveleva toiminta, 9003 Taiteellinen luominen, 9321 Huvi- ja teemapuistojen toiminta.

Koulutusaste jaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilta ylemmille koulutusasteille.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin alueen 20 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso.

Käytettävissä oleva rahatulo: Kotitalouden käytettävissä olevat rahatulot sisältävät rahamääräiset tuloerät ja työsuhteeseen liittyvät luontoisedut. Rahatuloihin eivät sisälly laskennalliset tuloerät, joista tärkein on laskennallinen asuntotulo. Kun bruttorahatuloista vähennetään maksetut tulonsiirrot, jäljelle jäävä tulo on kotitalouden käytettävissä oleva rahatulo.

Mediaani on suuruusjärjestykseen asetettujen havaintoarvojen keskimääräinen arvo (tai kahden keskimääräisen keskiarvo tai jompikumpi keskimääräisistä arvoista, jos havaintoja on parillinen määrä).

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukaslukuun. Nettomuutto on alueen tulomuutto – lähtömuutto.

Pendelöinnillä tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella.

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus on valmistunut käyttökuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 70 kpl (1.1.2015).

Tuotannon ja työllisyyden aluetilit kuvaavat Suomen aluetaloutta kansantalouden tilinpidon käsittein ja määritelmin tuotantoyksikön sijaintipaikan mukaan. Tuotannon ja työllisyyden aluetilien laadinnassa on noudatettu Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 1995) ohjeistusta. Aluetilinpidossa tuotanto eritellään tuotokseen, välituotekäyttöön, arvonlisäykseen sekä palkansaajakorvauksiin.

Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoiksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15–74-vuotiaat henkilöt, jotka ovat laskentahetkellä työllisiä.

Työllisyysaste lasketaan 18–64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuutena samanikäisestä väestöstä.

Työpaikat: alueella työssäkäyvät (riippumatta asuinpaikasta) muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueen työpaikkojen ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

Työttömyydellä tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta.

Työvoimaan luetaan kaikki 15–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä. Työvoimaan kuuluvuus on ratkaistu eri rekistereistä saatujen tietojen perusteella.

Väestöennuste on demografinen trendilaskelma, jossa väestönkehityksen on oletettu jatkuvan viime vuosien kaltaisena. Ennusteessa ei ole pyritty arvioimaan taloudellisten, sosiaalipoliittisten, aluepoliittisten tms. tekijöiden vaikutusta väestönkehitykseen. Tilastokeskuksessa laaditaan väestöennusteita 3 vuoden välein.

Kunnallistalouden käsitteet:

Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käytö-
 talouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuloihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötulojen erotus.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on

riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulorahoitus ei riitä edes juokseviin menoihin.

Kuvioluettelo

Alueet

- 1.1 Maakunnat ja seutukunnat 2015
- 1.2 Maakunnat ja seutukunnat 2015
- 1.3 Väestötiheys seutukunnittain 2015
- 1.4 Väestötiheys maakunnittain 2015

Väestö

- 2.1 Väkiluku Suomessa 1850–2014
- 2.2 Väkiluku seutukunnittain 2014
- 2.3 Väkiluku seutukunnittain 2014
- 2.4 Väkiluku maakunnittain 2014
- 2.5 Väkiluvun muutos seutukunnittain 2014
- 2.6 Väkiluvun muutos maakunnittain 2014
- 2.7 Väkiluvun muutos seutukunnittain 2014
- 2.8 Väkiluvun muutos seutukunnittain 2009–2014
- 2.9 Väkiluvun muutos maakunnittain 2009–2014
- 2.10 Väestöennuste seutukunnittain 2030
- 2.11 Väestöennuste maakunnittain 2030

Ikä- ja sukupuolirakenne

- 2.12 Väestön ikä- ja sukupuolirakenne koko maassa 2014
- 2.13 Väestö ikäryhmittäin koko maassa 1970–2014 ja ennuste vuoteen 2060
- 2.14 Demografinen huoltosuhde koko maassa 1970–2014 ja ennuste 2015–2060
- 2.15 Väestön keski-ikä sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2014
- 2.16 Alle 7-vuotiaat seutukunnittain 2014
- 2.17 Alle 7-vuotiaat maakunnittain 2014
- 2.18 Alle 15-vuotiaat seutukunnittain 2014
- 2.19 Alle 15-vuotiaat maakunnittain 2014
- 2.20 15–64-vuotiaat seutukunnittain 2014
- 2.21 15–64-vuotiaat maakunnittain 2014
- 2.22 Yli 64-vuotiaat seutukunnittain 2014
- 2.23 Yli 64-vuotiaat maakunnittain 2014
- 2.24 Alle 15- ja yli 64-vuotiaat seutukunnittain 2014
- 2.25 Demografinen huoltosuhde seutukunnittain 2014
- 2.26 Demografinen huoltosuhde-ennuste seutukunnittain 2030
- 2.27 Demografinen huoltosuhde seutukunnittain 2014
- 2.28 Demografinen huoltosuhde maakunnittain 2014
- 2.29 Väestön keski-ikä seutukunnittain 2014
- 2.30 Väestön keski-ikä maakunnittain 2014
- 2.31 Sukupuolirakenne seutukunnittain 2014
- 2.32 Sukupuolirakenne maakunnittain 2014

Syntyvyys ja kuolleisuus

- 2.33 Syntyneet ja kuolleet koko maassa 1970–2014 sekä ennuste vuoteen 2060
- 2.34 Vastasyntyneiden elinajanodote sukupuolen mukaan koko maassa 1971–2014
- 2.35 Syntyneet ja kuolleet seutukunnittain 2014
- 2.36 Syntyneiden enemmyys seutukunnittain 2014
- 2.37 Syntyneiden enemmyys seutukunnittain 2014
- 2.38 Syntyneiden enemmyys maakunnittain 2014

Muuttoliike

- 2.39 Seutukuntien välinen muutto iän mukaan 1994–2014
- 2.40 Siirtolaisuus koko maassa 1945–2014
- 2.41 Seututukuntien välinen muuttotase 2014
- 2.42 Nettomaahanmuutto seutukunnittain 2014
- 2.43 Nettomaahanmuutto maakunnittain 2014
- 2.44 Muuttotase seutukunnittain 2014
- 2.45 Muuttotase maakunnittain 2014
- 2.46 Syntyneiden enemmitys maakunnittain 2014
- 2.47 Muuttotase maakunnittain 2014

Ulkomaan kansalaiset

- 2.48 Ulkomaan kansalaisten määrä ja muutos koko maassa 1976–2014
- 2.49 Suurimmat kansalaisuusryhmät sukupuolen mukaan koko maassa 2014
- 2.50 Ulkomaan kansalaiset seutukunnittain 2014
- 2.51 Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 2014

Asuminen ja rakentaminen

- 3.1 Asuntojen hallintaperuste seutukunnittain 2013
- 3.2 Puutteellisesti varustetut asunnot seutukunnittain 2013
- 3.3 Asunnot talotyyppin ja rakennusvuoden mukaan koko maassa 2013
- 3.4 Asuntojen pinta-ala koko maassa 1970–2013
- 3.5 Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat maakunnittain 2014
- 3.6 Asuntojen pinta-ala seutukunnittain 2013
- 3.7 Asuntojen pinta-ala maakunnittain 2013
- 3.8 Asuntokunnat koon mukaan seutukunnittain 2013
- 3.9 Ahtaasti asuvat asuntokunnat seutukunnittain 2013
- 3.10 Asuntokunnat talotyyppin mukaan seutukunnittain 2013
- 3.11 Kesämökkien lukumäärä maakunnittain 2013
- 3.12 Valmistuneet vapaa-ajan asuinrakennukset maakunnittain 2012–2013
- 3.13 Kesämökit seutukunnittain 2013
- 3.14 Kesämökit maakunnittain 2013
- 3.15 Rakentamisen toimipaikat maakunnittain 2013
- 3.16 Rakentamisen toimipaikkojen henkilöstö maakunnittain 2013
- 3.17 Rakentamisen toimipaikkojen liikevaihto maakunnittain 2013
- 3.18 Asuntotuotanto ja myönnetty rakennusluvat asunnoille koko maassa 1990–2014
- 3.19 Rakennusluvat asunnoille maakunnittain 2012–2013
- 3.20 Asuntotuotanto talotyyppin mukaan seutukunnittain 2013
- 3.21 Valmistunut rakennustilavuus koko maassa 1990–2013
- 3.22 Rakentamisen työpaikat koko maassa 1993–2012
- 3.23 Rakennusalan työpaikat sukupuolen mukaan seutukunnittain 2012

Kansantalous

- 4.1 Bruttokansantuotteen muutos koko maassa 1976–2014
- 4.2 Bruttokansantuote koko maassa 1975–2014
- 4.3 Bruttokansantuote seutukunnittain 2012, EU28 = 100
- 4.4 Bruttokansantuote maakunnittain 2012, EU28 = 100
- 4.5 Bruttokansantuote asukasta kohti seutukunnittain 2012
- 4.6 Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2012
- 4.7 Bruttokansantuote asukasta kohti seutukunnittain 2012
- 4.8 Seutukuntien osuudet koko maan bruttokansantuotteesta 2012
- 4.9 Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2009–2012
- 4.10 Toimialojen osuudet arvonlisäyksestä maakunnittain 2012
- 4.11 Alkutuotannon arvonlisäys seutukunnittain 2012

- 4.12 Jalostuksen arvonalisäys seutukunnittain 2012
- 4.13 Palvelutoimialojen arvonalisäys seutukunnittain 2012

Koulutus

- 5.1 Väestön koulutusrakenne koko maassa 1990–2013
- 5.2 Väestön koulutusaste seutukunnittain 2013
- 5.3 Koulutustaso seutukunnittain 2013
- 5.4 Koulutustaso maakunnittain 2013
- 5.5 Peruskoulun jälkeistä tutkintoa vailla olevat 25–29-vuotiaat sukupuolen mukaan seutukunnittain 2013
- 5.6 Koulutuksen työpaikat sukupuolen mukaan seutukunnittain 2012
- 5.7 Kuntien opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset seutukunnittain 2013

Kunnallistalous

- 6.1 Kunnallistalouden tulot maakunnittain 2013
- 6.2 Kunnallistalouden tulot seutukunnittain 2013
- 6.3 Kuntien verotulot seutukunnittain 2013
- 6.4 Kuntien verotulot maakunnittain 2013
- 6.5 Kuntien valtionosuudet seutukunnittain 2013
- 6.6 Kuntien vuosikate seutukunnittain 2013

Liikenne ja matkailu

- 7.1 Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2014
- 7.2 Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 2006–2014
- 7.3 Henkilöautot seutukunnittain 2014
- 7.4 Henkilöautot maakunnittain 2014
- 7.5 Rautateiden henkilöliikenne liikennelajeittain 1993–2014

Matkailu

- 7.6 Yöpymiset majoitusliikkeissä kansallisuuden mukaan koko maassa 1995–2014
- 7.7 Yöpymiset majoitusliikkeissä maakunnittain 2014
- 7.8 Ulkomaalaisten yöpymiset asuinmaan mukaan koko maassa 2012–2014
- 7.9 Yöpymiset majoitusliikkeissä kansallisuuden mukaan maakunnittain 2014
- 7.10 Toiminnassa oleva majoituskapasiteetti maakunnittain 2014
- 7.11 Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto maakunnittain 2013
- 7.12 Majoitus- ja ravitsemistomipaikat seutukunnittain 2015
- 7.13 Majoitus- ja ravitsemistomipaikat maakunnittain 2015
- 7.14 Majoitus- ja ravitsemistoiminnan työpaikat seutukunnittain 2012
- 7.15 Majoitus- ja ravitsemistoiminnan työpaikat maakunnittain 2012
- 7.16 Suomalaisten tekemät matkat 1991–2014
- 7.17 Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 2014

Maa-, metsä- ja kalatalous

- 8.1 Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 8.2 Alkutuotannon työllistyvyys seutukunnittain 2012
- 8.3 Alkutuotannon työllistyvyys maakunnittain 2012
- 8.4 Alkutuotannon työllistyvyys seutukunnittain 2012
- 8.5 Maatilayritysten tulos seutukunnittain 2013
- 8.6 Maatilayritysten tulos maakunnittain 2013
- 8.7 Maatilayritysten velat seutukunnittain 2013
- 8.8 Maatilayritysten velat maakunnittain 2013
- 8.9 Maatilayritysten viljelty peltoala seutukunnittain 2013
- 8.10 Maatilayritysten viljelty peltoala maakunnittain 2013

- 8.11 Maatilayritysten metsämaa seutukunnittain 2013
- 8.12 Maatilayritysten metsämaa maakunnittain 2013

Palvelut

- 9.1 Työllinen työvoima palvelutoimialoilla sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 2012
- 9.2 Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 9.3 Palvelutoimialojen työllistävyys seutukunnittain 2012
- 9.4 Palvelutoimialojen työllistävyys maakunnittain 2012
- 9.5 Palvelutoimialojen työllistävyys seutukunnittain 2012
- 9.6 Kaupan työpaikat sukupuolen mukaan seutukunnittain 2012

Sosiaaliturva

- 10.1 Terveys- ja sosiaalipalvelujen työllistävyys iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 10.2 Terveys- ja sosiaalipalvelujen työpaikat sukupuolen mukaan seutukunnittain 2012
- 10.3 Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 2013
- 10.4 Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset maakunnittain 2013
- 10.5 Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset seutukunnittain 2013
- 10.6 Kuntien perusterveydenhuollon nettokustannukset seutukunnittain 2013

Teollisuus

- 11.1 Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990–2012
- 11.2 Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 11.3 Jalostuksen työllistävyys seutukunnittain 2012
- 11.4 Jalostuksen työllistävyys maakunnittain 2012
- 11.5 Jalostuksen työllistävyys seutukunnittain 2012
- 11.6 Jalostuksen toimipaikat koko maassa 2013
- 11.7 Teollisuuden liikevaihtokuvaaja 1995–2014
- 11.8 Teollisuuden toimipaikkojen liikevaihto koko maassa 2013
- 11.9 Teollisuuden toimipaikkojen liikevaihto maakunnittain 2013
- 11.10 Teollisuuden liikevaihdon osuus maakunnittain 2013
- 11.11 Teollisuuden henkilöstön osuus maakunnittain 2013
- 11.12 Teollisuustoimipaikat seutukunnittain 2015
- 11.13 Teollisuustoimipaikat maakunnittain 2015
- 11.14 Teollisuuden toimipaikat henkilökunnan suuruusluokan mukaan seutukunnittain 2015

Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta

- 12.1 Tutkimus- ja kehittämistoimen menot koko maassa 1997–2013
- 12.2 Tutkimus- ja kehittämistoimen menojen osuus koko maasta maakunnittain 2013
- 12.3 Tutkimus- ja kehittämistoimen henkilöstö koko maassa 1997–2013
- 12.4 Tutkimus- ja kehittämistoimen henkilöstö maakunnittain 2013
- 12.5 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot seutukunnittain 2013
- 12.6 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot maakunnittain 2013
- 12.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot seutukunnittain 2013
- 12.8 Informaatiosektorin toimipaikat seutukunnittain 2015
- 12.9 Informaatiosektorin toimipaikat maakunnittain 2015
- 12.10 Informaatiosektorin työpaikat seutukunnittain 2012

Tulot ja kulutus

- 13.1 Asuntokuntien tulojen reaalikehitys koko maassa 1995–2013
- 13.2 Asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulo seutukunnittain 2013
- 13.3 Asuntokunnan käytettävissä oleva rahatulo maakunnittain 2013
- 13.4 Asuntokunnan käytettävissä olevan rahatulon muutos seutukunnittain 2008–2013
- 13.5 Asuntokuntien velat velkalajeittain koko maassa 2002–2013

- 13.6 Asuntokuntien velat ikäryhmittäin koko maassa 2013
- 13.7 Asuntokuntien asuntovelat ikäryhmittäin koko maassa 2013
- 13.8 Asuntovelat seutukunnittain 2013
- 13.9 Asuntovelat maakunnittain 2013

Työmarkkinat

- 14.1 Väestön pääasiallinen toiminta koko maassa 1990–2013
- 14.2 Työllinen työvoima työnantajasektorin ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 14.3 Työllinen työvoima työnantajasektorin mukaan koko maassa 1990–2012
- 14.4 Työllisten määrän muutos maakunnittain 2012–2013
- 14.5 Työllinen työvoima toimialoittain koko maassa 2011–2012
- 14.6 Työllinen työvoima sukupuolen, iän ja toimialan mukaan koko maassa 2012
- 14.7 Työllisyysaste koko maassa 1990–2013
- 14.8 Työpaikkaomavaraisuus seutukunnittain 2012
- 14.9 Työpaikkaomavaraisuus maakunnittain 2012
- 14.10 Työllisyysaste seutukunnittain 2013
- 14.11 Työllisyysaste maakunnittain 2013
- 14.12 Ulospendelöinti seutukunnittain 2012
- 14.13 Ulospendelöinti maakunnittain 2012
- 14.14 Sisäänpendelöinti seutukunnittain 2012
- 14.15 Sisäänpendelöinti maakunnittain 2012
- 14.16 Taloudellinen huoltosuhde seutukunnittain 2013
- 14.17 Yrittäjät koko maassa 1990–2013
- 14.18 Yrittäjät toimialan ja sukupuolen mukaan koko maassa 2012
- 14.19 Yrittäjät sukupuolen mukaan seutukunnittain 2013
- 14.20 Työttömyys kuukausittain koko maassa 1995–2015
- 14.21 Työttömät koko maassa 1991–2014
- 14.22 Työttömät iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2013
- 14.23 Työttömyyden muutos seutukunnittain 2014–2015
- 14.24 Työttömyys seutukunnittain maaliskuussa 2015
- 14.25 Työttömyys seutukunnittain maaliskuussa 2015
- 14.26 Työttömyys maakunnittain maaliskuussa 2015
- 14.27 Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain maaliskuussa 2015 (osuus työvoimasta)
- 14.28 Pitkäaikaistyöttömät maakunnittain maaliskuussa 2015 (osuus työvoimasta)
- 14.29 Pitkäaikaistyöttömät seutukunnittain maaliskuussa 2015 (osuus työttömistä)

Yritykset ja toimipaikat

- 15.1 Yritysten lukumäärä, henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain koko maassa 2013
- 15.2 Toimipaikkojen liikevaihto seutukunnittain 2013
- 15.3 Toimipaikkojen liikevaihto maakunnittain 2013
- 15.4 Toimipaikkojen henkilöstö seutukunnittain 2013
- 15.5 Toimipaikat seutukunnittain 2015
- 15.6 Toimipaikat maakunnittain 2015
- 15.7 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset koko maassa 1997–2014
- 15.8 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain 2013
- 15.9 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset seutukunnittain 2013
- 15.10 Vireille pannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 2003–2015
- 15.11 Vireille pannut konkurssit maakunnittain 2013–2014
- 15.12 Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunta maakunnittain 2013–2014
- 15.13 Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunta seutukunnittain 2014

Työssäkäyntialueet

- 16.1 Työssäkäyntialueet 2015
- 16.2 Väkiluku työssäkäyntialueittain 2014

- 16.3 Väkiluvun muutos työssäkäyntialueittain 2014
- 16.4 Väestön keski-ikä työssäkäyntialueittain 2014
- 16.5 Yli 64-vuotiaat työssäkäyntialueittain 2014
- 16.6 Työllisyysaste työssäkäyntialueittain 2013
- 16.7 Työllisten määrän muutos työssäkäyntialueittain 2012–2013
- 16.8 Kuntien verotulot työssäkäyntialueittain 2013
- 16.9 Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet työssäkäyntialueittain 2013

Liite 1.

Maakunta:

Seutukunta (Kunnat 2015)

Ahvenanmaa:

Mariehamns stad (Maarianhamina)

Ålands landsbygd (Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sund)

Ålands skärgård (Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga, Vårdö)

Etelä-Karjala:

Imatran (Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti)

Lappeenranta (Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Taipalsaari)

Etelä-Pohjanmaa:

Järviseedun (Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi, Soini, Vimpeli)

Kuusikuntien (Alavus, Kuortane, Ähtäri)

Seinäjoen (Ilmajoki, Jalasjärvi, Kauhava, Kurikka, Lapua, Seinäjoki)

Suupohjan (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Teuva)

Etelä-Savo:

Mikkelin (Hirvensalmi, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Puumala)

Pieksämäen (Joroinen, Juva, Pieksämäki)

Savonlinnan (Enonkoski, Heinävesi, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava)

Kainuu:

Kajaanin (Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Vaala)

Kehys-Kainuun (Hyrnsalmi, Kuhmo, Puolanka, Suomussalmi)

Kanta-Häme:

Forssan (Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä)

Hämeenlinnan (Hattula, Hämeenlinna, Janakkala)

Riihimäen (Hausjärvi, Loppi, Riihimäki)

Keski-Pohjanmaa:

Kaustisen (Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli)

Kokkolan (Kannus, Kokkola)

Keski-Suomi:

Joutsan (Joutsa, Luhanka)

Jyväskylän (Hankasalmi, Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen)

Jämsän (Jämsä, Kuhmoinen)

Keuruun (Keuruu, Multia)

Saarijärvi-Viitasaaren (Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari)

Äänekosken (Konnevesi, Äänekoski)

Kyminlaakso:

Kotka-Haminan (Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti)

Kouvola (Iitti, Kouvola)

Lappi:

Itä-Lapin (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski)

Kemi-Tornion (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio)

Pohjois-Lapin (Inari, Sodankylä, Utsjoki)

Rovaniemen (Ranua, Rovaniemi)

Torniolaakson (Pello, Ylitornio)

Tunturi-Lapin (Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio)

Pirkanmaa:

Etelä-Pirkanmaan (Akaa, Urjala, Valkeakoski)

Lounais-Pirkanmaan (Punkalaidun, Sastamala)

Luoteis-Pirkanmaan (Ikaalinen, Kihniö, Parkano)

Tampereen (Hämeenkyrö, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi)

Ylä-Pirkanmaan (Juupajoki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat)

Pohjanmaa:

Jakobstadsregionen (Kruunupyy, Luoto, Pedersören kunta, Pietarsaari, Uusikaarlepyy)

Kyrönmaan (Isokyrö, Laihia)

Sydösterbotten (Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö)

Vaasan (Korsnäs, Maalahti, Mustasaari, Vaasa, Vöyri)

Pohjois-Karjala:

Joensuun (Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi)

Keski-Karjalan (Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi)

Pielisen Karjalan (Lieksa, Nurmes, Valtimo)

Pohjois-Pohjanmaa:

Haapaveden-Siikalatvan (Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva)

Koillismaan (Kuusamo, Taivalkoski)

Nivala-Haapajärven (Haapajärvi, Kärsämäki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi)

Oulun (Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Tyrvävä)

Oulunkaaren (Ii, Pudasjärvi, Utajärvi)

Raahen (Pyhäjoki, Raahen, Siikajoki)

Ylivieskan (Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska)

Pohjois-Savo:

Koillis-Savon (Juankoski, Kaavi, Rautavaara, Tuusniemi)

Kuopion (Kuopio, Siilinjärvi)

Sisä-Savon (Rautalamppi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto)

Varkauden (Leppävirta, Varkaus)

Ylä-Savon (Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Vieremä)

Päijät-Häme:

Lahden (Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki, Sysmä)

Satakunta:

Pohjois-Satakunnan (Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Siikainen)

Porin (Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Ulvila)

Rauman (Eura, Eurajoki, Köyliö, Rauma, Säkyliä)

Uusimaa:

Helsingin (Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti)

Loviisan (Lapinjärvi, Loviisa)

Porvoon (Askola, Myrskylä, Porvoo, Pukkila)

Raaseporin (Hanko, Inkoo, Raasepori)

Varsinais-Suomi:

Loimaan (Aura, Koski Tl, Loimaa, Marttila, Oripää, Pöytyä)

Salon (Salo, Somero)

Turun (Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo, Turku)

Vakka-Suomen (Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki, Vehmaa)

Åboland-Turunmaan (Kemiönsaari, Parainen)

Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2015 on seutukunnittaiseen ja maakunnittaiseen aluejakoon perustuva kokoomajulkaisu. Se tarjoaa päättäjille, asiantuntijoille ja muille tiedonkäyttäjille ajankohtaista valmiiksi muokattua aluetietoa Suomesta.

Katsaus sisältää havainnollisia diagrammeja ja teemakarttoja eri aihealueilta:

– Asuminen ja rakentaminen	– Sosiaaliturva
– Kansantalous	– Teollisuus
– Koulutus	– Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta
– Kunnallistalous	– Tulot ja kulutus
– Liikenne ja matkailu	– Työmarkkinat
– Maa-, metsä- ja kalatalous	– Väestö
– Palvelut	– Yritykset ja toimipaikat

Seutukunta- ja maakuntakatsauksen sisältämä materiaali on tilattavissa myös AlueOnline-palvelusta. Tutustu palveluun osoitteessa: tilastokeskus.fi/alueonline

Tietopalvelu ja viestintä
Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Kommunikation
och informationstjänst
Statistikcentralen
tfn 029 551 2220
www.stat.fi

Communication
and Information Services
Statistics Finland
tel. +358 29 551 2220
www.stat.fi

ISSN 2324-0164 (pdf)
ISBN 978-952-244-533-9 (pdf)
ISSN 1456-2480 (print)
ISBN 978-952-244-524-7 (print)
Tuotenumero 3277 (print)

Julkaisutilaukset:
Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

Beställning av publikationer:
Edita Publishing Oy
tfn 020 450 05
www.editapublishing.fi

Publication orders:
Edita Publishing Oy
tel. +358 20 450 05
www.editapublishing.fi

